

මෙම පොතෙහි අඩංගු කරුණු අන්තර්ජාලය තුළ
භාවිතයට පහසු යුනිකේත අකුරු ක්‍රමයට සකසා
<http://pitaka.lk> වෙබ් අඩවියේ ඇතුළත් කර ඇත.

මජ්ඣිම නිකාය

5

ධම්මිනය උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

අනුශාසක මණ්ඩලය

පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පරිවේණාධිපති ගරු කීර්වත්තුඩුවේ පඤ්ඤාසාර නායක මාහිමියන්වහන්සේ

මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය පිරිවෙනේ B.A., PH.D. උපාධිධාරී පණ්ඩිත ගරු දෙහිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

කළුතර පුලිනතලාරාමාධිපති ගරු බේරුවල ශ්‍රීසුමංගල ශ්‍රීතිවාසාභිධාන මහානායක මාහිමියන්වහන්සේ

පින්වත්තේ සද්ධර්මාකර පරිවේණාධිපති ශ්‍රී විසුද්ධාචාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී පෝභද්දරමුල්ලේ ඤාණානන්දාභිධාන අමරපුර සිරි සද්ධම්මවංස නිකායේ මහා නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

වැලිතර මහාකප්පිණ මුදලින්දාරාමස්ථ රාජපක්ෂ පරිවේණාධිපති ගරු රන්දොඹේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බළන්ගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද පරිවේණාධිපති ගරු ආනන්ද රෙමනුය ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බෙල්ලන ධර්මපාල පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත බෙල්ලන ඤාණවිමල ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොඹේ මහාවේනිය පරිවේණාධිපති ගරු වලගෙදර පණ්ඩිත සොමාලොක නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

අඹගහපිටියේ සුගත ශාසනොදය පරිවේණාධිපති අනුංගල්ලේ පණ්ඩිත විමලකීර්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

අම්බලන්ගොඩ අග්ගාරාමාධිපති අග්ග මහා පණ්ඩිත ගරු පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

ගාල්ලේ ගල්වඩුගොඩ විද්‍යාරාජ පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත සුමංගල නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බම්බලපිටියේ වජිරාරාමවාසී ගරු නාරද මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ මාදම්පේ සුනන්දොදය පරිවේණාධිපති ගල්පොත්තාවෙල ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ප්‍රධාන නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොඹේ සංඝරාජ විහාරස්ථ ශික්ෂාලංකාර පරිවේණාධිපති බලපිටියේ පණ්ඩිත විසුඛාලොක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මරදානේ ශ්‍රීලංකා විද්‍යාලයාධිපති ගරු බද්දේගම පණ්ඩිත විමලවංශ ස්ථවිරයන්වහන්සේ

පණ්ඩිත එච්. නන්දසාර මහතා

ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහතා

මජ්ඣිම නිකාය

5

ධම්මිනිය උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

සීමාසහිත
ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 1954
දෙවැනි මුද්‍රණය - 2012

ත්‍රිපිටකය
මජ්ඣිම නිකාය 5

© කුමාරි ජයවර්ධන

ISBN 978-955-

පිටුවැසුම සැකසුම :
පාලිත සේනානායක

අක්ෂර සංයෝජනය:
නෙල්කා අබේවික්‍රම

ප්‍රකාශනය:
සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම
661,665,675, පී. ද ඇස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

මුද්‍රණය:
චතුර මුද්‍රණාලය
69, කුමාරදාස පෙදෙස, වැල්ලම්පිටිය.

ත්‍රිපිටක සිංහල පරිවර්තනය

බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසූ ධර්මය මූලින්ම සඳහන් වූයේ මාගධී භාෂාවෙන් හෙවත් පසුකලක 'පාළි' නමින් හැඳින්වුණ භාෂාවෙනි. ප්‍රථම ද්විතීය හා තෘතීය ධර්ම සංගායනාවලින් සංගාහිත වූයේත් ශ්‍රී ලංකාවේදී ග්‍රන්ථාරූඪ වූයේත් මෙම පාළි ත්‍රිපිටකයමය. පසුකාලවලදී එම ත්‍රිපිටකයට අට්ඨකථා හා ටීකා ඉතා වැඩි කොටසක් ලියවුණේ එම පාළි භාෂාවෙන් මය, ශ්‍රී ලංකාවේ දී මය. සිංහල හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි. මේ නිසා මූලික ලෙස බුදුදහම හදාළ හැකිව පැවැතුණේ පාළි භාෂාවෙන් මය. සන්න සහ පිටපොත් වශයෙන් සමහර පාළි පොත්වල කොටස් සිංහල භාෂාවට නගා ලියා තිබුණ නමුත් සම්පූර්ණ පරිවර්තනයක් සිදුවී නොතිබිණ. ජාතකට්ඨ කථාව හා විනය පොත්වල කොටස් බොහෝ දුරට සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය පැවැතිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ ශිල්පය පටන්ගැනුනේ මේ තත්ත්වය මතය. වටිනා ඤාණ සම්භාරයක් ඇතුළත්වන සිංහල ජාතිය සන්නකයැයි කිව හැකි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල පාඨකයන්ට කියවා තේරුම් ගත හැකි තත්ත්වයේ වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනෙන්නට විය.

මේ අවස්ථාවේ නොයෙක් විෂයයන් කෙරෙහි මනස යොමු කළ පඬිවරයෙක් මෙදෙසට යොමු විය. එනම් ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාය. නීතිය, දර්ශනය, විවිධ භාෂා ආදිය ප්‍රගුණ කොට දේශපාලනයට පිවිසි ඒ මහතා දකුණු කොළඹ ආසනයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට තේරුණේය. එක්වරකින්ම එම මග අත්හල එතුමා යොමුවූයේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය කටයුතු වෙතටය. එහි ඵලයක් වූයේ පාළි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමය.

සිංහලයන් සතුව පැවැතුණද ඉතා සුළු පිරිසකට තේරුම් ගත හැකිව තුබූ පාළි ත්‍රිපිටකය හා ඒ සඳහා ලියැවුණ අට්ඨකතා ද ඒවා සඳහා ලියැවුණ ටීකා ග්‍රන්ථද ගත් කල විශාල පොත් සමූහයකි. එම පොත් සමූහය තනිවම සිංහල භාෂාවට නැගීමට කෙනෙකු සිතීම පවා ආශ්චර්යකි. එම අසිරිමත් කාර්යයට සිතත් අතත්

යොමු කළ වීරයා වූයේ ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා ශ්‍රීමතය. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ටික දෙනෙකුට ලැබිය හැකිව තුබූ එංගලන්තයට ගොස් පශ්චාත් උපාධියක් ලැබීමට වරම් ලත් එතුමා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ පිය තැබූ නීති වෘත්තීය මෙන්ම දෙවන වරට යොමු වූ දේශපාලනය ද සිත් නොගත් නිසාදෝ ඒවා වෙනුවට ග්‍රන්ථ රචනයට බැස්සේ තමාගේම තෝරාගැනීමක් ලෙසය.

විසිවන සියවසේ මැද භාගය වනවිට එංගලන්තයේ පාළු පොත් සමාගම පාළු ක්‍රිපිටකයෙන් බොහෝ කොටසක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පෙරළා මුද්‍රණය කර තිබිණ. ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණ බවක් ලබා සිටි ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ සිංහලට නැගීමේදී ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන උපයෝගී කරගත්තේ ඇත. ඒ සමග එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි ධර්මවිනයධර මහතෙරවරුන්ගේ උපදෙස් ද ලබා ගත් බව එතුමාම පවසා ඇත. මුද්‍රණ පහසුකම් අඩුවෙන් පැවැති එම කාලයේ නිරවුල්ව ස්වකීය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය කිරීමට සිතූ එතුමා ධර්මසමය නමින් මුද්‍රණාලයක් ද පටන්ගත්තේය. පාළු ක්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල සිංහල පරිවර්තනයේ සමහර තැන් වියතුන්ගේ විවේචනයටද භාජනද විය.

පාළු භාෂාවෙන් සඳහන් වී ඇති කරුණු පැහැදිලි කිරීමේදී අවධිකතාවල පවා මතභේද සහිත තැන් දක්නට ඇත. මේ සෑම ආගමකම දක්නා දෙයකි. බුදුසසුනද වෙන වෙන නිකායවලට බෙදුනේ බුද්ධ දේශනාවන් විවිධව තේරුම් කිරීම නිසාය. විශේෂයෙන් සූත්‍ර පිටකයේ ඇතුළත් වෙන ගැඹුරු අදහස් වෙනත් භාෂාවකින් පැවැසීම සුළුපුළු කාර්යයක් නොවේ. ඒ ගැන සලකන විට ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාට ලොකු සම්මානයක් හිමිය. අඩසියවසකින් පැරැණි වූ එම ග්‍රන්ථ මේ වන විට වෙළඳපොළේ දක්නට නැති බව සලකා ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා සූරින් පළ කළ සිංහල ක්‍රිපිටකය නැවත මුද්‍රණය කිරීමෙන් එම අඩුව පිරවීමට සිරිසුමන ගොඩගේ සිරිමතාණන් ගත් පියවර ප්‍රශංසනීයය. ඇතැම් පොත් සොයා ගැනීමත් දුෂ්කරය. අපහසුකම් නොසලකා ගත් මෙම පියවර නොපමාව නිම කිරීමට එතුමාට හැකිවේවායි මම ප්‍රාර්ථනා කරමි.

බෙල්ලන ඤාණවිමල මහානායක ස්ථවිර

පෙරවදන

බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර මුදුන්මල්කඩ ත්‍රිපිටකයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය මුළුමනින්ම ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති ත්‍රිපිටකය පළ වී ඇත්තේ පාළි භාෂාවෙනි. එනිසාම වැඩිදෙනෙකුට ත්‍රිපිටකය කියවා අවබෝධ කර ගැනීම බලවත් ගැටලුවක් විය. 2500 බුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් සංස්කරණය කරන ලද ත්‍රිපිටකය බොහෝවිට උගතුන්ට පමණක් සීමා විය. පසුකාලයේ බොහෝ වියතුන් ත්‍රිපිටකය සිංහලට නැගුවද එම පරිවර්තන ද එතරම් ලිහිල් බසින් පළ නොවිනි.

මෙරට විසූ ප්‍රකට බුද්ධිමතකු මෙන්ම සිංහල, පාළි හා ඉංග්‍රීසි භාෂාත්‍රයෙහි මනා ප්‍රවීණත්වයක් ලද විද්වතකු ද වූ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එවක මෙරට විසූ ධර්ම විනය උගත් පණ්ඩිත මහස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ ආධාර ඇතිව ත්‍රිපිටකය සරල බසින් සිංහලට නැගුවේ එබැවිනි. ත්‍රිපිටකයේ දැනට පළ වී ඇති සිංහල පරිවර්තන අතුරෙන් කියවා පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකි, කාටත් වැටහෙන බසින් ලියැවුණ පොත් පෙළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ මෙම පොත් පෙළ බව අපගේ වැටහීමයි. ත්‍රිපිටකය මෙතරම් සරල සිංහලෙන් ලියැවුණ වෙනත් ග්‍රන්ථ මාලාවක් බිහිවී නැත. එබැවින් බොහෝ දෙනා අපෙන් කළ ඉල්ලීම් ද සලකා බලා ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අප අදහස් කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය සරල සිංහලෙන් කියවා අවබෝධ කරගනු රිසි පාඨකයන් වෙනුවෙනි.

මෙම බැඳුරුම් කටයුත්තේදී අප මුහුණ දුන් බලවත් ගැටලුව වූයේ පනහ දශකයේ මුල් භාගයේ කාණ්ඩ 48 කින් පළවූ එම සම්පූර්ණ ග්‍රන්ථ මාලාව සොයා ගන්නේ කෙසේද යන්නයි. ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එම පොත් පෙළ සංස්කරණය

කරන සමයෙහි එම කාර්යය සඳහා ඒ මහතාට මඟ පෙන්වූ මහතෙරුන් වහන්සේලා අතුරෙන් අද ජීවතුන් අතර වැඩසිටින එකම හික්ෂුන් වහන්සේ වන කොල්ලුපිටියේ වාලුකාරාමාධිපති අතිපූජ්‍ය බෙල්ලන ඤාණවිමල මහනායක ස්වාමිපාදයාණන් වහන්සේගේ මඟ පෙන්වීම මෙහිදී අපට විශාල ශක්තියක් විය.

ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටකය සරල සිංහල පොත් පෙළ අප වෙත ලබාදීමට කටයුතු කළ විද්‍යාර්ථය පරිවෙණාධිපති බලන්ගොඩ සෝභිත නාහිමිපාණන් වහන්සේටත්, දොඩන්දුව පූජ්‍ය පණ්ඩිත ගංතලාවේ ගුණානන්ද නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, පූජ්‍ය විද්‍යානිධි අම්බලන්ගොඩ සුමේධානන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, අරිසෙන් අහුබුදු මහත්මියටත්, ශ්‍රීනාත් ගනේවත්ත මහතාටත්, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී මිලින්ද මොරගොඩ මහතාට සහ එස්. අයි. ගමගේ මහතාටත් අපගේ කෘතගුණපූර්වක ස්තූතිය හිමිවේ.

මෙම ග්‍රන්ථ මාලාව යළි මුද්‍රණය කිරීමට අනුමැතිය පළ කළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාගේ දියණිය වන ආචාර්ය කුමාරි ජයවර්ධන මහත්මියටත්, පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය කළ නෙල්කා අබේවික්‍රම මහත්මියටත්, මුද්‍රණ සම්බන්ධීකරණයෙන් දායක වූණු පාලිත සේනානායක මහතාටත්, සෝදුපත් කියැවූ මිල්ටන් මද්දුමගේ මහතාටත් අපගේ ස්තූතිය හිමිවිය යුතුය.

සිරිසුමන ගොඩගේ

2012 නොවැම්බර්.

සිංහල පොත

සිංහල ත්‍රිපිටක ධර්ම පොත් පෙළේ අටවෙනිවූ මේ පොතට මජ්ඣිම නිකායෙන් සූත්‍ර විසි හයක් පිළිවෙළට අන්තර්ගත කළෙමි. මහ සඟ්ග පහ අතුරෙන් මෙම නිකාය එක සඟ්ගයි. සඟ්ගයේ සූත්‍ර මධ්‍යම ප්‍රමාණවූ බැවින් ඊට මජ්ඣිම නිකාය යන නාමය යෙදේ. එහි ඇති සූත්‍ර එකසිය පනස් දෙක මූල පණ්ණාසකය, මජ්ඣිම පණ්ණාසකය, උපරි පණ්ණාසකයයි පණ්ණාසක තුනකට බෙදා තිබේ.

මේ පොත් ලියා ප්‍රසිද්ධ කිරීමට නොයෙක් පළාත්වල සංඝයා වහන්සේලා දුන් ආධාරය මහත් උපකාරයක් විය.

මේ පොත් පෙළ කියවීමට නොයෙක් තරාතිරම් වල පින්වතුන් දක්වන උනන්දුව ප්‍රීතියට කරුණක් වේ. සමහර පාඨශාලා ශිෂ්‍යයන් විසින්ද මේ පොත් පිළිවෙළට කියවීමට පටන් ගෙන තිබේ.

බොහෝ වැඩ කටයුතුවල යෙදී සිටින කාලයක, තමන්ට වැඩි සනීපයක්ද නැතුව සිටින නමුත් ඒ හිරිහැර ගැන කිසිසේත් නොසලකා ශාසන ආලයෙන් ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයා මේ ව්‍යාපාරයට කරගෙන යන උපකාර මහත් බව නැවතත් දන්වමු.

මේ පොත සඳහා සියලු ආකාරයෙන් අපට ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයාගෙන් ආධාර ලැබුණා පමණක් නොව රන්දොඹේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, අනුන්ගල්ලේ පණ්ඩිත විමලකිත්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද, බලපිටියේ පණ්ඩිත විසුද්ධාලොක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, පින්කන්දේ පණ්ඩිත පඤ්ඤාවාස ස්ථවිරයන් වහන්සේද, තල්පාවිල රත්නසිරි ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආධාර කළෝය.

මේ පොත් ලිවීමට නොයෙක් උපදෙස් සහිත ලියුම් එවා තිබෙන උගත් නිකුත් වහන්සේලාටත් බෞද්ධ උපාසක පින්වතුන්ටත් සාමාජිකයින් වශයෙන් පොත් ගැනීමට බැඳී සිටින පින්වතුන්ටත් අපේ ගෞරව ස්තූතිය පිරිනමමු.

මීට,

ඒ. පී. ද සොයිසා

පටුනේ සඳහන් එක් එක් පරිච්ඡේද වලට පිවිසීම සඳහා ඒ නම් මත **click** කරන්න, නැතිනම් වම් පස **bookmarks** තීරුව භාවිතා කරන්න.

පටුන

	පිට
27 අනුරුද්ධ සූත්‍රය	1785
28 උපක්ලෙශ සූත්‍රය	1795
29 බාල පණ්ඩිත සූත්‍රය	1810
30 දේවදූත සූත්‍රය	1832
31 හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය	1844
32 ආනන්ද හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය	1848
33 මහා කච්චායන හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය	1857
34 ලොමසකඛිගිය හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය	1877
35 චූලකම්ම විහඪිග සූත්‍රය	1885
36 මහාකම්ම විහඪිග සූත්‍රය	1896
37 සලායතන විහඪිග සූත්‍රය	1912
38 උද්දෙස විහඪිග සූත්‍රය	1928
39 අරණ විහඪිග සූත්‍රය	1944
40 ධාතු විහඪිග සූත්‍රය	1955
41 සච්ච විහඪිග සූත්‍රය	1970
42 දක්ඛිණ විහඪිග සූත්‍රය	1978
43 අනාථ පිණ්ඩිකොවාද සූත්‍රය	1985
44 ඡන්තොවාද සූත්‍රය	1997
45 පුණ්ණොවාද සූත්‍රය	2005
46 නන්දකොවාද සූත්‍රය	2012
47 චූල රාහුලොවාද සූත්‍රය	2032
48 ඡ්ඡක්ක සූත්‍රය	2039
49 මහාසලායතන සූත්‍රය	2062
50 නගර විඤ්ඤාය සූත්‍රය	2069
51 පිණ්ඩපාත පාරිශුච්චි සූත්‍රය	2074
52 ඉන්ද්‍රිය භාවනා සූත්‍රය	2084

සූත්‍ර ගැන දැනගත යුතු කරුණු ස්වල්පයක්

බණවර - ‘අකුරු’ අටක් එක පදයක් වේ. පද සතරක් ග්‍රන්ථයක් වේ. එනම් අකුරු තිස්දෙකක් ග්‍රන්ථයක් වේ. අකුරු 32 කින් යුත් ග්‍රන්ථ දෙසිය පණහක් බණ වරෙක් වේ. එබැවින් බණ වරක අකුරු අටදහසක් ඇත්තේය.

නිදානය - ඒ ඒ සූත්‍රවල උත්පත්ති ස්ථානයයි - සැවැත් නුවර, රජගහ නුවර ආදී ස්ථානයයි.

පුද්ගල කෙම - ඒ ඒ සූත්‍ර ධර්මයන් දේශනා කිරීමට කාරණ වූ පුද්ගලයායි.

උද්දේශය - තේරුම්කර සිහිකරවන කරුණ - හෝ සූත්‍රයේ මාතෘකාව.

නිර්දේශය - විස්තර සහිත තේරුම් කිරීම.

සූත්‍රනාමය - සූත්‍රනාම නොයෙක් ආකාරයෙන් යෙදී තිබෙන බව පෙනේ - (1) මාතෘකාව අනුව යෙදෙන නාම - මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රය,

(2) දෙශනා කරනු ලැබූ පුද්ගලයා අනුව දෙන නාම - සිගාලෝවාද සූත්‍රය.

(3) සිදුවූ කරුණක් අනුව දෙන නාමය - මහාපරිනිබ්බාණ සූත්‍රය.

(4) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් අනුමත කරන නාමය අනුව ලැබෙන නාමය - සීහනාද සූත්‍රය

(5) බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අසන ලද ප්‍රශ්නවලට උත්තර වශයෙන් දෙශනා කරන ලද සූත්‍ර - සක්කපඤ්ඤ සූත්‍රය.

(6) ඒ ඒ කරුණු මාතෘකා කරගෙන විස්තර කර දීමට දෙශනා කරනලද සූත්‍රවලට දී තිබෙන නාම - සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය.

මජ්ඣිම නිකාය

(උපරි පණණාසකය)

27. අනුරුද්ධ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිඬු මහසිටුහුගේ අරමෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි 'පඤ්චකංග' නම් වඩුතෙම එක්තරා පුරුෂයෙකුට කථාකළේය. "පින්වත් පුරුෂය, නුඹ මෙහි එව. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද, එහි යව. ගොස්, මගේ වචනයෙන් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ගේ පාදයන් සිරසින් වඳුව. මෙසේද කියව, 'ස්වාමීනි, 'පඤ්චකංග' වඩුතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ගේ පා සිරසින් වදියි. මෙසේත් කියයි. ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට පඤ්චකංග නම් වඩුවාගේ බත තමන් සතර වැනිව ඉවසනසේක්වා. ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ කල් ඇතිව වඩිනු මැනවි. පඤ්චකංග වඩුතෙම රජුන් පිළිබඳ බොහෝ වැඩ ඇත්තේය. බොහෝ කටයුතු ඇත්තේය' කියායි. පුරුෂතෙම "ස්වාමීනි, එසේයයි" කියා පඤ්චකංග වඩුවාට උත්තර දී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ, එක් පැත්තක හුන්තේය.

2. එක් පැත්තක හුන් ඒ පුරුෂතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්වහන්සේට මෙය සැල කළේය. "ස්වාමීනි, පඤ්චකංග වඩුතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ පාදයන් මුදුනෙන් වදී. මෙසේත් කියයි "ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට පඤ්චකංග වඩුවාගේ බත තමන්

සතර වැනිව ඉවසනසේක්වා. ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ කල් ඇතිව වඩිනු මැනව. ස්වාමීනි, පඤ්චකංග වඩුතෙම රජුන් පිළිබඳ බොහෝ කෘත්‍ය ඇත්තේය. බොහෝ කටයුතු ඇත්තේය' කියායි. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරතෙමේ නිශ්ශබ්ද භාවයෙන් ඉවසුවේය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරතෙම ඒ රාත්‍රිය ඉක්මීමෙන් පෙරවරු කාලයෙහි හැද පාසිවුරු ගෙන පඤ්චකංග වඩුවාගේ ගෙය යම් තැනකද එහි ගියේය. ගොස්, පනවන ලද අසුනෙහි හුන්නේය. ඉක්බිති පඤ්චකංග වඩුතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් ප්‍රණීත බාද්‍ය හොද්‍යයෙන් සියතින් වැළඳවීය. ඇතිතාක් වැළඳවීය. ඉක්බිති පඤ්චකංග වඩුතෙම වළඳා අවසන්හි, වළඳා පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වෙත එක්තරා පහත් ආසනයක් ගෙන එක් පැත්තක හුන්නේය.

4. එක් පැත්තක හුන් පඤ්චකංග වඩුතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ට මෙය කීය. "ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි ස්ථවිර භික්ෂුහු මවෙත එළඹ මෙසේ කීවාහුය. 'ගෘහපතිය, අප්‍රමාණ සමාධිය වඩවයි කියා'යි. 'ස්වාමීනි, ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂුහු පැමිණ 'ගෘහපතිය, මහග්ගත සමාධිය වඩවයි, කීවාහුය. ස්වාමීනි, යම් මේ අප්‍රමාණ සමාධියක් වේද, යම් මේ මහග්ගත සමාධියක් වේද, මේ ධර්ම වෙනස් වෙනස් අර්ථ ඇත්තාහුද, වෙනස් වෙනස් ව්‍යඤ්ජන ඇත්තාහුද, නැතහොත් සමාන අර්ථ ඇත්තාහුද, ව්‍යංජනයෙන් පමණක් වෙනස්ද?"

"ගෘහපතිය, එසේවී නම් ඇතැම් තෙරුන් වහන්සේලා අප්‍රමාණ සමාධිය වඩවයි කීවාහුද, ඇතැම් තෙරුන් වහන්සේලා මහග්ගත සමාධිය වඩවයි කීවාහුද මෙහිදී මෙයින් තොපට විරුද්ධයක් නොවනසේ තොපටම වැටහේවා."

"ස්වාමීනි, මට මෙසේ අදහස් වෙයි. යම් මේ අප්‍රමාණ සමාධියක් වේද, යම් මේ මහග්ගත සමාධියක් වේද, මේ ධර්මයෝ එකම අර්ථ ඇත්තාහුය. ව්‍යංජන පමණක් වෙනස්ය කියායි."

5. "ගෘහපතිය, යම් මේ අප්‍රමාණ සමාධියක් වේද, යම් මහග්ගත විත්ත සමාධියක් වේද, මේ ධර්ම අර්ථ වශයෙන්ද වෙනස්ය. ව්‍යංජන වශයෙන්ද වෙනස්ය. ගෘහපතිය, එය යම්සේ මේ ධර්ම අර්ථ වශයෙන් වෙනස් ද, ව්‍යංජන වශයෙන් වෙනස්ද යනු මේ ක්‍රමයෙන් දැකයුතුය.

"ගෘහපතිය, අප්‍රමාණ සමාධිය කවරේද? ගෘහපතිය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසයකෙරෙයිද. එසේ දෙවෙනි දිසාවද, එසේ තුන්වෙනි දිසාවද, එසේ සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සෑම තන්හි හැමතැන පැතිර පවත්නා බැවින් සියල්ල ඇත්තක් වශයෙන් සියලු ලෝකය මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් මහත්වූ, මහග්ගතවූ, අප්‍රමාණ, අවෙචර සංඛ්‍යාත අව්‍යාපාද සිතින් පතුරුවා වාසය කරයිද

"කරුණා සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කෙරෙයිද, එසේ දෙවෙනි දිසාවද, එසේ තුන්වෙනි දිසාවද, එසේ සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සෑම තන්හි හැම තැන පැතිර පවත්නා බැවින් සියල්ල ඇත්තක් වශයෙන් සියලු ලෝකය මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් මහත්වූ, මහග්ගතවූ, අප්‍රමාණ, අවෙචර සංඛ්‍යාත අව්‍යාපාද සිතින් පතුරුවා වාසය කරයිද,

"මුදිතා සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කෙරෙයිද, එසේ දෙවෙනි දිසාවද, එසේ තුන්වෙනි දිසාවද, එසේ සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සෑමතන්හි හැමතැන පැතිර පවත්නා බැවින් සියල්ල ඇත්තක් වශයෙන් සියලු ලෝකය මෙමිත්‍රී සිතින් මහත්වූ, මහග්ගතවූ, අප්‍රමාණ, අවෙචර සංඛ්‍යාත අව්‍යාපාද සිතින් පතුරුවා වාසය කරයිද,

"උපෙක්ෂා සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කෙරෙයිද, එසේ දෙවෙනි දිසාවද, එසේ තුන්වෙනි දිසාවද, එසේ සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සෑමතන්හි හැමතැන පැතිර පවත්නා බැවින් සියල්ල ඇත්තක් වශයෙන්

සියලු ලෝකය මෙෙහි සහගත සිතින් මහත්වූ, මහග්ගතවූ, අප්‍රමාණ, අවෙර සංඛ්‍යාත අව්‍යාපාද සිතින් පතුරුවා වාසය කරයිද. ගෘහපතිය, මේ කියන ලද්ද අප්‍රමාණ සමාධියයි.

6. "ගෘහපතිය, මහග්ගත සමාධිය කවරේද? ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි මහණතෙම යම්තාක් එක් රුක්මුලක් පමණ තැනක් කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මේ මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ. ගෘහපතිය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම යම්තාක් රුක්මුල් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ.

7. 'ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි මහණතෙම යම්තාක් එක් ගමක් පමණ තැනක් කසිණ නිමිත්තෙන් යටකොට පතුරුවා වාසය කරයිද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ.

"ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි මහණතෙම යම්තාක් ගම් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ.

8. "ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි මහණතෙම යම්තාක් එක් මහා රාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ. ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි මහණතෙම යම්තාක් මහාරාජ්‍ය දෙකක් තුනක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ.

9. "ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි හික්ෂුතෙම යම්තාක් මුහුදු කෙළවර කොට ඇති පොළොව පමණ තැන කසිණ නිමිත්තෙන් පතුරුවා වාසය කෙරේද, ගෘහපතිය, මෙයද මහග්ගත සමාධියයි කියනු ලැබේ. ගෘහපතිය, යම්සේ මේ ධර්මයෝ නානාර්ථද නානා ව්‍යඤ්ජනද එය මේ ආකාරයෙන් දතයුතුයි.

10. "ගෘහපතිය, මේ භවයන්හි ඉපදීම් සතරකි. ඒ සතර කවරහුද? ගෘහපතිය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැමෙක් ස්වල්ප රඹ්ඹිය

ආත්තේයයි පතුරුවා වාසය කෙරේද, හෙතෙම කායයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි පරිත්තාහ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. ගෘහපතිය, මේ ලෝකයෙහි ආතැමෙක් අප්‍රමාණ රශ්මි ආත්තේයයි පතුරුවා වාසය කෙරේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි අප්පමාණාහ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. ගෘහපතිය, මේ සස්තෙහි ආතැමෙක් අපිරිසිදු රශ්මිය ආත්තේයයි පතුරුවා වාසය කෙරේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සංකිලිට්ඨාහ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. ගෘහපතිය, මේ ශාසනයෙහි ආතැමෙක් පිරිසුදු රශ්මිය ආත්තේයයි පතුරුවා වාසය කෙරේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු පරිසුද්ධාහ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. ගෘහපතිය, මේ සතරක්වූ භවයන්හි ඉපදීම් වෙති.

11. "ගෘහපතිය, යම් ඒ දෙවියන් එකට රැස්වන්නාවූද අවස්ථාවෙක් වෙයි. එකල ඒ දෙවියන්ගේ වර්ණයේ වෙනසක් පැනෙයි. රශ්මියේ වෙනසක් නොපෙනෙයි. ගෘහපතිය, පුරුෂයෙක් බොහෝ කල් තෙල් පහන් යම්සේ එක ගෘහයකට ආතුල් කරන්නේද, ඒ ගෙට ආතුල් කළ ඒ ප්‍රදීපයන්ගේ ගිනි සිඵල වෙනසක් පැනෙන්නේය. ආලෝකයේ වෙනසක් නොපෙනෙන්නේය. ගෘහපතිය, එපරිද්දෙන් යම් ඒ දෙවියන් එකට රැස්වන අවස්ථාවක් වෙයිද, එකල ඒ දෙවියන්ගේ වර්ණයේ වෙනසක් පෙනේ. ආලෝකයාගේ වෙනසක් නොපෙනේ. ගෘහපතිය, යම් ඒ දෙවියන් එයින් නික්මෙන්නාවූ අවස්ථාවක් ආත්තේ වෙයිද, එකල එයින් නික්මෙන ඔවුන්ගේ වර්ණයේද වෙනසක් පෙනේ. ආලෝකයේ වෙනසද පෙනේ. ගෘහපතිය, යම්සේ පුරුෂයෙක් ඒ බොහෝ තෙල් පහන් ඒ ගෙයින් යම්සේ බැහැර කරන්නේද, එයින් බැහැර කරණ ප්‍රදීපයන්ගේ ගිනිසිඵලද වෙනසක් පෙනේ. ආලෝකයේද වෙනසක් පෙනෙන්නේමය.

12 "ගෘහපතිය, එපරිද්දෙන්ම යම් ඒ දෙවියන් එයින් නික්මෙන්නාවූ අවස්ථාවක් වෙයිද, එකල එයින් නික්මෙන

ඔවුන්ගේ වර්ණයේද වෙනසක් පෙනේ. ආලෝකයේද වෙනසක් පෙනෙන්නේය. ගෘහපතිය, ඒ දෙවියන්ට අපගේ ස්ථානය නිත්‍යය කියා හෝ ස්ථිරය කියා හෝ සදාකාලිකය කියා හෝ මෙසේ අදහස් නොවෙයි. නමුත් ඒ දෙවියෝ උයන් ආදී යම් යම් තැනක වෙසෙත්ද, ඒ දෙවියෝ ඒ ඒ තැනම ඇලෙති. ගෘහපතිය, යම්සේ කදකින් හෝ පැසැකින් ගෙන යනු ලබන්නාවූ මැස්සන්ට මෙසේ අදහස් නොවේද, කෙසේද? අපගේ මේ ස්ථානය නිත්‍යය කියා හෝ ස්ථිරය කියා හෝ සදාකාලිකය කියා හෝ යි. තවද, යම් යම් තැනක ඒ මැස්සෝ වෙත්ද, ඒ ඒ තැන ඇලෙති. ගෘහපතිය, එපරිද්දෙන්ම ඒ දෙවියන්ට මෙසේ අදහස් නොවෙයි. අපගේ මේ ස්ථානය නිත්‍යය කියා හෝ ස්ථිරය කියා හෝ සදාකාලිකය කියා හෝ යි. තවද යම් යම් තැනක ඒ දෙවියෝ වෙසෙත්ද, ඒ දෙවියෝ ඒ ඒ තැන ඇලෙති.”

13. මෙසේ ප්‍රකාශ කළ කල්හි ආයුෂ්මත් සතිය කච්චායන නම් ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ට මෙය සැලකළේය.

“ස්වාමීනි, අනුරුද්ධය, මැනවි. මෙහිදී මවිසින් තවත් ඇසිය යුත්තක් ඇත. ස්වාමීනි, යම් ඒ දෙවියෝ ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ ස්වල්ප ආලෝකය ඇත්තාහුද, නැතහොත් මෙහි ඇතැම් දෙවියෝ අප්‍රමාණවූ ආලෝකය ඇත්තාහු වෙත්ද?” කියායි.

“ඇවැත්නි, කච්චායනය, ඒ ඒ කරුණු වශයෙන් මෙහි ඇතැම් දෙවියෝ ස්වල්ප ආලෝක ඇත්තාහුද, මෙහි ඇතැම් දෙවියෝ අප්‍රමාණවූ ආලෝක ඇත්තාහුද වෙත්.

14. “ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්ස, එකම දිව්‍ය නිකායක උපන් දේවතාවන් අතුරෙන් මෙහි සමහර දේවතාවන් ස්වල්ප ආලෝක ඇත්තවුන් වීමටත්, මෙහි සමහර දේවතාවන් අප්‍රමාණවූ ආලෝක ඇත්තවුන් වීමටත් හේතු කවරේද?

“ඇවැත්නි, කච්චායනය, එසේවි නම් එය ඔබගෙන්ම විචාරන්නෙමි. යම්සේ නුඹට වැටහේ නම් එය එසේ ප්‍රකාශ

කළ මැනව. ඇවැත්. කච්චායනය, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් රුක්මුලක් පමණ තැනක් කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් රුක්මුල් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කිනම් විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද? ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් රුක්මුල් දෙකක් තුනක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මෙය, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් ඉතා උසස්ය.

“ඇවැත්නි, කච්චායනය, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් රුක්මුල් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් ගමක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා, වාසය කෙරේ නම් ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කවර විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද?

“ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් ගමක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මෙය, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් ඉතා උසස්ය.

15. “ඇවැත්නි, කච්චායනය, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් ගමක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා, වාසය කෙරේ නම්, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් ගම් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මේ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කිනම් විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද?

“ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් ගම් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් මෙය, ඉතා උසස්ය.

“ඇවැත්නි, කච්චායනය, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් ගම් දෙකක් හෝ තුනක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම්, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක්

මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කවර විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද?

16. “ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් මෙය ඉතා උසස්ය.

“ඇවැත්නි, කච්චායනය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් එක් මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් දෙතුන් මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කවර විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද? “ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් දෙතුන් මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මෙය මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් ඉතා උසස්ය.

17. “ඇවැත්නි, කච්චායනය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් දෙතුන් මහාරාජ්‍යයක් පමණ තැන් කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් මුහුදු කෙළවරකොට ඇති පොළොව පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද, මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් කිනම් විත්ත භාවනාවක් ඉතා උසස්ද? “ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුවක් යම්තාක් මුහුදු කෙළවරකොට ඇති පොළොව පමණ තැන කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේ නම් මෙය මේ විත්ත භාවනා දෙක අතුරෙන් ඉතා උසස්ය.

18. “ඇවැත්නි, කච්චායනය, යම්හෙයකින් එකම දිව්‍යයෝනියක උපන් මේ දේවතාවන් අතුරෙන් ඇතැම් දෙවියෝ ස්වල්ප ආලෝක ඇත්තාහුද ඇතැම් දෙවියෝ අප්‍රමාණ ආලෝක ඇත්තාහුද මේ ඊට හේතුවය, මේ ප්‍රත්‍යයය

“ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්ස, මැනවි. මෙහිදී මා විසින් තවත් ඇසිය යුත්තක් ඇත. “ස්වාමීනි, යම් පමණ

දෙවියෝ ආලෝක ඇත්තාහුද, ඒ සියල්ලෝ අපිරිසිදු ආලෝක ඇත්තාහුද? නැතහොත් සමහර දෙවියෝ පිරිසිදු ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද? "ඇවැත්නි, කච්චායනස, ඒ ඒ කරුණු වශයෙන් මෙහි ඇතැම් දෙවියෝ අපිරිසිදු ආලෝක ඇත්තෝ වෙති. ඇතැම් දෙවියෝ පිරිසිදු ආලෝක ඇත්තෝ වෙති.

"ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්හෙයකින් එකම දිව්‍යයෝනියක උපන් ඒ දෙවියන් අතුරෙන් මෙහි සමහර දෙවියෝ අපිරිසිදු ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද, මෙහි සමහර දෙවියෝ පිරිසිදු ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?

19. "ඇවැත්නි, කච්චායනස, එසේ වීනම් ඔබට උපමාවක් දක්වන්නෙමි. මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් නුවණැති පුරුෂයෙක් උපමාවෙන්ද දෙශනා කරන ධර්මයාගේ අර්ථ දැනගනී. ඇවැත්නි, කච්චායනස, දැල්වෙන්නාවූ තෙල් පහනේ තෙල් යම්සේ අපිරිසුදුද, වැටියත් අපිරිසුදුද, තෙලුත් අපිරිසුදු බැවින් වැටියත් අපිරිසුදු බැවින් ඒ එළිය ඉතා අඳුරක් මෙන් දැල්වෙයි. ඇවැත්නි, කච්චායනස, එපරිද්දෙන්ම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් හික්ෂුවක් අපිරිසුදු ආලෝකය පතුරුවා වාසය කෙරේද, ඔහුගේ කයේ අලස භාවයද හොඳහැටි සංසිදුනේ නොවෙයි. ටීනමිද්ධයද උදුරා නොදමන ලද්දේ වෙයි. උද්ධච්චකුක්කුච්චයද මනාකොට නොහික්මවන ලද්දේ වෙයි. හෙතෙම කයේ අලස භාවය නොසංසිදුවන ලද බැවින්ද, ටීනමිද්ධය උදුරා නොදමන ලද බැවින්ද, උද්ධච්චකුක්කුච්චය නොහික්මවන ලද බැවින් ද අඳුරුවූවක් මෙන් අරමුණ බලයි. හෙතෙම කායයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සංකීලිට්ඨාහ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. ඇවැත්නි, කච්චායනස, දැල්වෙන තෙල් පහනේ තෙල් පිරිසුදුද, වැටියත් පිරිසුදුද, ඒ ආලෝකය තෙල් පිරිසුදු බැවින් වැටිය පිරිසුදු බැවින් අඳුරක් මෙන් නොදැල් වෙයි. ඇවැත්නි, කච්චායනස, එපරිද්දෙන්ම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් මහණෙක් පිරිසුදු ආලෝකය ඇත්තේයයි කසිණ නිමිත්ත පතුරුවා වාසය කෙරේද ඔහුගේ කයේ අලස භාවයද සංසිදුවන ලද්දේ වෙයි.

ථිනමිද්ධයන් උදුරාදමන ලද්දේ වෙයි. උද්ධච්චකුක්කුච්චය හික්මවන ලද්දේ වෙයි. හෙතෙම කයේ අලස භාවය සංසිඳුවන ලද බැවින්ද, ථිනමිද්ධය උදුරා දමන ලද බැවින්ද, උද්ධච්චකුක්කුච්චය හික්මවන ලද බැවින්ද, අන්ධවූවාක් මෙන් අරමුණ නොබලයි. හෙතෙම කායයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු පරිසුද්ධාභ දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි.

20. “ඇවැන්නි, කච්චායනය, යම්හෙයකින් එකම දිව්‍ය නිකායෙහි උපන් ඒ දෙවියන් අතුරෙන් ඇතම් දෙවියෝ අපිරිසුදු ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද, ඇතැම් දෙවියෝ පිරිසුදු ආලෝක ඇත්තාහු වෙත්ද, මෙය ඊට හේතුවයි. මෙය ඊට ප්‍රත්‍යයයි. එසේ කිකල්හි ආයුෂ්මත් සහිය කච්චායන තෙම ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ට මෙය කිය. “ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්ස, යහපති. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ මා විසින් මෙසේ අසනලදී කියා හෝ මෙසේ වීමට සුදුසුයයි කියා හෝ නොකීහ. එහෙත් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ දේවතාවෝ මෙසේද වෙත්, ඒ දේවතාවෝ මෙසේද වෙත් යනුම කියන්නාහ. ස්වාමීනි, ඒ කාරණය ගැන මට මෙසේ අදහස් වෙයි. ඒකාන්තයෙන් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ දේවතාවන් හා පෙර එකට වාසය කළහයිද කථා කරන ලදහයිද සාකච්ඡා කළහයිද කියායි. ඇවැත් කච්චායනය, ඒකාන්තයෙන් ඔබ විසින් එළඹ කියයුතු වචනයක් කියන ලදී. එහෙත් ඔබට මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. ඇවැන්නි, කච්චායනය, මා විසින් බොහෝ කාලයක් මුලුල්ලෙහි ඒ දේවතාවන් සමඟ එකට වසන ලද විරූය. කථා කරන ලද විරූය. සාකච්ඡාවට පැමිණෙනලද විරූය.”

21. එසේ කිකල්හි ආයුෂ්මත් සහිය කච්චායන තෙම පඤ්චකංග නම් වඩුවාට මෙසේ කිය. වඩ්ඪකිය තොපට ලාභයක් විය. වඩ්ඪකිය, තොපට යහපත් ලාභයක් විය. තෙපිද යම් සැකයක් වීනම් ඒ සැකයද දුරු කළාහුය. අපිද යම් මේ ධර්ම ක්‍රමයක් ඇසීමට ලැබීමු යනුයි.

සත්වෙනි අනුරුද්ධ සූත්‍රය නිමි. (3-7)

28. උපක්ලෙශ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹූ නුවර සමීපයෙහි වූ සෝමිකාරාමයෙහි වැඩවාසය කරණ සේක. එකල්හි වනාහි කොසඹූ නුවර භික්ෂූහු දබරකර ගනිමින්, කෝලාහල කරගනිමින්, වාදකර ගනිමින්, ඔවුනොවුන් වචන නමැති හුල්වලින් ඇනගනිමින් වාසය කරති. එකල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක් පැත්තක හුන්නේය. එක් පැත්තක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළේය. “ස්වාමීනි, මේ කොසඹූ නුවර වැසි භික්ෂූහු දබරකර ගනිමින්, කෝලාහල කර ගනිමින්, වාදකර ගනිමින්, ඔවුනොවුන්, වචන නමැති හුල්වලින් ඇනගනිමින් වාසය කරති. “ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂූහු යම් තැනකද එහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා කොට වැඩමවන්නේ නම් මැනවි” එය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්ද භාවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූහු යම් තැනකද එහි වැඩිසේක. වැඩ ඒ භික්ෂූන්ට මෙය වදාළ සේක. “මහණෙනි, නුසුදුසුය, දබර නොකරවී, කලහ නොකරවී, කෝලාහල නොකරවී, විරුද්ධ වාද නොකරවී,” කියායි.

එසේ වදාළ කල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළේය. “ස්වාමීනි, ධර්මස්වාමීවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසන සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙහෙස නොගනිත්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඵල සමාපත්ති සැප විහරණයෙහි යෙදී වාසය කරණ සේක්වා. අපි මේ දබරයෙන් කලහයෙන් කෝලාහලයෙන් විරුද්ධ වාදයෙන් පැනෙන්නෙමු” කියායි.

දෙවනුවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට මෙය වදාළසේක. “මහණෙනි, නුසුදුසුය, දබර නොකරවී, කලහ නොකරවී, කෝලාහල නොකරවී, විරුද්ධ වාද නොකරවී,” කියායි. දෙවනුවත් ඒ භික්ෂූතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය

සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, ධර්මස්වාමීවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසන සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙහෙස නොගනිත්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඵල සමාපත්ති සැප විහරණයෙහි යෙදී වාසය කරණ සේක්වා. අපි මේ දඹරයෙන්, කලහයෙන්, කෝලාහලයෙන්, විරුද්ධ වාදයෙන්, පැණෙන්නෙමුයයි” කියායි. තෙවනුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ට මෙය වදාළසේක. “මහණෙනි, නුසුදුසුය, දඹර නොකරවී, කෝලාහල නොකරවී, විරුද්ධ වාද නොකරවී” කියායි. තෙවනුවත් ඒ භික්ෂුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, ධර්ම ස්වාමීවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසන සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොවෙහෙසෙන සේක්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඵලසමාපත්ති සැපවිහරණයෙහි යෙදී වාසය කරණ සේක්වා. අපි මේ දඹරයෙන් කෝලාහලයෙන් විරුද්ධ වාදයෙන් පැණෙන්නෙමුයි.” කියායි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පාසිවුරු ගෙන කොසඹූ නුවරට පිඬු පිණිස වැඩිසේක. කොසඹූ නුවර පිඬු පිණිස හැසිර, බිතින් පසුව, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ සෙනසුන තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙන වැඩසිටියේම මේ ගාථාවන් වදාළසේක.

1. “මහත් ශබ්ද ඇති එක හා සමාන කලහකාරී ජනතෙම (මම) අඥානයයි, කිසිවෙක් නොසැලකීය. සංඝයා බිඳෙන කල්හිත් ඊට වඩා වැඩි අනිකක් නොසිතී.

2. “මුළාවූ සිහිය ඇති වචනය පමණක් ගොවර කොට ඇති, යම්තාක් මුඛය විවෘත කිරීමට කැමති නම් ඒ තාක් මුඛය විවෘත කොට කියන්නාවූ පණ්ඩිතයෝ යම් කලහයකින් ලජ්ජා නැති බවට පමුණුවන ලද්දාහු නම් එය ආදීනව සහිතයයි නොදනිත්.

3. “අසවලා මට බැන්තේය, ගැසුවේය, මා පැරැද්දුවේය, මා සතු දෙය පැහැරගත්තේයයි යම් කෙනෙක් ක්‍රොධයෙන්

ඔහුට වෛර කරත් නම් ඔවුන්ගේ වෛරය නොසංසිදෙන්නේය. (අසවලා) මට බැන්නේය, ගැසුවේය, මා සතු දේ පැහැර ගත්තේයයි යමෙක ඔවුන්ට වෛර නොකරන්නේ නම් ඔවුන්ගේ වෛරය සංසිදෙන්නේය.

4. "මේ ලොකයෙහි කිසිකලෙකත් වෛර කිරීමෙන් වෛර සංසිදීමක් නැත. වෛර නොකිරීමෙන්ම සංසිදෙත්. මෙය පෞරාණික උතුම් ධර්මය වේ.

5. "නුවණැතියන්ගෙන් අන්‍යවූ අඥානයෝ අපි මරණයට පැමිණෙන්නෙමුයි නොදනිති. ඒ බව යමෙක් දනිත් නම් ඒ හේතුකොටගෙන කලහය සංසිදෙත්.

6. "ඇට සිදින්නාවූ ප්‍රාණය නැති කරන්නාවූ ගව අස් ආදී ධන පැහැර ගන්නාවූ සොරු වෙත්ද, රට විනාශ කරන්නාවූ ඔවුන්ගේ පවා සමගිය ඇත. කුමක් හෙයින් තොපගේ එබන්දක් නැත්තේද?

7. "ස්ථානොචිත ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූද, සමග වසන්ට නිසිවූද, යහපත් හැසුරුම් ඇති, පණ්ඩිතවූ, කළ‍්‍යාණ මිත්‍රයකු ඉදින් ලද්දේ නම් සිහියෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙමේ ඔහු හා සමග සතුටු සිත් ඇතිව වාසය කරන්නේය.

8. "තැනට නිසි නුවණැති, එකට හැසිරීමට සුදුසුවූ, මනා හැසුරුම් හා ධාරණ ප්‍රඥා ඇති, කළ‍්‍යාණ මිත්‍රයෙකු ඉදින් නොලද්දේ නම් දිනාගත් රජය හැර, (හුදකලාව වනයට වැද තපස් පැවිද්දට පැමිණි මහාජනක) රජු මෙන්ද, (හස්ති සමූහයා හැරපියා මේ රක්ෂිත වනයෙහි හුදකලාව හැසිරෙන) පාරිලෙයාක නම් ඇතු මෙන්ද සමූහයෙන් වෙන්ව හුදකලාව වාසය කරන්නේය.

9 "දෙලෝ වැඩ නොදත් අඥානයා කෙරෙහි එකට විසීමක් නැතිව, තනිව විසීම උතුම්. පාරිලෙයාක ඇතු මෙන් පිරිස් පාලනයෙහි උත්සාහ රහිතව හුදකලාව වසන්නේය. ස්වල්පමාත්‍රවූද පවිකම් නොකරන්නේය."

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටියේම මේ ගාථාවන් වදාරා “බාලකලොණකාර” නම් ගම යම් තැනෙක්හිද එහි වැඩි සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් හගුස්ථවිර තෙම “බාලකලොණකාර” ගමෙහි වාසය කෙරෙයි. ආයුෂ්මත් හගුස්ථවිර තෙම වඩින්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරදීම දැක්කේය. දැක, ආසනයක් පැනවීය. පා දෝනා දිය තැබීය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවන ලද අස්නෙහි වැඩහුන් සේක. වැඩහිද පා සේදීය. ආයුෂ්මත් හගු ස්ථවිර තෙමේද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද, එක් පැත්තක හුන්නේය. එක් පැත්තක හුන් ආයුෂ්මත් හගු ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. “මහණ කිම ඉවසිය හැකිද? කිම යැපිය හැකිද? කිම පිණිඩපාතයෙන් ක්ලාන්ත නොවෙහිද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකිවෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක. ස්වාමීනි, ආහාරයෙන් ක්ලාන්ත නොවෙමිසි” (කිය.)

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් හගු ස්ථවිරයන් දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වා (එහි) සමාදන් කරවා (ඉන්) තෙද ගන්වා, (එහි) පහදවා හුනස්නෙන් නැගිට “ප්‍රාචීන වංශදාය වනය” යම් තැනෙක්හිද එහි වැඩිසේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙමේද, ආයුෂ්මත් නන්දිය ස්ථවිර තෙමේද, ආයුෂ්මත් කිම්බල ස්ථවිර තෙමේද එහි වෙසෙති. උයන්පල්ලා වඩින භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරදීම දැක්කේය. දැක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීය. “ශ්‍රමණය, මේ වනයට නොපිවිසෙව, මෙහි කුලපුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් කැමති පරිදි වෙසෙති. ඔවුන්ට අපහසු නොකළ මැනව” කියායි.

4. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග කථාකරන වනපාලකයාගේ කථාව ඇසීය. ඒ කථාව අසා, වනපාලකයාට මෙය කීය. “ඇවැත්නි, වනපාලකය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොවලක්වව. අපගේ ශාස්තෘවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ වදාළසේක” කියායි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙම, ආයුෂ්මත් නන්දිය ස්ථවිරයන්ද ආයුෂ්මත් කිම්බල ස්ථවිරයන්ද යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත්

නන්දිය ස්ථවිරයන්ටද, ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිරයන්ටද මෙය කිය. “ආයුෂ්මත්වරුනි, ඉදිරියට එව්. ආයුෂ්මත්වරුනි, ඉදිරියට එව්. අපගේ ශාස්තෘවු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේක,” කියායි.

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරතෙමේද, ආයුෂ්මත් නන්දිය ස්ථවිර තෙමේද, ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිර තෙමේද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියට ගොස්, එකනමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසිවුරු ගත්තේය. එකනමක් අසුන් පැණවීය. එකනමක් පාදෝනා පැන් තැබීය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවන ලද ආසනයෙහි වැඩහුන් සේක. වැඩහිඳ, පා සේදූ සේක. ඒ ආයුෂ්මත්වරුද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද, එක් පැත්තක හුන්නාහුය. එක් පැත්තක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. “අනුරුද්ධයනි, නුඹලාට කිම ඉවසිය හැකිද? කිම යැපිය හැකිද? කිම පිණ්ඩපාතයෙන් ක්ලාන්ත නොවූවහුද?” කියායි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකිය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක. ස්වාමීනි, පිණ්ඩපාතයෙන් ක්ලාන්ත නොවමු.”

6. “අනුරුද්ධයනි, නුඹලා සමගිව, සතුටු සිතැතිව, විරුද්ධවාද නැතිව, කිරි හා දිය මෙන් එක්වූවාහු, ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇස්වලින් බලන්නාහු, කිම වාසය කරහුද?” “ස්වාමීනි, අපි ඒකාන්තයෙන් සමගිව, සතුටු සිතැතිව, විවාද රහිතව, කිරි හා දිය මෙන් එක්සත්ව, ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇස්වලින් බලමින් වාසය කරමු.”

“අනුරුද්ධයනි, තෙපි සමගිව, සතුටු සිතැතිව, විවාද රහිතව, කිරි හා දිය මෙන් එක්සත්ව, ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇස්වලින් බලමින් කෙසේ වනාහි වාසය කරව්ද?”

“ස්වාමීනි, මෙහිදී මට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘යම් බඳු වූ මම මෙබඳු වූ සබ්බන්තවාරීන් සමග වෙසෙමිද එය, ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයකි. ඒකාන්තයෙන් මා විසින් ලාභයක් ලබන ලදී.’ ස්වාමීනි, ඒ මාගේ මේ ආයුෂ්මතුන් කෙරෙහි මෙමඳු සහගත කාය කර්මය ප්‍රකටවත්, රහසිගතවත් එළඹ සිටියේය. මෙමඳු

සහගත වාක් කර්මය ප්‍රකටවත්, රහසි ගතවත් ඵලඹ සිටියේය. මෙමනි සහගත මනෝ කර්මය ප්‍රකටවත්, රහසිගතවත් ඵලඹ සිටියේය. ස්වාමීනි, ඒ මට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ සිත් වශයෙන් මම පවතින්නෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි.’ ස්වාමීනි, ඒ මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ සිත් වශයෙන් පවතිමි. ස්වාමීන්වහන්ස, අපේ ශරීර වෙන් වෙන්වූ නමුත් සිත එකක්මයයි හඟිමි.

7. ආයුෂ්මත් නන්දිය තෙමේද, ආයුෂ්මත් කිම්බල තෙමේද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළාහුය. “ස්වාමීනි, මටත් මෙසේ අදහස් විය. ‘යම්බඳු මම මෙබඳු සබ්බමචාරීන් සමග වෙසෙමිද, එය ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයකි. ඒකාන්තයෙන් මා විසින් ලාභයක් ලබන ලදී.’ ස්වාමීනි, ඒ මාගේ මේ ආයුෂ්මතුන් කෙරෙහි මෙමනි සහගත කාය කර්මය ප්‍රකටවත්, රහසිගතවත් ඵලඹ සිටියේය. මෙමනි සහගත වාක් කර්මය, ප්‍රකටවත්, රහසිගතවත් ඵලඹ සිටියේය. මෙමනි සහගත මනෝකර්මය ප්‍රකටවත් රහසිගතවත් ඵලඹ සිටියේය. ස්වාමීනි, ඒ මට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘සිය සිත බහාතබා මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ සිත් වශයෙන් මම පවතින්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැයි’ කියායි. ස්වාමීනි, ඒ මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ සිත් වශයෙන් පවතිමි. ස්වාමීනි, අපේ ශරීර වෙන් වෙන්වූ නමුත් සිත එකක්මයයි හඟිමි.

“ස්වාමීනි, අපි මෙසේ වනාහි සමගිව, සතුටු සිතැතිව, විවාද රහිතව, කීරි හා දිය මෙන් එක්සත්ව ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇස්වලින් බලමින් වාසය කරමුයි” කීවාහුය.

‘අනුරුද්ධයිනි, යහපති, යහපති. අනුරුද්ධයිනි, තෙපි අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වියඪී ඇතිව, සිවු මගට පමුණුවන ලද සිත් ඇතිව කිම වාසය කරවිද?’

“ස්වාමීනි, අපි ඒකාන්තයෙන් අප්‍රමාදව කෙලෙස් තවන වියඪීය ඇතිව සිවු මගට පමුණුවන ලද සිත් ඇතිව වාසය කරමු.”

“අනුරුද්ධයිනි, තෙපි කෙසේ වනාහි අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇතිව, සිව් මගට පමුණුවන ලද සිතැතිව, වාසය කරව්ද?”

8. “ස්වාමීනි, මෙහි අපගෙන් යමෙක් පළමුව පිඬු පිණිස ගොස් ගමින් පෙරළා එයිද, හෙතෙම අසුන් පනවයි. පියයුතු පැන් හා පරිභෝග කටයුතු පැන් ගෙනත් තබයි. ඉතුරු ආහාර දමන භාජනය සුදානම් කොට තබයි. යමෙක් පසුව පිඬු පිණිස ගොස් ගමෙන් පෙරළා එයිද, ඉදින් වළඳා ඉතිරියක් වේද, ඉදින් කැමති නම් වළඳයි. ඉදින් අකමැති නම් තණ පැලෑටි නැති තැනක දමයි. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පාකොට හරියි. හෙතෙම අසුන් තැන් පත් කොට තබයි. පියයුතු පැන් හා පරිභෝග කටයුතු පැන් පිළියෙළ කොට තබයි. ඉතිරි බත් දමන භාජනය සෝදා තැන්පත් කොට තබයි. දන් ශාලාව හමදී. යමෙක් පියයුතු පැන් තබන කළය හෝ පරිභෝග කටයුතුවූ ජලය තබන කළය හෝ හිස්ව තිබෙනු දකීද, හෙතෙම දිය ගෙනත් තබයි. ඉදින් මොහුට නොඉසිලිය හැකි වේ නම් අත වැනීමෙන් දෙවැන්නකු අමතා අත් විලංගුවෙන් ගෙන ගොස් තබයි. ස්වාමීනි, අපි ඒ හේතුවෙන් කථා නොකරමු. ස්වාමීනි, අපි පස්දවසකට වරක් මුලු රෑ දැහැමි කථාවෙන් යුක්තව හිදිනෙමු. ස්වාමීනි, අපි මෙසේ වනාහි අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇතිව, සිව් මගට යවන ලද සිතැතිව වාසය කරමු.”

9. ‘අනුරුද්ධයිනි, යහපති, යහපති. අනුරුද්ධයිනි, මෙසේ අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇතිව, සිව් මගට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන තොප විසින් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වැඩි ආයතීභාවය කිරීමට සුදුසු පහසු විහරණයක්වූ ඥානදර්ශන විශෙෂයක් අවබෝධ කරන ලද්දේ වේද?” “ස්වාමීනි, මෙහි අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇතිව, සිව් මගට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන අපි (පරිකර්මයන්ගේ) ආලෝකයද, දිවැසින් රූප දැක්මද, හැඳින ගනිමු. අපගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දැක්මද, නොබෝ වේලාවකින් අතුරුදහන් වෙයි. ඊට කාරණය නොදනිමු.”

“අනුරුද්ධයිනි, ඊට කාරණය නොප විසින් දැනගත යුතුය. අනුරුද්ධයිනි, මමද සමයක් සම්බොධියෙන් පෙර සමයක් සම්බුද්ධ නොවූයේම, බොධිසත්ව වූයේම (පරිකර්මයන්ගේ) ආලෝකයද, දිවැසින් රූප දැකීමද දනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයත් රූප දැකීමත් නොබෝ වේලාවකින් අතුරුදන් වෙයි.

“අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘යම්හෙයකින් මාගේ ඒ ආලෝකයත්, දිවැසින් රූප දැකීමත්, ‘අතුරුදන් වේ නම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යයකවරේද?’ කියායි අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘මට සැකය ඇති විය. සැකය හේතු කොට ගෙන මගේ සමාධිය නැතිවිය. සමාධිය නැතිවූ කල්හි ආලෝකයත් දිවැසින් රූප දැකීමත් අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම යම්සේ මට සැකය නූපදින්නේද එසේ කරන්නෙමි අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වියඪය ඇත්තේ, සිව්මඟට යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දැකීමද, හඳුනාමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දැකීමද, අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන්වේ නම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?’ කියායි.

10. “අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘මම දැන් කිසිවක් මෙනෙහි නොකරන්නෙමි. යන “අමනසිකාරය” පහළ විය. අමනසිකාරය’ හේතුකොට මාගේ සමාධිය නැතිවිය. සමාධිය නැතිව ගිය කල්හි ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම යම්සේ මට නැවත සැකය නූපදින්නේ නම් අමනසිකාරය නොවේ නම් එසේ කරන්නෙමි’ කියායි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වියඪය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දැකීමද දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන්වේ නම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?’ කියායි.

“අනුරුද්ධයනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘මට ථීනමිද්ධය පහළවිය. ථීනමිද්ධය හේතුකොට ගෙන මාගේ සමාධිය පහළවිය. සමාධිය පහව ගිය කල්හි ආලෝකයද, රූප දැකීමද, අතුරුදහන් වෙයි ඒ මම යම්සේ මට නැවත විචිකිචිඡාව නූපදින්නේද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, එසේ කරන්නෙමි. අනුරුද්ධයනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද, දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි’ අනුරුද්ධයනි, ඒ මට මේ අදහස විය ‘යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන් වේනම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?’ කියායි.

11. “අනුරුද්ධයනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘මට තැතිගැනීමක් පහළවිය. තැතිගැන්ම හේතුකොට ගෙන මගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවගිය කල්හි ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි.’ අනුරුද්ධයනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් දීර්ඝ මාර්ගයට පිළිපන්නේ ඔහු දෙපස වධකයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට දෙපස හේතුකොට ගෙන තැතිගැන්ම උපදින්නේය. අනුරුද්ධයනි, ‘එපරිද්දෙන්ම මටත් තැතිගැන්ම පහළ විය. තැතිගැන්ම හේතුකොට, මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවගිය කල්හි ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද, අතුරුදහන් වෙයි. යම්සේ මට නැවත විචිකිචිඡාව නූපදින්නේද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැති ගැන්ම නූපදින්නේද, ඒ මම එසේ කරන්නෙමි’ කියායි.

“අනුරුද්ධයනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද, දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වේනම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?’ කියායි.

12. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'මට අධික ප්‍රීතිය පහළවිය. අධික ප්‍රීතිය හේතුකොට මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන්විය.' අනුරුද්ධයිනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් එක් නිදන් පළක් සොයන්නේ එක් උත්සාහයකින්ම නිදන් පොළවල් පහක් ලබන්නේද, ඔහුට ඒ හේතුකොට අධික ප්‍රීතිය උපදින්නේය. අනුරුද්ධයිනි, එපරිද්දෙන්ම මට අධික ප්‍රීතිය පහළවිය. අධික ප්‍රීතිය කරණකොට ගෙන මාගේ සමාධිය නැතිවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම යම්සේ නැවත මට විචිකිච්ඡාවද නූපදින්නේද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ඊනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්මෙක් නූපදින්නේද, බලවත් ප්‍රීතියක් නූපදින්නේද, එසේ කරන්නෙමි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වියඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද, දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වේනම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?' කියායි.

"අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'මට කාය පීඩාවක් පහළවිය කියායි. කාය පීඩාව හේතුකොට ගෙන වනාහි මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහව ගිය කල්හි, ආලෝකයද, රූප දැකීමද අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම යම්සේ මට නැවත විචිකිච්ඡාව නූපදින්නේද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ඊනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද අධික ප්‍රීතිය නූපදින්නේද, කායික පීඩාව නූපදින්නේද එසේ කරන්නෙමි.'

13. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වියඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ, ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද

අතුරුදහන් වේනම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?' කියයි.

“අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ සිත විය. ‘මට අතිශයින් පටන්ගන්නා ලද වීයඝීය පහළ විය’ කියයි. දැඩිව කරන ලද වීයඝීය හේතුකොට ගෙන, මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි ආලෝකයත්, රූප දර්ශනයත්, අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයෙනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් දැතින් පෙරළිය හැකි දෙයක් දැඩිකොට ඔසවාගන්නේද, හෙතෙම එහිම මැරෙන්නේය. අනුරුද්ධයිනි, එපරිද්දෙන්ම මට දැඩිව පටන්ගන්නා ලද වීයඝීය පහළවිය. දැඩි වීයඝීය හේතුකොට ගෙන මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි, ආලෝකයත්, රූප දර්ශනයත් අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම යම්සේ මට නැවත විචිකිචිඡාව නූපදින්නේද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද, බලවත් ප්‍රීතිය නූපදින්නේද, කායික පීඩාව නූපදින්නේද, අධික වීයඝීය නූපදින්නේද එසේ කරන්නෙමි.

14. “අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිච්චි මගට යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වේනම් ඊට හේතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?’ කියයි.

“අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ සිත විය. ‘මට ඉතා ලිහිල් වීයඝීය පහළ විය, යනුවෙනි. ඉතා ලිහිල් වීයඝීය හේතු කොටගෙන මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි.’ අනුරුද්ධයිනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් තෙම පෙරළිය හැක්කක් ලිහිල්කොට අල්ලා ගන්නේද, එය ඔහු අතින් වැටෙන්නේය. අනුරුද්ධයිනි, එපරිද්දෙන්ම මට ඉතා ලිහිල් වීයඝීය උපන්නේය. ඉතා ලිහිල් වීයඝීය හේතුකොටගෙන මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි, ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම,

යම්සේ මට නැවත විචිකිච්ඡාව නූපදින්නීද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද, අධික ප්‍රීතිය නූපදින්නේද, කායික පීඩාව නූපදින්නේද, අධික වීයඝීය නූපදින්නේද, ඉතා ලිහිල් වීරිය නූපදින්නේද, එසේ කරන්නෙමි.

15. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වේ නම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?' කියායි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. මට තණ්හාව පහළවිය යනුයි. තෘෂ්ණාව හේතුකොට ගෙන මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි, ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. ඒ මම, යම්සේ මට නැවත විචිකිච්ඡාව නූපදින්නීද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද, අධික ප්‍රීතිය නූපදින්නේද, කායික පීඩාව නූපදින්නේද, අධික වීයඝීය නූපදින්නේද, ඉතා ලිහිල් වීයඝීය නූපදින්නේද, තෘෂ්ණාව නූපදින්නේද, එසේ කරන්නෙමි.'

16. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාදවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිව්මඟට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද දැනගනිමි. මාගේ ඒ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'යමකින් මාගේ ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද, අතුරුදහන් වේ නම් ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?' කියායි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස විය. 'මට නානත්ත සංඥාව පහළවිය යනුයි. නානත්ත සංඥාව හේතුකොට මාගේ සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහවූ කල්හි, ආලෝකයද, රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. යම්සේ මට නැවත විචිකිච්ඡාව නූපදින්නීද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද, අධික ප්‍රීතිය නූපදින්නීද, කායික පීඩාව

නූපදින්නේද, අධික වියඝීය නූපදින්නේද, ඉතා ලිහිල් වියඝීය නූපදින්නේද, තෘෂ්ණාව නූපදින්නේද, නානත්ත සංඥාව නූපදින්නීද එසේ කරන්නෙමි.’

“අනුරුද්ධයනි, ඒ මම වනාහි අප්‍රමාද වූයේ, කෙලෙස් තවන වියඝීය ඇත්තේ, සිව් මඟට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ, ආලෝකයද රූප දර්ශනයද දනිමි. ඒ මේ ආලෝකය වනාහි අතුරුදහන් වෙයි. රූප දර්ශනයද අතුරුදහන් වෙයි. අනුරුද්ධයනි, ඒ මට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘යම් හෙයකින් මාගේ ආලෝකය හා රූප දර්ශනය අතුරුදහන් වේ නම් ඊට හේතුව කුමක්ද? ප්‍රත්‍යය කුමක්ද?’ අනුරුද්ධයනි, මට මේ අදහස ඇතිවිය. ‘මට රූපයන් පිළිබඳ අභිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව පහළ විය යනුයි. රූපයන් පිළිබඳ අභිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව හේතුකොටගෙන සමාධිය පහවිය. සමාධිය පහව ගිය කල්හි ආලෝකයත් රූප දර්ශනයත් අතුරුදහන් වෙයි. යම්සේ මට නැවත විචිකිච්ඡාව නූපදින්නීද, අමනසිකාරය නූපදින්නේද, ථීනමිද්ධය නූපදින්නේද, තැතිගැන්ම නූපදින්නේද, අධික ප්‍රීතිය නූපදින්නේද, කායික පීඩාව නූපදින්නේද, අධික වියඝීය නූපදින්නේද, ඉතා ලිහිල් වියඝීය නූපදින්නේද, අධික තෘෂ්ණාව නූපදින්නේද, නානත්ත සංඥාව නූපදින්නීද, රූපයන් පිළිබඳ අභිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව නූපදින්නේද එසේ කරන්නෙමි.’

17. “අනුරුද්ධයනි, ඒ මම විචිකිච්ඡාව සිත කෙලෙසන ධර්මයක්යයි මෙසේ දැන, සිත කෙලෙසන්නාවූ විචිකිච්ඡාව දුරු කෙළෙමි. අමනසිකාරය සිත කෙලෙසන ධර්මයක්යයි මෙසේ දැන, සිත කෙලෙසන්නාවූ අමනසිකාරය දුරු කෙළෙමි. ථීනමිද්ධය සිත කෙලෙසන ධර්මයක්යයි මෙසේ දැන, ථීනමිද්ධය දුරු කෙළෙමි. තැතිගැන්ම විත්තොපක්ලෙශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලෙශයවූ, තැතිගැන්ම දුරු කෙළෙමි. අධික ප්‍රීතිය විත්තොපක්ලෙශයක් යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලේශයවූ, අධික ප්‍රීතිය දුරු කෙළෙමි. කායික පීඩාව විත්තොපක්ලෙශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලෙශයවූ

කායික පීඩාව දුරු කෙළෙමි. දැඩිව පටන්ගන්නාලද වීයඝීය විත්තොපක්ලෙශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලෙශයවූ, අධික වීයඝීය දුරු කෙළෙමි. ඉතා ලිහිල් වීයඝීය විත්තොපක්ලෙශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලෙශයක්වූ, ඉතා ලිහිල් වීයඝීය දුරු කෙළෙමි. තෘෂ්ණාව විත්තොපක්ලේශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලේශයක්වූ අධික තෘෂ්ණාව දුරු කෙළෙමි. නානත්ත සංඥාව විත්තොපක්ලේශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලේශයක්වූ නානත්ත සංඥාව දුරු කෙළෙමි. රූපයන් අතිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව විත්තොපක්ලේශයක්යයි මෙසේ දැන, විත්තොපක්ලේශයක්වූ රූපයන් අතිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව දුරු කෙළෙමි.

18. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම පමා නොවූයේ, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ, සිව්මගට යවනලද සිතැතිව වාසය කරමින් ආලෝකය දැනගනිමි. රූප නොදකිමි. යම්හෙයකින් රූප දකිමිද, හුදෙක් රාත්‍රියද, හුදෙක් දාවලද, හුදෙක් රෑ දාවල්ද, ආලෝකය නොහඳුනමි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මෙය අදහස් විය. ඒ මම ආලෝකය හඳුනමිද, රූප නොදක්නෙමිද, ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද? ඒ කාලයෙහි රූප දකිමි. හුදෙක් රෑද, හුදෙක් දාවල්ද, හුදෙක් රෑ දාවල් දෙකිහිද ආලෝකය නොහඳුනමි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට මේ අදහස ඇතිවිය. 'මම යම් සමයෙකිනි රූප විෂය මෙනෙහි නොකොට, ආලෝක විෂය මෙනෙහි කෙරෙමිද, ඒ කාලයෙහි ආලෝකය හඳුනමි. රූප නොදකිමි. යම් කලක ආලෝක විෂය මෙනෙහි නොකොට, රූප විෂය මෙනෙහි කෙරෙමිද, එකල රූප දකිමි. හුදෙක් රෑද, හුදෙක් දාවල්ද, හුදෙක් රෑ දාවල්ද ආලෝකය නොහඳුනමි.'

19. "අනුරුද්ධයිනි, ඒ මම අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇතිව, සිව්මගට යවනලද සිතැතිව, වාසය කරන්නේ සුළු කර්මස්ථානයෙහිවූ ආලෝකය හඳුනමි. සුළු කර්මස්ථානයෙහිවූ රූප දක්නෙමි. අප්‍රමාණ කර්මස්ථානයෙහිවූ, ආලෝකය හඳුනමි. හුදෙක් රෑද, හුදෙක් දවල්ද, හුදෙක් රෑ දාවල්ද, අප්‍රමාණ කර්මස්ථානයෙහිවූ රූපයන් දක්නෙමි. අනුරුද්ධයිනි, ඒ මට

මේ අදහස ඇතිවිය. 'ඒ මම සුළු කර්මස්ථානයෙහිවූ ආලෝකය හඳුනාමිද, සුළු කර්මස්ථානයෙහිවූ රූපයන් දක්නෙමිද, අප්‍රමාණ කර්මස්ථානයෙහිවූ ආලෝකය හඳුනාමිද, හුදෙක් රෑද, හුදෙක් දවල්ද, හුදෙක් රෑ දාවල්ද අප්‍රමාණ කර්ම ස්ථානයෙහිවූ රූපයන් දක්නෙමිද, ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද?' අනුරුද්ධයා, ඒ මට මේ අදහස විය. 'යම් කලෙක සමාධිය කුඩාද? එසමයෙහි මගේ දිවැසද කුඩාය. ඒ මම ස්වල්ප මාත්‍රවූ, දිවැසින් ස්වල්ප මාත්‍රවූද ආලෝකය හඳුනාමි. ස්වල්පමාත්‍රවූ රූපයන්ද දකිමි. යම් කලෙක සමාධිය අප්‍රමාණද එකල මගේ දිවැසද අප්‍රමාණය. ඒ මම අප්‍රමාණවූ දිවැසින් අප්‍රමාණවූ ආලෝකයද හඳුනාමි. හුදෙක් රෑද, හුදෙක් දවල්ද, හුදෙක් රෑ දාවල්ද, අප්‍රමාණවූ රූපයන් දක්නෙමි.'

20. "අනුරුද්ධයා, යම් හෙයකින් විචිකිචිඡාව චිත්තොප ක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, විචිකිචිඡා චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, අමනසිකාරය චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, අමනසිකාර චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, ථීනමිද්ධය චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, ථීනමිද්ධ චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, තැතිගැන්ම චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, චිත්තොපක්ලෙශයවූ තැතිගැන්ම ප්‍රහීණවීද අධික ප්‍රීති චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, අධික ප්‍රීති චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, කායික පීඩාව චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, කායික පීඩා චිත්තොප ක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, අධික වියරිය, චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, අධික වියරී චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, ඉතා ලිහිල් වියරිය චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, ඉතා ලිහිල් වියරී චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, තෘෂ්ණාව චිත්තොප ක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, අධික තෘෂ්ණා චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, නානත්ත සංඥාව චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, නානත්ත සංඥා චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද, රූපයන් පිළිබඳව අතිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන බව චිත්තොපක්ලෙශයයි මෙසේ දැන, රූපයන් පිළිබඳව අතිශයින් නැවත නැවත සිතා බලන චිත්තොපක්ලෙශය ප්‍රහීණවීද අනුරුද්ධයා, ඒ මට මේ

අදහස විය. මාගේ සිතට යම් උපක්ලෙශයෝ වෙන්ද, ඔව්හු මට ප්‍රහීණය. එබැවින් මම දැන් විධි තුනකින් යුත් සමාධිය වඩමි' කියායි.

21. “අනුරුද්ධයනි, ඒ මම විතර්ක සහිත, විචාර සහිත සමාධිය වැඩුවෙමි. විතර්ක රහිත විචාරය පමණක් ඇති සමාධිය වැඩුවෙමි. විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධිය වැඩුවෙමි. ප්‍රීති සහිත සමාධිය වැඩුවෙමි. ප්‍රීති රහිත සමාධිය වැඩුවෙමි. සුඛ සහගත සමාධිය වැඩුවෙමි. උපෙක්ෂා සහගත සමාධිය වැඩුවෙමි. අනුරුද්ධයනි, යම් හෙයකින් මා විසින් විතර්ක සහිත, විචාර සහිත, සමාධිය වඩන ලද්දේද, විතර්ක රහිත විචාරය පමණක් ඇති සමාධිය වඩන ලද්දේද, විතර්ක රහිත විචාර සමාධිය වඩන ලදද, ප්‍රීති සහිත සමාධිය වඩන ලදද, ප්‍රීති රහිත සමාධිය වඩන ලදද, සුඛ සහගත සමාධිය වඩන ලදද, උපෙක්ෂා සහගත සමාධිය වඩන ලදද ඒ මට ඥාන දර්ශනයද පහළවිය. මාගේ චිත්ත විමුක්තියද කෝප නොවීය. මේ අන්තිම උපැත්මය. දැන් පුනරුත්පත්තියක් නැත.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළසේක. සතුටු සිතැති අනුරුද්ධායුෂ්මත් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුටින් පිළිගත්තේය.

අටවැනි උපක්ලෙශ සූත්‍රයයි. (3-8)

29. බාල පණ්ඩිත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි’ කියා හික්ෂුන් ඇමතුසේක. ඒ හික්ෂුහු ‘පින්වතුන් වහන්සැ’ යි කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. “මහණෙනි, බාලයාගේ මේ බාල ලක්ෂණ, බාලයයි හැඳිනීමට

කරුණු, බාලයාගේ වර්ත තුනකි. ඒ තුන කවරහුද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි බාලතෙම නපුරුකොට සිතන්නේත් වෙයි. නපුරුකොට කියන්නේත් වෙයි. නපුරුකොට කරන්නේත් වෙයි. මහණෙනි, ඉදින් බාලතෙම නපුරුකොට නොසිතන්නේ නම් නපුරුකොට නොකියන්නේ නම් නපුරුකොට නොකරන්නේ නම් කුමකින් ඔහු මේ භවත් අසත්පුරුෂයා බාලයෙකැයි පණ්ඩිතයෝ දැනගන්නාහුද? මහණෙනි, යම් හෙයකින් බාලතෙම නපුරුකොට සිතන්නේද, නපුරුකොට කියන්නේද, නපුරුකොට කරන්නේද, එහෙයින් ඔහු මේ භවත් අසත් පුරුෂයා බාලයෙකැයි පණ්ඩිතයෝ දැනගනිත්. මහණෙනි, ඒ මේ බාලයා මේ ආත්මභාවයෙහි තෙවැදෑරුම්වූ, දුක් දොම්නසක් විඳී. මහණෙනි, ඉදින් ඒ බාලයා සභාවක හෝ හුන්නේ වේද, විටියෙක හුන්නේ වේද, සතර මංසන්ධියෙක හෝ හුන්නේවේද, එහි ඡනයා ඒ වැරදිවලට සුදුසු, වැරදිවලට ගැලපෙන (පස්පවෙහි ආදීනව ආදී) කථා කරන්ද මහණෙනි, ඉදින් බාලතෙම ප්‍රාණසාත කරන්නේ වේද, නුදුන් දෙය ගන්නේ වේද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරෙන්නේ වේද, බොරු කියන්නේ වේද, ප්‍රමාදයට කරුණුවූ, මත්පැන් බොන්නේ වේද, මහණෙනි. එහිදී බාලයාහට මෙසේ අදහස් වෙයි 'ඡනයා යම් හෙයකින් ඒ වැරදිවලට සුදුසු, වැරදිවලට ගැලපෙන කථා කෙරෙයිද, ඒ වරද ස්වභාවයෝ මා තුළ ඇත්තාහුය. මමද ඒ ධර්මයන් දක්නා ලැබෙමි' කියායි. මහණෙනි, බාල තෙම ඉහාත්මභාවයෙහි මේ පළමු දුක දොම්නස විඳී.

2. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. රජුන් විසින් අපරාධකාරී සොරකු අල්වා, නන් වැදෑරුම් කම්කටුලු කරවනු බාලතෙම දකී. කසවලින් තළවනු ලබන්නවුන්ද, වේවැල් වලින් තලවනු ලබන්නවුන්ද, සතර රියන් දිග දණ්ඩෙන් අත කපනු ලබන්නවුන්ද, පා කපනු ලබන්නවුන්ද, අත් පා දෙකම කපනු ලබන්නවුන්ද, කණ කපනු ලබන්නවුන්ද, නාසය කපනු ලබන්නවුන්ද, කන් නාසා දෙකම කපනු ලබන්නවුන්ද, "බ්ලංගථාලික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "සඛිඛමුණ්ඩික"

නම් කර්මය කරන්නවුන්ද, "රාහුමුඛ" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "ජෝතිමාලික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "හත්ථපජ්ජෝතික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "ඵරකවත්තික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "චීරකවාසික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "ඵණෙය්‍යක" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "බලිසමංසික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "කභාපණක" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "බාරාපතච්ඡික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "සලිසපරිවත්තික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, "පලාලපිට්ඨික" නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්ද, උණුකරනලද තෙල් ඉසිනු ලබන්නවුන්ද, බඩගින්නෙන් පීඩිත සුනඛයන් ලවා කවන්නවුන්ද, පණපිටින් හුල හිඳුවනු ලබන්නවුන්ද, කඩුවෙන් හිස සිඳිනු ලබන්නවුන්ද, දකී.

3. "මහණෙනි, එහිදී බාලයාහට මෙසේ අදහස් වෙයි. 'යම්බඳු පාප කර්මයන් හේතුකොටගෙන රජවරු අපරාධකාරී සොරුන් අල්වාගෙන නන්වැදෑරුම් කම්කටුලු කරවන්ද, එනම්: කසවලින් තළවන්ද, වේවැල්වලින් තළවන්ද, මුගුරුවලින් තළවන්ද, අත කපන්ද, පා කපන්ද, අත් පා දෙකම කපන්ද; කණ කපන්ද, නාසය කපන්ද, කන් නාසා දෙකම කපන්ද, බිලංගථාලික නම් කර්මය කරන්ද, සඞ්ඛමුණ්ඩික නම් කර්මය කරන්ද, රාහුමුඛ නම් කර්මය කරන්ද, ජෝතිමාලික නම් කර්මය කරන්ද, හත්ථපජ්ජෝතික නම් කර්මය කරන්ද, ඵරකවත්තික කර්මය කරන්ද, චීරකවාසික කර්මය කරන්ද, ඵණෙය්‍යක කර්මය කරන්ද බලිසමංසික කර්මයකරන්ද, කභාපණක කර්මය කරන්ද, බාරාපතච්ඡික කර්මය කරන්ද, පලිසපරිවත්තික කර්මය කරන්ද, පලාලපිට්ඨික කර්මය කරන්ද, රත්වූ තෙල් ඉසින්ද, බඩසයින් පීඩිත සුනඛයන්ලවා කවන්ද, ජීවත්වසිටියදීම හුල හිඳුවන්ද, කඩුවෙන් හිස සිඳින්ද, ඵ් පාපධර්ම මා කෙරෙහිද ඇත්තාහුය. මමද ඵ් ධර්මයන්හි දක්නා ලැබෙමි.

4. "රජවරු මාද දන්නහු නම්, රජවරු මාත් අල්වාගෙන, නානා ප්‍රකාර කම්කටුලු කරවන්නහුය. කසවලින් තළවන්නාහුය.

වේදවැල්වලින් තළවන්තාහුය. මුගුරුවලින් තළවන්තාහුය. අතද කප්පවන්තාහුය. පයද කප්පවන්තාහුය. අත් පා දෙකම කප්පවන්තාහුය. කණද කප්පවන්තාහුය. නාසයද කප්පවන්තාහුය. කන් නාසා දෙකම කප්පවන්තාහුය. බ්ලංගථාලික කර්මය කරවන්තාහුය. සඞ්ඛමුණ්ඛික කර්මය කරවන්තාහුය. රාහුමුඛ නම් කර්මය කරවන්තාහුය. ජෝතිමාලික නම් කර්මය කරවන්තාහුය. හත්ථපජ්ජෝතික නම් කර්මය කරවන්තාහුය. ඒරකවත්තික නම් කර්මය කර වන්තාහුය. ඒණෙයාක නම් කර්මය කරවන්තාහුය. බලිසමංසික නම් කර්මය කරවන්තාහුය. කභාපණක නම් කර්මය කරවන්තාහුය. බාරාපතච්ඡික නම් කර්මය කරවන්තාහුය. පලිසපරිවත්තික නම් කර්මය කරවන්තාහුය. රත්වූ තෙල් ඉස්වන්තාහුය. බඩසයින් ජීඞ්ඛ සුනඛයින් ලවා කවන්තාහුය. ජීවත්වත්ම හුල හිඳුවන්තාහුය. කඩුවෙන් හිස කප්පවන්තාහුය.' මහණෙනි, බාලතෙම මේ ආත්මභාවයෙහි මේ දෙවෙනි දුක් දොම්නසද විඳියි.

5. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. පුටුවක හිඳගත්තාවූ හෝ ඇඳක නිදාගත්තාවූ හෝ බිම නිදන්තාවූ හෝ බාලයා වෙත ඔහු විසින් පෙර කයින් නපුරුකොට කරණ ලද්දාවූද වචනයෙන් නපුරුකොට කියන ලද්දාවූද, සිතින් නපුරුකොට සිතන ලද්දාවූද, යම් ලාමක අකුසල ධර්මයෝ වෙත්ද, ඒ ලාමක අකුසල ධර්මයෝ එළඹ සිටිත්. එල්බ සිටිත්. විශේෂයෙන් එල්බ සිටිත්. මහණෙනි, යම්සේ පර්වත කුටයන්ගේ සෙවණ සවස් කාලයෙහි පොළොවෙහි පැතිර පවතීද, අධිකව පැතිර පවතීද, විශේෂයෙන් පැතිර පවතීද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම පුටුවෙහි හුන්, ඇඳෙහි සයනය කළ, බිම හෝනා, මේ බාලයා විසින් පූර්වයෙහි යම් කායික දුශ්චරිත, වාක් දුශ්චරිත, මනෝ දුශ්චරිත කරණ ලද්දාවූද, ඔහු වෙත ඒ ලාමක අකුසල ධර්මයෝ එළඹ සිටිත්. එල්බ සිටිත්. විශේෂයෙන් එල්බ සිටිත්. මහණෙනි, එහිදී බාලයාහට මෙසේ අදහස් වෙයි. 'මා විසින් යහපතක් නොකරණලදී. කුසලයක් නොකරණලදී. භය දුරු

කරන්නක් නොකරණලදී. පාපයක් කරණලදී. රෝදුකම් කරණලදී. නරකක් කරණලදී. නොකරණලද හොඳ ඇති, නොකරණලද කුසල් ඇති, නොකරණලද භය දුරු කිරීමක් ඇති, කළ පව ඇති, කළ රෝදුකම් ඇති, කළ නරකකම් ඇති අයගේ යම් ගතියක් වේද, පරලොවදී ඒ ගතියට යමීයි, හෙතෙම ශෝක කරයි. ක්ලාන්ත වෙයි. වැළපෙයි. ලෙහි අත්ගසා හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. මහණෙනි, බාලයා මේ ආත්මභාවයෙහි මේ තුන්වන දුක් දොම්නස විදියි.

6. “මහණෙනි, ඒ මේ බාලතෙම කයින් දුශ්චරිතකොට වචනයෙන් දුශ්චරිතකොට, සිතින් දුශ්චරිතකොට, කාය හේදයෙන්, මරණින් මතු, පහවූ සැප ඇති, නපුරු ගති ඇති, අතරක් නැතිව දුක් දෙන නරකයෙහි උපදී. මහණෙනි, ඒ යමක් ඒකාන්තයෙන් අනිෂ්ටය, ඒකාන්තයෙන් අයහපත්ය, අමනාපයයි මනාව කියන්නේ නම්, මේ නිරය මට ඒකාන්තයෙන් අනිෂ්ටය, ඒකාන්තයෙන් අයහපත්ය, ඒකාන්තයෙන් අමනාපයයි කියයුතු වන්නේය. මහණෙනි, නිරය දුක මේසා දුකයයි උපමාවකිනුදු දැක්වීමට පහසු නොවේ.”

7. “එසේ කීකල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, මට උපමාවන්ගෙන් දැක්විය හැකිදැයි” ඇසීය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණ, හැකියයි” වදාළසේක. “මහණ, අපරාධකාරී සොරකු අල්වා, ‘රජුට දෙවයන්වහන්ස, මේ ඒ අපරාධකාරී හොරාය. මොහුට යමක් කැමති නම් ඒ දඬුවම පමුණුවනු මැනවැයි දක්වන්නාහුය.’ රජතෙම ඒ මොහුට ‘පින්වත, යච්. මේ පුරුෂයාට උදය කාලයෙහි අඩයටි සියයකින් අනිවියයි කියන්නේය. ඒ මොහුට අඩයටි සියයකින් පෙරවරු කාලයෙහි අනින්නාහුය.’ ඉක්බිති රජතෙම දවල් කාලයෙහි ‘පින්වත, ඒ පුරුෂයා කෙසේදැයි අසන්නේය.’ ‘දෙවයන් වහන්ස, එසේම ජීවත් වේයයි’ කියන්නාහුය. රජතෙම ඒ මොහුට මෙසේ කියන්නේය.’ පින්වත, යච්. ඒ පුරුෂයාට දවල් කාලයෙහි අඩයටි

සියයකින් අනිච්චි යයි කියන්නේය. ඒ මොහුට දවල් කාලයෙහි අඩයට සියයකින් අනින්නාහුය. ඉක්බිති රජතෙම සවස් කාලයෙහි 'එම්බල පුරුෂය, ඒ පුරුෂතෙම දැන් කෙසේ දැයි' අසන්නේය. 'දෙවයන් වහන්ස, එසේම ජීවත් වේයයි' කියන්නාහුය. රජතෙම ඒ මොහුට 'පින්වත, යච්චි. සවස් කාලයෙහි ඒ පුරුෂයාට අඩයට සියයකින් අනිච්චියයි' කියන්නේය. ඒ මොහුට සවස් කාලයෙහි අඩයට සියයෙන් අනින්නාහුය. මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? අඩයට තුන්සියයකින් අනිනු ලබන්නාවූ ඒ පුරුෂතෙම ඒ හේතුවෙන් දුක් දොම්නස විඳින්නේද?"

8. "ස්වාමීනි, එක් අඩයටයකින් අනිනු ලබන්නාවූ පුරුෂතෙම ඒ හේතුවෙන් දුක් දොම්නස විඳින්නේය අඩයට තුන්සියයකින් අනිනු ලබන කල්හි කියනුම කවරේද?"

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මීට පමණ කුඩාවූ ගලක් අතට ගෙන භික්ෂුන් ඇමතු සේක. "මහණෙනි, කුමක් සිතන්නහුද? මා විසින් ගන්නා ලද මීට පමණ යම් මේ ගලක් වේද, යම් හිමවත් පර්වත රාජයෙක් වේද, ඒ දෙක අතුරෙන් කවරක් ඉතා මහත්වන්නේ දැයි" ඇසූහ.

"ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අතට ගන්නා ලද කුඩාවූ මීට පමණ මේ ගල ඉතා කුඩාය, හිමවත් පර්වතරාජයා හා සමානකොට බලනවිට ගණනකටවත් නොපැමිණෙයි. සියක් වැනි, දහස් වැනි, ලක්ෂයක් වැනි, කොටසටවත් නොපැමිණෙයි. බලන්නෙකුට සමාන කිරීමේ පමණටත් නොපැමිණෙයි. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ඒ පුරුෂතෙම අඩයට තුන්සියයකින් අනිනු ලබන්නේ ඒ හේතුවෙන් යම් දුක් දොම්නසක් විඳිනම් එය නිරයකට සමාන කොට බලනවිට ගණනකටවත් නොපැමිණෙයි. සියක්වැනි, දහස්වැනි, ලක්ෂයක් වැනි කොටසකටත් නොපැමිණෙයි. බලන්නෙකුට සමාන කිරීමේ පමණටවත් නොපැමිණෙයි."

9. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ මොහුට පඤ්චවිධ බන්ධන නම් කම්කටුල්ලක් කරත්. (එනම්,) රත්වූ යහුලක් අතෙහි අතින්.

රත්චු යහුලක් දෙවෙනි අතෙහිද අනිත්. රත්චු යහුලක් පාදයෙහි අනිත්. රත්චු යහුලක් දෙවෙනි පාදයෙහිද අනිත්. රත්චු යහුලක් ළය මැද අනිත්. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, දැඩිවූ දුක්ඛ වේදනාවක් විඳී. යම්තාක්කල් ඒ පාප කර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල්පරිස නොකෙරෙයි.

10. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහු බිම බාවා කෙටේරිවලින් සසිත්. හෙතෙම එහි දුක්චු කටුකටු වේදනා විඳී යම්තාක් ඒ පාප කර්මය නොගෙවේද ඒතාක් හෙතෙම නොමැරෙන්නේය.

11. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඒ මොහු පා උඩුකුරු කොට, හිස යටිකුරුකොට තබා, වැවලින් සසිත්. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකටු, දුක් වේදනාවක් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒ තාක්කල් කල්පරිස නොකෙරෙයි.

12. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඒ මොහු රථයෙහි යොදා ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ, අතිශයින් දිලියෙන්නාවූ, ගිනිදැල් සහිතවූ පොළොවෙහි ඉදිරියටද ගමන් කරවත්. පස්සටද ගමන් කරවත්. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකටු, දුක් වේදනාවක් විඳී. යම්තාක්කල් මේ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒ තාක්කල් කල්පරිස නොකෙරෙයි.

13. "මහණෙනි, ඒ මොහු නිරයපාලයෝ ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ, අතිශයින් දිලියෙන්නාවූ, ගිනිදැල් සහිතවූ, අගුරු පර්වතයකට නැංවීමද බැස්වීමද කරවත්. හෙතෙම එහි දුක්චු, තියුණුවූ කටුකටු වේදනාවක් විඳීයි. යම්තාක් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒ තාක් කල්පරිස නොකෙරෙයි. මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඒ මොහු පා උඩුකුරුකොට, හිස යටිකුරුකොට ගෙන, ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ, අතිශයින් දිලියෙන්නාවූ, ගිනිදැල් සහිතවූ, තැවීම ඇති ලෝකුඹු නරකයෙහි බහාලත්. හෙතෙම එහි පෙණ නගිමින් පැසෙයි. හෙතෙම එහි පෙණ නැගීම් සහිතව පැසෙන්නේ වරක් උඩටද යෙයි. වරක් යටට යයි. වරක් සරසටද යයි. හෙතෙම එහි දුක්චු, තියුණුවූ, කටුකටු වේදනා විඳීයි. යම්තාක් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක්

කඵරිය නොකරයි. මහණෙනි, නිරය පාලයෝ ඒ මොහු මහා නිරයෙහි දමත්. මහණෙනි, ඒ මහා නිරය නම්,

1. "කොන් සතරක් ඇත්තේය, දොරටු සතරක් ඇත්තේය, කොටස් වශයෙන් බෙදන ලද්දේය, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කරන ලද්දේය, යකඩ පවුරකින් වට කරන ලද්දේය, යකඩ පියනකින් වසන ලද්දේය."

2. "ඒ මහා නිරයෙහි බිම යකඩයෙන්ම නිමකරන ලදී. දැල්වෙන ගින්නෙන් යුක්තය. සියලු කල්හි හාත්පස යොදුන් සියයක් ගින්න පැතිර සිටී.

14. "මහණෙනි, මම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් නිරය පිළිබඳ විස්තර කථාව කියන්නෙමි. මහණෙනි, වර්ෂ සියයක් දහසක් කියන්නේ වී නමුත් ඒ කීමෙන් නිරය දුක කියා කෙළවර කරන්නට පහසු නොවේ.

"මහණෙනි, තණකොළ කන තිරිසන්ගත සත්වයෝ වන්නාහ. ඔව්හු තෙත්වූ තණද, වියලි තණද, දත්වලින් උළා කති. මහණෙනි, තණ කන තිරිසන්ගත සත්තු කවරහුද? අශ්වයෝද, ගොන්හුද, කොටඵවෝද, එඵවෝද, මුඵවෝද යන මොවුහු වෙති. එයින් අන්‍ය තණ බුදින තිරිසන්ගත සත්වයෝද වෙති. මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඒ මේ බාලතෙම රස තෘෂ්ණාවෙන් රස අනුභව කිරීම සඳහා මෙහිදී පවිකම් කොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු යම් ඒ තණ අනුභව කරන සත්වයෝ වෙත්ද, ඒ සත්වයන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙයි.

15. "මහණෙනි, අසුවි අනුභවකරන තිරිසන්ගත සත්වයෝ ඇත්තාහ. ඔව්හු දුරදීම අසුවි ගන්ධය ආඝ්‍රාණයකොට දුවති. මෙහි අනුභව කරන්නෙමු, මෙහි අනුභව කරන්නෙමු කියායි. බමුණෝ යාග ගන්ධයෙන් මෙහි අනුභව කරන්නෙමු, මෙහි අනුභව කරන්නෙමුයි යම්සේ දුවත්ද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම අසුවි අනුභව කරන තිරිසන්ගත සත්වයෝ වෙති. ඔව්හු දුරදීම අසුවි ගඳ ආඝ්‍රාණයකොට දුවත්. මෙහිදී කන්නෙමු, මෙහිදී කන්නෙමු කියායි. මහණෙනි, අසුවි අනුභව කරන තිරිසන්ගත

සත්වයෝ කවරහුද? කුකුලන් හා උගුරෝද, බල්ලන් හා සිවල්ලුද යන මොවුහු වෙති. එයින් අන්‍ය වූ අසුවි අනුභව කරන අන්‍ය සත්වයෝද වෙති. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඒ බාලතෙම රස තෘෂ්ණාවෙන් රස අනුභව කිරීම සඳහා මෙහිදී ලාමක අකුශලකර්ම කොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු අසුවි අනුභව කරන යම් සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙයි.

16. "මහණෙනි, අඳුරෙහි උපදින, අඳුරෙහි දිරන, අඳුරෙහි මැරෙණ, තිරිසන්ගත සත්වයෝ වෙති. අඳුරෙහි උපදින, අඳුරෙහි දිරණ, අඳුරෙහි මැරෙණ, තිරිසන්ගත සත්වයෝ කවරහුද? ලොකු පණුවෝද කුඩා පණුවෝද, ගැඹවිල්ලුද වෙති. එයින් අන්‍යවූ අඳුරෙහි උපදින, අඳුරෙහි දිරණ, අඳුරෙහි මැරෙණ තිරිසන්ගත සත්වයෝද වෙති. මහණෙනි, ඒ මේ බාලතෙම රස තෘෂ්ණාවෙන් රස අනුභව කිරීම සඳහා මෙහිදී පවිකම් කොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු යම් මේ සත්වයෝ අඳුරෙහි උපදිත්ද, අඳුරෙහි දිරත්ද, අඳුරෙහි මැරෙත්ද, ඔවුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙයි.

17. "මහණෙනි, දියෙහි උපදින, දියෙහි දිරණ, දියෙහි මැරෙණ, තිරිසන්ගත සත්වයෝ වෙති. දියෙහි උපදින, දියෙහි දිරණ, දියෙහි මැරෙණ, තිරිසන්ගත සත්වයෝ කවරහුද? මත්ස්‍යයෝද, කැසුබුවෝද, කිඹුල්ලුද වෙති. එයින් අන්‍යවූ දියෙහි උපදින, දියෙහි දිරණ, දියෙහි මැරෙණ තිරිසන් ගත ප්‍රාණීහුද වෙති. මහණෙනි, යම් මේ බාලතෙම මෙලොව රස අනුභව කිරීම සඳහා මෙහිදී පවිකම් කොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු දියෙහි උපදින, දියෙහි දිරණ, දියෙහි මැරෙණ යම් ඒ සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙයි.

18. "මහණෙනි, අසුවියෙහි උපදින, අසුවියෙහි දිරණ, අසුවියෙහි මැරෙණ, තිරිසන්ගත ප්‍රාණීහු ඇත්තාහ. මහණෙනි, අසුවියෙහි උපදින, අසුවියෙහි දිරණ, අසුවියෙහි මැරෙණ තිරිසන්ගත ප්‍රාණීහු කවරහුද? මහණෙනි, යම් මේ සත්වයෝ කුණු මස්වල උපදිත්ද, කුණුමස්වල දිරත්ද, කුණුමස්වල මැරෙත්ද,

කුණු කුණපයෙහි හෝ උපදික්ද, කුණු කුණපයෙහි හෝ දිරක්ද, කුණු කුණපයෙහි හෝ මැරෙක්ද, කුණු පිට්ටුවල හෝ උපදික්ද, කුණු පිට්ටුවල හෝ දිරක්ද, කුණු පිට්ටුවල හෝ මැරෙක්ද, ගවර වලෙහි හෝ උපදික්ද, ගවර වලෙහි හෝ දිරක්ද, ගවර වලෙහි හෝ මැරෙක්ද, අපිරිසිදු දිය රැස්වන තැනක හෝ උපදික්ද, අපිරිසිදු දිය රැස්වන තැනක හෝ දිරක්ද, අපිරිසිදු දිය රැස්වන තැනක හෝ මැරෙක්ද, එයින් අන්‍යාච්ඡ අසුවියෙහි උපදින, අසුවියෙහි දිරණ, අසුවියෙහි මැරෙණ තිරිසන්ගත ප්‍රාණීහුද වෙති. මහණෙනි, ඒ මේ බාලතෙම රස අනුභව කිරීම සඳහා මෙහිදී පවිකම්කොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු යම් ඒ සත්වයෝ අසුවියෙහි උපදික්ද, අසුවියෙහි දිරක්ද, අසුවියෙහි මැරෙක්ද, ඔවුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙයි.

“මහණෙනි, මම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් තිරිසන් යෝනියේ විස්තර කියන්නෙමිද, මහණෙනි, තිරිසන්ගත සත්වයින්ගේ දුක මෙතෙකැයි කීමෙන් මුදුන් අවසාන කරන්නට පහසු නොවෙයි.

19. “මහණෙනි, පුරුෂයෙක් තෙම එක සිදුරක් ඇති වියදණ්ඩක් මහමුහුදෙහි දමන්නේය. ඒ වියදණ්ඩ පෙරදිග වාතයෙන් අපරදිගට පමුණුවන්නේය. අපරදිග වාතයෙන් පෙර දිගට ගෙනයන්නේය. උතුරුදිග වාතයෙන් දකුණු දිගට ගෙනයන්නේය. දකුණුදිග වාතයෙන් උතුරු දිගට ගෙන යන්නේය. ඒ මුහුදෙහි කණ කැස්බෙක් වන්නේය. උභ්‍ය වර්ෂ සියයක්, වර්ෂ දහසක්, වර්ෂ ලක්ෂයක් ඇවෑමෙන් වරක් උඩට එන්නේය. මහණෙනි, ඒ කැස්බා මේ එක් සිදුරක් ඇති වියදණ්ඩෙහි බෙල්ල ඇතුළු කරන්නේ නම් ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් ඒකාන්තයෙන් බොහෝ කාලයක් ඇවෑමෙන් කිසියම් කලෙක සිදුවන්නකි.”

20. “මහණෙනි, ඒ කණකැස්බා මේ එක් සිදුරක් ඇති වියදඬු සිදුරෙහි බෙල්ල ඇතුළු කරන්නේ නම් එය වහා සිදුවන්නකි. මහණෙනි, වරක් නිතර දුක් ඇති සතර අපායටවන්

බාලයා විසින් වරක් මිනිසක් බව ලැබීම ඊටත් වඩා අතිශයින් දුර්ලභයයි මම කියමි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, මෙහි ධර්මයට අනුව හැසිරීමක්, සම හැසිරීමක්, කුසල ක්‍රියාවක්, පින්කිරීමක් නැත්තේද, එහෙයිනි. මහණෙනි, මෙහි ඔවුනොවුන් අල්ලාගෙන කන්නාහු වෙති, දුර්වලයන් අල්ලාගෙන කන්නාහු වෙති. මහණෙනි, ඒ මේ බාලතෙම ඉදින් කිසියම් කලෙක බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මිනිසක් බවට පැමිණේද, එකල්හි සැඬොල් කුලය හෝ වැදි කුලය හෝ කුලුපොතු කුලය හෝ රථකාර කුලය හෝ රදා කුලය හෝ යන යම් මේ නීව කුලයෝ වෙත්ද, එබඳු දිළිඳු මද ආහාර පැන් බොජුන් ඇති යම් කුලයක දුකින් බඩගින්න නිවාගැනීම ලබයිද, එබඳු දුක් පැවතුම් ඇති කුලයක උපදී. හෙතෙමේද දුර්වර්ණ වෙයි. යකකුමෙන් දැකීමට දුෂ්කර වෙයි. මිටි වෙයි. බොහෝ ආබාධ ඇත්තේ වෙයි. කණෙක් හෝ කොරෙක් හෝ කුදෙක් හෝ පිලෙක් හෝ වෙයි. ආහාර පැන් රෙදි යානා මල් ගඳ විලවුන් විසීමට තැනක් සහ පහන් දල්වන උපකරන නොලබන්නෙක් වෙයි. හෙතෙම කයින් දුශ්චරිත කෙරෙයි. වචනයෙන් දුශ්චරිත කෙරෙයි. සිතින් දුශ්චරිත කෙරෙයි. හෙතෙම කයින් දුශ්චරිතකොට, වචනයෙන් දුශ්චරිත කොට, සිතින් දුශ්චරිතකොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නරක ගති ඇති, අතරක් නැති දුක් ඇති නරකයෙහි උපදී.

21. "මහණෙනි, සුදුකෙළින්තෙක් යම්සේ පළමු පැරදී මෙන්ම පුත්‍රයාද නැතිවන්නේද, භාය්‍යාවද නැතිවන්නේද, සියලු වස්තුවද නැතිවන්නේද, පසුව තමාත් බන්ධනයට අසුවන්නේද, මහණෙනි, ඒ සුදුකාරයාගේ පළමු පරාජයෙන්ම පුත්‍රයාගේ නැතිවීමද, භාය්‍යාවගේ නැතිවීමද, පසුව තමනුත් බැඳීමද යන සියලු වස්තුව නැතිවීමද, ඒ පැරදීම ස්වල්ප කාරණයකි. තවද යම්හෙයකින් ඒ බාලතෙම කයින් දුශ්චරිත කොට, වචනයෙන් දුශ්චරිත කොට, සිතින් දුශ්චරිත කොට, කාය හේදයෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරුගති ඇති අතරක් නැති, දුක් ඇති නරකයෙහි උපදී නම් මෙය ඊටත් වඩා ඉතා මහත් පැරදීමකි. මහණෙනි, මේ වනාහි සියල්ල සම්පූර්ණවූ බාලභූමිය වන්නීය.

22. "මහණෙනි, පණ්ඩිතයාගේ මේ පණ්ඩිත ලක්ෂණ, පණ්ඩිත නිමිති. පණ්ඩිත වර්ත තුනක් වෙති. ඒ තුන කවරහුද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි පණ්ඩිත තෙම මනාකොට සිතන්නේත්, මනාකොට කියන්නේත්, මනාකොට කරන්නේත් වෙයි. මහණෙනි, පණ්ඩිත තෙම මනාකොට නොසිතන්නේ වේනම්, මනාකොට නොකියන්නේ වේනම්, මනාකොට නොකරන්නේ වේනම්, කුමකින් ඔහු මේ භවත් සත්පුරුෂතෙම පණ්ඩිතයායයි පණ්ඩිතයෝ දැනගන්නාහුද? මහණෙනි, යම්භෙයකින් පණ්ඩිතතෙම මනාකොට සිතන්නේත් වේද, මනාකොට කියන්නේත් වේද, මනාකොට කරන්නේත් වේද එහෙයින් ඔහු මේ භවත් සත්පුරුෂතෙම පණ්ඩිතයායයි පණ්ඩිතයෝ දැනගනිත්. මහණෙනි, ඒ මේ පණ්ඩිතතෙම මේ ආත්මභාවයෙහිදීම තෙවැදැරුම් සැප සහගත සොම්නසක් විදියි. මහණෙනි, ඉදින් පණ්ඩිතතෙම සභාවෙක හෝ හුන්නේ වේද, වීථියෙක හෝ හුන්නේ වේද සතරමංසන්ධියෙක හෝ හුන්නේ වේද, එහි සිටි ජනතෙම ඒ යහපත් ක්‍රියාවන්ට අනුරූපවූ සුදුසුවූ කථාකෙරෙයි. මහණෙනි, ඉදින් පණ්ඩිත තෙම ප්‍රාණසාතයෙන් තොරවූයේ වේද, නුදුන් දෙය ගැන්මෙන් තොරවූයේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් තොරවූයේ වේද, බොරු කීමෙන් තොරවූයේ වේද, ප්‍රමාදයට කරුණුවූ මත්පැන් පානයෙන් තොරවූයේ වේද, මහණෙනි, එහිදී පණ්ඩිතයාහට මෙබඳු අදහසක් වෙයි. 'යම්භෙයකින් ජනතෙම ඒ යහපත් ක්‍රියාවන්ට අනුරූපවූ සුදුසුවූ කථාකරන්නේ වෙයි. ඒ ධර්ම මා කෙරෙහි නැත්තාහු වෙති. මම ඒ ධර්මයන්හි දකිනු ලබන්නෙමි' කියායි. මහණෙනි, පණ්ඩිතතෙම මේ පළමුවෙනි සැපයූ සොම්නස විදියි.

23. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. පණ්ඩිතතෙම රජවරුන් අපරාධකාරී සොරු අල්වාගෙන නන්වැදැරුම් කම්කටුලු කරවනු ලබන්නවුන් දකී. එනම්: කසවලින් තළනු ලබන්නවුන්, වේවැල්වලින් තළනුලබන්නවුන්, මුගුරුවලින් තළනු ලබන්නවුන්, අත කපනු ලබන්නවුන්, පා කපනු ලබන්නවුන්,

අත් පා දෙකම කපනු ලබන්නවුන්, කණ කපනු ලබන්නවුන්, නාසය කපනු ලබන්නවුන්, කණ-නාසා දෙකම කපනු ලබන්නවුන්, බිලංගථාලික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, සඛ්බමුණ්ඩික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, රාහුමුඛ නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ජෝතිමාලික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, හත්ථප්ප්ජොතික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ඒරකවත්තික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ඒරවාසික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ඒණෙය්‍යක නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, බලිසමංසික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, කභාපණක නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ධාරාපතච්ඡික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, පලිසපරිපත්තික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, පලාලපිට්ඨි නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, කකියවන ලද තෙල් ඉසිනු ලබන්නවුන්, සාදුකින් පීඩිත බල්ලන් ලවා කවනු ලබන්නවුන්, පණපිටින් හුල හිඳුවනු ලබන්නවුන් සහ කඩුවෙන් හිස සිඳිනු ලබන්නවුන්ය.

24. "මහණෙනි, එහිදී පණ්ඩිතයාහට මෙසේ අදහස් වෙයි. 'යම්බඳු පාප කර්මයක් හේතුකොටගෙන අපරාධකාරී සොරු ගෙන නන්වැදැරුම් කම්කටුලු කෙරෙත්. එනම්: කසවලින්ද තළත්. වේවැල්වලින්ද තළත්. මුගුරුවලින්ද තළත්. අතද කපත්. පයද කපත්. අත් පා දෙකමද කපත්. කණද කපත්. නාසයද කපත්. කණ-නාසා දෙකමද කපත්. බිලංගථාලික නම් කර්මයද කෙරෙත්. සඛ්බමුණ්ඩික නම් කර්මයද කෙරෙත්. රාහුමුඛ නම් කර්මයද කෙරෙත්. ජොතිමාලික නම් කර්මයද කෙරෙත්. හත්ථප්ප්ජොතික නම් කර්මයද කෙරෙත්. ඒරකවත්තික නම් කර්මයද කෙරෙත්. ඒරකවාසික නම් කර්මයද කෙරෙත්. ඒණෙය්‍යක නම් කර්මයද කෙරෙත්. බලිසමංසික නම් කර්මයද කෙරෙත්. කභාපණක නම් කර්මයද කෙරෙත්. ධාරාපතච්ඡිකද නම් කර්මයද කෙරෙත්. පලිසපරිවත්තික නම් කර්මයද කෙරෙත්. පලාලපිට්ඨික නම් කර්මයද කෙරෙත්. කකියවනලද තෙල්ද ඉසිත්. සාදුකින් පීඩිත බල්ලන් ලවාද කවත්. පණපිටින් හුලද හිඳුවත්. කඩුවෙන්ද හිස සිඳිත්. ඒ ධර්මයෝ මා කෙරෙහි විද්‍යමාන

නොවෙත්. මම ඒ ධර්මයන්හි පෙනී නොසිටිනු ලබන්නෙමියි කියායි.' මහණෙනි, පණ්ඩිතතෙම මේ ආත්මභාවයෙහි මේ දෙවෙනි සැපයවූ සොම්නස විඳී."

25. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. පුටුවෙහි හුන්න වූ හෝ, ඇදේ හෝනාවූ හෝ, බීම හෝනාවූ හෝ පණ්ඩිතයා වෙත ඔහු විසින් පෙර කයින් යම් යහපත්වූ සුවර්ත කර්ම කරනු ලැබීද, වචනයෙන් සුවර්ත කර්ම කරනු ලැබීද, මනසින් සුවර්ත කර්ම කරනු ලැබීද, ඔහු විසින් කරණලද ඒ කර්ම එකල්හි එල්බ සිටිත්. වැඩියෙන් එල්බ සිටිති. විශේෂයෙන් එල්බ සිටිති. මහණෙනි, යම්සේ මහත් පර්වතකුටයන්ගේ සෙවන සවස් කාලයෙහි පොළොවෙහි එල්බ සිටිත්ද, වැඩියෙන් එල්බ සිටිත්ද, විශේෂයෙන් එල්බ සිටිත්ද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම පුටුවට නැංගා වූ හෝ, ඇදේ හෝනාවූ හෝ, පොළොවේ හෝනාවූ හෝ, පණ්ඩිතයා කරා ඔහු විසින් පෙර කයින් යහපත්වූ යම් සුවර්ත කර්ම කරනු ලැබීද, වචනයෙන් යම් සුවර්ත කර්ම කරනු ලැබීද, මනසින් යම් සුවර්ත කර්ම කරණු ලැබීද, ඔහු විසින් කරණලද ඒ කර්ම එකල්හි එල්බ සිටිති. වැඩියත් එල්බ සිටිති. විශේෂයෙන් එල්බ සිටිති. මහණෙනි, එහිදී ඒ පණ්ඩිතයාහට මෙසේ අදහස් වෙයි. 'මා විසින් ඒකාන්තයෙන් පවි නොකරණලදී. රෝදකම් නොකරණලදී. නරකක් නොකරණලදී. යහපතක් කරණලදී. කුසල් කරණ ලදී. භය දුරුකිරීමක් කරණලදී. නොකරණලද පාප ඇත්තන්ගේ, නොකරණලද රෝදකම් ඇත්තන්ගේ නොකරණ ලද නරකකම් ඇත්තන්ගේ යම් ගතියක් වේද, පරලොව ඒ ගතියට පැමිණෙන්නෙමියි, හෙතෙම ශොක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොහඬයි. පපුවේ අත් ගස්සා නොගනියි. මුළාවට නොපැමිණෙයි. මහණෙනි, පණ්ඩිතතෙම මේ ආත්මයෙහි මේ තුන්වන සැපයවූ සොම්නස විඳියි.

26. "මහණෙනි, ඒ මේ පණ්ඩිතතෙම කයින් සුවර්තයෙහි හැසිර, වචනයෙන් සුවර්තයෙහි හැසිර, සිතින් සුවර්තයෙහි හැසිර, කාය භේදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදියි. මහණෙනි, ඒ යමක් ඒකාන්තයෙන් ඉෂ්ටය.

ඒකාන්තයෙන් යහපත්ය. ඒකාන්තයෙන් මනාපයයි මනාව කියන්නේ නම්, මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් ඉෂ්ටය. ඒකාන්තයෙන් මනාපයයි ස්වර්ග කිය යුතුය. ස්වර්ගය සැපය දැක්වීමට උපමාවකුදු පහසු නොවේ.” එසේ වදාළකල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උපමාවක් කළ හැකිද, යන මෙය සැළකෙළේය. “මහණ, හැකියයි” වදාළ සේක.

27. “මහණ, සක්විති රජතෙම රත්න සතකින් හා සාද්ධි සතරකින්ද යුක්තවූයේ ඒ හේතුවෙන් සැපක් සොම්නසක් විඳින්නේය. කවර සතකින්ද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මුදුනෙහි අභිෂේක කරණ ලද පසළොස්වක් පොහෝදා හිස සහිතව නැවැවූ පෙහෙවස්වූ පහ මතුවට නැගුණු, ක්ෂත්‍රිය රජුට දහස් ගණන් අර ඇති, නේමි සහිත, නැබ සහිත, සියලු ආකාරයෙන් හාත්පසින් පිරුණු වක්‍රරත්නය පහළවේද, එය දැක මුදුනෙහි අභිෂේක කරණ ලද ක්ෂත්‍රිය රජහට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘මා විසින් එය අසන ලද්දේය. කුමක් මුදුනෙහි අභිෂේක කරණලද පොහෝ දින හිස සහිතව නැවැවූ, පෙහෙවස්වූ, පහමතුවට නැගුණාවූ, යම් ක්ෂත්‍රිය රජකුට දහස් ගණන් අර ඇති, නේමි සහිත, නැබ සහිත, සියලු ආකාරයෙන් හාත්පසින් පිරුණු වක්‍රරත්නය පහළ වේද, හෙතෙම ඒ සක්විති රජවෙයි, මම දැන් සක්විති රජ වූයේ වෙමිදැයි’ අදහස් වෙයි.

28. “ඉක්බිති මහණෙනි, මුදුනෙහි අභිෂේක කරණලද සක්විති රජතෙම අස්නෙන් නැගිට වමනින් කෙණ්ඩිය ගෙන, ‘පින්වත් වක්‍රරත්නය ගමන් කෙරේවා පින්වත් වක්‍රරත්නය දිනවායි, වක්‍රරත්නයට දකුණතින්, පැත් වත්කරයි. ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ වක්‍රරත්නය පෙරදිගට ගමන්කරයි. සක්විති රජතෙම සිව්ඵල සෙනගද සමග අනුව ගමන්කරයි. මහණෙනි, යම් පෙදෙසක වක්‍රරත්නය පිහිටාද, එපෙදෙසෙහි සිව්ඵල සෙනගත් සමග විසීමට පැමිණෙයි.

“මහණෙනි, පෙරදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජහු වෙත පැමිණ, ‘මහරජතුමනි, එනු මැනවි. මහරජතුමනි, යහපත් පැමිණීමකි. මහරජ තුමනි, ඔබ වහන්සේට

අප අයත් වේවා. මහරජතුමනි, අපට අනුශාසනා කරනු මැනවැයි' කීවාහුය. සක්විති රජතෙම මෙසේ කීය. 'පරපණ නොනැසිය යුතුයි. නොදුන් දෙය නොගත යුතුයි. කාමයන්හි වරදවා නොහැසිරිය යුතුයි. බොරු නොකිය යුතුයි. මත්පැන් නොපිය යුතුයි. අනුභව කළ රාජ්‍යම අනුභව කරවි' කියායි. මහණෙනි, පෙරදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජු අනුගමනය කරන්නෝ වෙත්.

29. "ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ වක්‍රරත්නය පෙරදිග මුහුදෙහි ගැලී මතු වී දකුණුදිගට ගමන් කරයි. සක්විති රජතෙම සිව්චරග සෙනග සමග අනුවයයි. මහණෙනි, යම් පෙදෙසක වක්‍රරත්නය පිහිටාද එපෙදෙසෙහි සිව්චරග සෙනගත් සමග විසීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි, දකුණුදිග යම් විරුද්ධ රජවරුවෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජු වෙත එළඹ මෙසේ කීවාහුය. 'මහරජතුමනි, එනු මැනවි. මහරජතුමනි, (ඔබතුමාගේ පැමිණීම) යහපත් පැමිණීමකි. මහරජතුමනි, ඔබවහන්සේට (අප) අයත් වේවා. මහරජතුමනි, (අපට) අනුශාසනා කරනු මැනව' කියායි. (එවිට) සක්විති රජතෙම මෙසේ කීයේය. 'පරපණ නොනැසිය යුතුයි. නොදුන් දෙය නොගත යුතුයි. කාමයන්හි වරදවා නොහැසිරිය යුතුයි. බොරු නොකිය යුතුයි. මත්පැන් පානය නොකළ යුතුයි. අනුභව කළ රාජ්‍යයම අනුභව කරවි' කියායි. මහණෙනි, දකුණුදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජුට අනුව යන්නෝ වෙත්.

30. "ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ වක්‍ර රත්නය දකුණුදිග මුහුදෙහි ගැලී, මතු වී අපරදිග ගමන් කරයි. සක්විති රජතෙම සිව්චරග සෙනග සමග අනුව යයි. මහණෙනි, යම් පෙදෙසක වක්‍ර රත්නය පිහිටාද එපෙදෙසෙහි සිව්චරග සෙනගත් සමග විසීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි, අපරදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජු වෙත එළඹ මෙසේ කීවාහුය. 'මහරජතුමනි, එනු මැනවි. මහරජතුමනි, (ඔබතුමාගේ පැමිණීම), යහපත් පැමිණීමකි. මහරජතුමනි, ඔබවහන්සේට (අප) අයත් වේවා. මහරජතුමනි, (අපට) අනුශාසනා කරනු මැනව' කියායි. (එවිට) සක්විති

රජතෙම මෙසේ කියේය. ‘පරපණ නොනැසිය යුතුයි. නොදුන් දෙය නොගත යුතුයි. කාමයන්හි වරදවා නොහැසිරිය යුතුයි. බොරු නොකිය යුතුයි. මත්පැන් පානය නොකළ යුතුයි. අනුභව කළ රාජ්‍යයම අනුභව කරවී’ කියායි. මහණෙනි, අපරදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජුට අනුව යෙදුනෝ වෙත්.

31. “ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ චක්‍රරත්නය අපරදිග මුහුදේ ගැලී මතු වී උතුරුදිගට ගමන් කරයි. සක්විති රජතෙම සිව්වරග සෙනඟ සමග අනුව පවතී. මහණෙනි, යම් පෙදෙසක චක්‍රරත්නය පිහිටාද, ඒ පෙදෙසෙහි සක්විති රජතෙම සිව්වරග සෙනඟ සමග විසීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි උතුරුදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජුවෙත පැමිණ මෙසේ කීවාහුය. ‘මහරජ, එහු මැනව. මහරජ, යහපත් පැමිණීමකි. මහරජ, ඔබට අප අයත් වේවා. මහරජ, අපට අනුශාසනය කරනු මැනවැයි’ කියායි. සක්විති රජතෙම මෙසේ කීය. ‘පරපණ නොනැසිය යුතුයි. නුදුන් දෙය නොගත යුතුයි. කාමයන්හි වරදවා නොහැසිරිය යුතුයි. බොරු නොකිය යුතුයි. මත්පැන් නොපිය යුතුයි. අනුභව කළ රාජ්‍යයම අනුභව කරවී’ කියායි. මහණෙනි, උතුරුදිග යම් විරුද්ධ රජවරු වෙත්ද, ඔව්හු සක්විති රජ අනුගමනය කරන්නෝ වෙති. ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ චක්‍රරත්නය මුහුදු කෙළවරකොට ඇති පොළොව දිනා, එම රාජධානියට පැමිණ, සක්විති රජුගේ අන්තඃපුරයෙහි දොරටුව හොබවමින් සක්විති රජුගේ අන්තඃපුරය ද්වාරයෙහි කඩ ඇණය ගසන ලද්දක් මෙන් සිටී. මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු චක්‍රරත්නයක් පහළවෙයි.

32. “මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට හස්ති රත්නය පහළ වෙයි. සියල්ල සුදු සත් තැනක් බිම පිහිටි, සෘද්ධි ඇති, අහසින් යන, උපෝසථ නම් ඇත් රජෙකි. ඔහු දැක සක්විති රජුගේ සිත පහදී. පින්වන්නි, මේ ඇත් යානය ඉදින් හික්මුණු බවට පැමිණෙන්නේ නම් ඒකාන්තයෙන් යහපත්ය. මහණෙනි, එකල්හි ඒ හස්ති රත්නය බොහෝ කලක්

හික්මවන ලද යහපත් ආජාතීය හස්තිරාජයෙක් යම්සේද එමෙන්ම හික්මී පැමිණෙයි. මහණෙනි, පෙර වූ දෙයක් නම් සක්විති රජතෙම ඒ හස්ති රත්නය විමසනු පිණිස පෙරවරු ඇතු පිට නැගී, මුහුදු කෙළවරකොට ඇති, පොළොවෙහි හැසිර එම රාජධානියට අවුත් උදය ආහාර ගත්තේය. මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු හස්ති රත්නයක් පහළවෙයි.

33. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට අශ්ව රත්නයක් පහළවෙයි. කෙබඳු අශ්ව රත්නයක්ද සියල්ල සුදු, කවුඩෙක් මෙන් කලුපැහැ හිසක් ඇති, 'මුඤ්ජ' නම් කෘණ විශේෂය වැනි කෙහෙ ඇති, සෘද්ධි ඇති, අහසින් යන, වළාහක නම් අස් රජෙකි. උභ දැක සක්විති රජුගේ සිත පහදී. පින්වත්නි, ඉදින් මේ අශ්වයානය හික්මුණු බවට පැමිණෙන්නේ නම් ඒකාන්තයෙන් යහපත්ය, මහණෙනි, එකල්හි ඒ අශ්වරත්නය බොහෝ කල් හික්මවන ලද යහපත් ආජාතීය අශ්වයෙක් යම්සේද එමෙන්ම හික්මුණු බවට පැමිණෙයි. මහණෙනි, පෙර වූ දෙයක් නම් සක්විති රජතෙම ඒ, අශ්වරත්නය විමසීම සඳහා පෙරවරු කාලයෙහි අසුපිට නැගී මුහුදු කෙළවර කොට ඇති පොළොවෙහි හැසිර එම රාජධානියට පැමිණ උදය ආහාර කෘත්‍ය කෙළේය. මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු අශ්ව රත්නයක් පහළවෙයි.

34. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට මාණිකා රත්නයක් පහළවෙයි. එය යහපත්වූ, ජාතිමත්වූ, අටහුලස් ඇති, මොනවට පිරියම් කරණලද, වෛච්ඡියථි මාණිකායෙක් වෙයි. මහණෙනි, ඒ මාණිකායාගේ ආලෝකය හාත්පස යොදුනක් පැතිර පවතී. මහණෙනි, පෙර වූ දෙයක් නම් සක්විති රජතෙම ඒ මැණික විමසීම සඳහා සිවුරග සෙනග සන්තද්ධ කොට, මැණික කොඩි මුදුනට නංවා රාත්‍රි අඳුරෙහි ගියේය. මහණෙනි, හාත්පස යම් ගම් වූවාහුද ඒ ගම් මැණිකේ එලියෙන් දවල්යයි හඟිමින් කර්මාන්ත කළහ. මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු මිණි රුවනෙක් පහළ වෙයි.

35. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට ස්ත්‍රී රත්නයක් පහළ වෙයි. ඒ ස්ත්‍රී රත්නය විශිෂ්ට රූ ඇත්තේය. දැකුම් කලුය, ප්‍රසාද ජනකය, උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුක්තය, ඉතා දිග නොවෙයි, ඉතා කොටත් නොවෙයි, ඉතා කෙට්ටුත් නොවෙයි, ඉතා මහත්ත් නොවෙයි, ඉතා කලුත් නොවෙයි, ඉතා සුදුත් නොවෙයි, මිනිස් වර්ණය ඉක්මවූවා වෙයි, දිව්‍ය වර්ණයට නොපැමිණියාය. මහණෙනි, ඒ ස්ත්‍රී රත්නයාගේ මෙබඳු කාය ස්පර්ශයක් වෙයි, කපු පුලුන්වල ස්පර්ශය මෙනි, මහණෙනි, ඒ ස්ත්‍රී රත්නයේ ශරීරය සීත කාලයෙහි උෂ්ණවේ, උෂ්ණ කාලයෙහි සීතවේ, මහණෙනි, ඒ ස්ත්‍රී රත්නයාගේ කයින් සඳුන් සුවද හමයි, මුවෙන් උපුල් මල් සුවද හමයි, මහණෙනි, සක්විති රජුගේ ඒ ස්ත්‍රී රත්නය වනාහි හැමට කලින් පුබුදින්නී වෙයි, පසුව නිදන්නී වෙයි කීකරුකම දක්වන්නීය, මනාපසේ හැසිරෙන්නීය, ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නීය, මහණෙනි, ඒ ස්ත්‍රී රත්නය වනාහි සක්විති රජ සිතින්වත්, ඉක්මවා නොහැසිරෙයි, කයින් කොයින් ඉක්මවයිද, මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු ස්ත්‍රී රත්නයක් පහළවෙයි.

36. "මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට ගෘහපති රත්නයක් පහළවෙයි. යම් හෙයකින් සස්වාමිකවූ හෝ අස්වාමික නිධාන දකීද, එබඳු කර්ම විපාකයෙන් උපන් දිව්‍ය චක්ෂුසක් ඔහුට පහළවෙයි, හෙතෙම සක්විති රජුවෙත එළඹ මෙසේ කීය. 'දෙවයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ මන්දොත්සාහි වනුමැනවි, මම ඔබ වහන්සේට ධනයෙන් කටයුතුදෙය ධනයෙන් කරන්නෙමි, කියායි. මහණෙනි, පෙර සක්විති රජතෙම එම ගෘහපති රත්නය විමසන්නේ නැව් නැග ගඟ මැද ගඟේ සැඩ පහරට බැසගෙන ගෘහපති රත්නයට මෙය කීය. 'ගෘහපතිය, මට හිරණ්‍ය ස්වර්ණයෙන් ප්‍රයෝජනය.' 'මහරජ එසේ විනම් නැව එක ඉවුරකට පැමිණේවා' 'ගෘහපතිය, මට මෙහිදී හිරණ්‍ය ස්වර්ණයෙන් ප්‍රයෝජනය. 'මහණෙනි, එකල්හි ඒ ගෘහපති රත්නය දැතින් ජලය මැඩ, හිරණ්‍ය ස්වර්ණයෙන් පිරුණු නිදන් සැළියක් උඩට ගෙන සක්විති රජුට මෙසේ කීය. 'මහරජතුමනි, මෙපමණකින් ප්‍රමාණද? මහරජතුමනි, මෙපමණකින් කරණ

ලදද? මහරජතුමනි, මෙපමණකින් පුදන ලදද? ‘සක්විති රජතෙම මෙසේ කීය.’ ගෘහපතිය, මෙපමණකින් ප්‍රමාණය. මෙපමණකින් කරණලදී. ගෘහපතිය, මෙපමණකින් පුදන ලදී.’ මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු ගෘහපති රත්නයක් පහළවෙයි.

37. “මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජුට පුත්‍රරත්නයක් පහළවෙයි. කෙබඳු පුත්‍රරත්නයක්ද, පණ්ඩිතවූ, ව්‍යාකෘතවූ, බුද්ධි ඇති, උපස්ථාන කටයුතු, සක්විති රජුට උපස්ථාන කරවන්නට, අස්කළයුත්තන් අස්කරන්නට, ඒ ඒ තනතුරෙහි තබන්නට, සුදුස්සන් තබවන්නට, ශක්තිමත් පුත්‍රරත්නයකි. හෙතෙම සක්විති රජු වෙත එළඹ මෙසේ කීය. ‘දෙවයිනි, ඔබවහන්සේ මන්දොත්සාහී වනු මැනවි. මම අනුශාසනය කරන්නෙමි. මහණෙනි, සක්විති රජුට මෙබඳු පුත්‍රරත්නයක් පහළවෙයි.

“මහණෙනි, සක්විති රජතෙම මේ සප්ත රත්නයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. සෘද්ධි සතරකින්ද යුක්තවූයේ වෙයි. කවර සෘද්ධි සතරකින්ද යත්?

38. “මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි සක්විති රජතෙම විශිෂ්ට රූ ඇත්තේය. දැකුම්කලය. ප්‍රසාද ජනකය. අන් මිනිසුන්හට වඩා අතිශයින්ම උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුක්තය. මහණෙනි, සක්විති රජතෙම මේ පළමුවෙනි සෘද්ධියෙන් යුක්තය.

“මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජ තෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේ වෙයි. අන් මිනිසුන්හට වඩා බොහෝ කල් ජීවත්ව සිටින්නේය. මහණෙනි, සක්විති රජ තෙම මේ දෙවෙනි සෘද්ධියෙන් යුක්තය.

“මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජ තෙම පීඩා නැත්තේය. රෝග නැත්තේය. අන් මිනිසුන්ට වඩා අතිශයින් ඉතා සිහිල් නොවූ, ඉතා උෂ්ණ නොවූ, සමච ආහාර පැසෙන ගින්නෙන් යුක්තය. මහණෙනි, සක්විති රජතෙම මේ තුන්වෙනි සෘද්ධියෙන් යුක්තය.

“මහණෙනි, නැවතද අනෙකක් කියමි. සක්විති රජතෙම බමුණු ගෘහපතියනට ප්‍රිය මනාපය, මහණෙනි, පුතුන්හට පියෙකු මෙන් ප්‍රියය, මනාපය, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සක්විති රජතෙම බමුණු ගෘහපතියනට ප්‍රියය, මනාපය, මහණෙනි, සක්විති රජුට බමුණු ගෘහපතියෙද් ප්‍රිය වෙත්. මනාප වෙත්. මහණෙනි, පියාහට පුතුන්මෙන් ප්‍රියය. මනාපය. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සක්විති රජුට බමුණු ගෘහ පතියෙද් ප්‍රියය, මනාපය. මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. සිව්‍රඟ සෙනඟ විසින් සක්විති රජතෙම උයන් බිමට පමුණුවනු ලැබීය. මහණෙනි, එකල්හි බමුණු ගැහැවියෝ සක්විති රජුවෙත එළඹ මෙසේ කීවාහුය. ‘දෙවයන් වහන්ස, අපි, ඔබවහන්සේ යම්සේ බොහෝකල් දක්නෙමුද, හෙමිහිට යනු මැනව. ‘මහණෙනි, සක්විති රජතෙම රියැදුරු ඇමතිය. ‘රියැදුර, යම්සේ බමුණු ගෘහපතියෝ බෝකල් මා දකින්නාහුද, එසේ හෙමිහිට රිය ගමන් කරව,’ කියායි. මහණෙනි, සක්විති රජතෙම මේ සතරවැනි සෘද්ධියෙන් යුක්තය. මහණෙනි, සක්විති රජතෙම මේ සෘද්ධි සතරින් යුක්තය. මහණෙනි, තවද සක්විති රජතෙම මේ සත් වැදෑරුම් රත්නයෙන් හා සතර සෘද්ධියෙන් යුක්තවූයේ ඒ හේතුවෙන් සැප සොම්නස විඳින්නේ නම් ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද?”

39. “ස්වාමීන්වහන්ස, එකම රත්නයෙන් යුක්තවූ සක්විති රජතෙම ඒ හේතුවෙන් සැප සොම්නස විඳින්නේය. සප්ත රත්නයෙනුත් චතුර්විධ සෘද්ධියෙනුත් යුක්තවූයේ කියනුම කවරෙද?”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිටක් පමණ ගලක් ගෙන හික්ෂුන් අමතා වදාළසේක. “මහණෙනි, මා විසින් ගන්නාලද ස්වල්ප මාත්‍ර මිටක් පමණ යම් මේ ගලක් වේද, යම් මේ හිමවත් පර්වතරාජයෙක් වේද, කවරක් ඉතා මහත්යයි හඟනෙහිද?”

“ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගන්නා ලද ස්වල්ප මාත්‍ර මිටක් පමණ ගල හිමවත් පර්වතරාජයාහට සමකොට බලනවිට ඉතා ස්වල්පය. ගණනකටද නොපැමිණෙයි. කලභාගයකටවත් නොපැමිණෙයි. සමානත්වයටද නොපැමිණෙයි.”

40. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සක්විති රජතෙම සප්තවිධ රත්නයෙන්ද, සතර සෘද්ධියෙන්ද යුක්තවූයේ ඒ හේතුවෙන් යම් සැපවූ සොම්නසක් විඳීද, ඒ සැපය දිව්‍ය සැපයට සමකොට බලනවිට ගණනකටද නොපැමිණෙයි. කලභාගයකටද නොපැමිණෙයි. සමානත්වයටද නොපැමිණෙයි. මහණෙනි, ඒ මේ පණ්ඩිත තෙම ඉදින් කිසියම් කලෙක දීර්ඝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මිනිසත් බවට පැමිණේද, ක්ෂත්‍රිය මහාසාර කුලයක් හෝ බ්‍රාහ්මණ මහාසාර කුලයක් හෝ ගාහපති මහාසාර කුලයක් හෝ යන යම් උසස් කුලයෝ වෙත්ද, එබඳු පිරුණු මහත් ධන ඇති, බොහෝ රන් රිදී ඇති, බොහෝ වස්තු ඇති, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති කුලයක උපදී. හෙතෙමේද විශිෂ්ට රූ ඇත්තේය, දැකුම්කලු වූයේ, ප්‍රසාදජනක වූයේ, උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. අහර, පැන්, වස්ත්‍ර, යාන, මල් ගඳ විලවුන්, සයන, වාසභූමි, පහන් ලබන්නෙක් වෙයි. හෙතෙම කයින් සුවරිත කරයි. වචනයෙන් සුවරිත කෙරෙයි. සිතින් සුවරිත කෙරෙයි. හෙතෙම කයින් සුවරිතකොට, වචනයෙන් සුවරිත කොට, සිතින් සුවරිතකොට, කාය හේදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලෝකයට පැමිණෙයි. මහණෙනි, සුදුකාරයෙක් පළමු දිනීමෙන් මහත් වස්තු රාශියක් යම්සේ ලබන්නේද, ඒ සුදුකාරයා යම් හෙයකින් පළමු ජයගැනීමෙන්ම මහත් වස්තු රාශියක් ලබන්නේ නම් ඒ දිනීම ස්වල්ප මාත්‍ර වූවකි. ඉක්බිති ඒ පණ්ඩිතතෙම යම් හෙයකින් කයින් සුවරිතකොට, වචනයෙන් සුවරිතකොට, සිතින් සුවරිතකොට කාය හේදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදී නම්, ඒ ජයගැනීම ඊට වඩා ඉතා මහත්ය. මහණෙනි, මෙය සියල්ලෙන් පිරුණු පණ්ඩිත භූමියයි."

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළසේක. සතුටු වූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

නවවැනි බාලපණ්ඩිත සූත්‍රය නිමි (3-9)

30. දේවදූත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ, ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි, හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කොට වදාළසේක. ඒ හික්ෂුහු 'පින්වතුන් වහන්සැයි' භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, යම්සේ දොරවල් සහිත ගෙවල් දෙකක් වෙතද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැද සිටියේ ගෙට ඇතුල් වන්නාවූද, ගෙයින් පිට වන්නාවූද, හැසිරෙන්නාවූද, ඔබ මොබ යන්නාවූද, මිනිසුන් දක්නේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මම චුත වන්නාවූද, උපදින්නාවූද, හීනවූද, ප්‍රණීතවූද, යහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, අයහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, සුගතිවලට පැමිණියාවූද, දුගතිවලට පැමිණියාවූද, කර්මයවූ පරිදි පැමිණියාවූ සත්වයන් පිරිසිඳුවූ, මිනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තාවූ දිවැසින් දකිමි. ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය සුවර්තයෙන් යුක්තවූවාහුය. වාක් සුවර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. මනෝ සුවර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ආයථියන්ට පරිභව නොකළාහුය. සමයක් දෘෂ්ටි වූවාහුය. සමයක් දෘෂ්ටි කර්ම සමාදානයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපන්නාහුය. ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය සුවර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. වාක් සුවර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. මනෝ සුවර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ආයථියන්හට පරිභව නොකරන්නාහුය. සමයක් දෘෂ්ටික වූවාහුය. සමයක් දෘෂ්ටි කර්ම සමාදානයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු මිනිසුන් අතර උපන්නාහුය.

3. "ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. වාක් දුශ්චර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. මනෝ දුශ්චර්තයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ආයථියන්හට පරිභව

කරන්නාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටි කර්ම සමාදානයෙන් යුක්ත වූවාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටි වූවාහුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු තිරිසන් යෝනියෙහි උපන්නාහුය. මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහුය. වාක් දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහුය. මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ආයච්චයන්හට පරිභව කරන්නාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටික වූවාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටි කර්ම සමාදානයෙන් යුක්ත වූවාහුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති නිරයෙහි උපන්නාහුය.

4. "මහණෙනි, නිරය පාලයෝ ඒ මොහු නොයෙක් ලෙස අත්වලින් අල්වාගෙන 'දේවයන් වහන්ස, මේ පුරුෂයා මවට කළයුතු සංග්‍රහ නොකරන්නෙක. පියාට කළයුතු සංග්‍රහ නොකරන්නෙක. උතුමන් නොහඳුනන්නෙක. කුලදෙටුවන් නොපුදන්නෙක," "ළදරුවෙකු නුදුටුවෙහිද?" "හෙතෙම ස්වාමීනි, දුටුවෙමිසි' කියයි.

'මහණෙනි, යම රජතෙම ඔහුට මෙසේ කියන්නේය. එම්බා පුරුෂය, නුවණැත්තාවූ මහලු වූ ඒ නුඹට මේ අදහස ඇති නොවීද? මමත් ජාතිය ස්වභාවකොට ඇත්තේ වෙමි. ජාතිය නොඉක්ම වූවෙමි. එබැවින් කයින්ද වචනයෙන්ද සිතින් කුසල් කරමි. යන මේ අදහස ඇති නොවීද?' හෙතෙම 'ස්වාමීනි, කුසල් කරන්නට නොහැකිවීමි. වහන්ස, පමාවුයෙමිසි' කියයි. ඔහුට යම රජතෙම 'එම්බා පුරුෂය, පමාවූ බැවින් කයින් වචනයෙන් සිතින් කුසල් නොකෙළෙහිද? එම්බා පුරුෂය, පමාවූවහුට යම්සේ කෙරේද? තට එසේ කරන්නෙමි. තාගේ ඒ මේ පාප කර්මය මව විසින් නොකරණ ලද්දේය. පියා විසින් නොකරණ ලද්දේය. සහෝදරයා විසින් නොකරණ ලද්දේය. නැගනිය විසින් නොකරණ ලද්දේය. යහළු මිත්‍රයන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. සහලේ නෑයන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. මහණ බමුණන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. දෙවියන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. තා විසින්ම මේ පාප කර්මය කරණ ලද්දේය. මේ පාප කර්මයට විපාකය තෝම විදින් නෙහියයි කියන්නේය."

5. "මහණෙනි, යමරජතෙම මේ පළමුවෙනි දේවදූතයා දක්වා කරුණු සහිතව පිළිගන්වා තර්ජනය කොට දෙවැනි දේවදූතයා දක්වන්නේය. පිළිගන්වන්නේය. කියන්නේය. 'එම්බා පුරුෂය, මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි පහළවූ දෙවෙනි දේව දූතයා තෝ නුදුටුවෙහිද?' හෙතෙම 'ස්වාමීනි, නුදුටිමිසි' කියන්නේය. ඔහුට යමරජතෙම 'එම්බා පුරුෂය, තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි උත්පත්තියෙන් අසූ වයස් ගියාවූ, හෝ අනූ වයස් ගියාවූ හෝ අවුරුදු සියයක් ඉක්ම ගියාවූ හෝ ජරාජීර්ණවූ ගොනැස්සක් සේ වක්වූ, මැදින් බිඳුනු සැරයටිය පිහිට කොට ඇති, වෙවුලමින් හැසිරෙන්නාවූ, ජරාවෙන් ආතුරවූ ඉක්මගිය තරුණකම් ඇති, වැටුණු දත් ඇති, පැසුණු හිසකෙහෙ ඇති, ඉගිලිගිය හිසකෙහෙ ඇති, බොහෝසේ ඉගිලිගිය හිසකෙහෙ ඇති, රැළිනැඟුණ සම ඇති, තල කැලලින් යුත් සිරුරැති, ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙකු හෝ නුදුටුවෙහිද?' හෙතෙම, 'ස්වාමීනි, දුටුවෙමිසි, කියයි.'

6. "මහණෙනි, යම රජ තෙම ඔහුට මෙසේ කියයි. 'එම්බා පුරුෂය, නුවණැති වැඩි වයසට පැමිණි ඒ තොපට මමත් ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තේ වෙමි. ජරාව නොඉක්මවූයේ වෙමි. එබැවින් මම කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කුසල් කරන්නෙමි නම් යහපති යන අදහස ඇති නොවිද?' හෙතෙම ස්වාමීනි, 'කුසල් කරන්නට නොහැකිවිමි. ස්වාමීනි, පමාවිමිසි' කියන්නේය. මහණෙනි, යමරජ තෙම ඔහුට මෙසේ කියයි. 'එම්බා පුරුෂය තෝ පමාවූ බැවින් කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කුසල් නොකෙළෙහි නම් එම්බා පුරුෂය, යම්සේ පමාවූවහුට යම්සේද තට එසේ කරන්නාහුය. තාගේ ඒ මේ පාපකර්මය මව විසින් නොකරණලදී. පියා විසින් නොකරණලදී. සහෝදරයා විසින් නොකරණලදී. නැගණිය විසින් නොකරණ ලදී. යහළු මිත්‍රයන් විසින් නොකරණ ලදී. සහ ලේ නෑයන් විසින් නොකරණලදී. මහණ බමුණන් විසින් නොකරණලදී. දෙවියන් විසින් නොකරණලදී. මේ පාප කර්මය තා විසින්ම කරණ ලද්දේය. ඒ අකුසලයාගේ විපාකය තෝම විදිනෙහිය.'

7. "මහණෙනි, යම රජ තෙම මේ දෙවෙනි දේවදූතයා දක්වා පිළිගන්වා කියා තුන්වන දේවදූතයා දක්වන්නේය.

පිළිගන්වන්නේය. කියන්නේය. ‘එම්බා පුරුෂය, නුඹ මිනිසුන් අතරෙහි පහළ වූ තුන්වන දේවදූතයා නුදුටුවෙහිද?’ හෙතෙම ‘ස්වාමීනි, නුදුටිමියි’ කියයි. මහණෙනි, මොහුට යම රජ තෙම එම්බා පුරුෂය, තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි රෝග ඇත්තාවූ, දුකට පත්වූ, දැඩි ගිලන් ඇත්තාවූ, ස්වකීය මළ මුත්‍ර මතුයෙහි සයනය කරණ අනුන් විසින් නැගිටුවනු ලබන්නාවූ, අනුන් විසින් භාවනු ලබන්නාවූ ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙකු හෝ නුදුටුවෙහිදැයි’ අසන්නේය. ‘ස්වාමීනි, දුටුවෙමියි’ කියයි. මහණෙනි, ඔහුට යම රජතෙම ‘එම්බා පුරුෂය, නුවණැත්තාවූ වැඩි වයසට පැමිණියාවූ ඒ නුඹට මමත් ලෙඩවීම ස්වභාව කොට ඇත්තේ වෙමි, ලෙඩවීම නොඉක්මවූයේ වෙමි. එබැවින් මම කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කුසලයක් කරමි කියා අදහස් නොවූයෙහිදැයි’ අසන්නේය. හෙතෙම ‘ස්වාමීනි, කුසල් කරන්නට නොහැකිවිමි. ස්වාමීනි, පමාවිමියි’ කියයි. මහණෙනි, යම රජ තෙම ඔහුට එම්බා පුරුෂය, පමාවූ බැවින් කයින්, වචනයෙන් සිතින් කුසලයක් නොකෙළෙහි නම් එම්බා පුරුෂය, පමා වූවහුට යම්සේ කෙරෙත්ද, එසේ තට කරන්නාහුය. තගේ ඒ මේ පාප කර්මය මව විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. පියා විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි සහෝදරයා විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි, නැගණිය විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. යහළු මිත්‍රයන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. සහලේ නැයන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. මහණ බමුණන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. දෙවියන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. තා විසින් ඒ පාප කර්මය කරණ ලදී. ඒ පාප කර්මයාගේ විපාකය තෝම විඳිනෙහිය.’

8. “මහණෙනි, යම රජ ඔහුට මේ තුන්වන දේවදූතයා දක්වා පිළිගන්වා කරුණු කියා සිව්වන දේවදූතයා දක්වයි. පිළිගන්වයි. කරුණු කියයි. ‘එම්බා පුරුෂය, නුඹ මිනිසුන් අතරෙහි පහළ වූ සිව්වන දේවදූතයා නුදුටුවෙහිද?’ හෙතෙම ස්වාමීනි, නොදුටිමි’ යි කියයි. ‘මහණෙනි, යම රජ තෙම ඔහුට ‘එම්බා පුරුෂය, මිනිසුන් අතරෙහි අල්වාගෙන රජුන් විසින් නොයෙක්

දඬුවම් කරවන්නාවූ අපරාධ කළ සොරුන් නුදුටුවෙහිද? එනම්: කසවලින් තැලුම් කන්නවුන්, වේවැල්වලින් තැලුම් කන්නවුන්, මුගුරුවලින් තැලුම් කන්නවුන්, අත් කප්පවන්නවුන්, පා කප්පවන්නවුන්, අත් පා කප්පවන්නවුන්, කණ කප්පවන්නවුන්, නාසය කප්පවන්නවුන්, කණ නාසා කප්පවන්නවුන්, බ්ලංගථාලික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, සඞ්ඛමුණ්ඩික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, රාහුමුඛ නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ජෝතිමාලික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, හත්ථප්පොතික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, එරකවත්තික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, චීරකවාසික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, ඒණොක නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, බලිසමංසික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, කභාපණක නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, බාරාපතච්ඡික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, පලිසපර්වත්තික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, පලාලපිට්ඨික නම් කර්මය කරනු ලබන්නවුන්, උණු කරණලද තෙල් ඉසිනු ලබන්නවුන්, සුනඛයන් ලවා කනු ලබන්නවුන්, ජ්වත්ච සිටියදීම උල තබනු ලබන්නවුන්, කඩුවෙන් හිස කපනු ලබන්නවුන් දුටුවෙහිද? යි අසන්නේය. හෙතෙම 'ස්වාමීනි, දුටුවෙමි' යි කියයි.

9. "මහණෙනි, යම රජ තෙම ඔහුට 'එම්බා පුරුෂය, නුවණැති වැඩි වයසට පැමිණි නුඹට යම් කෙනෙක් පාපකර්ම කෙරෙත් නම් ඒ සත්වයෝ මේ ආත්මභාවයෙහිම මෙබඳු කම් කටුලු කරවනු ලබත්. පරලොවදී කියනුම කීම? එබැවින් මම කයින්, වචනයෙන්, සිතින් යහපතක් කරමි යි අදහස් නොවූයෙහිද, හෙතෙම 'ස්වාමීනි, යහපතක් කරන්නට නොහැකිවීමි. ස්වාමීනි, පමාවීමි' යි කියයි. මහණෙනි, යම රජතෙම ඔහුට 'පින්වත් පුරුෂය, තෝ පමාවූ බැවින් කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කුසලයක් නොකෙළෙහි නම්, එම්බා පුරුෂය, පමා වූවහුට යම්සේ කෙරෙත්ද, එසේ තට වධ කරන්නාහුය. තගේ ඒ මේ පාප කර්මය මව විසින් කරන ලද්දක් නොවෙයි. පියා විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. සහෝදරයා විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. නැගණිය විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි.

යහළු මිත්‍රයන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. සහලේ නෑයන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. මහණ බමුණන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. දෙවියන් විසින් කරණ ලද්දක් නොවෙයි. තා විසින්ම ඒ පාප කර්මය කරණ ලද්දේය. ඒ පාප කර්මයාගේ විපාකය තෝම විදිනෙහිය.

10. "මහණෙනි, යම රජතෙම, මේ සතරවැනි දේවදූතයා දක්වා පිළිගන්වා කරුණු කියාදී පස්වැනි දේවදූතයා දක්වන්නේය. පිළිගන්වන්නේය. කරුණු කියා දෙන්නේය. 'එම්බා පුරුෂය, නුඹ මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි පහළ වූ පස්වැනි දේවදූතයා නුදුටුවෙහිද?' හෙතෙම 'ස්වාමීනි, නුදුටිමි'යි කියයි. මහණෙනි, යම රජතෙම ඔහුට 'එම්බා පුරුෂයා, නුඹ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි මැරී එක දවසක් ගියා වූ හෝ මැරී දෙදවසක් ගියා වූ හෝ මැරී තුන් දවසක් ගියා වූ හෝ ඉදිමි ගියා වූ හෝ නිල් වූ හෝ ඕජාව වැහෙන්නා වූ හෝ ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයකු නුදුටුවෙහිදැ'යි අසන්නේය. 'ස්වාමීනි, දුටිමි යි කියයි. 'එම්බල පුරුෂය, නුවණැති වැඩිවයසට පැමිණි තට මමද මරණය ස්වභාවකොට ඇත්තෙමි. මරණය නොඉක්ම වූයෙමි. මම කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කුසලක් කරන්නෙමි නම් යහපතැයි අදහස් නොවූයෙහිදැ' යි අසන්නේය. හෙතෙම 'ස්වාමීනි, නොහැකි විය. ප්‍රමාදයට පැමිණියෙමි' යි කියයි. 'එම්බා පුරුෂය, ප්‍රමාදය ඇතිවූ බැවින් නුඹ කයින්, වචනයෙන් සිතින් ඒකාන්තයෙන් කුසලයක් නොකෙළෙහි නම් 'එම්බා පුරුෂය, පමා වූවහුට යම්සේ කරන් නම් තට එසේ කරන්නාහුය ඒ මේ පාප කර්මය තගේ මව විසින්ද නොකරණ ලදී. පියා විසින්ද නොකරණලදී. සොහොයුරු විසින්ද නොකරණලදී. නැගණිය විසින්ද නොකරණලදී. යහළු මිත්‍රයන් විසින්ද නොකරණ ලදී. සහලේ නෑයන් විසින්ද නොකරණලදී. මහණ බමුණන් විසින්ද නොකරණ ලදී. දෙවියන් විසින්ද නොකරණලදී. මේ පාප කර්මය තා විසින්ම කරණලදී. ඒ මේ පාප කර්මයාගේ විපාකය තෝ විදින්නෙහිය. මහණෙනි, යම රජ තෙම මේ පස්වෙනි දේවදූතයා දක්වා පිළිගන්වා කරුණු කියාදී නිශ්ශබ්දවෙයි.

11. "මහණෙනි, නිරය පාලයෝ ඔහුට පඤ්චවිධ බන්ධන නම් වධයක් කරත්. රත්වූ යකඩ හුලක් අතෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් දෙවෙනි අතෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් පයෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් දෙවෙනි පයෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් පපුව මැද ගසත්. හෙතෙම එහි තියුණුවූ කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් ඒ පාප කර්මය නොගෙවේද, ඒතාක් නොමැරෙයි. මහණෙනි, නිරය පාලයෝ ඔහු ගිනිගත් යකඩ පොළොවෙහි නිදිකරවා කෙටේරිවලින් සසිත් හෙතෙම එහි දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාප කර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල් කලුරිය නොකෙරෙයි. මහණෙනි, නිරය පාලයෝ ඔහු උඩුකුරුකොට හිස යටිකුරුකොට තබා වැවලින් සසිත්. හෙතෙම එහි දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල් කලුරිය නොකෙරෙයි. මහණෙනි, ඔහු නිරයපාලයෝ රථයක බැඳ ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ දිළිසෙන්නාවූ ගිනිදැල් සහිත යකඩ පොළොවෙහි ඉදිරියට ගමන් කරවත්. පස්සටද ගමන් කරවත්. හෙතෙම එහි දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල් කලුරිය නොකෙරෙයි. මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහු ගිනිගෙන ඇවිලෙන දිළිසෙන ගිනිදැල් සහිත මහත්වූ අගුරු පර්වතයට ඇත ඇත නැංවීමද කරත්. බැස්සීමද කරත්. හෙතෙම එහි දුක්වූ තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල් කලුරිය නොකෙරෙයි. මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහු පා උඩුකුරු කොට හිස යටිකුරු කොටගෙන ගිනිගෙන ඇවිලෙන දිළිසෙන ගිනිදැල් සහිත රත්වූ ලෝදිය සැලියෙක දමත්. හෙතෙම එහි පෙණ නගිමින් පැසෙන්නේ වරක උඩට එයි. වරක යටට යයි. වරක සරසට යයි. හෙතෙම දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ, වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් ඒ පාප කර්මය නොගෙවේද, ඒතාක් නොමැරෙන්නේය.

12. "මහණෙනි, ඔහු නිරය පාලයෝ මහා නරකයෙහි බහන්. මහණෙනි, ඒ මහා නරකය වනාහි

1. කොන් සතරක් ඇත්තේය. දොරටු සතරක් ඇත්තේය. කොටස් වශයෙන් බෙදන ලද්දේය. කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කරණ ලද්දේය. යකඩ පවුරකින් වට කරණ ලද්දේය. යකඩ පියනකින් වසන ලද්දේය."

2. ඒ මහා නිරයෙහි බිම යකඩයෙන්ම කරණලදී. දැල්වෙන ගින්තෙන් යුක්තය. හැමකල්හි හාත්පස යොදුන් සියයක් ගින්න පැතිර සිටී.

"මහණෙනි, ඒ මහා නිරයෙහි නැගෙනහිර බිත්තියෙන් ගිනිදැල් නගී. බස්නාහිර බිත්තියෙහි හැපෙයි. බස්නාහිර බිත්තියෙන් ගිනිදැල් නැගී නැගෙනහිර බිත්තියෙහි හැපෙයි. උතුරුදිග බිත්තියෙන් ගිනිදැල් නැගී දකුණු හිත්තියෙහි හැපෙයි. දකුණු හිත්තියෙන් ගිනිදැල් නැගී උතුරු හිත්තියෙහි හැපෙයි. යටින් ගිනිදැල් නැගී මත්තෙහි හැපෙයි. උඩින් ගිනිදැල් නැගී යට හැපෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳියි. යම් තාක් ඒ පාප කර්මය නොගෙවේද, ඒතාක් නොමැරෙන්නේය."

13. "මහණෙනි, දීර්ඝ කාලයක් ගතවීමෙන් යම්කිසි කලෙක ඒ මහා නිරයෙහි නැගෙනහිර දොරටුව විවෘතවේද, එබඳු කාලයක් වන්නේය එකල්හි හෙතෙම ඒ දොර දිශාවට ශීඝ්‍ර වේගයෙන් දුවයි. ශීඝ්‍ර වේගයෙන් දුවන්නාවූ ඔහුගේ සිවියද දවයි. සමද දවයි. මස්ද දවයි. නහරද දවයි. ඇටද විශෙෂයෙන් දුම් දමන්. නැගූ පියවර එසේම වෙයි. මහණෙනි, යම් හෙයකින් හෙතෙම නොයෙක් අවුරුදු දහසකින් ඒ සමීපයට පැමිණේද එකල්හි ඒ දොර වැසෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් කල් ඒ පාප කර්මය කෙළවර වේද, ඒතාක් කල් නොමැරෙන්නේය.

14. "මහණෙනි, දීර්ඝ කාලයක් ගතවීමෙන් කිසිකලෙක් ඒ මහා නිරයාගේ බස්නාහිර දොරටුව විවෘතවේද, ඒ කාලය

ඇත්තේමය. හෙතෙම ඒ දොර දිසාවට ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවයි. ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවන්නාවූ, ඔහුගේ සිවියද දවයි සමද දවයි. මස්ද දවයි. නහරද දවයි. ඇටද වෙසෙසින් දවයි. නැගු පියවර එසේම වෙයි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් හෙතෙම අනේක වර්ෂ සහශ්‍රයෙන් ගොස් සම්ප්‍රාප්ත වේද, එකල්හි ඒ දොර වැසෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳිද, යම්තාක්කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක්කල් කාලක්‍රියා නොකෙරෙයි.”

15. “උතුරු දොරටුව විවෘතවේද, ඒ කාලය ඇත්තේමය. හෙතෙම ඒ දොර දිසාවට ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවයි. ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවන්නාවූ, ඔහුගේ සිවියද දවයි. සමද දවයි. මස්ද දවයි. නහරද දවයි. ඇටද වෙසෙසින් දවයි. නැගු පියවර එසේම වෙයි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් හෙතෙම අනේක වර්ෂ සහශ්‍රයෙන් ගොස් සම්ප්‍රාප්ත වේද, එකල්හි ඒ දොර වැසෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳිද, යම්තාක්කල් ඒ පාපකර්මය කෙළවර නොවේද, ඒතාක් කල් කාලක්‍රියා නොකෙරෙයි.

16. “දකුණු දොරටුව විවෘතවේද, හෙතෙම එහි ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවයි ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවන්නාවූ ඔහුගේ සිවියද දවයි. සමද දවයි. මස්ද දවයි. නහරද දවයි. ඇටද විශෙෂයෙන් දුම්දමක්. නැගුපියවර එසේම වෙයි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් නොයෙක් අවුරුදු දහසින් ගොස් ඒ සමීපයට පැමිණෙයිද, එකල්හි ඒ දොර වැසෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් ඒ පාපකර්මය නොගෙවේද, ඒතාක්කල් නොමැරෙන්නේය.

17. “මහණෙනි, දීර්ඝ කාලයක්හුගේ ඇවැමෙන් කිසියම් කලෙක ඒ මහා නිරයේ නැඟෙනහිර දොර විවෘත වෙයිද, හෙතෙම එහි ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවයි. ශීඝ්‍රවේගයෙන් දුවන ඔහුගේ සිවියද දවයි. සමද දවයි. මස්ද දවයි. නහරද දවයි. ඇටද විශෙෂයෙන් දුම් දමක්. නැගු පියවරද එසේම වෙයි. හෙතෙම එම දොරටුවෙන් නික්මෙයි.

18. "මහණෙනි, ඒ මහා නිරයට අනතුරුව මහත්වූ ගුඵ නිරය එක්වම පිහිටියේය. හෙතෙම එහි වැටෙයි. මහණෙනි, ඒ ගුඵ නිරයෙහි වනාහි ඉදිකටු තුඩ සමාන මුව ඇති පණුවෝ සිවිය සිඳිත්. සිවිය සිඳ සම සිඳිත්. සම සිඳ මස් සිඳිත්. මස් සිඳ නහර සිඳිත්. නහර සිඳ ඇට සිඳිත්. ඇට සිඳ ඇට මිදුලු කත්. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුක දුක් වේදනාවන් විඳී. ඒ පාපකර්මය යම්තාක්ද ඒතාක්කල් නොමැරෙන්නේය.

19. "මහණෙනි, ඒ ගුඵනරකයට අනතුරුව මහත්වූ උණු අළු නිරය එක්වම පිහිටියේය. හෙතෙම එහි වැටෙයි. හෙතෙම එහිදී තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳී. ඒ පාපකර්මය යම්තාක් නොගෙවී පවතීද, ඒතාක් නොමැරෙන්නේය."

20. "මහණෙනි, ඒ උණු අළු නිරයට අනතුරුව යොදුන් උස නැගුණු අඟල් දහසයක් දිග යකඩ කටු ඇති, ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ, අතිශයින් දිළිසෙන්නාවූ, ගිනිදැල් සහිතවූ, මහත්වූ කටුඉඹුල් වනය ලඟම පිහිටියේය. ඔහු එහි උඩටද නංවත්. පහතටද බස්වත් හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ දුක් වේදනාවන් විඳී. යම්තාක්කල් ඒ පාපකර්මය නොගෙවී පවතීද, ඒතාක් නොමැරෙන්නේය.

21. "මහණෙනි, කටුඉඹුල් වනයට අනතුරුව මහත්වූ අසිපතූ නම් නිරය එක්වම පිහිටියේය. හෙතෙම එහි වැටෙයි. ඒ නිරයෙහි වාතයෙන් වැටෙන කඩුපත් අතද කපත්. පාදයද කපත්. අත් පා දෙකමද කපත්. කණද කපත්. නාසයද කපත්. කන් නාසා දෙකමද කපත්. හෙතෙම එහි දියුණුවූ කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විඳී ඒ පාපකර්මය යම්තාක්කල් නොගෙවී පවතී නම් ඒතාක්කල් නොමැරෙන්නේය.

22. "මහණෙනි, ඒ අසිපත් නිරයට අනතුරුව මහත්වූ ක්ෂාර ජලයෙන් යුත් වෙතරණී නම් නරකය පිහිටියේය. හෙතෙම එහි වැටෙයි. හෙතෙම එහි යටිගං බලායන දියපහරටද ගසාගෙනයයි. උඩුගං බලායන දියපහරටද ගසාගෙනයයි. උඩුගං බලායන දියපහරට හා යටිගං බලායන දියපහරටද ගසාගෙන යයි.

හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විදී. ඒ පාපකර්මය යම්තාක් නොගෙවේද, ඒතාක් කල් නොමැරෙන්නේය.

23. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහු බිලිකටුවෙන් අමුනා ගොඩට ගෙන පොළොවෙහි දමා 'එම්බා පුරුෂය, කුමක් කැමැත්තෙහිදැ'යි අසන්නාහ. හෙතෙම 'ස්වාමීනි, බඩගිනි ඇත්තෙමැ'යි කියන්නේය. මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඒ මේ නිරිසතාගේ ගිනිගෙන දිලියෙන්නාවූ අඬුවෙන් කට ඇර ගිනිගෙන දිලියෙන්නාවූ රත්වූ ලොහො ගුළියක් කටෙහි දමක් ඔහුගේ තොලද දවයි, කටද දවයි, උගුරද දවයි, ළයද දවයි, බඩවැලද අතුනු බහන්ද දවාගෙන යට භාගයෙන් නික්මෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විදී. ඒ පාපකර්මය යම්තාක් නොගෙවේද, ඒතාක් කල් නොමැරෙන්නේය.

24. "මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහුගෙන් 'එම්බා පුරුෂය, කුමක් කැමැත්තෙහිදැ'යි විමසන්නාහුය. ස්වාමීනි, පිපාස ඇත්තෙමි'යි කියන්නේය. මහණෙනි, නිරයපාලයෝ ඔහුගේ කට ගිනිගෙන දිලියෙන්නාවූ, අතිශයින් දිළිසෙන්නාවූ, ගිනි දැල් සහිතවූ, රත්වූ යකඩ අඬුවෙන් අරවා ගිනිගෙන ඇවිලෙන්නාවූ, අතිශයින් දිළිසෙන්නාවූ, ගිනිදැල් සහිතවූ, ගිනි ගෙන දිළිසෙන්නාවූ තඹපාට ලෝදිය කටෙට වත්කරත්. එය ඔහුගේ තොල්ද දවයි. කටද දවයි. උගුරද දවයි. ළයද දවයි. බඩවැල්ද අතුනුබහන්ද දවාගෙන යට භාගයෙන් නික්මෙයි. හෙතෙම එහි තියුණුවූ, කටුකවූ, දුක් වේදනාවන් විදී. ඒ පාපකර්මය යම්තාක් නොගෙවේද, ඒතාක් නො මැරෙන්නේය.

"මහණෙනි, නිරයපාලයෝ නැවතත් ඔහු මහා නිරයෙහි දමත්.

25. "මහණෙනි, පෙරවූ දෙයක් කියමි. යමරජුට මෙබඳු සිතක් විය. පින්වත්නි, ලෝකයෙහි යම් කෙනෙක් පවිකම් කෙරෙත්ද, ඔව්හු මෙබඳු නානාප්‍රකාර කම්කටුලු කරනු ලබත්.

‘මම මනුෂ්‍යාත්මයක් ලබන්නෙමි නම් අර්හත්වූ, සමයක් සම්බුද්ධවූ සර්වඥතෙම ලෝකයෙහි උපදින්නේ නම් මම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආශ්‍රය කරන්නෙමි නම් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට ධර්ම දෙශනා කරන්නේ නම් මම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය දැනගන්නෙමි නම් යහපති’ කියායි.

“මහණෙනි, මම ඒ කාරණය අන් ශ්‍රමණයකුගෙන් හෝ බමුණකුගෙන් හෝ අසා නොකියමි. වැලිදු කෙසේද යම් පමණ අටමහ නරකයෝ වෙත්ද, ඒ සියල්ල තමන් විසින්ම දැනගන්නා ලද්දේය, තමන් විසින්ම දක්නා ලද්දේය, තමන් විසින්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේය එයම මම කියමි.”

26. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දේශනාව වදාළ සේක. සුගතයන් වහන්සේ මේ දේශනාව වදාරා නැවත ශාස්තෘන් වහන්සේ මේ ගාථා දේශනාව වදාළ සේක.

1 “දේවදූතයන් විසින් චෝදනා කරන ලද්දාවූ, යම් මනුෂ්‍යයෝ පමා වෙත්ද, හීනකාය සංඛ්‍යාත අපායට පැමිණියාවූ ඒ මිනිස්සු බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ සෝක කරන්නාහුය.”

2. “මේ ලෝකයෙහි ශාන්තවූ යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් දේවදූතයන් විසින් චෝදනා කරන ලද්දාහුද, ඔව්හු ආයථී ධර්මයෙහි කිසි කලෙකත් ප්‍රමාද නොවන්නාහුය.”

3. “ඔවුහු ජාති මරණ දෙක හටගන්නාවූ මේ උපාදාන ස්කන්ධයෙහි බය දැක, ජාති මරණ දෙක කෙළවර කරන්නාවූ නිවණ නිමිතිකොට උපාදාන රහිතව මිඳෙත්.”

4. “නිර්භය ස්ථානයට පැමිණියාවූ, සුවපත්වූ, මේ ආත්මභාවයෙහිම ඒ සත්වයෝ සියලු භය දුරුකොට සියලු දුක් ඉක්මවන්නාහුය.”

දහවන දේවදූත සූත්‍රය නිමි. (3-10)

31. හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය.

1. මා විසින් (මේ සූත්‍රය) මෙසේ අසනලදී. එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ, ජෙනවන නම්වූ අනේපිඬුමහ සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි,' කියා හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. ඒ හික්ෂුහු පින්වතුන් වහන්සැයි' භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, තොපට විදර්ශනා භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරණ බැවින් යහපත්වූ එක් රැයක් පිළිබඳවූ උදෙසීමයයි කියනලද මාතෘකාවද විස්තර වශයෙන් බෙදීමද, දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව්, මොනවට මෙනෙහි කරව්, කියන්නෙමියි" වදාළේය. "එසේය ස්වාමීන් වහන්සැයි" ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

(1) "ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් ගෙන් නොයන්නේය. අනාගත (නුපන්) පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යමක් ඉක්ම ගියේද එයා ප්‍රහීණ වූයේ (නැතිවූයේවේ.) අනාගත පඤ්චස්කන්ධය නොපැමිණියේ (නුපන්නේ) වෙයි.

(2) "වර්තමානවූ (ඉපද පවත්නාවූ) යම් පඤ්චස්කන්ධයක් වේද, ඒ පඤ්චස්කන්ධය ඒ ඒ උපන් තන්හිම අනිත්‍යාදී වශයෙන් බලන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට පණ්ඩිත හික්ෂුතෙමේ වඩන්නේය.

(3) "අදම කෙලෙස් තවන වීයඝීය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවන්නේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) "මෙසේ වාසය කරන්නාවූ කෙලෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ රෑ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ මෙසේ පිළිපත් පුද්ගලයා

ඒකාන්තයෙන් යහපත්වූ එක් රැයක් ඇති හික්ෂුච යයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනිතෙමේ වදාළේය.

3. "මහණෙනි, කෙසේ වනාහි ඉකුත්ව ගිය ස්කන්ධයන් අනුව යන්තේද? අතීත කාලයෙහි මම මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වූයෙමි යයි එහි තෘෂ්ණාව අනුව පවත්වන්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වූයෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අතීතකාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වූයෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වූයෙමියයි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු විඥාණ ඇත්තෙක් වූයෙමියයි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

4. "මහණෙනි, කෙසේ නම් ඉකුත්වූ ස්කන්ධයක් අනුව නොයන්නේද? අතීත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වූයෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්න්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වූයෙමියයි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්න්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වූයෙමියයි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්න්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වූයෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්න්නේය. අතීත කාලයෙහි මෙබඳු විඥාණ ඇත්තෙක් වූයෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්න්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය.

5. "මහණෙනි, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කෙරේද? අනාගත කාලයෙහිදී මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමි යයි එහි තෘෂ්ණාව පවත් වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත් වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත් වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු විඥාණ

ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව පවත් වන්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය. මහණෙනි, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකෙරේද, අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වන්නෙමියයි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන්හි ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

6. "මහණෙනි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි විදර්ශනාවගේ අභාවයෙන් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් විසින් අදිනු ලැබේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂ නොවූ, ආයථී ධර්මයෙහි නොහික්මුණාවූ, බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් නොදක්නාවූ, එම සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂ නොවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුණාවූ, ඇසු පිරු තැන් නැති පෘථග්ජන තෙමේ රූප ස්කන්ධය තමා වශයෙන් දකින්නේය. තමන් රූප ස්කන්ධය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකින්නේය. රූප ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකින්නේය. රූප ස්කන්ධයෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකින්නේය. වේදනා ස්කන්ධය තමායයි දකින්නේය. තමා වේදනා ස්කන්ධය ඇත්තෙක කියා හෝ දකින්නේය. වේදනා ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. වේදනා ස්කන්ධයෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. සංඥා ස්කන්ධය තමා වශයෙන් දකින්නේය. තමා සංඥා ස්කන්ධය ඇත්තෙක කියා හෝ දකින්නේය. සංඥා ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. සංඥා ස්කන්ධයෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. සංඥා ස්කන්ධය තමා වශයෙන් දකින්නේය. සංස්කාර ස්කන්ධය තමා වශයෙන්

දකින්නේය. තමා සංස්කාර ස්කන්ධය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකින්නේය. සංස්කාර ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය සංස්කාර ස්කන්ධයෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. විඥාන ස්කන්ධය තමා වශයෙන් දකින්නේය. තමා විඥාන ස්කන්ධය ඇත්තෙක කියා හෝ දකින්නේය. විඥාන ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. තමා විඥාන ස්කන්ධය කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි විදර්ශනා භාවනා නැති හෙයින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටින් විසින් අදිනු ලැබේ.

7. "මහණෙනි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටින් විසින් නොඅදිනු ලැබේද, මහණෙනි, මේ සස්තෙනි ආයඨියන් දක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, ආයඨිධර්මයෙහි දක්ෂවූ, ආයඨිධර්මයෙහි හික්මුණාවූ, බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් දක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, එම සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ ඇසු පිරු තැන් ඇති ආයඨිශ්‍රාවක තෙමේ රූපය තමායයි නොදක්වේය. තමා රූප ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදක්වේය. රූප ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ නොදක්වේය. රූප ස්කන්ධය කෙරෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ නොදක්වේය. වේදනා ස්කන්ධය තමා වශයෙන් නොදක්වේය. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි හෝ නොදක්වේය. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදක්වේය. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේ යයි කියා නොදක්වේය. සංඥා ස්කන්ධය තමා වශයෙන් නොදක්වේය. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදක්වේය. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදක්වේය. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදක්වේය. සංස්කාර ස්කන්ධය තමා වශයෙන් නොදක්වේය. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදක්වේය. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදක්වේය. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදක්වේය. විඥාන ස්කන්ධය තමා වශයෙන් නොදක්වේය. තමා විඥාන ස්කන්ධය

ඇත්තෙකැයි හෝ නොදක්නේය. විඥාන ස්කන්ධය තමා කෙරෙහි හෝ නොදක්නේද, තමා විඥාන ස්කන්ධය කෙරෙහි හෝ නොදක්නේද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත් විසින් නොඅදිනු ලැබේ.

8. “අතීත පඤ්ච ස්කන්ධයන් අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත පඤ්ච ස්කන්ධයන් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. ඒකාන්තයෙන් එබඳු පුද්ගලයා යහපත් එක් රැයක් ඇති තැනැත්තෙයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාරන්නේයි.

“මහණෙනි, තොපට යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇති තැනැත්තාගේ උද්දෙස සංඛ්‍යාත මාතෘකාවක් විභංගයයි කියනලද විස්තර දෙශනාවක් දෙශනා කරන්නෙමි යන යම් වචනයක් කියන කරන ලද්දේද, එය මේ සඳහා කියන ලද්දේ වෙයි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළේය. සතුවූ සිත් ඇති ඒ හික්ෂුන්වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට විශේෂයෙන් සතුවූ වූවාහුය.

පළමුවැනිවූ හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය නිමි. (4-1)

32. ආනන්ද හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ ජෙනවන නම් අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. ඒ කාලයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ උපස්ථාන ශාලාවෙහි හික්ෂුන්ව දැහැමි කථාවෙන් කරුණු ගෙණහැර දක්වයි. එහි යොදවයි. තෙද ගන්වයි. සතුවූ කරවයි. යහපත් එක් රැයක් ඇත්තහුගේ උද්දේසයයි කියනලද මාතෘකාවක්, විභංගයයි කියනලද විස්තරයත් ප්‍රකාශ කරයි.

2. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි එල සමාපත්තියෙන් නැගිට උපස්ථාන ශාලාව යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි වැඩිසේක. වැඩිමවා පනවනලද බුද්ධාසනයෙහි වැඩහුන්සේක. වැඩහිද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "මහණෙනි, කවරෙක් වනාහි උපස්ථාන ශාලාවෙහි හික්ෂුන්ට දැහැමි කථාවෙන් කරුණු ගෙනහැර දැක්වූයේද, යෙදවූයේද, තෙදගැන්වූයේද සතුටු කෙළේද, යහපත් එක් රැයක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවත් විස්තරයත් කියේදැයි ඇසූහ.

3. "ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ උපස්ථාන ශාලාවෙහි හික්ෂුන්ට දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දැක්වූයේය. යෙදවූයේය. තෙද ගැන්වූයේය. සතුටු කෙළේය යහපත් එක් රැයක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවත් විස්තරයත් කෙළේ යයි" (සැලකෙළේය.)

4. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "ආනන්දය, තෙපි වනාහි කවර පරිද්දෙකින් හික්ෂුන්ට දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දැක්වූයේද, යෙදවූයේද, තෙදගැන්වූයේද සතුටු කෙළේද, යහපත් එක් රැයක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවත් විස්තර බෙදීමත්, ප්‍රකාශ කෙළේදැයි" (විචාළසේක.) "ස්වාමීනි මම මෙසේ වනාහි හික්ෂුන්ට දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දැක්වූයෙමි. යෙදවූයෙමි. තෙද ගැන්වූයෙමි. සතුටුකෙළෙමි. යහපත් එක් රැයක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවත් විස්තර බෙදීමත් ප්‍රකාශ කෙළෙමියි (සැලකෙළේය.)

5 (1) "ඉකුන්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රහීණවූයේ (නැතිවූයේ) වෙයි. අනාගතවූ යම් ස්කන්ධයක්වේද, එය නොපැමිණියේය.

(2) "වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය අනිත්‍යානු පස්සනාදීන්ගෙන් ඒ උපන් උපන් තන්හි විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට පණ්ඩිත හික්ෂුතෙමේ වඩන්නේය.

(3) "අදම කෙළෙස් තවන වීයඝීය කළ යුත්තේය. මරණය හෙට හෝ සිදුවන්නේයයි කවරෙක් දන්නේද, මහත් සෙනගක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුමක් නැත්තේය.

(4) "මෙසේ වාසය කරන්නාවූ කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්ව පිළිපන්නාවූ ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත්වූ එක් රැයක් ඇති හික්ෂුව යයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාලේයි.

6. "ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේද, 'මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වූයෙමියි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය.

"මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තේ වීමියි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමියි එහි තෘෂ්ණාව පවත් වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වීමියි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

7. "ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේද? 'මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වීමියි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වීමියි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමියි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත් වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමියි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත් වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු විඥාන ඇත්තෙක් වීමියි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය.' ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය.

8. "ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේද? 'අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමියි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමියි, එහි

තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මම අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු විඥානය ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. 'ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

9. "ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේද? 'අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමිසිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසිසි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගතයෙහි මම මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසිසි, එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගතයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමිසිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු විඥාන ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය.' ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

10. "ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇද ගනීද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ආයථීයන් නොදක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂ නොවූ, ආයථී ධර්මයෙහි නොහික්මුනාවූ, සත්පුරුෂයන් නොදක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි අදක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුනාවූ, ඇසු පිරුතැන් නැති පාඨග්ජන තෙමේ රූපය තමා වශයෙන් හෝ දක්වන්නේය. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දක්වන්නේය. රූපය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දක්වන්නේය. තමා රූපය කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දක්වන්නේය. වේදනාව තමා වශයෙන් හෝ දකියි. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. සංඥාව තමා වශයෙන්

හෝ දකී. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේ යයි කියා හෝ දකී. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. සංස්කාර තමා වශයෙන් හෝ දකී. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. විඥානය තමා වශයෙන් හෝ දකින්නේය. තමා විඥානය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකින්නේය. විඥානය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. තමා විඥානය කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ දකින්නේය. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි ඇද ගැනීම වේ.

11. “ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි ඇදීම නොවේද, ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ආයථියන් දක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, ආයථී ධර්මයෙහි හික්මුණාවූ, සත්පුරුෂයන් දක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි හික්මුණාවූ ඇසුපිරුතැන් ඇති ආයථී ශ්‍රාවක තෙමේ රූපය තමා වශයෙන් හෝ නොදකින්නේය. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකින්නේය. රූපය තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ නොදකින්නේය. වේදනාව තමා වශයෙන් හෝ නොදකින්නේය. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. සංඥාව තමා වශයෙන් හෝ නොදකින්නේය. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. සංස්කාර තමා වශයෙන් හෝ නොදකින්නේය. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. විඥානය තමා වශයෙන් හෝ නොදකින්නේය. තමා විඥානය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකින්නේය. විඤ්ඤාණය

තමා කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ නොදක්තේය. තමා විඤ්ඤාණය කෙරෙහි ඇත්තේය කියා හෝ නොදක්තේය.

ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා වශයෙන් ඇදගනීම නොවේ.

12. 1. "අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

2. "වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නැත්තාවූ කුපිත නොවන්නාවූ ඒ විදර්ශනාව පණ්ඩිත භික්ෂුතෙම වඩන්නේය.

3. "අදම කෙළෙස් තවන වීයඝීය කළ යුත්තේය හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුමක් අපට නැත්තේය.

4. "මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙකිහි අනලස්වූ, ඒකාන්තයෙන් මෙසේ පිළිපත් ඒ පුද්ගලයා යහපත්වූ එක් රැයක් ඇති තැනැත්තේයයි ශාන්තවූ බුද්ධමුනි තෙමේ වදාළේය.

"ස්වාමීනි, මම මෙසේ වනාහි භික්ෂුන්ට දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දැක්වූයෙමි. යෙදවූයෙමි. තෙද ගැන්වූයෙමි. සතුටු කෙළෙමි. යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවත් විස්තර විභාගයත් ප්‍රකාශ කෙළෙමි' සැලකෙළේය.

13. 'යහපති ආනන්දය, යහපති ආනන්දය, ඔබ ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය

නොපැමිණියේය. ඒකාන්තයෙන් ඒ පුද්ගලයා යහපත් එක් රැයක් ඇති තැනැත්තෙයයි ශාන්තවූ බුද්ධමුනි තෙම වදාළේයයි හික්ෂුන්ට ධර්ම කථාවක් දැක්වූයෙහිය, එහි සමාදන් කරවූයෙහිය, උත්සාහවත් කරවූයෙහිය, පැහැද වූයෙහිය, යහපත් රාත්‍රියකගේ සංක්ෂෙපයෙන්ද විස්තර වශයෙන්ද කීයෙහිය.

14. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේද? ‘මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වූයෙමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වීමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමිසි. එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වීමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය.’ ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

15. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේද? ‘මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වීමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත් වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වීමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමිසි. එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වීමිසි. එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. මම අතීත කාලයෙහි මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වීමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය.’ ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය.

16. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කෙරේද? ‘අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි

තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වන්නේය.’ ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

17. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකෙරේද? ‘අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත් වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මම මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වන්නේය.’ ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

18. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගනීද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ආයඨියන් නොදක්නා ස්වභාවය ඇත්තාවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි දක්ෂ නොවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි නොහික්මුනාවූ, සත්පුරුෂයන් නොදක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි අදක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුනාවූ, ඇසුපිරුනැත් නැති පෘථග්ජන තෙමේ රූපය තමා වශයෙන් හෝ දකී. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. රූපය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා රූපය කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. වේදනාව තමා වශයෙන් හෝ දකියි. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. සංඥාව තමා වශයෙන් හෝ දකී. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. සංස්කාර තමා වශයෙන් හෝ දකී. තමා සංස්කාර

ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේ යයි කියා හෝ දකී. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් හෝ දකී. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකී. විඤ්ඤාණය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. තමා විඤ්ඤාණය කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකී. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් ඇදගනී.

19. “ආනන්දය, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ ඇදීම නොකෙරේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ආයථීයන් දක්නා ස්වභාව ඇත්තාවූ. ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, ආයථී ධර්මයෙහි හික්මුණාවූ, සත්පුරුෂයින් දක්නා ස්වභාවය ඇත්තාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි හික්මුණාවූ, ඇසුපිරුතැන් ඇති, ආයථී ශ්‍රාවක තෙමේ රූපය තමා වශයෙන් හෝ නොදකී. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. රූපය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා රූපය කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. වේදනාව තමා වශයෙන් හෝ නොදකී. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. සංඥාව තමා වශයෙන් හෝ නොදකී. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. සංස්කාර තමා වශයෙන් හෝ නොදකී. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් හෝ නොදකී. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකී. විඤ්ඤාණය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. තමා විඤ්ඤාණය කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකී. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් ඇදීම නොකෙරේ.

20. (1) “ඉකුත් පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ථෙ වශයෙන් අනුව නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද එය ප්‍රතිණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට පණ්ඩිත භික්ෂු තෙමේ වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයථිය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග අපට ගිවිසුමක් නැත්තේය.

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයථියෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ ඒකාකන්තයෙන් මෙසේ පිළිපත් ඒ පුද්ගලයා යහපත් රාත්‍රියක් ඇති තැනැත්තේයයි, ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාළේයයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළේය.

සතුටු සිත් ඇති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට විශෙෂයෙන් සතුටු වූයේයි.”

ආනන්ද හද්දෙකරන්ත සූත්‍රය. (4-2)

33 මහා කච්චායන හද්දෙකරන්ත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහිවූ තපෝදාරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙමේ රාත්‍රියෙහි අළුයම් කාලයෙහි හුනස්නෙන් නැගිට, තපෝදා නම් උණුදිය ගඟ යම් තැනෙක්හිද එතැනට ස්නානය කිරීම පිණිස ගියේය.

තපෝදා නම් ගඟෙහි ස්නානය කොට ගොඩට පැමිණ එක් සිවුරකින් යුක්තව ශරීරය වියලනු ලබමින් සිටියේය. එකල්හි වනාහි එක්තරා දේවතාවෙක් රාත්‍රී කාලය බොහෝ ඉක්ම ගිය පසු බබළන ශරීර වර්ණය ඇතිව මුළු තපෝදා ගඟ බබුළුවා ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙමේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ, එකත්පසක සිටියේය, එකත් පසක සිටියාවූ ඒ දෙවතා තොමෝ ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කීවාය.

2. “භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ උදෙසීම සංඛ්‍යාත මාතෘකාවද, විභංග සංඛ්‍යාත විස්තර වශයෙන් බෙදීමදැයි, (යන මෙය) දරන්නෙහිද?” යනුයි. “ඇවත, මම යහපත් එක්රාත්‍රියකගේ මාතෘකාවද බෙදීමද නොදරන්නෙමිසි කියෙමි ඇවත, තෙපි වනාහි යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවත් බෙදීමත් දරන්නෙහිදැයි (ඇසූ) මමද යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද නොදරන්නෙමිසි” කිය “භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ යහපත්වූ එක්රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි” (ඇසී.) ඇවත, මම යහපත්වූ එක් රැයක් ඇත්තනුගේ ගාථාවන් නොදරන්නෙමිසි කියෙමි. “ඇවත, නුඹ වනාහි යහපත්වූ එක්රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි, ඇසීමි.” “භික්ෂුන්වහන්ස, මමද යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේගාථාවන් නොදරන්නෙමිසි” (කියෙමි.)

“භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ යහපත්වූ එක් රැයක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද ඉගෙනගනු මැනවි. භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද පුරුදු කරණු මැනවි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත් එක් රැයක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද දරණු මැනවි. “භික්ෂුන්වහන්ස, යහපත්වූ එක් රැයක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද අර්ථ සහිත වන්නේය. මාර්ග බ්‍රහ්මවයථාවට මුල වන්නේයයි” (කි.)

3. ඒ දේවතාතොමෝ මෙය කීවේය. මෙය කියා එහිම අතුරුදහන් විය. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිර තෙමේ

ඒ රාත්‍රියගේ ඇවෑමෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසක හුන්නේය. එකත්පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් සමීද්ධි ස්ඵවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, මම රාත්‍රියේ අළුයම් කාලයෙහි හුනස්නෙන් නැගිට තපෝදා නම් ගඟ යම් තැනෙක්හිද ස්නානය කිරීම සඳහා එහි ගියෙමි. තපෝදා නම් ගඟෙහි ස්නානය කොට ගොඩ අවුත් ශරීරාවයවයන් වියලමින් එක සිවුරකින් යුක්තව සිටියෙමි. ස්වාමීනි, එකල්හි වනාහි එක්තරා දේවතාවෙක් රාත්‍රිය බොහෝ සෙයින් ඉක්ම ගිය කල්හි බබළන ශරීර වර්ණයෙන් යුක්තව සියලු තපෝදා නම් ගංඟාව බබුළුවා මම යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ එකත්පසක සිටියේය. ස්වාමීනි, එකත්පසක සිටියාවූ ඒ දේවතාවෝ මට මෙසේ කීවාය. ‘භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවද විස්තර බෙදීමද දරන්නෙහිදැයි? ඇසී.

4. “ස්වාමීනි, මෙසේ කී කල්හි මම ඒ දේවතාවාට මෙසේ කියෙමි. ‘ඇවැත්නි, මම යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවක් බෙදීමක් නොමදරමි.’

‘ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි යහපත් එක් රාත්‍රියකගේ මාතෘකාවද බෙදීමද දරන්නෙහිදැයි’ (ඇසීම්.) ‘භික්ෂුන්වහන්ස, මමද යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද නොදරමි. ‘භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹ වහන්සේ වනාහි යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි, (ඇසී.)

‘ඇවැත්නි, මම වනාහි යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ ගාථාවන් නොදරමි. ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි යහපත් එක් රාත්‍රිය සම්බන්ධ ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි,’ (ඇසීම්.) ‘භික්ෂුන්වහන්ස, මමද යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ ගාථා නොදරමි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද ඉගෙනගනු මැනවි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තහුගේ

මාතෘකාවද බෙදීමද, පුරුදු කළ මැනවි. භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යහපත්වූ එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද, බෙදීමද, දරාගත මැනවි. 'භික්ෂුන්වහන්ස, යහපත් එක් රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ උදෙසීමද, බෙදීමද, අර්ථයෙන් යුක්ත වන්නේය. මාර්ග බ්‍රහ්මවයභාවට මූල වන්නේය, ස්වාමීනි, ඒ දේවතාතොමෝ මෙසේ කීයේය. මෙසේ කියා එහිම අතුරුදහන් වූවාහ.

5. "ස්වාමීනි, මට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යහපත් එක්රාත්‍රියක් ඇත්තනුගේ මාතෘකාවද බෙදීමද දෙශනා කරණ සේක්වායි" (සැලකෙළේය.) "මහණ, එසේ නම් අසව, මෙනෙහි කරව. කියන්නෙමියි" (වදාළේය.) "එසේය, ස්වාමීනියයි" ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

(1) "ඉකුත්වූ ස්කන්ධයන් අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රහීණ වූයේ (නැතිවූයේ) වෙයි. අනාගත ස්කන්ධ නොපැමිණියේ වෙයි.

(2) "වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක්වේද, එය අනිත්‍යානු පස්සනාදී වශයෙන් ඒ ඒ තන්හි විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට පණ්ඩිත භික්ෂුතෙමෙ වඩන්නේය.

(3) "අදම කෙලෙස් තවන වීයභියකළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහත් සෙනගක් ඇති ඒ මාරයා සමග, අපට ගිවිසුමක් නැත්තේය.

(4) "මෙසේ වාසය කරන්නාවූ කෙලෙස් තවන වීයභියෙන් යුක්තවූ රැ දාවල් දෙක්හි අතලස්ව පිළිපන්නාවූ ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන්, යහපත්වූ එක් රැයක් ඇති තැනැත්තේයයි" ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාළේයි.

6. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩිසේක.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා නොබෝ වේලාවක් ගතවූ කල්හි ඒ හික්ෂුන්ට මෙබඳු සිතෙක් විය. ඇවැත්නි, මේ වනාහි අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංක්ෂේප වශයෙන් උදෙසීම වදාරා, විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකොට, හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩමවූසේක.

(1) “ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගත පඤ්ච ස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද එය ප්‍රහීණ වූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) ‘වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට පණ්ඩිත හික්ෂු තෙමේ වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීර්යය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග අපට ගිවිසුමක් නැත්තේය.

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීර්යයෙන් යුක්තවූ, රු දාවල් දෙකේහි අනලස්වූ ඒකාන්තයෙන් මෙසේ පිළිපන් පුද්ගලයා යහපත් එක් රු යක් ඇති තැනැත්තේයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාළේය” (යනුවෙනි.)

7. කවරෙක් වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේප වශයෙන් උදෙසීම පමණක් වදාළාවූ විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකළාවූ මේ දෙශනාවගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් දෙශනා කරන්නේද? කියායි. එකල්හි වනාහි ඒ හික්ෂුන්ට මෙබඳු සිතෙක් විය. මේ ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දේය.

නුවණැති සබ්බමචාරී භික්ෂූන් විසින්ද බුහුමන් කරණ ලද්දේ වෙයි.

8. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් උදෙසීම් මාත්‍රයක් වදාළාවූ විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකළාවූ මේ දෙශනාවගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් දෙශනා කිරීමට පොහොසත් වන්නේය. අපි ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරතෙමේ යම් තැනෙකිහිද එහි පැමිණෙන්නෙමු. පැමිණ, කාරණය විචාරන්නෙමු නම් යෙහෙක කියායි. එකල්හි වනාහි ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ යම් තැනෙකිහිද එහි ගියාහුය. ගොස්, ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් සමග සතුටු වූවාහුය. සතුටු විය යුතුවූ සිහි ඵලවිය යුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසක හුන්නාහුය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිරයන්ට මෙය කීවාහුය. “අැවැත් කාත්‍යායන ස්ථවිරය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට මේ ධර්මය සංක්ෂෙපයෙන් වදාරා විස්තර වශයෙන් දෙශනා නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට වැඩමවූසේක.

(1) “ඉකුන්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා කරන්නේය. විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත භික්ෂුතෙම වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයඝී කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම් කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝියෙන් යුක්තව, ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත් රැයක් ඇති තැනැත්තෙයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාළේය” යනුයි.

9. “ඇවැත් කාත්‍යායන ස්ථවිරය, ඒ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා නොබෝ වේලාවකින් මෙබඳු සිතෙක් විය. ඇවැත්නි, අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙශනාව සංක්ෂෙප වශයෙන් දක්වා විස්තර වශයෙන් නොවදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට වැඩමවූසේක.

(1) “ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රතිණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිතනොකොට පණ්ඩිත හික්ෂුතෙමේ වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයඝිය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) ‘මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝියෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත්වූ එක් රැයක් ඇති තැනැත්තෙයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනිතෙමේ වදාළේය” යනුයි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් දක්වා විස්තර වශයෙන් නොවදාළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර

වගයෙන් කවරෙක් නම් දෙශනා කරන්නේද යනුවෙනි. ඇවැත් කාත්‍යායන ස්ථවිරය, අපට මෙබඳු සිතෙක්වී. මේ ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැති සබ්බමචාරීන් විසින්ද බුහුමන් කරණ ලද්දේ වේ. ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් වදාළාවූ විස්තර වගයෙන් නොවදාළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වගයෙන් දෙශනා කිරීමට සමර්ථ වන්නේය. අපි ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ යම් තැනෙකිහිදි එතැනට යමු. ගොස්, ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් අතින් මෙපවත් විචාරන්නෙමු නම් යෙහෙකැයි කියායි. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ විස්තර වගයෙන් බෙදා වදාරණසේක්වායි (කීහු.)”

10. “ඇවැත්නි, යම්සේ වනාහි හරයෙන් (අරටුවෙන්) ප්‍රයෝජන ඇත්තාවූ, හරය සොයන්නාවූ පුරුෂයෙක් තෙමේ යම්සේ හරය සොයා ඇවිදින්නේ, හරය ඇත්තාවූ මහ ගසක මූල අත්හැර, කඳ අත්හැර, කොළ අතු වල හරය සෙවිය යුතුයයි සිතන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ආයුෂ්මත්වරුන් විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ හමුවූ කල්හි ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉක්මවා අප මේ කාරණය ඇසිය යුත්තකු කොට සිතන්නාහුද? ඇවැත්නි, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි දතයුත්ත දන්නේය, දැක්කයුතු දෙය දක්නේය, ප්‍රඥා වක්ෂුසින් යුක්ත වූයේය, සමයක් ඥානයෙන් යුක්ත වූයේය, ධර්මඥානයෙන් යුක්ත වූයේය, ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේය, චතුරායඝී සත්‍යය ප්‍රකාශ කරන්නේය, පවත්වන්නේය, අර්ථයට පමුණුවන්නේය, අමෘතය දෙන්නේය, ධර්මස්වාමී වූයේය, තථාගත වූයේය. මේ වනාහි ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන්ම එය ඇසීමට සුදුසු කාලය විය. තොපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් ආකාරයකින් ප්‍රකාශ කරන්නාහුද එපරිද්දෙන්ම එය දරාගනිවියයි,” (කී).

11. “ඇවැත් කාත්‍යායනස්ථවිරය, ඒකාන්තයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දතයුත්ත දන්නේය. දැක්කයුත්ත දක්නේය.

ප්‍රඥා වක්ඡුසින් යුක්තවූයේ, ඥාන වක්ඡුසින් යුක්තවූයේ, ධර්ම වක්ඡුසින් යුක්තවූයේ, ශ්‍රේෂ්ඨවූයේ, දෙශනා කරන්නේය, පවත්වන්නේ, අර්ථය කරා පමුණුවන්නේ අමෘතය දෙන්නේ, ධර්මස්වාමී වූයේය, තථාගත වූයේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන්ම එය ඇසීමට කාලය විය. යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතින්ම මෙපවත් විචාරන්නෙමුද අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ ප්‍රකාශ කරන්නේද, එය එසේ දරාගන්නෙමු. එතකුදු වුවත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැති සබ්බමචාරී භික්ෂූන් විසින්ද බ්‍රහ්මන් කරණ ලද්දේය. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් වදාළාවූ විස්තර වශයෙන් නොවදාළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් දෙශනා කිරීමට සමර්ථ වන්නේය. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ බරක් වශයෙන් නොසලකා විස්තර කරන සේක්වායි කීහ.

12. “ඇවැත්නි, එසේවී නම් අසව්. මොනවට මෙනෙහි කරව්. කියන්නෙමිසි” (කීහ.) “ඇවැත්නි, එසේයයි” ඒ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිර තෙමේ මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

(1) “ඇවැත්නි, “ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට පණ්ඩිත භික්ෂූතෙම වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයථී කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට, නැවතීමක් නොවන්නේය.

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයථීයෙන් යුක්තවූ, රෑ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ, ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත් එක් රැයක් ඇති තැනැත්තේයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙම වදාළේය”යි

13. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් ධර්මයක් සංක්ෂේපයෙන් දෙශනාකොට විස්තර වශයෙන් විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැඟිට විභාරයට වැඩිසේක්ද,

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එසේ සංක්ෂේපයෙන් වදාළ විස්තර වශයෙන් අර්ථ බෙදා නොවදාළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් මම මේ ආකාරයෙන් දනිමි.

“ඇවැත්නි, කෙසේ නම් අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේද? අතීත කාලයෙහි මාගේ ඇස මෙසේ විය. මෙසේ රූපය වියයි, එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගයෙන් බැඳුනේවෙයි. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගයෙන් බැඳුනු බැවින් එහි ඇලෙයි. එහි ඇලෙන්නේ ඉකුත් පඤ්චස්කන්ධය අනුව යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ කණ මෙසේවිය. ශබ්දයෝ මෙසේ වූවහුයයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගය හා යෙදීම හෙතෙකොටගෙන එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ ඉකුත් ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ නාසය මෙසේ විය. ගන්ධයෝ මෙසේ වූවාහුයයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදීම හෙතෙකොටගෙන එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ ඉකුත් ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ දිව මෙසේ විය, රසයෝ මෙසේ වූවාහුයයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගය හා යෙදීම හෙතුකොටගෙන එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ ඉකුත් ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ කය මෙසේ විය. මාගේ ස්පර්ශයෝ මෙසේ වූවාහුයයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගය හා යෙදීම හෙතුකොටගෙන එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ ඉකුත් ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ සිත මෙසේ විය. ධර්මයෝ මෙසේ වූවාහුයයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේවෙයි. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගය හා යෙදුනු හෙයින් එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ අතීත ස්කන්ධය අනුව යන්නේය. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව යන්නේය.

14. “ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයෙදී, අතීත කාලයෙහි මාගේ චක්ඡුව (ඇස) මෙසේ විය. රූපයෝ මෙසේ වූහයි, එහි ඡන්දරාගය හා යෙදුනු විඤ්ඤාණය නොවෙදී, විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින්, එහි නොඇලෙන්නේය. නොඇලෙන්නේ අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය. අතීත කාලයෙහි මාගේ කණ මෙසේ විය. ශබ්දයෝ මෙසේ වූහයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලීම හේතුකොට ගෙන අතීත ස්කන්ධයන් අනුව (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන්) නොයන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ නාසය මෙසේ විය. ගන්ධයෝ මෙසේ වූහයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි

නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලීම හේතුකොටගෙන අතීත ස්කන්ධයන් අනුව (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන්) නොයන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ දිව මෙසේ විය. රසයෝ මෙසේ වූහයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලීම හේතුකොටගෙන අතීත ස්කන්ධයන් අනුව (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන්) නොයන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ කය මෙසේ විය. ස්පර්ශයෝ මෙසේ වූහයි එහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලීම හේතුකොටගෙන අතීත ස්කන්ධයන් අනුව (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන්) යන්නේය.

“අතීත කාලයෙහි මාගේ සිත මෙසේ විය. ධර්මයෝ මෙසේ වූහයි එහි ඡන්දරාගය හා යෙදුනු විඤ්ඤාණය නොවන්නේය. විඤ්ඤාණය තමා ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු හෙයින් එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය. ඇවැත්නි, මෙසේ අතීත ස්කන්ධයන් අනුව නොයන්නේය.

15. “ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කෙරේද? අනාගත කාලයෙහි මාගේ කණ මෙසේ වන්නේය. රූපයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ වක්ඛු රූපයන් ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවන්නේය. සිත පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත පඤ්චස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මාගේ කණ මෙසේ වන්නේය. ශබ්දයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ දෙයක් ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවයි. සිත පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි ඇලෙයි. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ නාසය මෙසේ වන්නේය. ගන්ධයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ දෙයක් ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවයි. සිත පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි ඇලෙයි. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ දිව මෙසේ වන්නේය, රසයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ දෙයක් ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවයි. සිත පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි ඇලෙයි. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ කය මෙසේ වන්නේය, ස්පර්ශයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ දෙයක් ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවයි. සිත පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි ඇලෙයි. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ සිත මෙසේ වන්නේය, ධර්මයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලද්දහුගේ ලැබීම පිණිස සිත පිහිටුවන්නේය. සිත පිහිටුවීම හේතුකොට ගෙන, එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නම් වෙයි. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේය.

16. “ඇවැත්නි, කෙසේ නම් අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකෙරේද? අනාගත කාලයෙහි මාගේ ඇස මෙසේ වන්නේය. රූපයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ වක්ඛු රූපයන් ලැබීම පිණිස සිත නොපිහිටුවන්නේය. සිත නොපිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි නොඇලෙයි. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ කණ මෙසේ වන්නේය. ශබ්දයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි මෙසේ නොලැබූ සොත ශබ්දයන් ලබනු සඳහා සිත නොපිහිටුවන්නේය. සිත නොපිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ නාසය මෙසේ වන්නේය. ගන්ධයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ දෙයක් ලැබීම පිණිස සිත නොපිහිටුවන්නේය. සිත නොපිහිටුවීම හේතුකොට ගෙන, එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ දිව මෙසේ වන්නේය, රසයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ ජීවිතා රසයන් ලැබීම පිණිස සිත නොපිහිටුවන්නේය. සිත නොපිහිටුවීම හේතුකොට ගෙන, එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ කය මෙසේ වන්නේය. ස්පර්ශයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි නොලැබූ කාය ස්පර්ශයන් ලැබීම පිණිස සිත නොපිහිටුවන්නේය. සිත නොපිහිටුවීම හේතුකොටගෙන, එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය.

“අනාගත කාලයෙහි මාගේ සිත මෙසේ වන්නේය. ධර්මයෝ මෙසේ වන්නාහුයයි, නොලැබූ සිත හා ධර්මයන්ගේ ලැබීම පිණිස සිත නොපිහිටුවයි. සිත නොපිහිටුවීම හේතු කොටගෙන, එහි නොඇලෙයි. එහි නොඇලෙන්නේ අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි අනාගත ස්කන්ධයන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේ නම් වෙයි.

17. “ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගනීද? ඇවැත්නි, යම්බඳු වක්ෂු ප්‍රසාදයක් වේද, යම්බඳු රූපායතනයෝ වෙත්ද, මේ දෙකම වර්තමාන වන්නේය. ඒ වර්තමාන වක්ඛු රූප දෙකිහි ඡන්දරාගය හා යෙදුණු විඤ්ඤාණය වෙයි. ඡන්දරාගය හා යෙදුණු බැවින් එහි ඇලෙන්නේය. එහි ඇලෙන්නේ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගන්නේය.

“ඇවැත්නි, යම්බඳු වූ සෝතායතනයක් වේද, යම්බඳු වූ ශබ්දායතනයෝ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන

ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය යෙදුනේ වෙයි. ඡන්දරාගය හා යෙදුන බැවින් එහි ඇලෙන්තේය. එහි ඇලුනේ වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගැනීම කෙරේ.

“ඇවැත්නි, යම්බඳුවූ සානායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ ගන්ධායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය යෙදුනේ වෙයි. ඡන්දරාගය හා යෙදුන බැවින් එහි ඇලෙන්තේය. එහි ඇලුනේ වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගැනීම කෙරේ.

“ඇවැත්නි, යම්බඳුවූ ජීවිතායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ රසායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුන බැවින් එහි ඇලෙන්තේය. එහි ඇලුනේ වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගැනීම කෙරේ.

“ඇවැත්නි, යම්බඳුවූ කායායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ ස්පර්ශයතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුන බැවින් එහි ඇලෙන්තේය. එහි ඇලුනේ වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගැනීම කෙරේ.

“ඇවැත්නි, යම්බඳුවූ මනායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ ධර්මායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙකම වර්තමාන වන්නේය. ඒ වර්තමාන මනායතන ධර්මායතනයෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනු බැවින් එහි ඇලෙන්තේය. එහි ඇලෙන්තේ වර්තමාන ස්කන්ධයන්හි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් ඇදගැනීම කෙරේ. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ධර්මයන් කෙරෙහි ඇද ගැනීම කෙරේ.

18. “ඇවැත්නි, කෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් ඇදීම නොකෙරේද,

ආචාර්ය, යම්බඳුවූ වක්ඛායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ රූපායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙකම වර්තමාන වන්නේය. ඒ වර්තමාන වක්ඛායතන රූපායතනයන්හි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ නොවේද, විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදීම හේතුකොටගෙන එහි නොආලෝමය. එහි නොආලෝමය වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගෙන් ඇදීම නොකෙරේ.

“ආචාර්ය, යම්බඳුවූ සොතායතනයක් වේද, යම්බඳු ශබ්දායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොආලෝමය. එහි නොආලෝමය වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ.

“ආචාර්ය, යම්බඳුවූ ඝාතායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ ගන්ධායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමාන වෙයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොආලෝමය. එහි නොආලෝමය වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ.

“ආචාර්ය, යම්බඳුවූ ජීවිතායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ රසායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමානයයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි නොආලෝමය. එහි නොආලෝමය වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ.

“ආචාර්ය, යම්බඳුවූ කායායතනයක් වේද, යම්බඳුවූ ස්පර්ශායතනයේ වෙත්ද, මේ දෙක වර්තමානයයි. ඒ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනේ වෙයි. විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදුනු බැවින් එහි

නොඇලෙයි. එහි නොඇලෙන්නේ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ.

“ඇවැත්නි, යම්බඳුවූ මනායතනයෙක් වේද, යම්බඳුවූ ධර්මායතනයේ වෙන්ද, මේ දෙකම වර්තමාන වන්නේය. ඒ වර්තමාන මනායතන ධර්මායතනයන්හි විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා යෙදුනේ නොවේද, විඤ්ඤාණය ඡන්දරාගය හා නොයෙදීම හේතුකොටගෙන එහි නොඇලෙන්නේය. එහි නොඇලෙන්නේ වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි වර්තමාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි ඇදීම නොකෙරේ.

19. (1) “ඇවැත්නි, ඉකුත් පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිත්ගේ වශයෙන් අනුව නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රතිණුවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ, යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනා වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත භික්ෂු තෙමේ වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයඝීය කළයුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම් කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙක්හි අතලස්වූ, ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත් රාත්‍රියක් ඇති තැනැත්තෙයයි ශාන්තවූ බුද්ධමුනි තෙමේ වදාළේයයි යම් ධර්මයක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංක්ෂේප වශයෙන් වදාරා විස්තර

වශයෙන් අර්ථවිභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩමවූ සේක්ද,

20. "අැවැත්නි, මම වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙප වශයෙන් වදාළාවූ විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් මෙසේ දැනගනීම්. ආයුෂ්මත්නි, නුඹ වහන්සේලා කැමති වන්නාහු නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට පැමිණ මේ කාරණය නැවත විචාරනු මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට යම්සේ ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද, එය එසේ දරාගත මැනවයි (කීභ.) එකල්හි වනාහි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිරයන්ගේ දේශනාවට විශේෂයෙන් සතුටුව අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිටියාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට ගියාහුය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසක හුන්නාහුය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකළාහුය ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට යම් ධර්මයක් සංක්ෂෙපයෙන් වදාරා විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩි සේක්ද.

(1) ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව නොයන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්ම ගියේද, එය ප්‍රභීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත භික්ෂුතෙම වඩන්නේය.

(3) අදම කෙළෙස් තවන වීයඹී කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, රෑ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ, ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත් එක් රැයක් ඇත්තේයයි ශාන්තවූ බුද්ධ මුනිතෙමේ වදාළේය (යනුය)

21. “ස්වාමීනි, ඒ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා නොබෝ වේලාවකින් මෙබඳු සිතෙක් වී. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට මේ ධර්මය වනාහි සංක්ෂෙප වශයෙන් වදාරා විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට වැඩමවූසේක.

(1) “ඉකුත් පඤ්චස්කන්ධය අනුව නොයන්නේය. අනාගත පඤ්චස්කන්ධය ගැන තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගෙන් නොපතන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද, එය ප්‍රභීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද එය උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත හික්ෂුතෙම වඩන්නේය.

(3) අදම කෙළෙස් තවන වීයඝී කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, රෑ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ, ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් යහපත් එක් රැයක් ඇත්තේ යයි, ශාන්තවූ බුද්ධ මුනි තෙමේ වදාළේය.

“භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් වදාළවූ විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකළාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ කවරෙක් වනාහි විස්තර වශයෙන් විභාග කරන්නේද යනුයි.

ස්වාමීනි, ඒ අපට වනාහි මෙබඳු සිතෙක්වී. ඇවැත්නි, මේ මහා කාත්‍යායන ස්ථවීරතෙමේ වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැති සබ්බන්තවාරීන් විසින්ද, ගරු කරණ ලද්දේවේ. ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවීර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් වදාරණ ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකළ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන් විභාග කිරීමට සමර්ථ වන්නේය. අපි ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවීර තෙමේ යම් තැනෙක් හිද එහි යන්නෙමු. ගොස් ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවීරයන් වහන්සේගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙමු නම් යෙහෙකැයි කියායි.

22. “ස්වාමීනි, එකල්හි වනාහි අපි ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවීරතෙමේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට ගියෙමු. ගොස් ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවීරයන් වහන්සේ ගෙන් මේ කාරණය ඇසීමු. ස්වාමීනි, ඒ අපට ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවීරයන්වහන්සේ විසින් මේ ආකාරයන්ගෙන් මේ පදයන්ගෙන් මේ ව්‍යඤ්ඡනයන්ගෙන් අර්ථ විභාගකොට ප්‍රකාශකරණ ලද්දේයයි සැලකළොහුය.”

“මහණෙනි, මහා කාත්‍යායනතෙමේ පණ්ඩිතයෙකි. මහණෙනි, මහාකාත්‍යායනතෙමේ මහත් ප්‍රඥා ඇත්තෙකි. මහණෙනි, තෙපි මා අතින්ද මේ කාරණය විචාළොහු නම් මමද එය මහාකාත්‍යායනයන් විසින් යම් පරිද්දෙකින් ප්‍රකාශකරණ ලද්දේ නම් ඒ ආකාරයෙන්ම ප්‍රකාශ කරමි. ඒ අර්ථය එසේමය. එසේම එය දරා ගනිවියයි වදාළේය.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. සතුටු සිත් ඇති එහි හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

මහා කච්චායන හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය නිමි. (4-3)

34. ලොමසකඛිගිය හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජෙනවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් “ලොමසකඛිගිය” ස්ථවිරතෙම ශාක්‍ය ජනපදයන්හි කපිලවස්තු පුරයෙහිවූ නිග්‍රොධාරාමයෙහි වාසය කෙරෙයි. එකල්හි වන්දන නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම මධ්‍යම රාත්‍රියෙහි බබළන ශරීර වර්ණයෙන් යුක්තව සියලු නිග්‍රොධාරාමය ආලෝක කොට ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිගිය ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, එක් පසෙක සිටියේය. එක් පසෙක සිටියාවූ වන්දන දිව්‍යපුත්‍ර තෙම ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිගිය ස්ථවිරයන්ට මෙසේ කීයේය.

2. “හික්ඝුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත නම්, ධර්මයාගේ උදෙසීමද (මාතෘකාවද) විභාගයද (විස්තරයද) දරන්නෙහිද?” යනුය.

“ඇවැත්නි, මම හද්දෙකරත්ත නම් ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද නොදරමි. ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දරන්නෙහිද?”

“හික්ඝුන්වහන්ස, මමද හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද නොදරමි. හික්ඝුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථා දරන්නෙහිද?”

“ඇවැත්නි, මම වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථා නොදරමි. ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථා දරන්නෙහිද?”

“හික්ඝුන්වහන්ස, මම වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථා දරමි යි කීය. ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි කෙසේ නම් හද්දෙකරත්ත ගාථා දරන්නෙහිද?” යි ඇසී.

3. “හික්ඝුන්වහන්ස, එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ තච්චිසා දෙවියන් අතර පරසතු ගසමුල පඬුල්ල සලස්නෙහි

(පාණ්ඩුකම්බල ශෛලාසනයෙහි) වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තච්චිසා වැසී දෙවියන්ට හද්දෙකරත්ත නම් ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද වදාළසේක.

(1) "ඉක්ඛන්වු පඤ්චස්කන්ධය අනුව තෘෂ්ණා දෘෂ්ටින්ගේ වශයෙන් නොයන්නේය. අනාගතවූ පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටින්ගේවශයෙන් නොපතන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද, එය ප්‍රහීණ විය. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) "ප්‍රත්‍යුත්පන්නවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යාදි වශයෙන් බලන්නේය. නුවණැති පුද්ගල තෙමේ නොවිසිරෙන්නාවූ නොකිපෙන්නාවූ ඒ විදර්ශනා ඥානය වඩන්නේය.

(3) "කෙලෙස් තවන වීර්යය වැඩිය යුතුයි මරණය අද හෙටම පැමිණේදැයි කවරෙක් දන්නේද? ඒ මහා සේනාවක් ඇති මරුවා සමග අපගේ ගිවිසුමක් නැත්තේය. රෑ දාවල් අනලස්ව වීර්ය ඇතිව මෙසේ වාසය කරන්නාවූ ඔහු ඒකාන්තයෙන් ශාන්තවූ සර්වඥ මුනිතෙම හද්දෙකරත්තයයි කියන්නේය" (යනුවෙනි.)

"භික්ෂුන් වහන්ස, මම වනාහි මෙසේ හද්දෙකරත්ත ගාථාවන් දරමි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද, විස්තරයද, ඉගෙනගනු මැනවි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද පුරුදු කරනු මැනවි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දරණු මැනවි. භික්ෂුන් වහන්ස, හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද අර්ථයෙන් යුක්තය. මාර්ග බ්‍රහ්මචය්‍යාචේ ආදිය වන්නේයයි" මෙසේ වන්දන නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම කීයේය. මෙසේ කියා එහිම අතුරුදහන්වූයේය.

4. "ඉක්ඛිති ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිගිය ස්ථවිරතෙම ඒ රාත්‍රියගේ ඇවෑමෙන් සේනාසනය තැන්පත්කොට පාත්‍රසිවිරු

ගෙණ සැවැත් නුවර යම් තැනකද, එතැනින් වාරිකා පිණිස ගියේය. පිළිවෙළින් ගමන් කරන්නේ සැවැත් නුවර යම් තැනකද, ජේතවනය යම් තැනකද, අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ ආරාමය යම් තැනකද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එක් පසක හුන්නේය. එක් පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිගිය ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය.

5. “ස්වාමීනි, මම එක් කලෙක්හි ශාක්‍ය ජනපදයන්හි කිඹුල්වත්පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වාසය කරමි. ස්වාමීනි, එකල්හි එක්තරා දිව්‍යපුත්‍රයෙක් මධ්‍යම රාත්‍රියෙහි බබළන වර්ණයෙන් යුක්තව නිග්‍රොධාරාමය භාත්පස බඩුළුවා මම යම් යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, එක්පසක සිටියේය. ස්වාමීනි, එක් පසක සිටියාවූ ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙම මට මෙසේ කීයේය. ‘භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දරන්නෙහිද? යනුයි. මෙසේ කී කල්හි, ස්වාමීනි, මම ඒ දිව්‍යපුත්‍රයාට, ‘ආචැත්ති, මම වනාහි හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද නොදරමියි, කියෙමි. ‘ආචැත්ති, නුඹ වනාහි හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දරන්නෙහි දැයි, මම ඇසිමි. ‘භික්ෂුන්වහන්ස, මමද හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද නොදරමියි, කීය. භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි, දිව්‍යපුත්‍ර තෙම ඇසීය.

“ආචැත්ති, මම වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථාවන් නොදරමියි, කියෙමි. ‘ආචැත්ති, නුඹ වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි, ඇසිමි. ‘භික්ෂුන්වහන්ස, මම වනාහි හද්දෙකරත්ත නම් ගාථාවන් දරමියි කීය. ‘ආචැත්ති, නුඹ වනාහි කෙසේ නම්, හද්දෙකරත්ත නම් ගාථාවන් දරන්නෙහිදැයි, ඇසිමි.

‘භික්ෂුන් වහන්ස, එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තච්චිසා වැසි දෙවියන් අතර පරසතු ගසමුල පඬු’ඹුල් සලස්නෙහි වාසය කරණසේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ

තවතිසා වැසි දෙවියන්ට හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද වදාළසේක.

(1) "ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව ගමන් නොකරන්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද, එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) "වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක්වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට, කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත භික්ෂුතෙමේ වඩන්නේය.

(3) "අදම කෙළෙස් තවන වීයඝීය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනා ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ, ඒ ඒකාන්තයෙන් හද්දෙකරත්තයයි ශාන්තවූ සර්වඥ මුනි තෙම ප්‍රකාශ කෙරේය යනුවෙනි.

භික්ෂුන් වහන්ස, මෙසේ වනාහි මම හද්දෙකරත්ත ගාථාවන් දරමි. භික්ෂුන්වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද උගනු මැනව. භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද පුරුදු කරනු මැනව. භික්ෂුන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දරණු මැනව. භික්ෂුන්වහන්ස, හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද අර්ථයෙන් යුක්තය. මාර්ග ඛුන්මවයඝීවට මුල්වේයයි කිය. ස්වාමීනි, ඒ දිවාපුත්‍රතෙම මෙසේ කියා එහිම අකුරුදහන් වූයේය.

5. "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට හද්දෙකරත්ත ධර්මයාගේ මාතෘකාවද විස්තරයද දෙශනා කරන්නේ නම්

මැනවැයි” කීය. “මහණ, නුඹ ඒ දිව්‍යපුත්‍රයා කවරෙක්දැයි දන්නෙහිදැයි, ඇසුහ. “ස්වාමීනි, මම ඒ දිව්‍යපුත්‍රයා නොදනිමි” කීය. “මහණ, මේ වන්දන නම් දිව්‍යපුත්‍රයාවෙයි. මහණ, වන්දන දිවපුත්‍ර තෙම කැමැත්ත ඇතුව සිත්හි කොට සියල්ල සිතට එලවා යොමුකරණලද කන් ඇතිව ධර්මය අසයි. මහණ, එසේවී නම් අසව. යහපත්කොට මෙතෙහි කරව, කියන්නෙමි” වදාළේය. “එසේය, ස්වාමීන් වහන්සැයි,” ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිගිය ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය.

6. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

(1) “ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව ගමන් නොකරන්නේය. අනාගතවූ පඤ්චස්කන්ධය නොපතන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද, එය ප්‍රභීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) “වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත භික්ෂුතෙමේ වඩන්නේය.

(3) “අදම කෙළෙස් තවන වීයභීය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) “මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයභීයෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙක්හි අනලස්වූ, ඔහු ඒකාන්තයෙන් යහපත්වූ රාත්‍රියක් ඇති භික්ෂුවයයි ශාන්තවූ සර්වඥ මුනි තෙම ප්‍රකාශ කෙරේ.

7. “මහණ, කෙසේ නම් ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව යේද, ඉකුත් කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වීමිසි, එය අනුව

තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව පවත්වයි. ඉකුත් කාලයෙහි මෙබඳු විඥානය ඇත්තෙක් වීමිසි, එය අනුව තෘෂ්ණාව පවත්වයි, මහණ, මෙසේ වනාහි අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුව යයි.

8. "මහණ, කෙසේ නම් අතීතවූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව නොයාද? ඉකුත්වූ කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. ඉකුත්වූ කාලයෙහි මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වීමිසි එය අනුව තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මහණ, මෙසේ වනාහි අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුව නොයයි.

9. "මහණ, කෙසේ නම් අනාගතවූ පඤ්චස්කන්ධය ප්‍රාර්ථනා කෙරේද, අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි, එහි තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වයි. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව පවත්වයි. මහණ, මෙසේ වනාහි අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාවෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේය.

10. "මහණ, කෙසේ නම් අනාගත පඤ්චස්කන්ධය බලාපොරොත්තු නොවේද, අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු වේදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි එහි

තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු විඤ්ඤාණ ඇත්තෙක් වන්නෙමි යි එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්වයි. මහණ මෙසේ වනාහි අනාගත පඤ්චස්කන්ධය බලාපොරොත්තු නොවෙයි.

11. "මහණ, කෙසේ නම් ප්‍රත්‍යක්ෂන්ත ස්කන්ධයන්හි (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) ඇදගැනීම වේද, මහණ, මේ ශාසනයෙහි අශ්‍රැතවත්වූ පෘථග්ජන තෙම ආයඨියන් නොදක්නේ, ආයඨී ධර්මයෙහි දක්ෂ නොවූයේ, ආයඨී ධර්මයෙහි නොහික්මුනේ සත්පුරුෂයන් නොදක්නේ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි අදක්ෂවූයේ සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුනේ රූපය තමා වශයෙන් දකී. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. රූපය තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. රූපය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. වේදනාව තමා වශයෙන් දකියි. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. සංඥාව තමා වශයෙන් දකියි. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. සංස්කාරයන් තමා වශයෙන් දකියි. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් දකියි. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. තමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. විඤ්ඤාණය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. මහණ, මෙසේ වනාහි ප්‍රත්‍යක්ෂන්ත ස්කන්ධයන්හි ඇදගැනීම වේ.

12. "මහණ, කෙසේ නම් ප්‍රත්‍යක්ෂන්ත ස්කන්ධයන්හි ඇදගැනීම නොවේද, මහණ, මේ ශාසනයෙහි ශ්‍රැතවත්වූ ආයඨියන් දක්නාවූ, ආයඨී ධර්මයෙහිද දක්ෂවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි හික්මුනාවූ, සත්පුරුෂයන් දක්නාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ,

සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි හික්මුනාවූ, ආයථී ශ්‍රාවකතෙම රූපය තමා වශයෙන් නොදකියි. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි හෝ (නොදකියි.) තමා කෙරෙහි රූපය ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. රූපය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. වේදනාව තමා වශයෙන් නොදකියි. තමා වේදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකියි. වේදනාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. තමා වේදනාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. සංඥාව තමා වශයෙන් නොදකියි. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකියි සංඥාව තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. තමා සංඥාව කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. සංස්කාරයන් තමා වශයෙන් නොදකියි. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකියි. සංස්කාර තමා කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. තමා සංස්කාර කෙරෙහි ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් නොදකියි. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. විඤ්ඤාණය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා නොදකියි. මහණ, මෙසේ වනාහි ප්‍රත්‍යක්ෂන්ත ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් ඇදගැනීම නොකෙරේ.

(1) "ඉකුත්වූ පඤ්චස්කන්ධය අනුව ගමන් නොකරන්නේය. එහි තෘෂ්ණාව නොපවත්නේය. නොපැමිණියාවූ පඤ්චස්කන්ධයෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා නොකරන්නේය. යම් ස්කන්ධයක් ඉක්මගියේද එය ප්‍රතීණවූයේ වෙයි. යම් ස්කන්ධයක් අනාගතද එය නොපැමිණියේය.

(2) "වර්තමානවූ යම් ස්කන්ධයක් වේද, එය ඒ උපන් උපන් තන්හි අනිත්‍යානුපස්සනාදී වශයෙන් විදර්ශනා වඩන්නේය. ඒ විදර්ශනාව රාගාදීන්ගෙන් විසිරීමක් නොකොට කුපිත නොකොට, පණ්ඩිත හික්ෂු තෙමේ වඩන්නේය.

(3) "අදම කෙළෙස් තවන වීයඝීය කළ යුත්තේය. හෙට මරණය සිදුවේදැයි කවරෙක් දන්නේද, මහා සේනාවක් ඇති, ඒ මාරයා සමග ගිවිසුම්කොට, නැවතීමක් නොවන්නේමය.

(4) "මෙසේ වාසය කරන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තවූ, ඊ දාවල් දෙකිනි අනලස්වූ, ඔහු ඒකාන්තයෙන් හද්දෙකරත්තයයි, ශාන්තවූ සර්වඥ මුනි තෙම ප්‍රකාශ කෙරේයයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය.

සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ආයුෂ්මත් ලොමසකඛිතිය ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේය.

සතරවැනිවූ ලොමසකඛිතිය හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය නිමි. (4-4)

35. චූලකම්ම විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි තොදෙයා බ්‍රහ්මණයාගේ පුත්‍රවූ සුභ නම් මානවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිනිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය. සතුටුවිය යුතුවූ සිහිකටයුතුවූ කථා කොට නිමවා, එක් පසක හුන්තේය. එක් පසක හුන්නාවූම තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභ නම් මානවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීයේය.

2. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්හෙයකින් මිනිස්ව උපන්නාවූ මනුෂ්‍යයන්ගේම උස් පහත් කම් දක්නා ලැබෙත්ද, එයට හේතු කවරේද? එයට කරුණු කවරේද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ස්වල්ප ආයුෂ ඇත්තාවූ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. දීර්ඝායුෂ ඇත්තාවූ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. බොහෝ

රෝගාබාධ ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. ස්වල්ප රෝගාබාධ ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. අවලක්ෂණ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. ලක්ෂණ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. ස්වල්ප පිරිස් ඇත්තාවූ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. බොහෝ පිරිස් ඇත්තාවූ මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. ස්වල්ප සම්පත් ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. බොහෝ සම්පත් ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. පහත් කුල ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. උසස් කුල ඇති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. නුවණැති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. නුවණ නැති මනුෂ්‍යයෝ දක්නා ලැබෙත්. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්භෙයකින් මිනිස්ව උපන්නාවූ මනුෂ්‍යයන්ගේම මෙසේ උස් පහත් කම් බැව් දක්නා ලැබෙත්ද, ඊට හේතු කවරේද, කරුණු කවරේද” යනුයි.

3. “මානවකය, සත්වයෝ කර්මයම තමා අයත් දෙය කොට ඇත්තාහ. කර්මය දායාදය (වස්තුව) කොට ඇත්තාහ. කර්මයම කාරණය කොට ඇත්තාහ. කර්මයම නැයන් කොට ඇත්තාහ. කර්මය පිළිසරණ කොට ඇත්තාහ. කර්මය ඒ මේ උස් පහත් බැව් පිණිස සත්වයන් බෙදන්නේය.”

4. “මම, හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් කොටින් කියන ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ බෙදා නොදක්වන ලද මේ ධර්මයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් නොදනිමි. යම්සේ මම හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් කොටින් කියන ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ බෙදා නොදක්වන ලද ධර්මයාගේ, අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැන ගන්නෙමිද, එපරිද්දෙන් හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මට දෙශනා කළහොත් මැනවැයි” කිය.

5. “මානවකය, එසේ විනම් අසව, යහපත්කොට මෙතෙහි කරව, කියන්නෙමියි” (වදාළේය.) “එසේය, පින්වතුන් වහන්සැයි” කියා, තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභ නම් මානවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

“මානවකය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ රෝද්‍රවූයේ ලේ තැවරුණු අත් ඇත්තේ

නැසීමෙහි වැනසීමෙහි යෙදුනේ, සියලු ප්‍රාණීන් කෙරෙහි කරුණා නැති බවට පැමිණියේ සතුන් මරන්නේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ මේ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුකට ස්ථානවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුකට ස්ථානවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි නූපදීද, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේද, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, ස්වල්ප ආයුෂ ඇත්තෙක් වෙයි. මානවකය, රෝදුවූයේ ලේ තැවරුණු අත් ඇත්තේ සතුන් නැසීමෙහි වැනසීමෙහි යෙදුනේ සියලු ප්‍රාණීන් කෙරෙහි කරුණාවක් නැති බවට පැමිණියේ සතුන් මරන්නේ වේනම්, මේ පැවැත්ම අල්පායුෂ බව පිණිස පවත්නේ වෙයි.

6 "මානවකය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ප්‍රාණසාතය හැර ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුනේ වේද, බහා තබන ලද දඬු මුගුරු ඇත්තේ බහා තබන ලද ආයුධ ඇත්තේ, ලජ්ජා ඇත්තේ, කරුණාවට පැමිණියේ, සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇත්තේ වාසය කෙරේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කරුණ ලද මෙසේ සමාදන් වන ලද ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති සැපයෙන් යුක්තවූ දිව්‍යලොකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියවූ දිව්‍යලොකයෙහි නූපදීද, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේද, යම් යම් තැනෙකින් පසුව උපදීද, දීර්ඝායුෂ ඇත්තේ වේ. මානවකය, ප්‍රාණසාතය හැර ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුනේ බහා තබනලද දඬු ඇත්තේ බහා තබනලද ආයුධ ඇත්තේ ලජ්ජා ඇත්තේ දයාවට පැමිණියේ සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව වාසය කෙරේ නම් මේ පැවැත්ම දීර්ඝායුෂ පිණිස පවත්නේ වෙයි.

7. "මානවකය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ අතින් හෝ කැටකින් හෝ දණ්ඩෙන්

හෝ ආයුධයෙන් හෝ සතුන්ට හිංසා කරණ ස්වභාව ඇත්තේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කරණ ලද මෙසේ සමාදන්වන ලද ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුකෙන් යුක්තවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුකින් යුක්තවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, බොහෝ රෝග ඇත්තේ වෙයි. මානවකය, සත්වයන්ට අතින් හෝ කැටින් හෝ දඬුයෙන් හෝ ආයුධයෙන් හෝ හිංසා කරණ ස්වභාව ඇත්තේ වෙයි නම්, මේ පැවැත්ම බොහෝ රෝග සහිත වීම පිණිස පවත්නේය.

8. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ සතුන්ට අතින් හෝ කැටකින් හෝ දණ්ඩෙන් හෝ ආයුධයෙන් හෝ හිංසා නොකරණ ස්වභාව ඇත්තේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ මෙසේ සමාදන්වූ ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදීනම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, ස්වල්ප රෝග ඇත්තේ වේ. මානවකය, සතුන්ට අතින් හෝ කැටයෙන් හෝ දණ්ඩෙන් හෝ ශස්ත්‍රයෙන් හෝ හිංසා නොකරණ ස්වභාව ඇත්තේ නම් මේ පැවැත්ම අඩු රෝග ඇති බව පිණිස පවත්නේය.

9. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ද්වේෂය බහුලකොට ඇත්තේ කිපෙන සුළු වේද, සුලු දෙයක් කියන ලදුවත් ගැටේද, කිපේද, විරුද්ධ බවට පැමිණේද, කෝපයත් ද්වේෂයත් නොසතුටු බවත් පහළ කෙරේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ, නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ හේදයෙන්

මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ, නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන අවලක්ෂණ වූවෙක් වේ. මානවකය, කීපෙන සුඵවූයේ ද්වේෂය බහුල කොට ඇත්තේ වේද, ස්වල්ප දෙයක් කියනලදුවත් ගැට්ටේද, කිපේද, විරුද්ධ බවට පැමිණේද, නොසතුටු වේද, කෝපයත්, ද්වේෂයත්, නොසතුටත් ප්‍රකාශ කෙරේ නම් මේ පැවැත්ම අවලක්ෂණවීම පිණිස පවත්නේය.

10. "මානවකය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ද්වේෂය බහුලකොට නැත්තේ, නොකීපෙන ස්වභාව ඇත්තේ වේද, බොහෝ දෙයක් කියන ලදුවද නොගැට්ටේද, නොකිපේද, විරුද්ධ බවට නොපැමිණේද, නොසතුටට නොපැමිණේද, කෝපයත් ද්වේෂයත් නොසතුටු බවත් පහළ නොකෙරේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ මෙසේ සමාදන්වූ ඒ කර්මය හේතුකොට ගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, ප්‍රසාදය ඵලවන ලක්ෂණ වූවෙක් වෙයි. මානවකය, නොකීපෙන ස්වභාව ඇත්තේ ද්වේෂය බහුල කොට නැත්තේ වේද, බොහෝ කොට කියන ලදුවත් නොගැට්ටේද, නොකිපේද විරුද්ධ බවට නොපැමිණේද, නොසතුටට නොපැමිණේද, කෝපයත් ද්වේෂයත් නොසතුටත් පහළ නොකෙරේ නම් මේ පැවැත්ම ලක්ෂණ වීම පිණිස පවත්නේය.

11. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඊෂ්ඨා සහගත සිත් ඇත්තේ වේද, අනුන්ගේ ලැබීමය, සත්කාරය, ගරුකිරීමය, බුහුමන් කිරීමය, වැදීමය, පිඳීමය යන මොවුන් කෙරෙහි ඊෂ්ඨා කෙරේද, ඊෂ්ඨාවෙන් කිපෙයිද, ඊෂ්ඨාව බැඳගනීද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතු කොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන්

මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, අල්පෙශාකාය (මද පිරිවර ඇත්තේ) වෙයි. මානවකය, ඊෂ්ඨා සහගත සිත් ඇත්තේද, අනුන්ගේ ලාභයෙහි, සත්කාරයෙහි, ගරුකාරයෙහි, බුහුමන් කිරීමෙහි, වැදීමෙහි සහ පිදීමෙහි, ඊෂ්ඨා නොකෙරේද, ඊෂ්ඨාවෙන් ක්‍රොධ නොකෙරේද, ඊෂ්ඨාව බැඳගනියි නම්, මේ පැවැත්ම අල්පෙශාකාය වීම පිණිස පවත්නේය.

12. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඊෂ්ඨා සහගත සිත් ඇත්තේ නොවේද, අනුන්ගේ ලාභය, සත්කාරය, ගෞරව කිරීමය, බුහුමන් කිරීමය, වැදීමය, පිදීමය යන මොවුන් කෙරෙහි ඊෂ්ඨා නොකෙරේද, ඊෂ්ඨාවෙන් නොකිපේද, ඊෂ්ඨාව නොබැඳ ගනීද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, මහෙශාකාය වේ. (බොහෝ පිරිවර ඇත්තේ) වේ. මානවකය, ඊෂ්ඨා සහගත සිත් ඇත්තේ නොවෙයි නම්, අනුන්ගේ ලාභය, සත්කාරය, ගරු කිරීමය, බුහුමන් කිරීමය, වැදීමය, පිදීමය යන මොවුන් කෙරෙහි ඊෂ්ඨා නොකෙරේ නම්, ඊෂ්ඨාවෙන් නොකිපේ නම්, ඊෂ්ඨාව නොබැඳ ගනියි නම් මේ පැවැත්ම මහෙශාකාය වීම පිණිස පවත්නේය.

13. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි වනාහි, ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශ්‍රමණයෙකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ ආභාරය, පානවර්ගය, වස්ත්‍රය, යානය, මල්ගඳ විලවුන්ය, සයනය, ආවාසය, පහන්ය යන මෙය, නොදෙන්නේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය

හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසක් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, ස්වල්ප සම්පත් ඇත්තේ වේ. මානවකය, ශ්‍රමණයකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ ආභාරය, පානය, වස්ත්‍රය, යානය මල්ගඳ විලවුන්ය, සයනය, ආවාසය, පහන්ය යන මෙය නොදෙන්නේ නම් මේ පැවැත්ම ස්වල්ප සම්පත් ඇතිවීම පිණිස පවත්නේය.

14. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශ්‍රමණයෙකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ ආභාරය, පානය, වස්ත්‍රය, යානය, මල්ගඳවිලවුන්ය, සයනය, ආවාසය, පහන්ය, යන මෙය දෙන්නේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතු කොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසක් බවට පැමිණෙත් නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, මහත් සම්පත් ඇත්තේ වේ. මානවකය, ශ්‍රමණයෙකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ ආභාරය, පානය, වස්ත්‍රය, යානය, මල්ගඳවිලවුන්ය, සයනය, ආවාසය, පහන්ය යන මෙය, දෙන්නේ වේ නම් මේ පැවැත්ම බොහෝ සම්පත් ඇතිවීම පිණිස පවත්නේය.

15. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ තදවූයේ අධික මානය ඇත්තේ වේද, වැදිය යුත්තාට නොවදීද, දැක හුනස්නෙන් නැඟිටිය යුත්තාට නොනැඟිටියද, ආසනය දියයුත්තාට ආසනය නොදේද, මාර්ගය දියයුත්තාට මාර්ගය නොදේද, සත්කාර කළයුත්තාට සත්කාර නොකෙරේද, ගෞරව කළ යුත්තාට ගෞරව නොකෙරේද, බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් නොකෙරේද, පිදිය යුත්තාට

නොපුදාද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැපතැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ, නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප තැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, හීනකුල ඇත්තෙක් වේ.

“මානවකය, තදසිත් ඇත්තේ අධික මාන ඇත්තේ වැදිය යුත්තාට නොවදියි නම් දැක හුනස්නෙන් නැගිටිය යුත්තාට නොනැගිටියි නම්, ආසනය දිය යුත්තාට ආසනය නොදෙයි නම්, මාර්ගය දියයුත්තාට මාර්ගය නොදෙයි නම්, සත්කාර කළයුත්තාට සත්කාර නොකරයි නම්, ගෞරව කළ යුත්තාට ගෞරව නොකරයි නම්, බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් නොකරයි නම්, පිදිය යුත්තාට නොපුදයි නම්, මේ පැවැත්ම හීන කුල ඇති බව පිණිස පවත්නේ වෙයි.

16. “මානවකය මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ තද සිත් නැත්තේ අධික මාන නැත්තේ වේද, වැදිය යුත්තාට වදීද, දැක හුනස්නෙන් නැගිටිය යුත්තාට නැගිටීද, ආසනය දියයුත්තාට ආසනය දෙයිද, මාර්ගය දිය යුත්තාට මාර්ගය දේද, සත්කාර කළ යුත්තාට සත්කාර කෙරේද, ගෞරව කළ යුත්තාට ගෞරව කෙරේද, බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් කෙරේද, පිදිය යුත්තාට පුදාද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලෝකයෙහි නූපදීනම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, උසස් කුල ඇත්තෙක්වේ.

මානවකය, තද සිත් නැත්තේ අධික මානය නැත්තේ වැදිය යුත්තාට වදිසි නම් දැක හුනස්නෙන් නැගිටිය යුත්තාට නැගිටිසි නම් ආසනය දිය යුත්තාට ආසනය දෙසි නම්, මාර්ගය දියයුත්තාට මාර්ගය දෙසි නම්, සත්කාර කළ යුත්තාට සත්කාර කරයි නම්, ගෞරව කළ යුත්තාට ගෞරව කරයි නම්, බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් කරයි නම්, පිදිය යුත්තාට පුදායයි නම්, මේ පැවැත්ම උසස් කුල ඇති බව පිණිස පවත්නේය.

17. "මානවකය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ වෙන පැමිණ, 'ස්වාමීනි, කුසල් කවරේද, අකුසල් කවරේද, වරද සහිත දෙය කවරේද, වරද රහිත දෙය කවරේද, සේවනය කටයුත්ත කවරේද, සේවනය නොකටයුත්ත කවරේද, කරනු ලබන්නාවූ කවර දෙයක් මට බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස වේද, කරනු ලබන්නාවූ කිනම් දෙයක් මට බොහෝ කලක් වැඩ පිණිස සැප පිණිස වේදැ' යි නොඅසන්නේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍ය ලෝකයෙහි නූපදිනම්, ඉදින් මිනිසක් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, මෙසේ සමාදන්වූ, ඒ කර්මය හේතු කොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ, නිරයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුකට ස්ථානවූ, නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ, නිරයෙහි නූපදී නම්, ඉදින් මිනිසක් බවට පැමිණේ නම්, යම් යම් තැනක පසුව උපදීද, අඥානයෙක් වෙයි.

මානවකය, ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ වෙන පැමිණ, ස්වාමීනි, කුසල් කවරක්ද? අකුසල් කවරක්ද? වරද සහිත දෙය කවරක්ද? වරද රහිත දෙය කවරක්ද? සේවනය කළයුත්ත කවරක්ද? සේවනය නොකළයුත්ත කවරක්ද? කරනු

ලබන්තාවූ කවර දෙයක් මට බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස වේද? කරනු ලබන්තාවූ කවර නම් දෙයක් හෝ මට බොහෝ කලක් වැඩ පිණිස, සැප පිණිස වේදැයි නොඅසන්නේ වේනම්, මේ පැවැත්ම අඥානච්ඡිම පිණිස පවත්නේය.

18. "මානවකය, මේ ලෝකයෙහි වනාහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ වෙන ඵලඹ, 'ස්වාමීනි, කුසලය කවරක්ද? අකුසලය කවරක්ද? වරද සහිත දෙය කවරක්ද? වරද රහිත දෙය කවරක්ද? සේවය කළ යුත්ත කවරක්ද? සේවය නොකළ යුත්ත කවරක්ද? කරනු ලබන්තාවූ කවරක් මට බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස වේද? කරනු ලබන්තාවූ කවර දෙයක් මට බොහෝ කලක් වැඩ පිණිස, සැප පිණිස වේදැයි අසන්නේ වේද, හෙතෙම මෙසේ සම්පූර්ණ කළාවූ, මෙසේ සමාදන්වූ ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි. ඉදින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍ය ලෝකයෙහි නූපදිනම්, ඉදින් මිනිසත් බවට පැමිණේ නම් යම් යම් තැනක පසුව උපදීද,

මානවකය, ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ වෙනට පැමිණ, 'ස්වාමීනි, කුසල කවරක්ද? අකුසල් කවරක්ද? වරද සහිත දෙය කවරක්ද? වරද රහිත දෙය කවරක්ද? සේවනය කළ යුත්ත කවරක්ද? සේවනය නොකළ යුත්ත කවරක්ද? කරනු ලබන්තාවූ කවරක් මට බොහෝ කලක් අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස වේද? කරනු ලබන්තාවූ කවර දෙයක් හෝ මට බොහෝ කලක් වැඩ පිණිස, සැප පිණිස වේදැයි අසන්නේ වේනම් මේ පැවැත්ම මහත් නුවණැති බව පිණිස පවත්නේය.

19. "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ස්වල්ප ආයුෂ පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව ස්වල්ප ආයුෂ ඇති බවට පමුණුවයි. දීර්ඝායුෂ පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව දීර්ඝායුෂ ඇති බවට පමුණුවයි බොහෝ ආබාධ ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව,

බොහෝ ආබාධ ඇති බවට පමුණුවයි. ස්වල්පවූ ආබාධ ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව ස්වල්පවූ ආබාධ ඇති බවට පමුණුවයි. අවලක්ෂණවීම පිණිස පවත්නා ප්‍රතිපදාව අවලක්ෂණවීම පමුණුවයි. ලක්ෂණවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව ලක්ෂණ ඇති බවට පමුණුවයි. අල්පෙශාකාය බව පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව අල්පෙශාකාය බවට පමුණුවයි. මහෙශාකාය බව පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව මහෙශාකාය බවට පමුණුවයි. ස්වල්ප සම්පත් ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව ස්වල්පවූ සම්පත් ඇති බවට පමුණුවයි. මහත්වූ සම්පත් ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව මහත් සම්පත් ඇති බවට පමුණුවයි. පහත් කුලවල ඉපදීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව පහත් කුල ඇති බවට පමුණුවයි. උසස් කුලවල ඉපදීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව උසස් කුල ඇති බවට පමුණුවයි. අඥානභාවය පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව අඥාන බවට පමුණුවයි. මහත්වූ ප්‍රඥාව ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාව මහත්වූ ප්‍රඥා ඇති බවට පමුණුවයි.

20. "මානවකය, සත්වයෝ කර්මය තමන් අයත් දෙය කොට ඇත්තාහ. කර්මය උරුමකොට ඇත්තාහ. කර්මය කාරණයකොට ඇත්තාහ. කර්මය නැයන්කොට ඇත්තාහ. කර්මය පිහිටකොට ඇත්තාහ. කර්මයතෙම සත්වයන් උස් පහත් කොට බෙදන්නේයයි වදාළේය. මෙසේ වදාළ කල්හි තෝදෙයාපුත්‍රවූ සුභ නම් මානවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේටමෙසේ කීයේය.

භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. යම්සේ යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේද, වසා තබන ලද්දක් වැසුම් අරින්නේ හෝ වේද, මංමුළා වූවෙකුට මග කියන්නේ හෝ වේද, අන්ධකාරයෙහි ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත්වායි තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ වේද, එපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ආකාරයන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේය. ඒ මම භාග්‍යවත්වූ ගෞතමයන් වහන්සේ සරණ කොට යමි. ධර්මයද හික්ෂු සංඝයාද (සරණ කොට යමි.)

භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණගියාවූ උපාසකයෙකැයි මා දරණසේක්වා.

පස්වැනිවූ වූලකර්ම විභංග සූත්‍රය නිමි. (4-5)

36. මහාකම්ම විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කලන්දකනිවාප නම්වූ වෙළඳවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙම අරණ්‍ය කුටියෙක්හි වාසය කරයි. එකල්හි පොතලිපුත්ත නම් පරිව්‍රාජක තෙම ජංඝාවිහරණයෙන් (පා ගමනින්) සක්මන් කරන්නේ ගමන් කරන්නේ ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියේය. එළඹ, ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන් සමග සතුටු වූයේය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය.

2. එකත්පසෙක හුන්නාවූ “පොතලිපුත්ත” නම් පරිව්‍රාජක තෙම ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන්ට මෙය කීයේය. “ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයෙනි, කාය කර්මය හිස්ය. ඵල රහිතය. වාග් කර්මය හිස්ය, ඵල රහිතය. මනෝ කර්මයම සත්‍යය යන මෙය මා විසින් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගෙන් අසනලදී. උන්වහන්සේගේ හමුවෙහි පිළිගන්නා ලදී. යම් සමාපත්තියකට පැමිණියේ කිසි වේදනාවක් නොවිඳිද, එබඳු සමාපත්තියක් ඇත්තේදැ”යි ඇසීය.

“ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය, එසේ නොකියව, ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය, එසේ නොකියව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නින්දා නොකරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නින්දා කිරීම නොමැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාය කර්මය හිස්ය, ඵල රහිතය. වචි කර්මය හිස්ය, ඵල රහිතය. මනෝ කර්මය සත්‍යයයි මෙසේ නොවදාරන්නේය. ඇවැත්නි, යම් සමාපත්තියකට පැමිණියේ කිසි වේදනාවක් නොවිඳිද, එබඳු සමාපත්තියක් ඇත්තේමැයි.”

3. “ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයෙනි, ඔබ පැවිදිව කෙතෙක් කල් වූයෙහිදැ”යි (ඇසි.)

“ඇවැත්නි, බොහෝ කල් නොවේ. තුන් අවුරුද්දකැ”යි කීය.

“යම් තැනෙක්හි (යම් සස්තෙක්හි) මෙසේ නවක භික්ෂු තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ ආරක්ෂා කළයුත්තෙකු කොට හඟින්නේ නම් මෙහිදී අපි ස්ථවිර භික්ෂූන් ගැන කුමක් කියන්නෙමුද?

“ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයෙනි, දැන දැන කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කර්ම කොට ඒ පුද්ගලතෙමේ කීනම් වේදනාවක් විඳිද?”

“ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය, දැන දැන කයින්, වචනයෙන්, සිතින් කර්ම කොට, ඒ පුද්ගල තෙමේ වේදනාව විඳින්නේය.”

4. ඉක්බිති පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජක තෙම ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන්ගේ කීම නොපිළිගත්තේය. ප්‍රතික්ෂෙපද නොකෙළේය. නොසතුටුවී, ප්‍රතික්ෂෙපද නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට ගියේය.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිර තෙම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයා බැහැර ගිය නොබෝ වේලාවකින් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියේය. එළඹ, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්තේය. එකත්පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයා සමග වූ කථා සල්ලාපය යම් පමණක්විද, ඒ සියල්ල ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට කීයේය. එසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන්ට මෙය කීයේය. “ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයෙනි, මේ කථා පඬුර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට ඇත්තේමය. ආයුෂ්මත් සමිද්ධි

ස්ථවිරයෙනි, යමු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹෙන්නෙමු. එළඹ, මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කරන්නෙමු. යම්සේ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන්නේද, එසේ එය දරන්නෙමු” යනුය. “ඇවැත්නි, එසේය,” ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට පිළිතුරු දුන්නේය.

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන් වහන්සේද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියාහුය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකක්පසක හුන්නාහුය. එකක්පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන් පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයා සමග කළ කතාබහ යම් පමණක් වීද, ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙලේය. එසේ සැලකළ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට මෙසේ වදාලේය. ‘ආනන්දය, මම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයා දුටු බවක්වත් නොදනිමි. මෙබඳු කථා බහක් කෙසේ ඇති වන්නේද? ආනන්දය, මේ සමිද්ධි නම් හිස් පුරුෂයා විසින් පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයාට බෙදා ප්‍රකාශ කටයුතු වූ ප්‍රශ්නය එක් අංශයකින් ප්‍රකාශ කෙලේය.’”

6. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට “ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් සමිද්ධි ස්ථවිරයන් විසින් ‘යම්කිසි විදීමක් වෙයි නම් එය දුකය’ යන මෙය සඳහා කියන ලද්දක් විය හැකිය” යි කීය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “ආනන්දය, මේ උදායී නම් මොස පුරුෂයාගේ නොමඟ යාම නුඹ, බලව. ආනන්දය, මම වනාහි දැන්ම මේ උදායී නම් හිස් පුරුෂතෙම කාරණානුකූලව නොගෙන හිස ඔසවන්නේ යයි දැනගනිමි.

“ආනන්දය, මූලදීම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයා විසින් වේදනා තුන අසන ලද්දාහ. ආනන්දය, ඉදින් මේ සමිද්ධිනම්

හිස් පුරුෂතෙම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයාට මෙසේ අසන ලද්දේ මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ නම්, (කෙසේද?) ‘ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය, කයින්, වචනයෙන්, සිතීන් දැන දැන සැප විදිය යුතුවූ කර්මයක් කොට හෙතෙම සැප විදියි. ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය, කයින්, වචනයෙන්, සිතීන් දැන දැන දුක් විදිය යුතුවූ කර්මයක් කොට හෙතෙම දුක් විදියි. ඇවැත් පොතලිපුත්‍රය කයින්, වචනයෙන්, සිතීන් දැන දැන දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ වේදනා විදිය යුතුවූ කර්මයක් කොට හෙතෙම දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ වේදනාව විදියයි’ ආනන්දය, මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාවූම සමීද්ධි නම් හිස් පුරුෂතෙම පොතලිපුත්‍ර නම් පරිව්‍රාජකයාට මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නේය.

7. “ආනන්දය, එතකුදුවුවත් අව්‍යක්තවූ බාලවූ අන්‍ය තීර්ථක පරිව්‍රාජකයෝ කවරහුද? තථාගතයන්ගේ මහාකර්ම විභාගය කවරහු දන්නාහුද? ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මහා කර්ම විභාගය, බෙදා දක්වන්නාවූ තථාගතයන්ගේ (ඒ ධර්මය) අසන්නහුදැයි” (ඇසුහ.)

‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් මහා කර්ම විභාගයක් බෙදා වදාරන්නේ නම්, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඊට මේ සුදුසු කාලය වේ. සුගතයන් වහන්ස, ඊට මේ සුදුසු කාලය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ (සමීපයෙන්) අසා හික්ෂුහු දරන්නාහුයයි” (කිය.)

8. “ආනන්දය, එසේ වීනම්, අසව, යහපත් කොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමියි” වදාළේය. “ස්වාමීනි, එසේයයි” කියා ආයුෂ්මක් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. “ආනන්දය, මේ පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් ලොකයෙහි විද්‍යමාන වන්නාහුය. කවර සතර දෙනෙක්ද යත්, ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මෙහි ප්‍රාණසාත කරන්නේ වේද, සොරකම් කරන්නේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ වේද, බොරු කියන්නේ වේද, කේලාම් කියන්නේ වේද, රඵ බස් කියන්නේ වේද, හිස්වූ කථා ඇත්තේ වේද, දැඩි

ලොභය බහුලකොට ඇත්තේ වේද, ක්‍රොධ සිත් ඇත්තේ වේද, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුක් සහිතවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි.

9. "ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මෙහි සතුන් නොමරන්නේ වේද, සොරකම් නොකරන්නේ වේද, කාමයන්හි වරදවා නොහැසිරෙන්නේ වේද, බොරු නොකියන්නේ වේද, කේළාම් නොකියන්නේ වේද, රළුබස් නොකියන්නේ වේද, හිස්බස් නොකියන්නේ වේද, දැඩි ලෝභය බහුලකොට නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, මිථ්‍යාදෘෂ්ටික නොවේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදියි.

10. "ආනන්දය, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මෙහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේළාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු වචන කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් කථා කීමෙන් වැළකුනේ වේද, දැඩි ලොභය බහුලකොට නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටික වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපදියි.

11. "ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේළාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු වචන කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් කථා කීමෙන් වැළකුනේ වේද, දැඩි ලොභය බහුලකොට නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටික වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුක් සහිතවූ අකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි.

12. "ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ කෙලෙස් තවන වීර්යයට පැමිණ ප්‍රධාන

වීර්යයට පැමිණ අනුයෝග වීර්යයට පැමිණ අප්‍රමාද වීර්යයට පැමිණ මනාකොට මෙනෙහි කිරීමට පැමිණ දිවැස පිළිබඳ සමාධියක් ලබයි. යම්සේ එකඟවූ සිත ඇතිකල්හි දිව්‍යවූ මිනි'සැස ඉක්ම පවත්නාවූ පිරිසිදුවූ ඇසින් මේ ලෝකයෙහි ප්‍රාණසාත කළාවූද, සොරකම් කළාවූද, කාමයන්හි වරදවා හැසුරුණාවූද, බොරු කීවාවූද, කේලාම් කීවාවූද, රළු වචන කීවාවූද, හිස් බස් කීවාවූද, දැඩි ලොභ ඇත්තාවූද, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තාවූද, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තාවූද, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුක් සහිතවූ නොකැමැත්තෙන් වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපන් මේ පුද්ගලයා දකියිද, හෙතෙම මෙසේ කියයි. 'පින්වත, ලාමකවූ කර්ම ඇත්තාහ. දුශ්චරිතයනට විපාක ඇත්තේය. මම මේ ලොකයෙහි සතුන් මරා සොරකම් කොට, කාමයෙහි වරදවා හැසිරී, බොරු කියා කේලාම් කියා, රළු බස් කියා, හිස් බස් කියා, දැඩි ලෝභ බහුලකොට ඇත්තාහු, ව්‍යාපාද සිත් උපදවා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුර්ගති නම්වූ, විනිපාත නම්වූ, නරකයෙහි උපන් මේ පුද්ගලයා දකිමි' යනුයි.

13. "හෙතෙම මෙසේ කියයි, 'පින්වත, යමෙක් වනාහි සතුන් මරන්නේද, සොරකම් කරන්නේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේලාම් කියන්නේ රළුබස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙන ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, දුර්ගති නම්වූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදියි. යම් කෙනෙක් මෙසේ දනිත් නම් ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් ප්‍රකාරයකින් දනිත්ද, ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයි.' මෙසේ හෙතෙම යමක් ඔහු විසින් තමා විසින්ම දන්නා ලද්දක්ද, තමා විසින්ම දක්නා ලද්දක්ද, තමා විසින්ම ප්‍රකට කරණ ලද්දේද, එයම ඔහු දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වා ගෙන එය ඇතුළත් කොටගෙන මෙයම සත්‍යය, මෙයින් අත්‍යය හිස්යයි ව්‍යවහාර කරයි.

14. “ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ කෙළෙස් තවන වීයථියට පැමිණ ප්‍රධාන වීයථියට පැමිණ අනුයොගයට පැමිණ අප්‍රමාදයට පැමිණ මනාකොට මෙනෙහි කිරීමට පැමිණ දිවැස පිණිස පවත්නාවූ සමාධියක් ලබයි. යම්සේ එකඟවූ සිත ඇතිකල්හි පිරිසිදුවූ මිනිසැස ඉක්ම පවත්නාවූ දිවැසූ ඇසින් මේ ලොකයෙහි සතුන් මරා, සොරකම් කොට, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නහු, බොරු කියන්නහු, කේළාම් කියන්නහු, රළු බස් කියන්නහු, හිස් බස් කියන්නහු, විෂම ලොභය බහුල කොට ඇත්තහු, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තහු, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ගෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපන් මේ පුද්ගලයා දකියි.

15. “හෙතෙම මෙසේ කියයි. ‘පින්වත, ලාමකවූ කර්ම නැත්තාහ. දුශ්චරිතයට විපාකයෙක් නැත්තේය. මම මේ ලොකයෙහි ප්‍රාණඝාත කළ, සොරකම් කළ, කාමයන්හි වරදවා හැසුරුණු, බොරු කී, කේළාම් කී, රළු බස් කී, හිස් බස් කී, විෂම ලොභය බහුලකොට ඇති, ව්‍යාපාද සිත් ඇති, මිසඳිටු ගත් පුද්ගලයාද, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපන් මේ පුද්ගලයා දකිමි’ යනුයි. හෙතෙම මෙසේ කියයි. ‘පින්වත, යමෙක් වනාහි සතුන් මරන්නේද, සොරකම් කරන්නේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේළාම් කියන්නේ, රළුබස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගතියවූ දිවැසලෝකයෙහි උපදියි. යම් කෙනෙක් මේ ආකාරයෙන් දනිත් නම් ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දෙකින් දනිත් නම් ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයි.’ මෙසේ හෙතෙම යමක් ඔහු විසින් තමන්ම දන්නා ලද්දේද, තමන්ම දන්නා ලද්දේද, තමන්ට ප්‍රකට කෙළේද, එයම දැඩි දෘෂ්ටි අල්වාගෙන ඇතුළත් කොටගෙන මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි ව්‍යවහාර කරයි.

16. "ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ කෙලෙස් තවන වීර්යයට පැමිණ, ප්‍රධාන වීර්යයට පැමිණ, භාවනා වීර්යයට පැමිණ, අප්‍රමාදයට පැමිණ, මනාකොට මෙනෙහි කිරීමට පැමිණ, යම් ආකාරයකින් සිත එකඟවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ මිනි'සැස ඉක්ම පවත්නාවූ දිව්‍යවූ ඇසින් මේ පුද්ගලයා දකීද, එබඳු විත්තසමාධියක් ලබයිද, හෙතෙම මේ ලොකයෙහි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනාවූ, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනාවූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනාවූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනාවූ, රඵ බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, විෂම ලෝභය නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, (පුද්ගලයා) ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍යලොකයෙහි ඉපද සිටිනුයි. හෙතෙම 'පින්වත, කුසලකර්මයෝ ඇත්තාහුමය. සුවර්තයට විපාකයෙක් ඇත්තේය. මම මේ ලොකයෙහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනාවූ, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනාවූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනාවූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනාවූ, රඵ බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, විෂම ලෝභය නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇති පුද්ගලයා ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍යලොකයෙහි ඉපද සිටිනු දකිමි' කියයි. හෙතෙම 'පින්වත, යමෙක් වනාහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රඵබස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලු දෙන ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍ය ලොකයෙහි උපදින්නේ යම් කෙනෙක් මෙසේ දනිත්ද, ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දෙන් දනිත්ද, ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යාදැනීමයි.' මෙසේ

හෙතෙම යමක්ම තමා විසින්ම දන්නා ලද්දේද, තමා විසින්ම දක්නා ලද්දේද, තමන් විසින්ම ප්‍රකට කරන ලද්දේද, එයම දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වාගෙන ඇතුළත් කොටගෙන මෙයම සත්‍යයයි මෙයින් අන්‍යය සිස්සයයි ව්‍යවහාර කරයි.

17 "ආනන්දය, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ කෙලෙස් තවන වීර්යයට පැමිණ, ප්‍රධාන වීර්යයට පැමිණ, භාවනා වීර්යයට පැමිණ, අප්‍රමාදයට පැමිණ, මනාකොට මෙනෙහි කිරීමට පැමිණ, යම් ආකාරයකින් සිත එකඟවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ ඉක්මවනලද මිනි'සැස ඇත්තාවූ දිව්‍යවූ ඇසින් මේ පුද්ගලයා දකීද, එවැනි විත්තසමාධියක් ලබයිද, හෙතෙමේ මේ ලොකයෙහි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනාවූ, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනාවූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනාවූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනාවූ, රළුබස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, විෂම ලෝභය නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, පුද්ගලයා ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ, දුර්ගතියවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි ඉපිද සිටිනු දකී. හෙතෙම පින්වත, කුසලකර්මයෝ නැත්තාහුමය. සුවර්තයට විපාකයෙක් නැත්තේය. මම මේ ලෝකයෙහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනාවූ, හොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනාවූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනාවූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනාවූ, රළුබස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, හිස්බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, විෂමලෝභය නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ පුද්ගලයා ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුර්ගතියවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි ඉපද සිටිනු දකිමිසි, කියයි. හෙතෙම පින්වත, යමෙක් වනාහි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනේ වේද, නොදුන් දෙය ගැනීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස්බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය

නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙනා ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදිත්තයයි' යම් කෙනෙක් මෙසේ දනිත්ද, ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දකින් දනිත්ද ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යාදැනීමයයි, මෙසේ හෙතෙම යමක්ම තමා විසින් දන්නා ලද්දේද, තමා විසින් දක්නා ලද්දේද, තමා විසින් ප්‍රකට කරන ලද්දේද, එයම එහි දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වාගෙන ඇතුළත් කොටගෙන මෙයම සත්‍යයයි මෙයින් අත්‍යය සිසියයි, ව්‍යවහාර කරයි.

18. "ආනන්දය, ඒ මහණ බමුණන් අතර යම් මේ ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ 'පින්වත, ලාමකවූ කර්මයෝ ඇත්තාහුමය. දුශ්චරිතයට විපාකයෙක් ඇත්තේයයි කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීම අනුදනිමි. යමෙක් වනාහි මම මේ ලොකයෙහි සතුන් මරන්නාවූ, සොරකම් කරන්නාවූ කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නාවූ, බොරු කියන්නාවූ, කේලාමි කියන්නාවූ, රළුබස් කියන්නාවූ, හිස්බස් කියන්නාවූ, විෂම ලෝභය බහුල කොට ඇත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තාවූ මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තාවූ පුද්ගලයාද, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි ඉපද සිටිනු දකිමි'යි කියා නම් ඔහුගේ ඒ කීමද අනුදනිමි. යමෙක් වනාහි 'පින්වත, මේ ලොකයෙහි යමෙක් සතුන් මරන්නේ වේද, සොරකම් කරන්නේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ වේද, බොරු කියන්නේ වේද, කේලාමි කියන්නේ වේද, රළුබස් කියන්නේ වේද, හිස්බස් කියන්නේ වේද, දැඩි ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ වේද, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙනා ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදිත්තයයි කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි. යම් කෙනෙක් මෙසේ දනිත් නම් ඔව්හුම මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දකින් දනිත් නම් ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයයි කියයි නම් ඔහුගේ කීමද නොඅනුදනිමි. යමෙක් තමා විසින් දන්නා ලද්දම තමන් විසින්

දක්නා ලද්දක්ම තමන් විසින් ප්‍රකට කරන ලද්දම සත්‍යයි, එයින් අන්‍යය හිස්සයි දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වාගෙන ඇතුළත් කොටගෙන ව්‍යවහාර කෙරේ නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි. ඊට හේතු කවරේද? ආනන්දය; තථාගතයන්ගේ මහාකර්ම බෙදා දැක්වීමෙහි ඥානය අන් ආකාරයකින්ම වෙයි.

19. "ආනන්දය, ඔවුන් අතරෙහි යම් මේ ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ 'පින්වත, පාප කර්මයෝ නැත්තාහුමය. දුශ්චරිතයට විපාකයෙක් නැත්තේයයි' කියයි, නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොඅනුදනිමි. හෙතෙම 'මම මෙහි සතුන් මරන්නාවූ, සොරකම් කරන්නාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නාවූ, බොරු කියන්නාවූ, කේළාම් කියන්නාවූ, රළු බස් කියන්නාවූ, හිස් බස් කියන්නාවූ, විෂම ලෝභය බහුල කොට ඇත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තාවූ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තාහු පුද්ගලයාද, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍යලෝකයෙහි ඉපද සිටිනු දකිමි'යි යන යමක්, කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීම අනුදනිමි. හෙතෙම 'පින්වත, යමෙක් වනාහි සතුන් මරන්නේ, සොරකම් කරන්නේ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේළාම් කියන්නේ, රළුබස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂමලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේවේද, ඒ සියලුදෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍යලෝකයෙහි උපදී යන යමක් කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොඅනුදනිමි. හෙතෙම යම් කෙනෙක් මේ ආකාරයෙන් දනිත් නම් ඔව්හු මනාකොට දනිත්, යම් කෙනෙක් අන්පරිද්දෙකින් දනිත් නම් ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයයි යමෙක් කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි. හෙතෙම තමන් විසින් දන්නා ලද්දම, තමන් විසින් දක්නා ලද්දම, තමන් විසින් ප්‍රකට කරන ලද්දම දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වාගෙන, ඇතුළත් කොටගෙන සත්‍යයයි, එයින් අන්‍යය හිස්සයි ව්‍යවහාර කෙරේද, ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි.

20. "ඊට හේතු කවරේද, ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ මහාකර්මය බෙදා දැක්වීම අන් ආකාරයකින්ම වේ. ආනන්දය,

ඔවුන් අතර යම් මේ ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ 'පින්වත, කුසල කර්මයෝ ඇත්තාහුය. සුවර්තයට විපාකයෙක් ඇත්තේයයි, යමක් කියයිද, ඔහුගේ මේ කීම අනුදනිමි. හෙතෙම මම මෙහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනාවූ, හොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනාවූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනාවූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනාවූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනාවූ, රඵ බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනාවූ, විෂම ලෝභය නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, පුද්ගලයා ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍ය ලෝකයෙහි ඉපද සිටිනු දැකිමි' යන යමක් කියයිද, ඔහුගේ මේ කීමද අනුදනිමි. හෙතෙම පින්වත, යමෙක් වනාහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, හොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රඵ බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාත දිව්‍යලෝකයෙහි උපදිය' යන යමක් කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොඅනුදනිමි. හෙතෙම යම් කෙනෙක් මේ ආකාරයෙන් දනින් නම් ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දෙකින් දනින් නම් ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයයි යමෙක් කියා නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි. හෙතෙම යමක් තමන් විසින් දන්නා ලද්දේද, තමන් විසින් දක්නා ලද්දේද, තමා විසින් ප්‍රකට කරන ලද්දේද, එයම දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වාගෙන ඇතුළත් කොට ගෙන මෙයම සත්‍යයි, මෙයින් අත්‍ය හිස්යයි ව්‍යවහාර කෙරේද, ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනුදනිමි. ඊට හේතු කවරේද, ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ මහා කර්මය බෙදා දැක්වීමෙහි ඥානය අන් පරිද්දෙකින්ම වේ.

21. "ආනන්දය, ඔවුන් අතර යම් මේ ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ 'පින්වත, කුසල කර්මයෝ නැත්තාහුමය.

සුවර්තයට විපාකයෙක් නැත්තේයයි' යමක් කියයිද, ඔහුගේ ඒ කීම නොඅනුදනිමි. හෙතෙම 'මම මෙහි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනා වූ, භොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනා වූ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනා වූ, බොරු කීමෙන් වැළකුනා වූ, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනා වූ, රළු බස් කීමෙන් වැළකුනා වූ, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනා වූ, විෂම ලෝභය නැත්තා වූ, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තා වූ, සමයක් දෘෂ්ටි ඇති පුද්ගලයාද ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තා වූ දුර්ගති වූ විනිපාත නම් නරකයෙහි ඉපද සිටිනු දකිමි' යමක් කියයිද ඔහුගේ ඒ කීමද අනුදනිමි. හෙතෙම 'පින්වත යමෙක් වනාහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඒ සියලුදෙන ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තා වූ දුර්ගති වූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදීයයි,' යමක් කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොඅනු දනිමි. හෙතෙම 'යම් කෙනෙක් මේ ආකාරයෙන් දනිත් නම් ඔව්හු මනාකොට දනිත්. යම් කෙනෙක් අන් පරිද්දෙකින් දනිත් නම් ඔවුන්ගේ දැනීම මිථ්‍යා දැනීමයයි' යමක් කියයි නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනු දනිමි. හෙතෙම යමක් තමා විසින් දන්නා ලද්දේද, තමා විසින් දක්නා ලද්දේද, තමා විසින් ප්‍රකට කරන ලද්දේද, එයම දෘෂ්ටියෙන් තදින් අල්වා ගෙන ඇතුළත්කොට ගෙන 'මෙයම සත්‍යයයි මෙයින් අත්‍යය සිස්සයි' ව්‍යවහාර කෙරේ නම් ඔහුගේ ඒ කීමද නොඅනු දනිමි. ඊට හේතු කවරේද, ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ මහා කර්ම බෙදා දැක්වීමෙහි ඥානය අන්පරිද්දකින්ම වේ.

22. "ආනන්දය, ඔවුන් අතුරෙන් යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මේ ලොකයෙහි සතුන් මරන්නේ, සොරකම් කරන්නේ කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේලාම්

කියන්නේ, රළු බස් කියන්නේ, හිස්බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදීද, ඔහුගේ දුක් විදීම පිණිස පවත්නා ඒ පාපකර්මය ඊට පළමු කරන ලද්දක් හෝ වෙයි. ඔහුගේ දුක් විදීම පිණිස පවත්නාවූ ඒ පාපකර්මය ඊට පසුව කරන ලද්දක් හෝ වෙයි. මොහුගේ මරණ කාලයෙහි හෝ සම්පූර්ණ කරණ ලද සමාදන්වන ලද මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය හෝ වෙයි. හෙතෙම ඒ කර්මය හේතුකොටගෙන ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි උපදියි. හෙතෙම මේ ලොකයෙහි සතුන් මරන්නේ හෝ සොරකම් කරන්නේ හෝ කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේලාම් කියන්නේ, රළු බස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ හෝ වෙයිද, ඒ කර්මයාගේ විපාක මේ ආත්මයෙහිම හෝ විදියි. අනතුරු ආත්මයෙහි හෝ විදියි. අනික් අනික් භවයන්හි හෝ විදියි.

23. 'ආනන්දය, ඔවුන් අතුරෙන් යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මෙලොව සතුන් මරන්නේ, සොරකම් කරන්නේ කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ, කේලාම් කියන්නේ, රළුබස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ, ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යා දෘෂ්ටි වූයේ වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලොකයෙහි උපදී නම්, ඔහුගේ ඒ සැපට කරුණුවූ කුසල කර්මය ඊට පළමු කරණ ලද්දක් හෝ වෙයි. ඔහුගේ ඒ සැපට කරුණුවූ කුසල කර්මය ඊට පසුව කරණ ලද්දක් හෝ වේ. ඔහුගේ මරණ කාලයෙහි සම්පූර්ණ කරන ලද සමාදන්වන ලද සමයක් දෘෂ්ටිය හෝ වෙයි. ඒ කර්මයෙන් හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලොකයෙහි උපදියි. ඉදින් වනාහි හෙතෙම මෙහි ප්‍රාණඝාත කරන්නේ සොරකම් කරන්නේ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ, බොරු කියන්නේ,

කේලාමි කියන්නේ, රළු බස් කියන්නේ, හිස් බස් කියන්නේ, විෂම ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි වූයේ හෝ වේද, ඒ කර්මයාගේ විපාක මේ ආත්මයෙහිම හෝ විදියි. අනතුරු ආත්මයෙහි හෝ විදියි අනික් අනික් ආත්මවල හෝ විදියි.

24. "ආනන්දය, ඔවුන් අතුරෙන් යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මෙහි සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාමි කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටි වූයේ වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලොකයෙහි උපදී නම්, සැප විදීමට හේතුවූ ඒ කුශල කර්මය ඊට පළමු කරණ ලද්දක් හෝ වෙයි. ඔහුගේ ඒ සැප විදීමට හේතුවූ කුශල කර්මය ඊට පසුව කරණ ලද්දක් හෝ වෙයි. මරණ කාලයෙහි හෝ සම්පූර්ණ කරණ ලද සමාදන් වන ලද සමයක් දෘෂ්ටිය හෝ වෙයි. ඒ කර්මයෙන් හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති දිව්‍යලොකයෙහි උපදියි. හෙතෙම මෙලොව සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ හෝ වෙයිද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ හෝ වෙයිද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. කේලාමි කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. රළුබස් කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. විෂම ලෝභය නැත්තේ වෙයි. ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වෙයි. සමයක් දෘෂ්ටි වූයේ හෝ වෙයිද, ඔහුගේ ඒ කර්මයාගේ විපාක මේ ආත්මයෙහිම හෝ විදියි. අනතුරු ආත්මයෙහි හෝ විදියි. අනික් අනික් ආත්මයක හෝ විදියි.

25. "ආනන්දය, ඔවුන් අතුරෙන් යම් යම් පුද්ගලයෙක් තෙම මෙලොව සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ

වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, රළු බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, හිස් බස් කීමෙන් වැළකුනේ වේද, විෂම ලෝභය නැත්තේ වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද, සමයක් දෘෂ්ටි වූයේ වේද, හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුර්ගතිවූ විනිපාත නම් නරකයෙහි දුක් විඳීමට හේතුවූ ඒ අකුශල කර්මය ඊට පළමු කරණ ලද්දක් හෝ වෙයි. දුක් විඳීමට හේතුවූ ඒ අකුශල කර්මය ඊට පසුව කරණ ලද්දක් වෙයි. මරණ කාලයෙහි කරන ලද සමාදන් වන ලද මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය හෝ වෙයි. ඒ කර්මයෙන් හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් තොරවූ දුක් ඇත්තාවූ විනිපාත නම් නිරයෙහි උපදියි. හෙතෙම මෙලොව සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ හෝ වෙයිද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ හෝ වෙයිද, සමයක් දෘෂ්ටි වූයේ වෙයිද, ඒ කර්මයාගේ විපාකය මේ ආත්මයෙහිම හෝ විඳියි. අනතුරු ආත්මයෙහි හෝ විඳියි. අපරපරියායෙහි හෝ විපාකය විඳියි.

26. “ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අභව්‍යාකාරවූ (අකුසලයෙන් වැළකුනාවූ) අභව්‍ය කර්මයක් (අකුසල කර්මයක්) ඇත්තේය. භව්‍යාකාරවූ (කුසල කර්මයෙන් වළකන්නාවූ) අභව්‍ය (අකුසල) කර්මයක් ඇත්තේය. භව්‍යාකාරවූද (කුසලයෙන් වළකන්නාවූද) භව්‍යවූම (කුසල්වූම) කර්මයක් ඇත්තේය. අභව්‍යාකාරවූ (අකුසලයෙන් වළකන්නාවූ) භව්‍ය (කුසල) කර්මයක් ඇත්තේයයි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුවූ සිත් ඇති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතය සතුවින් පිළිගත්තේයයි.

මහා කම්ම විභංග සූත්‍රය නිමි (4-6)

37. සළායතන විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජෙනවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට “මහණෙනි” කියා ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “පින්වතුන් වහන්සැයි,” ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. “මහණෙනි, ෂඩායතනයන්ගේ විස්තර තොපට දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව් යහපත්කොට මෙනෙහි කරව්. කියන්නෙමි” යනුයි. “එසේය ස්වාමීනියි” ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. “ආධ්‍යාත්මික ආයතන සයක් (විදර්ශනා සහිත මාර්ග ඥානයෙන්) දතයුතුය. බාහිර ආයතන සයක් දතයුතුය විඤ්ඤාණ කාය සයක් දතයුතුය. ස්පර්ශ කාය සයක් දතයුතුය. මනෝපච්චාර (චිත්ත විචාර) අටළොසක් දත යුතුය. සත්ව පද සතිසක් දතයුතුය. එහි මෙය නිසා මෙය දුරුකරව්. ආයථිතෙම යම් සතිපට්ඨාන තුනක් සේවනය කෙරේද, යම් සතිපට්ඨාන තුනක් සේවනය කරන්නාවූ ආයථිවූ ශාස්තෘතෙම සමූහයාට අනුශාසනා කරන්ට සුදුසුවෙයි. හෙතෙම දමනය කළයුත්තවුන් දමනය කරන්නවුන් අතුරෙන් නිරුත්තරවූ පුරිසදම්මසාරථී යයි කියනු ලැබේ. මෙය සළායතන විභංගයාගේ උද්දේස යයි. (මාතෘකාවයි.)

3. “ආධ්‍යාත්මිකවූ ආයතන සයක් දතයුතුයයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? වක්ඛායතනය, සොතායතනය, ඝානායතනය, ජීව්හායතනය කායායතනය, මනායතනය, යන මොහුයි. ආධ්‍යාත්මිකවූ ආයතන සයක් දතයුතුයයි. මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද නම් එය මේ සඳහා කියන ලදී. බාහිර ආයතන සයක් දත යුතුයයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? රූපායතනය

සද්දායතනය, ගන්ධායතනය, රසායතනය, පොට්ඨබ්බිබායතනය, ධම්මායතනය, යන මොහුයි. බාහිරවූ ආයතන සයක් දතයුතුයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියනලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී. විඤ්ඤාණ කාය සයක් දතයුතුයයි, මෙසේ වනාහි මේ කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියනලදද? වක්ඛු විඤ්ඤාණය, සොත විඤ්ඤාණය, සාන විඤ්ඤාණය, ජීවහා විඤ්ඤාණය, කාය විඤ්ඤාණය, මනෝ විඤ්ඤාණය, යන මොහුයි. විඤ්ඤාණ කාය සයක් දතයුතුයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද? එය මේ සඳහා කියනලදී.

4. "පොට්ඨබ්බිකාය සයක් දතයුතුයයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියනලදද? වක්ඛුසම්ඵස්සය, සොත සම්ඵස්සය, සාන සම්ඵස්සය, ජීවහා සම්ඵස්සය, කාය සම්ඵස්සය මනෝ සම්ඵස්සය, යන මොහුය. ඵස්ස කාය සයක් දත යුතුයයි මෙසේ යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

"මනෝපච්චාර (චිතර්කච්චාරයෝ) අටලොසක් දතයුතු යයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියනලදද? ඇසින් රූපයක් දැක සොම්නසට කරුණුවූ රූපය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ රූපය අනුව හැසිරෙයි. උපෙක්ෂාවට කරුණුවූ රූපය අනුව හැසිරෙයි. කණින් ශබ්දය අසා සොම්නසට කරුණුවූ, ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ, ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි. මැදහත් බවට කරුණුවූ, ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි. නැහැයෙන් ගඳ ආඝ්‍රාණය කොට සොම්නසට කරුණුවූ, ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ, ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි. මැදහත් බවට කරුණුවූ, ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි. දිවෙන් රසය විඳ සොම්නසට කරුණුවූ, රසය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ, රසය අනුව හැසිරෙයි. මැදහත් බවට කරුණුවූ, රසය අනුව හැසිරෙයි. කයින් ස්පර්ශ කළයුත්ත ස්පර්ශකොට සොම්නසට කරුණුවූ ධර්මාරමුණ අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ, ධර්මාරමුණ අනුව හැසිරෙයි. මැදහත් බවට කරුණුවූ ධර්මාරමුණ අනුව

හැසිරෙයි. සිතින් ධර්මය දැන සොම්නසට කරුණුවූ ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණුවූ, ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. උපෙක්ෂාවට කරුණුවූ, ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. මෙසේ සොමනස්සුච්චාරයෝ සයක්ද, දොමනස්සුච්චාරයෝ සයක්ද, උපෙක්ෂොච්චාරයෝ සයක්ද යන මනොච්චාරයෝ අටළොසක් දකයුතුයයි. මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී.

5. "සත්වයන්ගේ පදයෝ (වට්ටවිවට්ට වශයෙන් සත්වයන්ගේ පැවැත්මට හෙතු) සතිසක් දක යුතුයයි, මෙසේ වනාහි මේ කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? ගෙහසිතවූ (පස්කම්ගුණ ඇසුරු කළාවූ) සොමනස්සයෝ සයක් වෙත්. නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරුකළාවූ (විදර්ශනාව ඇසුරු කළාවූ) සොමනස්සයෝ සයක් වෙත්. ගෙහසිතවූ දොමනස්සයෝ සයක් වෙත්. නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරු කළාවූ දොමනස්සයෝ සයක් වෙත්. කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂා සයක් වෙත්. නෛෂක්‍රමය ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂා සයක් වෙත්. එහි කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ සොම්නස් හය කවරහුද? චක්ෂුර්විඥානයෙන් දකයුතුවූ කැමතිවූ මනාපවූ සිත සතුවූ කරන්නාවූ තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ රූපයන්ගේ ලැබීම ලාභයක් වශයෙන් සලකන්නාහටද පූර්වයෙහි ලබන ලද ඉකුත්වූ නිරුද්ධවූ වෙනස්වූ (රූපය) සිහි කරන්නහුටද සොම්නසක් උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය ගෙහසිත (කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ) සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. සොත විඥානයෙන් දකයුතුවූ කැමැති වන්නාවූ, මන වඩන්නාවූ, සතුවූ වන්නාවූ, ලෝකාමිෂ සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ශබ්දයන්ගේ ලැබීම හෝ ලැබීම වශයෙන් දක්නහුටද පූර්වයෙහි හෝ ලබන ලද ඉකුත්වූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ශබ්දය) සිහි කරන්නහුටද සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. සාණවිඤ්ඤාණයෙන් දකයුතුවූ ගන්ධයන්ගේ (ගන්ධය) කැමැති වන්නාවූ, මන වඩන්නාවූ, සතුවූ වන්නාවූ ලෝකාමිෂ සංඛ්‍යාත

තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ගන්ධයන්ගේ ලැබීම හෝ ලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද පූර්වයෙහි හෝ ලබනලද ඉකුත්වූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ගන්ධය) සිහිකරන්නනුටද, සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ජීවිතා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, "රසයන්ගේ" (රසය) කැමති වන්නාවූ, මන වඩන්නාවූ, සතුටු වන්නාවූ, ලෝකාමිෂ සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, රසයන්ගේ ලැබීම හෝ ලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද පූර්වයෙහි හෝ ලබනලද ඉකුත්වූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ගන්ධය) සිහිකරන්නනුටද, සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. කාය විඤානයෙන් දතයුතුවූ, "ස්පර්ශ කළයුත්තවුන්ගේ" (ස්පර්ශ කළයුත්ත) කැමති වන්නාවූ, මන වඩන්නාවූ, සතුටු වන්නාවූ, ලෝකාමිෂ සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ස්පර්ශයන්ගේ ලැබීම හෝ ලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද පූර්වයෙහි හෝ ලබනලද, ඉකුත්වූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, ස්පර්ශය සිහිකරන්නනුටද සොම්නස උපදියි, මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. මනෝ විඤානයෙන් දතයුතුවූ කැමතිවූ, මන වඩන්නාවූ, සතුටු වන්නාවූ, සිත පිනවන්නාවූ, තෘෂ්ණාවන්ගෙන් යුක්තවූ, ධර්මයන්ගේ ලැබීම ලැබීම් වශයෙන් සලකන්නනුටද පූර්වයෙහි ලබනලද, ඉකුත්වූ නිරුද්ධවූ වෙනස්වූ (ධර්මාරමුණ) සිහිකරන්නනුටද සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. මොහු ගේහසිත (කාම ගුණයන් ඇසුරු කළාවූ) සොම්නස් හය වෙත්.

6. 'එහි නෙක්ඛම්මසිත (නෛශ්ක්‍රමය ඇසුරු කළාවූ) සොම්නස් හය කවරනුදයත්? රූපයන්ගේම අනිත්‍ය බව වෙනස්වීම, නොඇල්ම, නිරුද්ධවීම, දැන පූර්වයෙහි යම් රූපයෝ වූවානුද දැන් යම් රූපයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු රූපයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්ඛයහ, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය

තත්චු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නහුට සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෛශ්ක්රමාය ඇසුරු කළාවූ සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ශබ්දයන්ගේම අනිත්‍යඛව, වෙනස්වීම, විරාගය, නිරෝධය දැන පූර්වයෙහිවූද, මේ කාලයෙහිවූද, ශබ්දයෝ වෙත්ද, සියලු ඒ ශබ්දයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්චු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නහුට සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෛශ්ක්රමාය ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ගන්ධයන්ගේම අනිත්‍ය ඛව, වෙනස්වීම, විරාගය, නිරෝධය, දැන, පූර්වයෙහිවූද, මේ කාලයෙහි වූද, ගන්ධයෝ වෙත්ද, සියලු ඒ ගන්ධයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්චු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නහුටද සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෛශ්ක්රමාය ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. රසයන්ගේම අනිත්‍ය ඛව, වෙනස්වීම, විරාගය, නිරෝධය දැන, පූර්වයෙහිවූද, මේ කාලයෙහිවූද, රසයෝ වෙත්ද, සියලු ඒ රසයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්චු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නහුට සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෛශ්ක්රමාය ඇසුරු කළාවූ, සොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ස්පර්ශ කටයුත්තන්ගේම අනිත්‍ය ඛව, වෙනස්වීම, විරාගය, නිරෝධය දැන, පූර්වයෙහිවූද, මේ කාලයෙහිවූද, ස්පර්ශයෝ වෙත්ද, සියලු ඒ ස්පර්ශයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්චු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නහුට සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෛශ්ක්රමාය ඇසුරු කළාවූ, සොම්නස යයි කියනු ලැබේ. ධර්මයන්ගේම අනිත්‍ය ඛව, වෙනස්වීම, විරාගය, නිරෝධය, දැන පූර්වයෙහි යම් ධර්මායතනයෝ වූවාහුද, දැන යම් ධර්මායතනයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු ධර්මයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ තත්චු පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නහුට

සොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් සොම්නසක් වේද, මෙය නෙක්ඛම්ම සිත (නෛශ්ක්‍රමාය ඇසුරු කළාවූ) සොම්නස යයි කියනු ලැබේ. මොහු නෛශ්ක්‍රමාය ඇසුරු කළාවූ සොම්නස් හය වෙත්.

7. "එහි කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් හය කවරනුද? චක්ඡුර්විඥානයෙන් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ කාන්තවූ මනාපවූ මනොරමායවූ ලොකාමිෂයන්ගෙන් යුක්තවූ රූපයන්ගේ නොලැබීම හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුට පූර්වයෙහි හෝ නොලැබූ ඉක්ම ගියාවූ නිරුද්ධවූ වෙනස්වූ (රූපය) සිහිකරන්නනුට දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. සොත විඥානයෙන් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, සතුටු වන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ශබ්දයන්ගේ නොලැබීම හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද, පූර්වයෙහි හෝ නොලද්දාවූ, ඉක්ම ගියාවූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (රූපය) සිහිකරන්නනුටද දොම්නස උපදියි. මෙබඳුවූ යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. සුාණවිඥානයෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, සතුටු වන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ගන්ධයන්ගේ නොලැබීම හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද, පූර්වයෙහි හෝ නොලද්දාවූ, ඉක්ම ගියාවූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ගන්ධය) සිහිකරන්නනුටද දොම්නස උපදියි. මෙබඳුවූ යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ, දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ජීවිතා විඥානයෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, සතුටුවන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, රසයන්ගේ නොලැබීම හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද, පූර්වයෙහි හෝ නොලද්දාවූ, ඉක්ම ගියාවූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (රසය) සිහිකරන්නනුටද, දොම්නස උපදියි. මෙබඳුවූ යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. කාය විඥානයෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, සතුටු වන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ස්පර්ශයන්ගේ නොලැබීම

හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද, පූර්වයෙහි හෝ නොලද්දාවූ, ඉක්ම ගියාවූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ස්පර්ශය) සිහිකරන්නනුටද දොම්නස උපදියි. මෙබඳුවූ යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. මනො විඥානයෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කැමතිවන්නාවූ, මනාපවූ, සතුටු වන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් යුක්තවූ, ධර්මායතනයන්ගේ නොලැබීම හෝ නොලැබීම් වශයෙන් දක්නනුටද, පූර්වයෙහි හෝ නොලද විරු ඉකුත්වූ, නිරුද්ධවූ, වෙනස්වූ, (ධර්මය) දක්නනුට දොම්නස උපදියි. මෙබඳුවූ යම් දොම්නසක් වේද, මෙය කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. මොහු සදෙන කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් වෙත්.

8. "එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් භය කවරනුද? රූපයන්ගේම අනිත්‍ය බව වෙනස්වීම නොඇලීම වැළැක්ම දැන, පූර්වයෙහිද මේ කාලයෙහිද, යම් රූපයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු රූපයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව තබයි. මේ කාලයෙහි ආයතීයෝ යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කරත්ද, කවර කලෙකහි නම් මම ඒ රහත් බවට පැමිණ වාසය කරන්නෙම් දැයි, මෙසේ නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත්බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටු වන්නනුට ඒ ප්‍රාර්ථනා හේතුවෙන් දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ශබ්දයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නැතිවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, යම් ශබ්දයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු ශබ්දයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක, නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව තබයි. මේ කාලයෙහි ආයතීයෝ යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කරත්ද, කවර කලෙකහි නම් මම ඒ රහත් බවට පැමිණ

වාසය කරන්නෙමි දැයි, මෙසේ නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටුවන්නහුට ප්‍රාර්ථනා හේතුවෙන් දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරු කළොවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ගන්ධයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නැතිවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, යම් ගන්ධයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු ගන්ධයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක, නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව තබයි. මේ කාලයෙහි ආයථියෝ යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කරත්ද, කවර කලෙක්හි නම් මම ඒ රහත් බවට පැමිණ වාසය කරන්නෙමි දැයි, මෙසේ නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටුවන්නහුට ප්‍රාර්ථනාව හේතුවෙන් දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරු කළොවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. රසයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නැතිවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, යම් රසයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු රසයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන්, යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක, නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව තබයි. මේ කාලයෙහි ආයථියෝ යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කරත්ද, කවර කලෙහි නම් මම ඒ රහත් බවට පැමිණ වාසය කරන්නෙමි දැයි, මෙසේ නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටුවන්නහුට ප්‍රාර්ථනා හේතුවෙන් දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමය ඇසුරු කළොවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ස්පර්ශ කළ යුත්තන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නැතිවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, යම් ස්පර්ශයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු ස්පර්ශයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන්, යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක, නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව

තබයි. මේ කාලයෙහි ආයථියෝ යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කරත්ද, කවර කලෙක්හි නම් මම ඒ රහත් බවට පැමිණ වාසය කරන්නෙමි දැයි මෙසේ නිරුත්තරවූ, විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටු වන්නහුට ප්‍රාර්ථනා හේතුවෙන් දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමයය ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. ධර්මයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නැසීම, දැන පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, ධර්මායතනයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු ධර්මායතනයෝ අනිත්‍යයහ, දුක්යහ, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තාහයි, මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක, නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව පිහිටුවයි. ආයථියෝ මේ කාලයෙහි යම් රහත් බවකට පැමිණ වාසය කෙරෙත්ද, කවර කලෙක්හි නම්, මම ඒ රහත් බවට පැමිණ වාසය කරන්නෙමි දැයි, මෙසේ නිරුත්තරවූ විමොක්ෂයන්හි (රහත් බැවිහි) ප්‍රාර්ථනාව තබන්නහුට ප්‍රාර්ථනාව නිසා දොම්නස උපදියි. මෙබඳු යම් දොම්නසක් වේද, මෙය නෛෂ්ක්‍රමයය ඇසුරු කළාවූ දොම්නසයයි කියනු ලැබේ. මොහු සදෙන නෛෂ්ක්‍රමයය ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් වෙත්.

9. "එහි කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂා සය කවරහුද යත්? ඇසින් රූපය දැක බාලවූ මූඩවූ පෘථග්ජනවූ ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ ආදීනව නොදක්නා සුළුවූ අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයාහට අඥානකම නිසා උපදනා උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕනොමෝ රූපය නොඉක්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව කාමගුණ නිශ්‍රිත උපෙක්ෂායයි කියනු ලැබේ. කණින් ශබ්දය අසා බාලවූ, මූඩවූ, පෘථග්ජනවූ, ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ, ආදීනව නොදන්නාවූ, ඇසුපිරුනැත් නැති, පෘථග්ජනයා හට නොදැනීමෙන් උපදනා මැදහත් බව උපදියි. මෙබඳුවූ යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ උපෙක්ෂාව ශබ්දය නොයික්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව කාමගුණ ඇසුරු කළාවූ, උපෙක්ෂාව යයි කියනු ලැබේ. නාසයෙන් ගඳ දැන බාලවූ, මූඩවූ, පෘථග්ජනවූ, ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ, ආදීනව

නොදන්නාවූ, ඇසුපිරු තැන් නැති, පෘථග්ජනයාහට නොදැනීමෙන් උපදනා මැදහත් බව උපදියි. මෙබඳුවූ යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ උපෙක්ෂාව ශබ්දය නොයික්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව කාමගුණ ඇසුරු කළාවූ, උපෙක්ෂාව යයි කියනු ලැබේ. දිවෙන් රසවිද බාලවූ, මුස්වූ, පෘථග්ජනවූ, ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ, ආදීනව නොදන්නාවූ, ඇසුපිරුතැන් නැති පෘථග්ජනයාහට නොදැනීමෙන් උපදනා මැදහත් බව උපදියි. මෙබඳුවූ යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ උපෙක්ෂාව රසය නොයික්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව කාමගුණ ඇසුරු කළාවූ, උපෙක්ෂාවයි කියනු ලැබේ. කයින් ස්පර්ශ කටයුත්ත ස්පර්ශකොට බාලවූ, මුස්වූ, පෘථග්ජනවූ, ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ, ආදීනව නොදන්නාවූ, ඇසුපිරුතැන් නැති පෘථග්ජනයාහට නොදැනීමෙන් උපදනා මැදහත් බව උපදියි. මෙබඳුවූ යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ උපෙක්ෂාව ස්පර්ශය නොයික්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව කාමගුණ ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. සිතීන් ධර්මාරම්මණය දැන බාලවූ, මුස්වූ, පෘථග්ජනවූ, ක්ෂීණාශ්‍රව නොවූ, රහත් නොවූ, ආදීනව නොදන්නා සුළුවූ, ඇසුපිරුතැන් නැති පෘථග්ජනයාහට අඥානකමින් හටගන්නා උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕනොමෝ ධර්මාරම්මණය නොඉක්මවයි. එහෙයින් ඕනොමෝ කාමගුණ නිශ්‍රිත උපෙක්ෂායයි කියනු ලැබේ. මොහු සදෙන කාමගුණ නිශ්‍රිත උපෙක්ෂාවෝ වෙත්.

10. "එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවෝ සදෙන කවරහුදයත්? රූපයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස් වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම, දැන පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද රූපයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු රූපයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තාහුයයි, මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් බලන්නහුට උපෙක්ෂාව උපදියි. ඒ උපෙක්ෂාව රූපය ඉක්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂායයි කියනු ලැබේ.

ශබ්දයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, ශබ්දයෝ වෙන්ද, ඒ සියලු ශබ්දයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාවය ඇත්තාහුයයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නහුට (විදර්ශනා ඥාන සම්ප්‍රයුක්තවූ) උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕතොමෝ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. ගන්ධයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, ගන්ධයෝ වෙන්ද, ඒ සියලු ගන්ධයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාවය ඇත්තාහුයයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන්, යහපත් නුවණින් දක්නහුට (විදර්ශනා ඥාන සම්ප්‍රයුක්තවූ) උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕතොමෝ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. රසයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, රසයෝ වෙන්ද, ඒ සියලු රසයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාවය ඇත්තාහුයයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන්, යහපත් නුවණින් දක්නහුට (විදර්ශනා ඥාන සම්ප්‍රයුක්තවූ) උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕතොමෝ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. ස්පර්ශකළ යුත්තන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, ස්පර්ශයෝ වෙන්ද, ඒ සියලු ස්පර්ශයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාවය ඇත්තාහුයයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන්, යහපත් නුවණින් දක්නහුට (විදර්ශනා ඥාන සම්ප්‍රයුක්තවූ) උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඕතොමෝ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. ධර්මාරම්මණයන්ගේම අනිත්‍ය බව, වෙනස්වීම, නොඇලීම, නිරුද්ධවීම දැන, පූර්වයෙහිද, මේ කාලයෙහිද, ධර්මාරම්මණයෝ වෙන්ද, ඒ සියලු ධර්මාරම්මණයෝ අනිත්‍යයෝය, දුක්ඛයෝය, විපරිනාම ස්වභාව

ඇත්තාහුයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නහුට (විදර්ශනා ඥාන සම්ප්‍රයුක්තවූ) උපෙක්ෂාව උපදියි. මෙබඳු යම් උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ උපෙක්ෂාව ධර්මාරම්මණ ඉක්මවයි. එහෙයින් ඒ උපෙක්ෂාව නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂායයි කියනු ලැබේ. මොහු සදෙන නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂාවෝ වෙත්.

11. "සත්වයන්ගේ පදයෝ සතිස දතයුත්තාහුයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද, මෙය මේ සදහා කියන ලදී.

"එහි මෙය නිසා මෙය දුරුකරව් යයි මෙසේ කියන ලදී. කුමක් සදහා මෙය කියන ලදද? මහණෙනි, එහි යම් නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ සොම්නස් හයක් වෙත්ද, ඔවුන් නිසා ඔවුන්ට පැමිණ, යම් කාමගුණ නිශ්‍රිත සොම්නස් හයක් වෙත්ද ඔවුන් දුරුකරව්. ඔවුන් ඉක්මවව්. මෙසේ මොවුන්ගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මොවුන්ගේ ඉක්මවීම වේ. මහණෙනි, එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් සයක් වෙත්ද, ඔවුන් නිසා ඔවුන්ට පැමිණ යම් කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ දොම්නස් සයක් වෙත්ද ඔවුන් දුරුකරව්. ඔවුන් ඉක්මවව්. මෙසේ මොවුන්ගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මොවුන්ගේ ඉක්මවීම වේ. මහණෙනි, එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ යම් උපෙක්ෂා සයක් වෙත්ද, ඔවුන් නිසා ඔවුන්ට පැමිණ යම් කාමගුණයන් ඇසුරු කළාවූ උපෙක්ෂා සයක් වෙත්ද, ඔවුන් දුරුකරව්. ඔවුන් ඉක්මවව්. මෙසේ මොවුන්ගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මොවුන්ගේ ඉක්මවීම වේ.

12. "මහණෙනි, එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ යම් සොම්නස් සයක් වෙත්ද, ඔවුන් නිසා ඔවුන්ට පැමිණ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ යම් දොම්නස් සයක් වෙත්ද, ඔවුන් දුරුකරව්, ඔවුන් ඉක්මවව්. මෙසේ මොවුන්ගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මොවුන්ගේ ඉක්මවීම වේ. මහණෙනි, එහි නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ යම් උපෙක්ෂා සයක් වෙත්ද, ඔවුන් නිසා ඔවුන්ට පැමිණ නෛෂ්ක්‍රමයන් ඇසුරු කළාවූ

යම් සොම්නස් සයක් වෙන්ද, ඔවුන් දුරු කරවී. ඔවුන් ඉක්මවවී. මෙසේ මොවුන්ගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මොවුන්ගේ ඉක්මවීම වේ. මහණෙනි, නානාත්වවු (අනෙකප්‍රකාරවු) නොයෙක් අරමුණු ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. එකත්වවු එක් අරමුණක් ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. මහණෙනි, නානාත්වවු නොයෙක් අරමුණු ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාව කවරද? මහණෙනි, රූපයන්හි උපෙක්ෂාව ඇත්තේය. ශබ්දයන්හි ඇත්තේය. ගන්ධයන්හි ඇත්තේය. රසයන්හි ඇත්තේය. ස්පර්ශයන්හි ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ උපෙක්ෂාව නානාත්වවු නොයෙක් අරමුණු ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාව වේ.

13. "මහණෙනි, ඒකත්වවු එක අරමුණක් ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂා කවරිද? මහණෙනි, ආකාසානඤ්චායතනය ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. විඤ්ඤාණඤ්චායතනය ඇසුරුකළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ උපෙක්ෂාව එකත්වවු එක අරමුණක් ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාව වේ. මහණෙනි, එහි යම් මේ එකත්වවු එක අරමුණක් ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් වේද, ඒ නිසා එයට පැමිණ යම් මේ නානාත්වවු නොයෙක් අරමුණු ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් වේද, එය දුරුකරවී. එය ඉක්මවවී. මෙසේ මේ උපෙක්ෂාවගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ උපෙක්ෂාවගේ ඉක්මවීම වේ. මහණෙනි, තෘෂ්ණා රහිත බව නිසා තෘෂ්ණා රහිත බවට පැමිණ යම් මේ එකත්වවු එක අරමුණක් ඇසුරු කළොවු උපෙක්ෂාවක් වේද, එය දුරු කරවී. එය ඉක්මවවී. මෙසේ මේ උපෙක්ෂාවෙන් දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ උපෙක්ෂාවගේ ඉක්මවීම වේ. එහි මෙය නිසා මෙය දුරුකරවියයි මෙසේ යමක් කියන ලද්ද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

14. "ආයථී පුද්ගල තෙමෙ යම් සතිපට්ඨාන තුනක් සේවනය කෙරේද, ආයථීච්ච ශාස්තෘතෙම යම් සතිපට්ඨාන තුනක් සේවනය කරන්නේ සමුහයාට අනුශාසනා කරන්නට සුදුසු වේයයි මෙසේ

වනාහි මේ කියන ලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ශාස්තෘතෙම ශ්‍රාවකයන්ට අනුකම්පා ඇත්තේ වැඩ කැමැත්තේ අනුකම්පා පිණිස, මෙය තොපට වැඩ පිණිස, මෙය තොපට සැප පිණිස වේයයි ධර්මය දෙශනා කරයි.

15. "උන්වහන්සේගේ ඒ ධර්මය ශ්‍රාවකයෝ අසනු නොකැමැති වෙත්ද, කන් නොඵලවත්ද, දැනගැනීම පිණිස සිත නොපිහිටුවත්ද, ශාස්තෘතෙම වහන්සේගේ අනුශාසනාවෙන් ඉක්ම පවතිත්ද, මහණෙනි, එහි තථාගත තෙම නොම සතුටු සිත් ඇත්තේ වෙයි. සතුටු සිත් ඇති බව ප්‍රකාශ නොකරයි. ද්වේෂය වෑස්සීමක් නැතිව සිහියෙන් යුක්තව නුවණින් යුක්තව වාසය කරයි. මහණෙනි, ආයථීච්ච සමායක් සම්බුද්ධ තෙම යම් සතිපට්ඨානයක් සේවනය කරයිද, යම් සතිපට්ඨානයක් සේවනය කරන්නාවූ ආයථීච්ච ශාස්තෘතෙම සමුභයාට අනුශාසනා කරන්ට සුදුසුවූ මේ පළමු වැනි සතිපට්ඨානයයි කියනු ලැබේ.

16. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ශාස්තෘතෙම අනුකම්පා ඇත්තේ, වැඩ කැමැත්තේ, අනුකම්පා පිණිස මෙය තොපට වැඩ පිණිස මෙය තොපට සැප පිණිසයයි, ශ්‍රාවකයන්ට ධර්මය දෙශනා කරයි. උන්වහන්සේගේ ධර්මය ඇතැම් ශ්‍රාවකයෝ අසනු කැමැති නොවෙත්. කන් නොඵලවත්. දැන ගැනීමට සිත නොපිහිටුවත්. ශාස්තෘතෙම වහන්සේගේ අනුශාසනාවෙන් වෙන්ව පවතිත්. ඇතැම් ශ්‍රාවකයෝ අසනු කැමැති වෙත්. කන් ඵලවත්. දැනගැනීම පිණිස සිත පිහිටුවත්. ශාස්තෘතෙම වහන්සේගේ අනුශාසනා වෙන් වෙන්ව නොපවතිත්. මහණෙනි, එහි තථාගතතෙම සතුටු සිත් ඇත්තේද නොමවේ. සතුටු සිත් ඇති බවද ප්‍රකාශ නොකරයි. නොසතුටු සිත් ඇත්තේද නොවෙයි. නොසතුටු සිත් ඇති බවද ප්‍රකාශ නොකරයි. සතුටු සිත් ඇති බවද නොසතුටු සිත් ඇති බවද යන ඒ දෙකම දුරු කොට හෙතෙම මධ්‍යස්ථවූයේ සිහියෙන් යුක්තව නුවණින් යුක්තව වාසය කරයි. මහණෙනි, ආයථීතෙම යම් සතිපට්ඨානයක් සේවනය කරයිද, ආයථීච්ච ශාස්තෘතෙම යම් සතිපට්ඨානයක්

සේවනය කරන්නේ සමුහයාට අනුශාසනා කරනට සුදුසු මේ දෙවැනි සතිපට්ඨානයයි කියනු ලැබේ.

17. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ශාස්තෘ තෙම අනුකම්පා ඇත්තේ, වැඩ කැමැත්තේ, අනුකම්පා පිණිස මෙය තොපට හිත පිණිසය, මෙය තොපට සැප පිණිසයයි, ශ්‍රාවකයන්ට ධර්මය දෙශනා කරයි. උන්වහන්සේගේ ධර්මය ශ්‍රාවකයෝ අසනු කැමැති වෙත්. කන් එලවත්. දැන ගැණීමට සිත පිහිටුවත්. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුශාසනාවෙන් බැහැරවද නොපවතිත්. මහණෙනි, එහි තථාගත තෙම සතුටු සිත් ඇත්තේද වෙයි. සතුටු සිත් ඇති බවද ප්‍රකාශ කරයි. ආශාව වැස්සීමෙන් තොරව සිහියෙන් යුක්තව, නුවණින් යුක්තව වාසය කරයි. මහණෙනි, ආයථී තෙම යම් සතිපට්ඨානයක් සේවනය කරයිද, ආයථීවූ ශාස්තෘතෙම යම් සතිපට්ඨානයක් සේවනය කරන්නේ සමුහයාට අනුශාසනා කරනට සුදුසු තුන්වැනි සතිපට්ඨානයයි කියනු ලැබේ.

18. "ආයථීවූ සමාක් සම්බුද්ධ තෙම යම් සතිපට්ඨාන තුනක් සේවනය කෙරේද, ආයථීවූ ශාස්තෘතෙම යමක් සේවනය කරන්නේ, සමුහයාට අනුශාසනා කරනට සුදුසුවේයයි, මෙසේ යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

"හෙතෙම දමනය කළ යුත්තන් දමනය කරන්නවුන් අතුරෙන් නිරුත්තරවූ පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි සාර්ථ වාහකයෙකු බඳුයි කියනු ලැබේයයි, මෙසේ වනාහි මේ කියන ලදී. කුමක් සඳහා මේ කියන ලදද? මහණෙනි, ඇතුන් දමනය කරන්නෙකු විසින් දමනය කළාවූ ඇතා මෙහෙයවන ලද්දේ එකම දිසාවකට දුවයි-පූර්ව දිසාවට හෝ පශ්චිම දිසාවට හෝ උතුරු දිසාවට හෝ දකුණු දිසාවට හෝ (දුවයි). මහණෙනි, අසුන් දමනය කරන්නෙකු විසින් දමනය කළාවූ අසු මෙහෙයවන ලද්දේ, එකම දිසාවකට පූර්ව දිසාවට හෝ පශ්චිම දිසාවට හෝ උතුරු දිසාවට හෝ දකුණු දිසාවට හෝ දුවයි. මහණෙනි, ගවයන් දමනය කරන්නෙකු විසින් දමනය කළාවූ ගවයා මෙහෙයවන ලද්දේ එකම දිසාවකට පූර්වදිසාවට හෝ පශ්චිම

දිසාවට හෝ උතුරු දිසාවට හෝ දකුණු දිසාවට හෝ දූවයි. මහණෙනි අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් විසින් දමනය කළාවූ පුරුෂතෙම මෙහෙයවන ලද්දේ අටදිසාවන්ටම දූවයි. රූපී පුද්ගල තෙම රූපයන් දකියි. මේ පළමුවන දිසාවයි. තමා කෙරෙහි අරූප සංඥා ඇත්තේ පිටත්හි රූපයන් දකියි. මේ දෙවන දිසාවයි. සුභයයිම අදහස් ඇත්තේ වෙයි. මේ තුන් වන දිසාවයි සියලු ආකාරයෙන් රූප සංඥාවන් ඉක්මවීමෙන් ප්‍රතිස සංඥාවන් නැසීමෙන් නානාත්ම සංඥාවන් මෙතෙහි නොකිරීමෙන් ආකාසය අනන්තයයි ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කරයි. මේ සතරවන දිසාවයි. සියලු ආකාරයෙන් ආකාසානඤ්චායතනය ඉක්මවා, විඤ්ඤාණය අනන්තයයි විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කරයි. මේ පස්වන දිසාවයි. සියලු ආකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායතනය ඉක්මවා කිසිවක් නැත්තේයයි, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කරයි. මේ සවන දිසාවයි. සියලු ආකාරයෙන් ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය ඉක්මවා නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කරයි. මේ සත්වන දිසාවයි සියලු ආකාරයෙන් නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන සමාපත්තිය ඉක්මවා සඤ්ඤා වෙදයින නිරොධ සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කරයි. මේ අටවන දිසාවයි. මහණෙනි, අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දමනය කරණලද පුරුෂතෙම මෙහෙයවන ලද්දේ මේ අට දිසාවන්ට විශෙෂයෙන් දිවීම කරයි. හෙතෙම දමනය කළයුත්තන් දමනය කරන්නවුන් අතුරෙන් නිරුත්තරවූ පුරිසදම්ම සාරථී, යි කියනු ලැබෙයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද එය මේ සඳහා කියන ලදී.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

සත්වැනි සළායතන විභංග සූත්‍රය නිමි. (4-7)

38. උද්දෙස විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට "මහණෙනි" කියා ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. "පින්වතුන් වහන්සැයි" ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. "මහණෙනි, තොපට උද්දෙසයක් විභංගයක් (මාතෘකාවද විස්තරයද) දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව්. යහපත්කොට මෙනෙහිකරව්. කියන්නෙමි" යනුයි. "එසේය, ස්වාමීනි," කියා ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

3. "මහණෙනි, භික්ෂුතෙම යම් යම් ආකාරයකින් නුවණින් පිරිසිදු බලන්නෙකුට පිටත් අරමුණුවල සිත නොවිසිරයන්නේද ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීම් වශයෙන් නොපිහිටියේද, විඤ්ඤාණය තමායයි නොගැනීම නිසා ආශාවෙන් තැතිනොගන්නේද? ඒ ඒ ආකාරයෙන් පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිර ගිය කල්හි භාවනා අරමුණෙහි ඇලීම් වශයෙන් නොපිහිටි කල්හි විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නාහට මත්තෙහි ජාති ජරා මරණ දුක්ඛ සමුදයන්ගේ හටගැනීමෙක් නොවන්නේය." භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට ඇතුල්වූසේක.

4. "ඉක්බිති ඒ භික්ෂූන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැර ගිය නොබෝ කල්හි මෙබඳු සිතක් විය. ඇවැත්නි, අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංක්ෂෙපයෙන් මේ උද්දෙසය වදාරා විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට ඇතුල්වූසේක. පිරිසිදු බලන්නහුට පිටත් අරමුණුවල සිත නොවිසිර යන්නේද, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීම් වශයෙන් සිත නොපිහිටියිද විඤ්ඤාණය තමායයි නොගැනීම නිසා තැති

නොගන්නේද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් මහණ තෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, පිටත් අරමුණුවල සිත විසිර නොගිය කල්හි, නොවිසිරීම ඇති කල්හි, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීමෙන් නොපිහිටි කල්හි, විඤ්ඤාණය තමායයි නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නා කල්හි, මත්තෙහි ජාති, ජරා, මරණ දුක්ඛයන්ගේ හටගැනීමක් නොවන්නේයයි වදාළේය. කවරෙක් නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් උදෙසනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකරනලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් විභාග කරන්නේදැයි” කියයි.

5. “එකල්හි ඒ භික්ෂුන්ට මෙබඳු අදහසක් විය. මේ ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද මනාව වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැති භික්ෂුන් විසින්ද ගරු කරණ ලද්දේය ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොටින් උදෙසනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකරණලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් විභාග කරන්ට සමර්ථ වන්නේය. අපි ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට යමු. ගොස්, ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන්ගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙමු නම් යහපතැයි යනුයි.

6. “ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට ගියාහුය. ගොස්, ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන් සමග සතුටු වූවාහුය. සතුටු විය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසක හුන්නාහුය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන්ට මෙය කීවාහුය. “ආයුෂ්මත් කච්චායන ස්ථවිරයන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට මේ උද්දෙසය කොටින් වදාරා විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට ඇතුළුවූසේක.

‘මහණෙනි, යම් යම් ආකාරයකින් පිරිසිදු බලන්නහුගේ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිර යන්නේද, ධ්‍යාන අරමුණෙහි

ඇලීම් වශයෙන් නොපිහිටන්නේද, විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නේද, ඒ ඒ ආකාරයෙන් මහණතෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරගිය කල්හි නොවිසිරීම ඇති කල්හි, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීම් වශයෙන් නොපිහිටි කල්හි, විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැතිගැන්මක් නැත්තනුට මත්තෙහි ජරා, ජරා, මරණය දුක්ඛයන්ගේ හටගැනීමක් නොවන්නේය යනුයි, ආයුෂ්මත් වූ කච්චායන ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැරගිය නොබෝ කල්හි මෙබඳු සිතක් විය. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට මේ උද්දෙසය වනාහි සංක්ෂෙපයෙන් උදෙසා විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට ඇතුල්වූසේක.

‘යම් යම් ආකාරයකින් පිරිසිදු බලන්නෙකුට සිත පිටත් විසිර නොයන්නේද, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීම් වශයෙන් නොපිහිටන්නේද, තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නේද, ඒ ඒ ආකාරයෙන් මහණතෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, පිටත් අරමුණුවල සිත නොවිසිර ගිය කල්හි, නොවිසිරීම ඇති කල්හි, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීමෙන් නොපිහිටි කල්හි, තමායයි නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නාහට මත්තෙහි ජාති, ජරා, මරණ දුක්ඛයන්ගේ හට ගැනීමක් නොවන්නේය’ යනුයි. කවරෙක් වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොටින් උදෙසනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ විභාග නොකරන ලද මේ උද්දෙසයාගේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග කරන්නේදැයි කියායි.

7. “ආයුෂ්මත් කච්චායන ස්ථවිරයෙනි, ඒ අපට මෙබඳු සිතක් විය. මේ ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැති හික්ෂුන් විසින්ද ගරු කරණ ලද්දේය ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොටින් උදෙසනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණලද මේ උද්දෙසයාගේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග කරන්නට සමර්ථ

වේ. අපි ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹෙන්නෙමු. එළඹ, ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන්ගෙන් මේ කරුණ අසන්නෙමු නම්, යහපතැයි කියයි. ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ එය විස්තර කෙරේවා” යි කීවාහුය.

8. “ඇවැත්නි, යම්සේ හරයෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, හරය සොයන්නාවූ පුරුෂයෙක් තෙම හර සෙවීමෙහි හැසිරෙන්නේ පිහිටියාවූ, හර ඇත්තාවූ, මහත් ගසක්හුගේ මූල ඉක්මවා, කඳ ඉක්මවා, අතු රිකිලිවල හරය සෙවිය යුතුයයි හඟින්නේද, මෙයත් එසේය. ආයුෂ්මතුන්ලාට ශාස්තෘන් වහන්සේ සම්මුඛවූ කල්හි ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉක්මවා අපගෙන් මේ කරුණ ඇසිය යුතුයයි හඟින්නහුය. ඇවැත්නි, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි දතයුත්ත දන්නාහ. දැක්ක යුත්ත දක්නාහ. ඇසක්ම වූයේ, ඤාණයක්ම වූයේ, ධර්මයක්ම වූයේ, ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ, කියන්නෙක් වූයේ, පවත්වන්නෙක් වූයේ, අර්ථයට පමුණුවන්නෙක් වූයේ, අමෘතය දෙන්නෙක් වූයේ, ධර්මස්වාමී වූයේ, තථාගතවූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්ම මේ කාරණය ඇසිය යුත්තේය. යම්සේ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන්නේද, එසේ එය දරන්නහුය. මෙය ඊට සුදුසු කාලයද වූයේයයි” කීය.

9. “ආයුෂ්මත් කච්චායන ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒකාන්තයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දතයුත්ත දන්නේය. දැක්ක යුත්ත දක්නේය. ඇසක්ම වූයේ, ඤාණයක්ම වූයේ, ධර්මයක්ම වූයේ, ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ, කියන්නෙක් වූයේ, පවත්වන්නෙක් වූයේ, අර්ථයට පමුණුවන්නේ, අමෘතය දෙන්නේ, ධර්මස්වාමී වූයේ, තථාගත වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්ම මේ කාරණය අසන්නෙමු. යම්සේ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන්නේද, එසේ එය දරන්නෙමු, යන යමක් වේද, මෙය ඊට සුදුසු කාලයද වූයේය. එතකුදු වුවත් ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්මද වර්ණනා කරණ ලද්දේය. නුවණැත්තාවූ හික්ෂුන් විසින්ද ගරු කරණ ලද්දේය ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ

විසින් කොටින් උදෙසනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් විභාගකරන්ට සමර්ථ වේ. ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ මෙය බරක් වශයෙන් විස්තර කරන සේක්වා”යි කීවාහුය.

10. “ඇවැත්නි, එසේවී නම්, අසව්. යහපත්කොට මෙතෙහි කරව්. කියන්නෙමියි” කිය. “ඇවැත්නි, එසේයයි,” ඒ හික්ෂුහු, ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන්ට උත්තර දුන්හ. ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරතෙම මෙය ප්‍රකාශ කළේය. “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට කොටින් යම් උද්දෙසයක් උදෙසා විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩිසේක්ද? මහණෙනි, ‘යම් යම් ආකාරයකින් පිරිසිදු බලන්නහුගේ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිර පවත්නේද, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලීමෙන් නොපිහිටන්නේද, විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නේද, ඒ ආකාරයෙන් මහණ තෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරීම ඇති කල්හි, ධ්‍යාන අරමුණෙහි ඇලී නොසිටි කල්හි, තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නහුට මත්තෙහි ජාති, ජරා, මරණය දුක්ඛයන්ගේ හටගැනීමක් නොවන්නේය’ යනුයි. ඇවැත්නි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ කොටින් උදෙසන ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දනිමි.

11. “ඇවැත්නි, කෙසේ නම් සිත පිටත් අරමුණුවල විසිර ගියේයයි කියනු ලැබේද, ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුහුගේ සිත ඇසින් රූපය දැක ඒ රූපාරමුණට අනුව ගමන් කරන්නේ වේද, රූපාරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණාවූද, රූපාරමුණු රස විඳීමෙහි වෙළුණාවූද, රූපාරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳෙන රැහැණින් යුක්තවූද සිත පිටත් අරමුණුවල විසිර ගිය පැතිර ගියේයයි කියනු ලැබේ.

“කණින් ශබ්දය අසා සිත ශබ්ද අනුව ගමන් කරන්නේ වෙයිද, සිත ශබ්දාරමුණු රස විඳීමෙන් බැඳුණාවූ ශබ්දාරමුණු

රස විඳීමෙහි වෙළඳනාවු ශබ්දාරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණු රුහුණින් යුක්තවූ සිත පිටත් අරමුණුවල විසිරගිය සිතයයි කියනු ලැබේ.

“නැහැයෙන් සුවඳ ආඝ්‍රාණයකොට සිත ගන්ධ අරමුණ අනුව ගමන්කරන්නේ වෙයිද, ගන්ධාරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණාවු, ගන්ධාරමුණු රස විඳීමෙහි වෙළඳනාවු, ගන්ධාරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණු රුහුණින් යුක්තවූ සිත පිටත් අරමුණුවල විසිරගිය සිතයයි කියනු ලැබේ.

“දිවෙන් රසය විඳ සිත රසාරමුණු අනුව ගමන්කරන්නේ වෙයිද, රස අරමුණ රස විඳීමෙහි බැඳුණාවු, රස අරමුණු රස විඳීමෙහි වෙළඳනාවු, රස අරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණ රුහුණින් යුක්තවූ සිත පිටත් අරමුණුවල විසිරගිය සිතයයි කියනු ලැබේ.

“කයින් ස්පර්ශයන් ස්පර්ශකොට සිත ප්‍රඡට්ඨාස අරමුණ අනුව ගමන් කරන්නේ වෙයිද, ප්‍රඡට්ඨාස අරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණාවු, ප්‍රඡට්ඨාස අරමුණ රස විඳීමෙහි වෙළඳනාවු, ප්‍රඡට්ඨාස අරමුණු රස විඳීමෙහි බැඳුණු රුහුණින් යුක්තවූ සිත පිටත්හි අරමුණුවල විසිරගිය සිතයයි කියනු ලැබේ.

“සිතින් ධර්මාරමුණු දැන සිත ධර්මාරමුණු අනුව ගමන් කරන්නේ ධර්මාරම්මණයෙහි රස විඳීමෙහි, බැඳුණාවුද, ධර්මාරම්මණ රස විඳීමෙහි වෙළඳනාවුද, ධර්මාරම්මණ රස විඳීමෙහි රුහුණින් යුක්තවූද සිත පිටත් අරමුණුවල විසිර ගියේ පැතිරගියේයයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි සිත පිටත් අරමුණුවල විසිර ගියේයයි කියනු ලැබේ.

12. “ඇවැත්නි, කෙසේ නම් සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසුරුණේයයි කියනු ලැබේද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුහුගේ සිත ඇසින් රූපයක් දැක, රූප අරමුණ අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, රූපාරමුණෙහි රස විඳීමෙහි නොබැඳුණාවු, රූප අරමුණෙහි රස විඳීමෙහි නොවෙළඳනාවු, රූප අරමුණෙහි

රස විදීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ, සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

13 "කණින් ශබ්දය අසා සිත ශබ්ද අරමුණ අනුව ගමන් නොකරන්නේ වෙයිද, සිත අරමුණු රස විදීමෙහි නොබැඳුණාවූ, ශබ්ද අරමුණු රස විදීමෙහි නොවෙළුණාවූ, ශබ්ද අරමුණු රස විදීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

"නාසයෙන් ආඝ්‍රාණයකොට සිත ගන්ධ අරමුණ අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, ගන්ධාරම්මණ රස විදීමෙහි නොබැඳුණාවූ, ගන්ධාරම්මණ රස විදීමෙහි නොවෙළුණාවූ, ගන්ධාරම්මණ රස විදීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

"දිවෙන් රසය විද සිත රසාරම්මණය අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, රසාරම්මණ රස විදීමෙහි නොබැඳුණාවූ, රසාරම්මණ රස විදීමෙහි නොවෙළුණාවූ, රසාරම්මණ රස විදීමෙහි නොබැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ, සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

"කයින් ස්පර්ශයන් ස්පර්ශකොට සිත ප්‍රඡ්ච්චාස අරමුණ අනුව ගමන් නොකරන්නේ වෙයිද, ප්‍රඡ්ච්චාස අරමුණ රස විදීමෙහි නොබැඳුණාවූ, ප්‍රඡ්ච්චාස අරමුණු රස විදීමෙහි නොවෙළුණාවූ, ප්‍රඡ්ච්චාස අරමුණු රස විදීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

"සිතින් ධර්මාරමුණු දැන ධර්මාරම්මණය අනුව සිත ගමන් නොකරන්නේ වේද, ධර්මාරමුණෙහි රස විදීමෙහි නොබැඳුණාවූ ධර්මාරමුණේ රස විදීමෙහි නොවෙළුණාවූ, ධර්මාරමුණු රස විදීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත පිටත් අරමුණුවලට නොවිසිරුණු සිතයයි කියනු ලැබේ.

"ආචැත්ති, මෙසේ වනාහි පිටත් අරමුණුවල නොවිසිර ගිය නොපැතිරගිය සිතයයි කියනු ලැබේ.

14. "ඇවැත්නි, කෙසේ නම් ධ්‍යානාරම්මණයෙහි සිත ඇලී පිහිටියේයයි කියනු ලැබේද, ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුලල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත ඒ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය අනුව ගමන්කරන්නේ වෙයිද, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙහි හා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි බැඳුණාවූ විවේකයක් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි වෙළුණාවූ, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි බැඳුණු රැහැණින් යුක්තවූ සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලීසිටින සිතයයි කියනු ලැබේ.

15. "ඇවැත්නි, නැවතද, භික්ෂුතෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇත්තාවූ සිත සම්බන්ධ එකඟ බැව් ඇති, විතර්ක රහිතවූ, විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය අනුව ගමන්කරන්නේ වේද, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි බැඳුණාවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි වෙළුණාවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැපයෙහි රස විඳීමෙහි රැහැණින් යුක්තවූ සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී සිටියේයයි කියනු ලැබේ.

16. "ඇවැත්නි, නැවතද භික්ෂුතෙම ප්‍රීතියගේද, නොඇල්මෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේද, සිහි නුවණ ඇත්තේද, වාසය කරයි. සැපයද කයින් විඳියි. ආයථියෝ ඒ යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සැපවිහරණ ඇත්තේයයි කියනද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත ඒ උපෙක්ෂාව අනුව ගමන්කරන්නේ වේද, උපෙක්ෂා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි බැඳුණු, උපෙක්ෂා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි වෙළුණු උපෙක්ෂා සැපයෙහි රස විඳීමෙහි රැහැණින් යුක්තවූ සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලීසිටියේයයි කියනු ලැබේ.

17. “ආචාරිණී, නැවත භික්ෂුතෙම සැපයද දුරු කිරීමෙන්, දුකද දුරු කිරීමෙන් පළමුකොටම සොම්නස්, දොම්නස් දෙක නැසීමෙන් නිදුක්වූ, නොසැපවූ, උපෙක්ෂා ස්මෘතීන්ගේ පිරිසිදු බැව් ඇති වතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත දුක් නැතිවීම, සැප නැතිවීම අනුව ගමන් කරන්නේ වේද, නිදුක් නොසැපයෙහි රස විඳීමෙහි බැඳුණු, නිදුක් නොසැපයෙහි රස විඳීමෙහි වෙළුණු, නිදුක් නොසැප රස විඳීමෙහි රුහුණින් යුක්තවූ සිත ධ්‍යානාරම්භයෙහි ඇලී සිටියේයයි කියනු ලැබේ.

“ආචාරිණී, මෙසේ වනාහි ධ්‍යානාරම්භයෙහි සිත ඇලී සිටියේයයි කියනු ලැබේ.

18. “ආචාරිණී, කෙසේ නම් ධ්‍යානාරම්භයෙහි සිත ඇලී නොසිටියේයයි කියනු ලැබේද, ආචාරිණී, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම සියලු අකුශලයන්ගෙන් වෙන්වම, විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති, ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි නොබැඳුණු විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙහි හා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි නොවෙළුණු විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙහි හා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි බැඳුණු රුහුණින් යුක්ත නොවූ සිත ධ්‍යානාරම්භයෙහි ඇලී නොසිටි සිතයයි කියනු ලැබේ.

19. “ආචාරිණී, නැවත භික්ෂුතෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් සිතේ පැහැදීම ඇති කරන්නාවූ, සිතේ එකඟ බව ඇතිකරන්නාවූ, විතර්ක රහිතවූ, විචාර රහිතවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති, ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙහි හා සැපය පිළිබඳ රසවිඳීමෙහි නොබැඳුණාවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙහි හා සැපය පිළිබඳ රසවිඳීමෙහි නොවෙළුණාවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි බැඳුණු

රැහැණින් යුක්ත නොවූ, සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොපිහිටියේයයි කියනු ලැබේ.

20. "ඇවැත්නි, නැවතද හික්ෂුතෙම ප්‍රීතියගේද නොඇල්මෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, වාසය කෙරෙයි. සිතියෙන් යුක්තවූයේ කයින් සැප විදියි. යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිතියෙන් යුක්තවූයේ, සැප විභරණ ඇත්තේයයි ආයථියෝ කියන්ද, ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත උපෙක්ෂාව අනුව ගමන් නොකරන්නේ වේද, උපෙක්ෂා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි නොබැඳුණු, උපෙක්ෂා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි නොවෙළුණ, උපෙක්ෂා සැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි බැඳුණ රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොපිහිටියේයයි කියනු ලැබේ.

21. ඇවැත්නි, නැවතද හික්ෂුතෙම සැපයද දුරු කිරීමෙන් දුක නැතිකිරීමෙන් කල් ඇතිවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප නැත්තාවූද උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිතිය පිළිබඳ පිරිසිදු බැව් ඇති, චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ සිත නිදුක් නොසැපය අනුව ගමන් නොකරයි. නිදුක් නොසැපය පිළිබඳ රසවිඳීමෙහි බැඳීමක් නැති, නිදුක් නොසැපය පිළිබඳ රස විඳීමෙහි වෙළීමක් නැති, නිදුක් නොසැප පිළිබඳ රසවිඳීමෙහි බැඳුණු, ආස්වාදනය හා සංයෝජනයෙන් රැහැණින් යුක්ත නොවූ සිත ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොපිහිටියේයයි කියනු ලැබේ. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි ධ්‍යානාරම්මණයෙහි සිත ඇලී නොපිහිටියේයයි කියනු ලැබේ.

22. "ඇවැත්නි, කෙසේ නම් තමායයි ගැනීමට දෙයක් නැතිවීම නිසා තැතිගැනීම වේද, ඇවැත්නි, මේ ලොකයෙහි ඇසුපිරූ තැන් නැත්තාවූ පෘථග්ජන තෙම ආයථියන් නොදක්නේ, ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂ නුවූයේ, ආයථී ධර්මයෙහි නොහික්මුනේ, සත්පුරුෂයන් නොදක්නේ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි අදක්ෂවූයේ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුනේ, රූපය තමා

වගයෙන් දකියි. රූපය ඇත්තකු තමා වගයෙන් හෝ දකියි. තමා කෙරෙහි රූපය ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. රූපය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. ඔහුගේ ඒ රූපය වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දකින් වෙයි. රූපයාගේ වෙනස්වීමෙන් හා අන්පරිදි වීමෙන් රූපයාගේ වෙනස්වීමට අනුව ඔහුගේ සිතද වෙනස් වෙයි. රූපයන්ගේ වෙනස්වීමට අනුව වෙනස්වූ ඔහුගේ සිතින් හටගත් තෘෂ්ණා තැතිගැන්මවූ අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ කරත්. කුසල් සිත විනාශවීමෙන් තෘෂ්ණා තැතිගැන්මෙන්ද භය තැති ගැන්මෙන්ද තැතිගැනීම් සහිත වෙයි. දුක් සහිත වෙයි. ආලය සහිත වෙයි. මමයයි ගතයුත්තක් නැති කල්හි තැතිගනියි.

“වේදනාව තමා වගයෙන් දකියි. වේදනාව ඇත්තකු තමාය කියා හෝ තමා කෙරෙහි වේදනාව ඇත්තේ යයි කියා හෝ වේදනාවෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ තමා කෙරෙහි වේදනාව ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. ඔහුගේ ඒ වේදනාව වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. වේදනාව වෙනස් වීමෙන් හා අන්පරිදි වීමෙන් වේදනාවේ වෙනස්වීම අනුව ඔහුගේ සිතද වෙනස් වෙයි. වේදනාවන්ගේ වෙනස්වීමට අනුව වෙනස්වූ ඔහුගේ සිතින් හටගත් තෘෂ්ණා තැතිගැන්මවූ අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ කරත්. කුසල් සිත විනාශවීමෙන් තැතිගැනීම් සහිත වෙයි. දුක් සහිත වෙයි. ආලය සහිත වෙයි. මමයයි ගතයුත්තක් නැති කල්හි තැතිගනියි.

“සංඥාව තමා වගයෙන් දකියි. සංඥාව ඇත්තකු තමාය කියා හෝ තමා කෙරෙහි සංඥාව ඇත්තේයයි කියා හෝ සංඥාවෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. ඔහුගේ ඒ සංඥාව වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. සංඥාව වෙනස් වීමෙන් හා අන් පරිදි වීමෙන් සංඥාවේ වෙනස්වීම අනුව ඔහුගේ සිත වෙනස් වෙයි. සංඥාවන්ගේ වෙනස්වීමට අනුව වෙනස්වූ සිතින් හටගත් තෘෂ්ණා තැතිගැන්මවූ අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ කරත්. කුසල් සිත විනාශ වීමෙන් තැතිගැනීම් සහිත

වෙයි. දුක් සහිත වෙයි. ආලය සහිත වෙයි. මමයයි ගතයුත්තක් නැතිකල්හි තැති ගනියි.

“සංස්කාරයන් තමා වශයෙන් දකියි. සංස්කාර ඇත්තකු තමායයි කියා හෝ තමා කෙරෙහි සංස්කාර ඇත්තේ යයි කියා හෝ සංස්කාරයෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. ඔහුගේ ඒ සංස්කාර වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. සංස්කාර වෙනස් වීමෙන් හා අන්පරිදි වීමෙන් සංස්කාරයන්ගේ වෙනස්වීම අනුව ඔහුගේ සිත වෙනස්වෙයි. සංස්කාරයන්ගේ වෙනස් වීමට අනුව වෙනස්වූ සිතින් හට ගත් තෘෂ්ණා තැතිගැන්මවූ අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ කරත්. කුසල් සිත විනාශ වීමෙන් තැතිගැනීම් සහිත වෙයි. දුක් සහිත වෙයි. ආලය සහිත වෙයි. මම යයි ගතයුත්තක් නැතිකල්හි තැතිගනියි.

“විඤ්ඤාණය තමා වශයෙන් දකියි. විඤ්ඤාණය ඇත්තකු තමායයි කියා හෝ ගනියි. විඤ්ඤාණය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. තමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. ඔහුගේ ඒ විඤ්ඤාණය වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. ඔහුගේ විඤ්ඤාණය වෙනස් වීමෙන් හා අන්පරිදි වීමෙන් විඤ්ඤාණයාගේ වෙනස්වීම අනුව සිතද වෙනස් වේ. ඔහුගේ විඤ්ඤාණය වෙනස්වීම අනුව වෙනස්වූ සිතින් හටගත් තෘෂ්ණා තැතිගැනීම් වන අකුසල ධර්මයෝ කුසල් සිත විනාශ කරත්. කුසල් සිත විනාශ වීමෙන් තැති ගැනීම් සහිත වෙයි. දුක් සහිත වෙයි. ආලය සහිත වෙයි. තමායයි ගැනීමට දෙයක් නැතිවීම නිසා තැතිගනියි. මෙසේ වනාහි තමායයි නොගැනීම නිසා තැති ගැනීම වෙයි.

23. “ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මමයයි නොගැනීම නිසා තැති නොකොට පරිත්‍රාශ ගැනීම නොවේද? ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇසුපිරිතැන් ඇති ආයඨීයන් දක්නාවූ ආයඨී ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි හික්මුනාවූ සත්පුරුෂයන් දක්නාවූ සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි හික්මුනාවූ, ආයඨී ශ්‍රාවක තෙම රූපය තමා වශයෙන් නොදකියි.

රූපය ඇත්තෙකු තමා වශයෙන් හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි රූපය ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. රූපයෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. ඔහුගේ ඒ රූපය වෙනස් වේ. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. ඔහුගේ රූපය වෙනස් වීමෙන් අන්පරිදි වීමෙන් රූපය වෙනස්වීම අනුව සිත වෙනස් නොවේ. ඔහුගේ රූපය වෙනස්වීම අනුව වෙනස් වන සිතින් හටගන්නා තැතිගැනීම වන අකුශල ධර්මයෝ කුසල් සිත විනාශ නොකරත්. කුසල් සිත විනාශ නොවීම නිසා තැති ගැනීම් සහිත නොවෙයි. දුක් සහිත නොවෙයි. ආලය සහිත නොවෙයි. තමායයි ගැනීමට දෙයක් නැති නිසා තැති නොගනියි. වේදනාව තමා වශයෙන් නොදකියි. වේදනාව ඇත්තෙකු තමා කියා හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි වේදනාව ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. වේදනාවෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා නොදකියි. ඔහුගේ ඒ වේදනාව වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. වේදනාව පෙරළීමෙන් අන් පරිදි වීමෙන් වේදනාව පෙරළීම අනුව ඔහුගේ සිත වෙනස් නොවේ. ඔහුගේ වේදනාව පෙරළීම අනුව වෙනස් වන සිතින් හට ගත් තැති ගැනීම වන අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ නොකරත්. කුසල් සිත විනාශ නොවීම නිසා තැති ගැනීම් සහිත නොවෙයි. දුක් සහිත නොවෙයි. ආලය සහිත නොවෙයි. තමායයි නොගැනීම නිසාද තැති නොගනියි. සංඥාව ආත්මය වශයෙන් නොදකියි. සංඥාව ඇත්තෙකු තමායයි කියා හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි සංඥාව ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. සංඥාවෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ නොදකියි. ඒ සංඥාව විපරිනාම වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. ඔහු සංඥාව පෙරළීමෙන් අන් පරිදි වීමෙන් සංඥාව පෙරළීම අනුව ඔහුගේ සිත වෙනස් නොවේ. ඔහුගේ සංඥාව පෙරළීම අනුව වෙනස්වූ සිතින් හටගත් තැතිගැනීම් වන අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ සිත විනාශ නොකරත්. කුසල් විනාශ නොවීම නිසා තැති ගැනීම් සහිත නොවෙයි. දුක් සහිත නොවෙයි. ආලය සහිත නොවෙයි. තමායයි ගතයුත්තක් නැති නිසා තැති නොගනියි. සංස්කාරයන් ආත්ම වශයෙන් නොදකියි.

සංස්කාර ඇත්තෙකු තමාය කියා හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි සංස්කාර ඇත්තේය කියා හෝ නොදකියි. සංස්කාරයෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ නොදකියි. ඔහුගේ ඒ සංස්කාර වෙනස්වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. ඔහුගේ සංස්කාර පෙරළීමෙන් අන් පරිදිවීමෙන් සංස්කාර පෙරළීම අනුව ඔහුගේ සිත වෙනස් නොවෙයි සංස්කාර පෙරළීම අනුව වෙනස්වූ සිතින් හටගත් තැතිගැනීම් අකුශල ධර්මයෝ ඔහුගේ කුසල් සිත විනාශ නොකරත්. කුසල් සිත විනාශ නොවීමෙන් තැතිගැනීම් සහිත නොවෙයි දුක් සහිත නොවෙයි. ආලය සහිත නොවෙයි. තමා වශයෙන් ගතයුත්තක් නැති නිසා තැති නොගනියි. විඥානය තමා වශයෙන් නොදකියි. විඥානය ඇත්තෙකු තමා වශයෙන් හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි විඥානය ඇත්තේ කියා හෝ නොදකියි. විඥානයෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ නොදකියි. ඔහුගේ ඒ විඥානය වෙනස් වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් වෙයි. ඔහුගේ විඤ්ඤාණ වෙනස්වීමට අනුව සිත වෙනස් නොවෙයි. ඔහුගේ විඤ්ඤාණය වෙනස් වීමට අනුව වෙනස්වූ සිතින් හටගත් තැතිගැනීම් තෘෂ්ණා පරිතප්පනා අකුසල ධර්ම කුසල් සිත විනාශ නොකරත්. කුසල් සිත විනාශ නොවීමෙන් තැතිගැනීමක් නොවෙයි. දුක් සහිත නොවෙයි. ආලය සහිත නොවෙයි. තමායයි ගැනීමට දෙයක් නැති නිසා තැති නොගනියි. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි තමායයි නොගැනීම නිසා තැති ගැනීම නොවන්නේය.

24. "ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට යම් උදෙසීමක් සැකෙවින් උදෙසා විස්තරයෙන් අර්ථය විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට වැඩිසේක්ද, මහණෙනි, යම් යම් පරිද්දකින් පිරිසිදු බලන්නහුගේ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසුරුනේද, ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොසිටියේද, තමායයි ගැනීමට දෙයක් නැතිවීම නිසා තැති නොගන්නේද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් මහණතෙම පිරිසිදු බලන්නේය මහණෙනි, පිටත් අරමුණුවල සිත් නොවිසිරීම ඇති කල්හි ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී තමායයි අල්වා නොසිටි කල්හි ගතයුත්තක් නැතිවීම නිසා

තැති නොගන්නහුට මත්තෙහි ජාති ජරා මරණය දුක්ඛසමුදය හටගැනීමක් නොවේය යනුයි.

26. “ආවැන්නි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සැකෙවින් උදෙසන ලද විස්තරයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණ ලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දනිමි. ආයුෂ්මත්ති, කැමති වන්නහු නම් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතම එළඹ මේ කාරණය අසව්. යම්සේ තොපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කෙරේද එසේ එය දරා ගනිවිය” කීය.

26. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිරයන්ගේ කීම සතුවත් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක් හිද එතැනට ගියාහුය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පස්ව උන්හ. එකත්පස්ව උන්නාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළාහුය. ‘ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට සැකෙවින් යම් උද්දෙසයක් වනාහි උදෙසා විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට පිවිසි සේකද, ‘මහණෙනි, යම් යම් පරිද්දෙකින් පිරිසිදු බලන්නහුගේ සිත පිටත් අරමුණුවල නොවිසුරුනේද ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොසිටියේ තමායයි නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නේද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් මහණතෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, පිටත් අරමුණුවල විශ්‍රානය වික්ෂිප්ත නොවූ කල්හි නොවිසිරීම ඇති කල්හි ධ්‍යානාරම්මණයෙහි ඇලී නොසිටි කල්හි තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැති නොගන්නහුට මත්තෙහි ජාති ජරා මරණය දුක්ඛ හටගැනීමක් නොවේය යනුයි’ ස්වාමීනි, ඒ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිය නොබෝ කල්හි මෙබඳු අදහසක් විය.

27. ‘ආවැන්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට මේ උද්දෙසය වනාහි සැකෙවින් උදෙසා විස්තරයෙන් අර්ථ විභාග නොකොට හුනස්නෙන් නැගිට විභාරයට පිවිසි සේක. මහණෙනි, යම් යම් පරිද්දෙකින් පිරිසිදු බලන්නහුගේ සිත පිටත් අරමුණුවල වික්ෂිප්ත

නොවූයේ විසිර නොගියේ වෙයිද, ධ්‍යානාරම්භයෙහි ඇලී නොසිටියේ තමායයි නොගැනීම නිසා තැනිගැනීමක් නොවන්නේද? ඒ ඒ පරිද්දෙන් මහණතෙම පිරිසිදු බලන්නේය. මහණෙනි, පිටත්හි අරමුණුවල සිත වික්ෂිප්ත නොවූ කල්හි නොවිසිරීම ඇති කල්හි ධ්‍යානාරම්භයෙහි ඇලී නොසිටි කල්හි තමා වශයෙන් නොගැනීම නිසා තැනි නොගන්නහුට ජාති ජරා මරණ දුක්ඛයන්ගේ හටගැනීමෙක් නොවේය' යනුයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සැකෙවින් උදෙසනලද විස්තරයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණ ලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය කවරෙක් නම් විස්තරයෙන් විභාග කරන්නේදැයි කියායි ස්වාමීනි, ඒ මේ අපට මෙබඳු අදහසක් විය. 'මේ ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙමේ වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින්ද වර්ණනා කරණ ලද්දෙක් වේ. නුවණැති හික්ෂුන් විසින්ද ගරු කරණ ලද්දෙක් වේ. ආයුෂ්මත් මහා කච්චායන ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සැකෙවින් උදෙසනලද විස්තරයෙන් අර්ථ විභාග නොකරණලද මේ උද්දෙසයාගේ අර්ථය විස්තරයෙන් විභාග කරනට සමර්ථද වේ. අපි ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන ස්ථවිර තෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට යමු. ගොස් ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන ස්ථවිරයන් ගෙන් මේ කාරණය පිළිවිසින්නොමු නම් යහපතැයි' කියායි.

"ස්වාමීනි, ඉක්බිති අපි ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන ස්ථවිර තෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියෙමු. පැමිණ ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන ස්ථවිරයන්ගෙන් මේ කාරණය ඇසුවෙමු. ස්වාමීනි, ඒ අපට ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මේ අක්ෂරවලින්, මේ පදවලින් මේ ව්‍යඤ්ජනවලින් අර්ථය විභාග කරණ ලද්දේය"යි කීවාහුය.

28. "මහණෙනි, මහාකච්චායන තෙම පණ්ඩිත වේ. මහණෙනි, මහාකච්චායන තෙම මහත් ප්‍රඥා ඇත්තෙක් වේ. මහණෙනි, තෙපි මාගෙන්ද ඉදින් මේ කාරණය ඇසුවහු නම්, යම්සේ මහාකච්චායනයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේද මමද මෙහි මේ කාරණය එසේම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. අර්ථය මෙයම

වේ. මෙසේම එය දරව් යයි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුයි.

අටවැනි උද්දේස විභංග සූත්‍රය නිමි. (4-8)

39. අරණ විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට ‘මහණෙනි,’ කියා ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “පින්වතුන් වහන්සැයි,” ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. “මහණෙනි, තොපට අරණ විභංගය දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව්. යහපත් කොට මෙනෙහි කරව්, කියන්නෙමි” යනුයි. “එසේය, ස්වාමීනි” යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. “ලාමකවූ, ග්‍රාමයවූ, පෘථග්ජනයන් අයත්වූ, අනායඝීවූ, අවැඩ පිණිස පවත්නාවූ, පස්කම් සැපයෙහි නොයෙදෙන්නේය. දුක්වූ, අනායඝීවූ, අවැඩ පිණිස පවත්නාවූ ආත්මයට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි නොයෙදෙන්නේය. මේ අන්ත (කොටස්) දෙකට වනාහි නොපැමිණ, ප්‍රඥා චක්ෂුස ඇති කරන්නාවූ, නුවණ ඇති කරන්නාවූ, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව අවබෝධ කරණ ලද්දාවූ, මධ්‍යම ප්‍රතිපදා තොමෝ සංසිද්ධිම පිණිස, විශිෂ්ට ඥානය පිණිස, අවබෝධ කිරීම පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතියි. (ස්තුතීකොට) ඔසවා තැබීමද දන්නේය. (නිග්‍රහකොට) පහත් කිරීමද දන්නේය. ඔසවා තැබීමද දැන පහත් කිරීමද දැන නොමඋසස් කරන්නේය. නොම පහත් කරන්නේය. ධර්මයම දෙශනා කරන්නේය. සුඛ විනිශ්චය (විනිශ්චය කරණ ලද සැපය) දන්නේය. සුඛ විනිශ්චය දැන අධ්‍යාත්මයෙහි සැපය අනුව

යෙදෙන්නේය. රහසි (නැති තැන) අගුණ නොකියන්නේය. හමුවෙහිද ගුණ නසන කථා (කිලුටු වචන) නොකියන්නේය. ඉක්මනින් නොකියා හෙමිහිට කියන්නේය. ලෝක ව්‍යවහාරය දැඩි කොට අල්වා නොගන්නේය. ලෝක ව්‍යවහාරය නොඉක්ම වන්නේය. මේ අරණ විභංගයාගේ උද්දේසය වේ.

3. "ලාමකවු, ග්‍රාම්‍යවු, පෘථග්ජනයන් අයත්වු, අනායඝී වු, අවැඩ පිණිස පවත්නාවු, පස්කම් සැපයෙහි නොයෙදෙන්නේය. දුක්වු, අනායඝීවු, අවැඩ පිණිස පවත්නාවු, ශරීරයට දුක් දීමෙහි නොයෙදෙන්නේයයි, මේ වනාහි මෙසේ කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? කාමාවචර ප්‍රතිසන්ධිය හේතුකොටගෙන කාමයෙන් යුක්තවු සැප ඇත්තනුගේ ලාමකවු, ග්‍රාම්‍යවු, පෘථග්ජනයන් අයත්වු, අනායඝීවු අවැඩ ගෙන දෙන්නාවු, යම් සොම්නස හා යෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් සහිත වෙයි. විනාශ සහිත වෙයි. දැඩිවු වෙහෙස සහිත වෙයි. දැවීම් සහිත වෙයි. වරදවා පිළිපැදීම වේ. කාමාවචර ප්‍රතිසන්ධි ඇත්තනුගේ හීනවු, ග්‍රාම්‍යවු, පෘථග්ජනයන් අයත්වු, අනායඝීවු, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවු සොම්නස හා යම් නොයෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් රහිත වේ විනාශ රහිත වේ. දැඩි වෙහෙස රහිත වේ. දැඩි වෙහෙස රහිත වේ. දැවීම් රහිත වේ. යහපත් පිළිපැදීම වේ. දුක්වු, අනායඝීවු, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවු යම් ශරීරයට දුක් දීමෙහි යෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් සහිතවු, විනාශ සහිතවු, වෙහෙස සහිතවු, දැවීම් සහිතවු, වරදවා පිළිපැදීම වේ. දුක්වු, අනායඝීවු, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවු, ශරීරයට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි යම් නොයෙදීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවු, විනාශ නැත්තාවු, වෙහෙස රහිතවු, දැවීම් නැත්තාවු යහපත් ප්‍රතිපදාව වේ.

4. "ලාමකවු, ග්‍රාම්‍යවු, පෘථග්ජනයන් අයත්වු, අනායඝීවු, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවු, පස්කම් සැපයෙහි නොයෙදෙන්නේය. දුක්වු, අනායඝීවු, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවු, ශරීරයට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි නොයෙදෙන්නේයයි මෙසේ ඒ යමක් කියනලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී. මේ අන්ත දෙකට (කොටස්

දෙකට) නොඵළඹ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රඥා චක්ඡුස ඇති කරන්නාවූ, නුවණ ඇති කරන්නාවූ, මනාකොට අවබෝධ කරණ ලද්දාවූ, මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව සංසිද්ධිම පිණිස, විශිෂ්ට ඥානය පිණිස, අවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතියයි මෙසේ කියනලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මේ ආයථී අණ්ටාඛිතික මාර්ගයමවේ. එනම් සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් සංකල්පය, සමයක් වචනය, සමයක් කර්මාන්තය සමයක් ආර්ථය, සමයක් ව්‍යායාමය, සමයක් ස්මෘතිය, සමයක් සමාධිය යන මෙයයි. මේ අන්ත දෙකට නොපැමිණ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව අවබෝධ කළාවූ ප්‍රඥා චක්ඡුස ඇති කරන්නාවූ, නුවණ ඇති කරන්නාවූ, මධ්‍යම ප්‍රතිපදා නොමෝ සංසිද්ධිම පිණිස, විශිෂ්ට ඥානය පිණිස, අවබෝධ කිරීම පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතියි. මෙසේ යමක් කියනලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී.

5. 'ඔසවාලීමද දන්නේය. පහත හෙලීමද දන්නේය. ඔසවාලීමද දැන පහත හෙලීමද දැන නොම ඔසවාලන්නේය. නොම පහත හෙලන්නේය. ධර්මයම දෙශනා කරන්නේයයි, මෙසේ කියනලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? මහණෙනි, කෙසේ නම් ඔසවාලීමත්, පහත හෙලීමත් වේද, ධර්මදෙශනා කිරීමත් නොවේද, කාමාවචර ප්‍රතිසන්ධිය හේතුකොටගෙන කාම සැප ඇත්තනුගේ හීනවූ, ග්‍රාම්‍යවූ, පෘථග්ජනයන් අයත්වූ සොම්නසෙහි යෙදී වාසය කරන්නෝ වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙස සහිතවූ, දැවිලි සහිතවූ වරදවා පිළිපන්නෝයයි කියත් නම්, මෙසේ කියන තැනැත්තේ මේ ආකාරයෙන් සමහරුන් පහත්කොට කථා කරයි. කාමාවචර ප්‍රතිසන්ධිය හේතුකොටගෙන සැප ඇත්තනුගේ කාමයෙන් යුක්තවූ, හිතවූ, ග්‍රාම්‍යවූ, පෘථග්ජනයන් අයත්වූ, අන්‍යායථීවූ, අවැඩ ගෙණදෙන්නාවූ, සොම්නසෙහි නොයෙදෙන්නෝ වෙයිද, ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාවූ, විනාශ රහිතවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවිලි නැත්තාවූ, මනාව පිළිපන්නෝයයි කියත් නම්, මෙසේ කියන තැනැත්තේ මේ ආකාරයෙන් සමහරුන් ඔසවා කථා කරන්නේය.

6 "යම් කෙනෙක් දුක්වූ, අනායථීවූ, අවැඩ ගෙන දෙන්නාවූ, ශරීරයට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි යෙදෙන්නාහු වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙස සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ, වරදවා පිළිපන්නෝයයි කියයි නම්, මෙසේ කියන්නේ මේ ආකාරයෙන් සමහරුන් පහත් කොට කථා කරයි. යම් කෙනෙක් දුක්වූ, අනායථීවූ, අවැඩ ගෙන දෙන්නාවූ, ශරීරයට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි නොයෙදෙන්නාහුද, ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාහු, විනාශ නැත්තාහු, වෙහෙසිම් නැත්තාහු, දැවීම් නැත්තාහු, මනාව පිළිපන්නාහු යයි මෙසේ කියන්නේ මේ ආකාරයෙන් ඇතැමුන් ඔසවා කථා කරයි. යම්කිසි කෙනෙකුන්ගේත් භවසංයෝජනය (භව තෘෂ්ණාව) ප්‍රහීණ නොවූයේද, ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිත වූවාහු, විනාශ සහිත වූවාහු, වෙහෙස සහිත වූවාහු, දැවීම් සහිත වූවාහු, වරදවා පිළිපන්නාහුයයි කියයි, නම් මෙසේ කියන්නේ මේ ආකාරයෙන් ඇතැමුන් පහත හෙලා කථා කරයි. යම්කිසි කෙනෙකුන්ගේත් විභව සංයෝජනය ප්‍රහීණ වූයේද, ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාහු, විනාශ නැත්තාහු, වෙහෙස නැත්තාහු, දැවීම් නැත්තාහු, මනාව පිළිපන්නාහුයයි මෙසේ කියන්නේ මේ ආකාරයෙන් ඇතැමුන් ඔසවා කථා කරයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඔසවාලීමද, පහත හෙලීමද වෙයි. ධර්මදෙශනා කිරීම නොවෙයි.

7. "මහණෙනි, කෙසේ නම් ඔසවාලීමත්, පහත නොහෙලීමත් නොවේද, ධර්මදෙශනා කිරීමක්වේද? කාමාවචර ප්‍රතිසන්ධිය නිසා සැප ඇත්තහුගේ ලාමකවූ, ග්‍රාමාවූ, පෘථග්ජනයන් අයත්වූ, අනායථීවූ, අවැඩ ගෙන දෙන්නාවූ, සොම්නසෙහි යෙදී වාසය කරන්නෝ වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිත වූවාහු, විනාශ සහිත වූවාහු, වෙහෙස සහිත වූවාහු, දැවීම් සහිත වූවාහු, වරදවා පිළිපන්නාහුයයි මෙසේ නොකියයි. මේ කම් සැපෙහි යෙදීමම දුක් සහිත වේ. විනාශ සහිතවේ. වෙහෙස සහිත වේ. දැවීම් සහිත වේ. මිථ්‍යා ප්‍රතිපදාවයයි, මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

‘කාම ප්‍රතිසන්ධිය නිසා කම්සැප ඇත්තනුගේ ලාමකවූ ග්‍රාමයවූ, පාර්ශ්වයන් අයත්වූ, අනායඪීවූ, අවැඩ ගෙණ දෙන්නාවූ, සොම්නසෙහි යෙදී වාසය කරන්නෝ වෙත්ද. ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාහු, විනාශ නැත්තාහු වෙහෙස නැත්තාහු, දැවීම් නැත්තාහු, මනාව පිළිපත්තාහුයයි මෙසේ නොකියයි. කම් සැපෙහි නොයෙදීමම දුක් නැති, විනාශ නැති, වෙහෙස නැති, දැවීම් නැති, යහපත් ප්‍රතිපදාව යයි, මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

“යම් කෙනෙක් දුක්වූ, අනායඪීවූ, අවැඩ ගෙණදෙන්නාවූ තමහට දුක් දීමෙහි යෙදෙන්නෝ වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිත වූවාහු, විනාශ සහිත වූවාහු, වෙහෙස සහිත වූවාහු, දැවීම් සහිත වූවාහු, වරදවා පිළිපදින්නෝයයි මෙසේ නොකියයි. මේ අත්තකිලමථානුයොගයෙහි යෙදීමම දුක් සහිත වේ. විනාශ සහිත වේ. වෙහෙස සහිත වේ. දැවිලි සහිත වේ. වරදවා පිළිපැදීම වේයයි, මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

“දුක්වූ, අනායඪීවූ, අවැඩ ගෙනදෙන්නාවූ, තමහට දුක් දෙන පිළිවෙතෙහි යෙදෙන්නෝ වෙත්ද, ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ දැවිලි නැත්තාවූ, යහපත් ප්‍රතිපත්ති ඇත්තාහුයයි මෙසේ නොකියයි. එහි නොයෙදීමම දුක් නැති විනාශ නැති, වෙහෙස නැති, දැවිලි නැති, යහපත් පිළිවෙත වේයයි මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

“යම්කිසි කෙනෙකුගේ භවසංයෝජනය ප්‍රහීණ නොවූයේ නම් ඒ සියල්ලෝ දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙස සහිතවූ, දැවිලි සහිතවූ, ප්‍රතිපදා වරදවා පිළිපත්තෝයයි මෙසේ නොකියයි. භවසංයෝජනය ප්‍රහීණ නොවූ කල්හි භවය ප්‍රහීණ නොවේයයි, මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

“යම්කිසි කෙනෙකුන්ගේත් භවසංයෝජනය ප්‍රහීණ වූයේද, ඒ සියල්ලෝ දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවිලි නැත්තාවූ, යහපත් පිළිපැදීම ඇත්තෝයයි

මෙසේ නොකියයි. භව සංයෝජනය ප්‍රභිණවූ කල්හි භවය ප්‍රභිණ වෙයි මෙසේ කියන්නේ ධර්මයම දෙශනා කරයි.

“මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඔසවාලීමද, පහත නොහෙලීමද නොවෙයි. ධර්ම දෙශනාව වෙයි.

8. “උසස් කිරීමද දන්නේය, පහත් කිරීමද දන්නේය, උසස් කිරීමද දැන පහත් කිරීමද දැන නොම උසස් කරන්නේය, නොම පහත් කරන්නේය. ධර්මයම දෙශනා කරන්නේයයි, මෙසේ යමක් කියන ලද නම් එය මේ සඳහා කියන ලදී. සැප විනිශ්චය දන්නේය, සැප විනිශ්චය දැන තමා ඇතුළත සැපය අනුව යෙදෙන්නේයයි, මෙසේ මෙය කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මහණෙනි, මේ කාමගුණ පසක් වෙත්. කවර පසක්ද යත්? ඇසින් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ කාන්තවූ මනාපවූ ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇල්ම කරන්නාවූ රූපයෝ වෙත්. කණින් දත යුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇළුම් කටයුතුවූ, ශබ්දයෝ වෙත්.

“නාසයෙන් දතයුතුවූ, ගන්ධයෝ ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇලුම් කටයුතුවූ ගන්ධයෝ වෙත්.

“දිවෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇලුම් කටයුතුවූ රසයෝ වෙත්.

“කයින් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කැමැතිවන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කම්සැප ඵලවන්නාවූ, ඇලුම් කටයුතුවූ ස්පර්ශයෝ වෙත්. මහණෙනි, මොහු වනාහි පඤ්ච කාම ගුණයෝ වෙත්.

“මහණෙනි, මේ පස්කම් ගුණයන් නිසා යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ වනාහි සේවනය නොකටයුතු, නොවැඩියයුතු, බහුල නොකටයුතු කාම සැපයයිද, අසුවියක්

වැනි සැපයයිද, පෘථග්ජන සැපයයිද, අනායාසී සැපයයිද කියනු ලැබේ. කම්සැපයට භයවිය යුතුයයි කියමි.

9. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම කාමයන් ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ජ්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති සිත පිළිබඳ එකඟ බැව් ඇති විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ, සමාධියෙන් හටගත් ජ්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ජ්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ වාසය කෙරෙයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ, කයින් සැප විදියි. යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහියෙන් යුක්තවූයේ, සැප විහරණ ඇත්තේයයි ආයාසියෝ කියත්ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. සැපය නැතිකිරීමෙන් දුක නැතිකිරීමෙන් කල් ඇතිවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප නැත්තාවූද, උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදු බැව් ඇති, චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, මෙය සේවනය කටයුතු, වැඩියයුතු, බහුල වශයෙන් කළයුතු, කාමයෙන් වෙන්වූ සැපයයිද, විවේක සැපයයිද, සංසිද්ධි සැපයයිද, සම්බොධි සැපයයිද කියනු ලැබේ. මේ සැපයට නොබිය විය යුතුයයි කියමි. විනිශ්චය කරණ ලද සැපය දන්නේය. විනිශ්චය කරණලද සැපය දැන තමා ඇතුළත සැපයෙහි යෙදෙන්නේයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද නම් එය මේ සඳහා කියන ලදී.

10. "රහස් නොකියන්නේය, (අනභි මුඛයෙහි අගුණ නොකියන්නේය) ඉදිරියෙහි ගුණමකා කථා නොකරන්නේයයි මෙසේ වනාහි මේ කියනලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මහණෙනි, යම් රහසක් නොවූවක්ය, අසත්‍යයක්ය, අවැඩ ඵලවත්තක්යයි දන්නේද, ඒ අසත්‍යවූ රහසද, නොකියන්නේය. යම් රහසක් වනාහි වූවක්ය, සත්‍යය, අනර්ථ ඵලවත්තක්යයි දන්නේද, එයද නොකීම පිණිස හික්මෙන්නේය. යම් රහසක්

වූවක්ය, සත්‍යයක්ය, වැඩ ගෙන දෙන්නක්යයි දන්නේද, එයද කීමට සුදුසු කාලය දන්නෙක් වන්නේය. මහණෙනි, යම් ඉදිරියෙහි ගුණ නසා කීමක් නොවූවක්ය, අසත්‍යයක්ය, අවැඩ ගෙනදෙන්නක් යයි දන්නේද, අවැඩ සහිතවූ ඒ ඉදිරියෙහි ගුණ නසාකීම නොකියන්නේය. ඉදිරියෙහි යම් ගුණනසා කීමක් සිදුවූවක්ය, සත්‍යය, අනර්ථය ගෙන දෙන්නක්යයි දන්නේද, එයද නොකීම පිණිස හික්මෙන්නේය. ඉදිරියෙහි යම් ගුණ නසා කීමක් වූවක්ය, සත්‍යය වැඩගෙන දෙන්නක්යයි, දන්නේද, ඒ ඉදිරියෙහි ගුණමකා කීමටද සුදුසු කල් දෙන්නෙක් වන්නේය. රහස් නොකියන්නේය. ඉදිරියෙහි ගුණමකා කීම නොකියන්නේයයි මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද නම් මේ මෙය සඳහා කියන ලදී.

11. "නවත්වා හෙමිහිට කියන්නේය. ඉක්මනින් නොකියන්නේය. මෙසේ වනාහි මෙය කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මහණෙනි, එහි ඉක්මනින් කියන්නහුගේ සිරුරද වෙහෙසෙයි. සිතද පීඩාවෙයි. ස්වරයද බිඳෙයි. උගුරද ලෙඩවෙයි. ඉක්මනින් කියන්නහුගේ වචනය නොපැහැදිලි වෙයි. නොදත හැකි වේ. මහණෙනි, හෙමිහිට කියන්නහුගේ කයද නොවෙහෙසෙයි, සිතද නොපෙළෙයි, ස්වරයද නොබිඳෙයි, උගුරද ලෙඩ නොවෙයි. හෙමිහිට කියන්නහුගේ වචනය පැහැදිලි වෙයි, දතහැකිද වෙයි, හෙමිහිට කියන්නේය, ඉක්මනින් නොකියන්නේයයි මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

12. "ලෝකයෙහි කථා ව්‍යවහාරය තදින් නොගන්නේය, ලෝක ව්‍යවහාරය නොඉක්මවන්නේයයි මෙසේ වනාහි මෙය කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මහණෙනි, කෙසේ නම් ව්‍යවහාර කථා තරයේ ගන්නේද ලෝක ව්‍යවහාර ඉක්මවන්නේද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පළාත්වල තලිය යයි කියත්, ඇතැම් පළාත්වල පාත්‍රයයි කියත්. ඇතැම් පළාත්වල විත්තයයි කියත්, සරාව යයි කියත්, ඇතැම් පළාත්වල ධාරොපයයි කියත්, පොණ යයි කියත්. පිපීලයයි කියත්. මෙසේ

ඒ ඒ පළාත්වල යම් යම් පරිද්දෙන් ව්‍යවහාර කරද්ද, ඒ ඒ ආකාරයෙන් තදින් අල්වාගෙන මේ වචනයම සත්‍යයි අනික සිස්සයි ව්‍යවහාර කරයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි කථා ව්‍යවහාරය දැඩිකොට අල්වා ගැනීමද, ලෝක ව්‍යවහාරය ඉක්මවා යාමදවේ.

13. "මහණෙනි, කෙසේ නම් කථා ව්‍යවහාරය තරයේ නොගනීද? ලෝක ව්‍යවහාරය නොඉක්මවාද, මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පළාත්වල එයම පාතිය යයි කියත්, පත්තයයි කියත්. විත්තයයි කියත්, සරාවයයි කියත්, ධාරොපයයි කියත්, පොණයයි කියත්, පිසිලයයි කියත්. මෙසේ යම් යම් පරිද්දෙකින් එය ඒ ඒ පළාත්වල හඳුනාද, ආයුෂ්මත්ති, මෙය වනාහි මේ දෙය සඳහා ව්‍යවහාර කෙරෙත් යයි, ඒ ඒ පරිද්දෙන් ව්‍යවහාර කෙරේයයි අල්වා නොගනියි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි කථා ව්‍යවහාරය තදින් අල්වා නොගැනීමද, ලෝක ව්‍යවහාරය නොඉක්මවීමද වේ. කථා ව්‍යවහාරය තදින් අල්වා නොගන්නේය. ලෝක ව්‍යවහාරය ඉක්මවන්නේයයි මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද්ද, මෙය මේ සඳහා කියන ලදී.

14. "මහණෙනි, එහි කාම ප්‍රතිසන්ධිය හේතුකොට ගෙන සැප ඇත්තහුගේ ලාමකවූ, ග්‍රාම්‍යවූ, පාඨග්ජනයන් අයත්වූ, අනායථීවූ, අච්චගෙන දෙන්නාවූ යම් සොම්නසෙහි යෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය තෙමේ දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙසීම් සහිතවූ, දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙත වෙයි. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් සහිත වේ.

15. "මහණෙනි, එහි කාම ප්‍රතිසන්ධි ඇත්තහුගේ හීනවූ, ලාමකවූ, ග්‍රාම්‍යවූ, පාඨග්ජනයන් අයත්වූ, අනායථීවූ, අච්ච ගෙන දෙන්නාවූ සොම්නසෙහි යම් නොයෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙත වේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

16. "මහණෙනි, එහි දුක්වූ, අනායථීවූ, අච්ච පිණිස පවත්නාවූ, යම් ශරීරයට දුක් දීමෙහි යෙදීමක් වේද, මේ ධර්මය

තෙම දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙස සහිතවූ, දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙත වේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් සහිත වේ.

“මහණෙනි, එහි දුක්වූ, අනායාසීවූ, අවැඩ ගෙන දෙන්නාවූ, ශරීරයට දුක් දීමෙහි යම් නොයෙදීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවීම් නැත්තාවූ, යහපත් පිළිවෙත වේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

17. “මහණෙනි, එහි තථාගතයන් විසින් මනාකොට අවබෝධ කරණ ලද්දාවූ, ප්‍රඥාවක්ෂුස ඇතිකරන්නාවූ යම් මේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවක් නොමෝ සංසිද්ධිම පිණිස, විශෙෂ ඥානය පිණිස, අවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතීද, මේ ධර්මය තෙම දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙත වේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

18. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ඔසවාලීමකුත් පහත් කිරීමකුත් වේද, ධර්මදෙශනා කිරීමක් නොවේ. මේ ධර්මය තෙම දුක් සහිතවූ, විනාශ සහිතවූ, වෙහෙස සහිතවූ, දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි යම් මේ ඔසවාලීමකුත් පහත් කිරීමකුත් නොවේද, ධර්මදෙශනාවක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් නැත්තාවූ, විනාශ නැත්තාවූ, වෙහෙස නැත්තාවූ, දැවීම් නැත්තාවූ, යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

19. ‘මහණෙනි, එහි අපචිත්‍ර සැපයවූ පෘථග්ඡන සැපයවූ අනායාසී සැපයවූ, යම් මේ කාම සැපයක් වේද, මේ ධර්මය තෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි විචේක සැපයවූ සංසිද්ධිම සැපයවූ අවබෝධ සැපයවූ යම් මේ නෛෂ්ක්‍රම්‍ය කාමයන්ගෙන් වෙන්වීමේ සැපයක්වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ විනාශ

නැත්තාවූ වෙහෙස නැත්තාවූ දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මතෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

20. "මහණෙනි, එහි අභ්‍යාවු අසත්‍යාවු අවැඩ ගණ දෙන්නාවූ යම් මේ රහස් කීමක් වේද, මේ ධර්මතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි ඇතිවූ සත්‍යාවූ අවැඩ ගණ දෙන්නාවූ යම් මේ රහස් කීමක්වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි සිදුවූ සත්‍යාවූ වැඩ පිණිස පවත්නාවූ යම් රහස් කීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ විනාශ නැත්තාවූ වෙහෙස නැත්තාවූ දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් රහිතවේ. මහණෙනි, එහි සිදු නොවූ අසත්‍යාවූ අවැඩ පිණිස පවත්නාවූ යම් මේ ඉදිරියෙහි ගුණ නසා කීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ.

21. "මහණෙනි, එහි සිදුවූ සත්‍යාවූ අවැඩ පිණිස පවත්නාවූ යම් මේ ඉදිරියෙහි ගුණ නසා කීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි සිදුවූ සත්‍යාවූ වැඩ පිණිස පවත්නාවූ යම් මේ ඉදිරියෙහි ගුණ නසා කීමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ විනාශ නැත්තාවූ වෙහෙස නැත්තාවූ දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් රහිතවේ. මහණෙනි, එහි යම් මේ ඉක්මණින් කියන්නහුගේ යම් කීමක්වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙසිම් සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙත වේ. එහෙයින් මේ ධර්මය තෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි යම් මේ හෙමිහිට කියන්නහුගේ යම් කීමක් වේද, මේ

ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ විනාශ නැත්තාවූ වෙහෙස නැත්තාවූ දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

22. "මහණෙනි, එහි යම් මේ කථා ව්‍යවහාර දැඩි කොට ගැනීමක් වේද, ලොක ව්‍යවහාරය ඉක්මවා යාමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් සහිතවූ විනාශ සහිතවූ වෙහෙසීම් සහිතවූ දැවීම් සහිතවූ වැරදි පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් සහිතවේ. මහණෙනි, එහි යම් මේ කථා ව්‍යවහාරයක් දැඩිකොට නොගැනීමක් වේද, ලොක ව්‍යවහාරය ඉක්මවා නොයාමක් වේද, මේ ධර්මයතෙම දුක් නැත්තාවූ විනාශ නැත්තාවූ වෙහෙස නැත්තාවූ දැවීම් නැත්තාවූ යහපත් පිළිවෙතවේ. එහෙයින් මේ මේ ධර්මයතෙම කෙලෙස් රහිතවේ.

23. "මහණෙනි, එහෙයින් මෙහි කෙලෙස් සහිතවූ ධර්මයද දැනගන්නෙමු. කෙලෙස් රහිතවූ ධර්මයද දැන ගන්නෙමු. කෙලෙස් සහිතවූ ධර්මයද දැන කෙලෙස් රහිතවූ ධර්මයද දැන කෙලෙස් රහිත ප්‍රතිපදාවෙහි පිළිපදින්නෙමුයි, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. මහණෙනි, සුභුති කුලපුත්‍ර තෙමේ කෙලෙස් රහිත ප්‍රතිපදාවෙහි පිළිපන්නේයයි, වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්තාහුයි.

අරණ විභංග සූත්‍රය නිමි. (4-9)

40. ධාතු විභංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගට දනව්වල සැරිසරණසේක් රජගහනුවර යම් තැනෙක්හිද එතැනට වැඩිසේක. හග්ගව නම් කුම්භකාර තෙම යම්තැනෙක්හිද එතැනට එළඹිසේක එළඹ, හග්ගව නම් කුම්භකාරයාට මෙය වදාළේය. "හග්ගවය, ඉදින් තොපට බරක්

නොවේ නම් කුම්භකාර ශාලාවෙහි එක් රැයක් වාසය කරමි” යනුයි. “ස්වාමීනි, මට නම් බරක් නොවේ. මෙහි පළමුකොට වාසයට එළඹියාවූ පැවිදිවූ තැනැත්තෙක්ද ඇත්තේය. ඉදින් හෙතෙම අවසර දෙයි නම් ස්වාමීනි, සැපසේ වාසය කරනු මැනවැ’ යි කීය.

2. “එකල්හි වනාහි පුක්කුසාහි නම් කුලපුත්‍රතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෙහි පැවිදිවූයේ වෙයි. හෙතෙම ඒ කුම්භකාර ශාලාවෙහි පළමු වාසයට එළඹියේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් පුක්කුසාහි තෙමේ යම් තැනෙකිනිද එතැනට එළඹියේක. එළඹ, ආයුෂ්මත් පුක්කුසාහිහට මෙය වදාළේය. “මහණ, ඉදින් තොපට බරක් නොවේ නම්, කුම්භකාර ශාලාවෙහි එක් රැයක් වාසය කරමි”යි “ඇවැත්නි, කුම්භකාර ශාලාව ඉඩ ඇත්තේය. ආයුෂ්මත් තෙමේ සැපසේ වාසය කෙරේවා”යි කීය.

3. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුම්භකාර ශාලාවට ඇතුල්ව එක්පසක තණ ඇතිරියක් පනවා පළඟ බැඳගෙන කය සෘජුකොට පිහිටුවා සිහිය ඉදිරිපත්කොට එළවා වැඩිහුන්සේක ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රාත්‍රියෙහි වැඩිකාලයක් හිඳීමෙන් ඉක්මවූ සේක. පුක්කුසාහි ආයුෂ්මත් තෙමේද රාත්‍රියෙහි වැඩි කාලයක් හිඳගැනීමෙන් ඉක්ම වූයේය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබඳු අදහසක් විය. ‘මේ කුලපුත්‍ර තෙමේ වනාහි ප්‍රසාද එළවන පරිද්දෙන්ම ඉරියව් පවත්වයි. මම අසන්නෙමි නම්, යෙහෙකැයි, කියායි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුක්කුසාහි ආයුෂ්මතුන්ට මෙය වදාළේය. “මහණ, නුඹ කවරෙකු උදෙසා පැවිදිවූයේ වෙහිද? නුඹගේ ශාස්තෘ තෙමේ හෝ කවරෙක්ද, නුඹ කවරෙකුගේ හෝ ධර්මයක් කැමැති වන්නෙහිදැ?”යි ඇසූහ.

4. “ඇවැත්නි, ශාක්‍යපුත්‍රවූ ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්ම පැවිදිවූ ගෞතම නම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් ඇත්තේය. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන්ගේ මෙබඳු යහපත්වූ කීර්ති ශබ්දයෙක් පැන

නැංගේය. ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මේ කාරණයෙනුත් අර්හත්ය. සමායක් සම්බුද්ධය, විද්‍යාවරණ සම්පන්නය, සුගතය, ලොකවිදුය, පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තරවූ සාර්ථවාහකයෙකු බඳුය, දෙවි මිනිසුන්ට අනුශාසනා කරන්නෙකි, බුද්ධය, භාග්‍යවත්ය, යනුවෙනි. මම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා පැවිදි වූයේ වෙමි. ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මාගේ ශාස්තෘ වෙයි. මම ඒ භාග්‍යවත්හුගේ ධර්මය කැමති වෙමි'යි කීය.

5. "මහණ, මේ කාලයෙහි ඒ අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොතැනහි වාසය කරණසේකද?"යි ඇසූහ. "ඇවැත්නි, උතුරු දනව්වල සැවැත් නම් නුවරක් ඇත්තේය. එහි මේ කාලයෙහි අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වාසය කරණසේකැයි" කීය.

"මහණ, තොප විසින් ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ දක්නා ලද්දේද, දැක, දැන, හඳුනන්නෙහිදැ"යි ඇසූහ. "ඇවැත්නි, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා විසින් නොදක්නා ලදී. මම දැක නොහඳුනන්නෙමි"යි කීය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබඳු අදහසක් විය. 'මේ කුලපුත්‍ර තෙමේ වනාහි මා උදෙසා පැවිදිවූයේය. මොහුට මම ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියායි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් පුක්කුසාති තවුසන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "මහණ, තොපට ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව. යහපත් කොට මෙනෙහි කරව. කියන්නෙමි'යි" වදාළේය. "ඇවැත්නි, එසේයයි" කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

6. 'මහණ, මේ පුරුෂ තෙම ධාතු සයකින් යුක්ත වන්නේය, ස්පර්ශ ආයතන සයකින් යුක්ත වන්නේය සිතේ හැසිරීම් දහඅටකින් යුක්ත යම් තැනෙකහි සිටියහුට වැරදි හැඟීම් නොපවතින්ද, එවැනි පිහිටීම් සතරක් ඇත්තාහුය. වැරදි හැඟීම් නොපවත් වන්නාවූ ක්ෂිණාශ්‍රව මුනිතෙම සංසිදුනේයයි කියනු

ලැබේ. (අර්භත් ඵල) ප්‍රඥාවට ප්‍රමාද නොවන්නේය. වාග් සත්‍යය ආරක්ෂා කරන්නේය. කෙලෙස් දුරු කිරීම වඩන්නේය. හෙතෙම කෙලෙස් සංසිදිමෙහිම හික්මෙන්නේය. මේ වනාහි සවැදැරුම් ධාතු විභංගයාගේ උද්දෙසය වේ.

7. "මහණ, මේ පුරුෂ තෙම ධාතු සයකින් යුක්තයයි, මෙසේ වනාහි මේ කියනලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? පඨවි ධාතුය, අපො ධාතුය, තෙජෝ ධාතුය, වායෝ ධාතුය, ආකාශ ධාතුය, විඤ්ඤාණ ධාතුය, (යන සයයි). මහණ, මේ පුරුෂ තෙම ධාතු සයකින් යුක්තයයි මෙසේ යමක් කියනලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී.

8 "මහණ, මේ පුරුෂ තෙම ස්පර්ශ ආයතන සයකින් යුක්තයයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? වක්ඛුසම්ඵස්ස ආයතනය, සොත සම්ඵස්ස ආයතනය, සාණ සම්ඵස්ස ආයතනය, ජ්විහා සම්ඵස්ස ආයතනය, කාය සම්ඵස්ස ආයතනය, මනෝ සම්ඵස්ස ආයතනය (යන සයයි) මහණ, මේ පුරුෂ තෙම ස්පර්ශ ආයතන සයකින් යුක්තව ඇත්තේයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද, මෙය මේ සඳහා කියන ලදී.

9. "මහණ, මේ පුරුෂ තෙම දහඅටක්වු සිතේ හැසිරීමිච්චින් යුක්තයයි, මෙසේ වනාහි මෙය කියන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද? ඇසින් රූපය දැක සොම්නසට කරුණු වූ රූපය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණු වූ රූපය අනුව හැසිරෙයි. උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ රූපය අනුව හැසිරෙයි කණින් ශබ්දය අසා සොම්නසට කරුණු වූ ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි, දොම්නසට කරුණු වූ ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි, උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ශබ්දය අනුව හැසිරෙයි. නාසයෙන් සුවඳ ආඝ්‍රාණය කොට සොම්නසට කරුණු වූ ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි, දොම්නසට කරුණු වූ ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි, උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ගන්ධය අනුව හැසිරෙයි. දිවෙන් රසය විඳ සොම්නසට කරුණු වූ රසය අනුව හැසිරෙයි, දොම්නසට කරුණු වූ රසය අනුව හැසිරෙයි, උපෙක්ෂාවට

කරුණු වූ රජය අනුව හැසිරෙයි. කයින් ස්පර්ශ කළයුත්ත ස්පර්ශ කොට සොම්නසට කරුණු වූ ස්පර්ශය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණු වූ රජය අනුව හැසිරෙයි, උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ස්පර්ශය අනුව හැසිරෙයි. සිතීන් ධර්මය දැන සොම්නසට කරුණු වූ, ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. දොම්නසට කරුණු වූ ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. උපෙක්ෂාවට කරුණු වූ ධර්මය අනුව හැසිරෙයි. මෙසේ සොම්නසයෙහි හැසිරීම් සයක්ය, දොම්නසයෙහි හැසිරීම් සයක්ය, උපෙක්ෂාවෙහි හැසිරීම් සයක්යයි, (දහඅටක් වෙත්) මහණ, මේ පුරුෂ තෙම අටලොස් සිත් හැසිරීමකින් යුක්ත යයි, මෙසේ ඒ යමක් කියනලද නම් ඒ මේ සඳහා කියන ලදී.

10. "මහණ, මේ පුරුෂ තෙම පිහිටීම් සතරක් ඇත්තේ යයි, මෙසේ වනාහි කියනලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලදද, ප්‍රඥාව පිහිටීම කොට ඇත්තේය. සත්‍යය පිහිටීම කොට ඇත්තේය. ත්‍යාගය පිහිටීම කොට ඇත්තේය. සංසිදීම පිහිටීම කොට ඇත්තේය. (යන සතරයි). මහණ, මේ පුරුෂ තෙම පිහිටීම් සතරක් ඇත්තේයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද, ඒ මෙය සඳහා කියන ලදී.

11. "ප්‍රඥාව සඳහා ප්‍රමාද නොවන්නේය, සත්‍යය ආරක්ෂා කරන්නේය, ත්‍යාගය වඩන්නේය, හෙතෙම සංසිදීමෙහිම හික්මෙන්නේ යයි, මෙසේ වනාහි මේ කියන ලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? මහණ, කෙසේ නම් ප්‍රඥාව ප්‍රඥාව සඳහා ප්‍රමාද නොවේද, මහණ, මේ ධාතු සයක් වෙත්. පඨවි ධාතුය, ආපො ධාතුය, තෙජො ධාතුය, වායො ධාතුය, ආකාස ධාතුය, විඤ්ඤාණ ධාතුය, (යන සයයි).

12. "මහණ, පඨවි ධාතුව කවරිද? පඨවි ධාතුව අධ්‍යාත්මිකද වන්නීය, බාහිරද වන්නීය. මහණ, අධ්‍යාත්මික වූ පාච්චි ධාතුව නම් කවරිද, අධ්‍යාත්මික වූද, තමන් තුළ පවත්නා වූද, යම් තද බවක් රළු බවක් තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, එනම්: කෙස්ස, ලොම්ස, නියස, දත්ස, සමස, මස්ස, නහරස, ඇටස,

ආට මිදුලය, වකුගඩුවය, හෘදය මාංශය, අක්මාවය, දලඹුවය, බඩදිවය, පපුවය, අතුනුය, අතුනු බහන්ය, නොපැසුණ ආහාරය, මළය, (යන මොහුයි).

“අන්‍යවූද, කිසියම් අධ්‍යාත්මිකවූ තමා පිළිබඳවූ තද බවක් රළු බවක් තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, මහණ, මෝ තොමෝ අධ්‍යාත්මිකවූ පයවි ධාතුයයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මිකවූ පයවි ධාතුවක් වන්නීද, යම් බාහිරවූ පයවි ධාතුවකුත් වන්නීද, මෝ තොමෝ පයවි ධාතුව වන්නීය. ‘එය මගේ නොවෙයි, එය මම නොවෙමි, එය මාගේ ආත්මය නොවේයයි’ මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක පයවි ධාතුව කෙරෙහි කලකිරෙයි. පයවි ධාතුවෙහි සිත නොඅලවයි.

13 “මහණ, අපොධාතුව කවරීද? ආපොධාතුව අධ්‍යාත්මිකද වන්නීය, බාහිරද වන්නීය. මහණ, අධ්‍යාත්මිකවූ ආපොධාතුව කවරීද, අධ්‍යාත්මිකව තමන් තුළ පවත්නාවූ යම් වැගිරීමක්, වැගිරීම් ගතියක් තමා වශයෙන් ගන්නාලද්දක් වේද, එනම්: පිතය, සෙමය, සැරවය, ලේය, ඩහදියය, මේද තෙලය, කඳුලුය, වූරුණු තෙලය, කෙලය, සොටුය, සඳමිදුලුය, මුත්‍රය යන මොහුද මෙයින් අන්‍යවූද යම් කිසිවක් හෝ අධ්‍යාත්මිකවූ, තමන් පිළිබඳවූ වැගිරීමක්, වැගිරෙන බවට පැමිණි දෙයක් තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, මහණ, මෙය අධ්‍යාත්මිකවූ ආපොධාතුවයයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මිකවූ ආපොධාතුවක් වන්නීද, යම් බාහිරවූ ආපෝ ධාතුවකුත් වන්නීද, එය ආපොධාතුවම වන්නීය. ‘එය මාගේ නොවෙයි. එය මම නොවෙමි. එය මාගේ ආත්මය නොවේයයි,’ මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක, අපොධාතුව කෙරෙහි කලකිරෙයි. ආපොධාතුව කෙරෙහි සිත නොඅලවයි.

14. “මහණ, තෙජොධාතුව කවරීද, තෙජො ධාතුව අධ්‍යාත්මිකද වන්නීද, බාහිරද වන්නීය. මහණ, අධ්‍යාත්මිකවූ

තෙජෝධාතුව කවරීද, යම් අධ්‍යාත්මිකවූ තමන් පිළිබඳවූ උණුසුමක්, උණුසුම් බවක්, තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, එනම්, යමකින් තැවේද, යමකින් දිරණු ලැබේද, යමකින් දවනු ලැබේද, යමකින් කනලද බොනලද කඩා කන ලද, දිවගාන ලද දේ, මනාකොට පැසීමට යේද, මෙයින් අන්‍යවූද, යම්කිසි අධ්‍යාත්මිකවූ තමන් පිළිබඳවූ, උණුසුමක්, උණුසුම් බවක් තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, මහණ, එය අධ්‍යාත්මිකවූ තෙජෝධාතුවයයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මිකවූ තෙජෝධාතුවකුත් වන්නීද, යම් බාහිරවූ තෙජෝධාතුවකුත් වන්නීද, එය තෙජෝධාතුවම වන්නීය. 'එය මාගේ නොවෙයි. එය මම නොවෙමි. එය මාගේ ආත්මය නොවේයයි,' මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක, තෙජෝධාතුව කෙරෙහි කලකිරෙයි. තෙජෝධාතුව කෙරෙහි සිත නොඅලවයි.

15. "මහණ, වායෝධාතුව කවරීද, වායෝධාතුව අධ්‍යාත්මිකද වන්නීය. බාහිරද වන්නීය. මහණ, අධ්‍යාත්මිකවූ වායෝධාතුව කවරීද? යම් අධ්‍යාත්මිකවූ තමන් පිළිබඳවූ හැමීමක් වාතයක් තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, එනම්, උඩට ගමන් කරන්නාවූ වාතයෝය, යටට ගමන් කරන්නාවූ වාතයෝය, ආමාශය තුළ පවත්නා වාතයෝය, ආමාශයෙන් පිටත පවත්නා වාතයෝය, අවයව අනුව ගමන් කරන්නාවූ වාතයෝය, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය (යනුයි.) මෙයින් අන්‍යවූද, යම්කිසි අධ්‍යාත්මිකවූ තමා පිළිබඳවූ වාතයක්, හැමීම් ගතියක්, තමා වශයෙන් ගන්නා ලද්දක් වේද, මහණ, එය අධ්‍යාත්මිකවූ වායෝධාතුවයයි කියනු ලැබේ. අධ්‍යාත්මිකවූ යම් වායෝධාතුවකුත් වන්නීද, බාහිරවූ යම් වායෝධාතුවකුත් වන්නීද, එය වායෝධාතුවම වන්නීය. 'එය මාගේ නොවෙයි. එය මම නොවෙමියි, එය මාගේ ආත්මය නොවේයයි,' මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක, වායෝධාතුව කෙරෙහි කලකිරෙයි. වායෝධාතුව කෙරෙහි සිත නොඅලවයි.

16. "මහණ, ආකාශධාතූ නොමෝ කවර්ද? ආකාශ ධාතුව අධ්‍යාත්මිකද වන්තිය, බාහිරද වන්තිය. මහණ, අධ්‍යාත්මිකවූ ආකාශධාතූව කවර්ද, අධ්‍යාත්මිකවූ තමන් පිළිබඳවූ අවකාශයක්, හිස් බවක්, තමා වශයෙන් ගන්තාලද්දක් වේද, එනම්, කන් සිදුරද, නාස් සිදුරද, මුවදොරද, යමකිනුත් කනලද, බොනලද කඩා කනලද, දිවගාන ලද දෙය ගිලෙයිද, යම් තැනෙක් හිත් කනලද, බොනලද, කඩා කනලද, දිවගාන ලද දෙය දරා සිටීද, යමකිනුත් කනලද බොනලද, කඩා කන ලද, දිවගාන ලද දෙය යටභාගයෙන් නික්මේද, මෙයින් අන්‍යවූද, යම්කිසි අධ්‍යාත්මිකවූ තමන් පිළිබඳවූ අවකාශයක් හිස්බවක් තමා වශයෙන් ගන්තා ලද්දක් වේද, මහණ, එය අධ්‍යාත්මිකවූ ආකාශධාතූවයයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මිකවූ ආකාශධාතූවකුත් වන්තීද, යම් බාහිරවූ ආකාශ ධාතූවකුත් වන්තීද, එය ආකාශධාතූව වන්තිය. 'එය මාගේ නොවෙයි. එය මම නොවෙමි. එය මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක, ආකාශධාතූව කෙරෙහි කලකිරෙයි. ආකාශධාතූව කෙරෙහි සිත නොඅලවයි.

17. "ඉන්පසු පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ විඤ්ඤාණයම ඉතිරිවේ. ඒ විඤ්ඤාණයෙන් කිසිවක් දැනගනී. සැපයයිද දනී. දුකයයිද දනී. සැපත් නොවේය දුකත් නොවේයයි දනී. මහණ, සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා සැප වේදනාව උපදියි හෙතෙම සැප වේදනාව විදින්නේ, සැප වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධ වීමෙන් ඒ සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා හටගත් යම් සැප වේදනාවක් වීද එයද නිරුද්ධ වෙයි. එය සංසිද්දේයයි දැනගනියි. මහණ, දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා දුක්වූ වේදනාව උපදියි. දුක් වේදනාව විදින්නාවූ හෙතෙම දුක්වූ වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධවීමෙන් දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපන්නාවූ යම් දුක් වේදනාවක් වේද, එය නිරුද්ධ වෙයි.

එය සංසිද්දේයයි දැනගනියි. මහණ, දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාව උපදියි. දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාව විදින්නාවූ හෙතෙම දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධවීමෙන් ඒ දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපන්නාවූ යම් දුක්ඛ නොවූ සැපද නොවූ වේදනාවක් වේද එය නිරුද්ධ වෙයි. එය සංසිද්දේයයි දැනගනියි.

18. "මහණ, යම්සේ ලීදඬු දෙකක් එකට ගැටීමෙන් උණුසුම හටගනීද, ගින්න උපදීද, ඒ ලීදඬු දෙක වෙන්වීමෙන් වෙන්කොට කැබීමෙන් යම් එයින් හටගත් යම් උණුසුමක් වේද, නිරුද්ධ වේද, එය සංසිද්දේද, මහණ මෙපරිද්දෙන්ම සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා සැප වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සැප වේදනාව විදින්නේ සැප වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධ වීමෙන් ඒ සැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපන්නාවූ යම් සැප වේදනාවක් වේද, එය නිරුද්ධ වේ. එය සංසිද්දේයයි දැනගනියි. මහණ, දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා දුක් වේදනාව උපදියි. හෙතෙම දුක් වේදනාව විදින්නේ දුක් වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධවීමෙන් ඒ දුක් වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපන්නාවූ යම් දුක් වේදනාවක් වේද එය නිරුද්ධ වේ. සංසිද්දේයයි දැනගනියි. මහණ, නිදුක් නොසැප වේදනාවට (උපෙක්ෂා වේදනාවට) කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපෙක්ෂා වේදනාව උපදියි. හෙතෙම නිදුක් නොසැප වේදනාව විදින්නේ නිදුක් නොසැප වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ඒ නිදුක් නොසැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිරුද්ධවීමෙන් ඒ නිදුක් නොසැප වේදනාවට කරුණුවූ ස්පර්ශය නිසා උපන්නාවූ යම් නිදුක් නොසැප වේදනාවක් වේද එය නිරුද්ධ වේ. එය සංසිද්දේයයි දැන ගනියි.

19. "ඉන්පසු පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ මෘදුවූ කර්මන්‍යාවූ බැබළීම සහිතවූ උපෙක්ෂාවම ඉතිරිවේ. මහණ, යම්සේ දක්ෂවූ

රන්කරුවෙක් හෝ රන්කරු අතවැස්සෙක් හෝ කමුරු උදුනක් (කෝවක්) බදින්නේද, උදුන බැඳ උදුන් මුවවිට ආලේප කරන්නේය. උදුන් මුවවිට ආලේප කොට අඩුවෙන් රත්‍රන් ගෙන, උදුන් මුඛයෙහි බහා ලන්නේය. ඊට කලින් කල ගිනි පිඹින්නේය. කලින් කල ජලයෙන් තෙමන්නේය. කලින් කල මැදහත්ව බලන්නේය. ඒ රත්රන් සුද්ධවූවක්, ඉතා පිරිසිදුවූවක්, නිර්මලවූවක් (පහවගිය මළ ඇත්තක්) පහවගිය කසට ඇත්තක්, මාදුවූවක්, කර්මන්‍ය වූවක්, බැබළීම් සහිත වූවක් වෙයි. යම් යම් පළඳනා විකෘතියක් කැමැති වේද, ඉදින් පවඨිකා නම් ආභරණයක් කිරීමටද, ඉදින් කුණ්ඩලාභරණයක් කිරීමටද, ඉදින් ශ්‍රීවයෙහි පළඳන ආභරණයක් කිරීමටද, ඉදින් රන් මාලයක් කිරීමටද කැමැති වෙයිද, මොහුගේ ඒ අදහස සම්පූර්ණ වන්නේය. මහණ, එපරිද්දෙන්ම ඉන්පසු පිරිසිදුවූ, නිර්මලවූ, මාදුවූ, කර්මන්‍යවූ බැබළීම් සහිතවූ උපෙක්ෂාවම ඉතිරිවේ.

20. "හෙතෙම මෙසේ දැනගනියි. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදු වූ මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව ආකාසානඤ්චායතනය වෙත ඵලවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එසේවූ කල මාගේ මේ උපෙක්ෂාව එය ඇසුරුකොට එය කරුණුකොට ඉතා බොහෝ කලක් පවත්නේය. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ, මෙසේ නිර්මලවූ, මේ උපෙක්ෂාව විඤ්ඤානඤ්චායතනය වෙත ඵලවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එසේවූ කල මාගේ මේ උපෙක්ෂාව එය ඇසුරු කොට, එය කරුණු කොට ඉතා දීර්ඝ කාලයක් පවතින්නේය. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය කරා පමුණුවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එසේවූ කල මාගේ මේ උපෙක්ෂාව එය ඇසුරුකොට, එය කරුණුකොට බොහෝ දීර්ඝ කාලයක් සිටින්නේය. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ, මෙසේ නිර්මලවූ, මේ උපෙක්ෂාව නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය කරා පමුණු වන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද එසේවූ කල මාගේ මේ උපෙක්ෂාව එය

ආසුරුකොට එය කරුණු කොට බොහෝ දීර්ඝ කාලයක් පවතින්නේය යනුවෙනි.

21. "හෙතෙම මෙසේ දැනගනියි. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදු වූ මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව ආකාසානඤ්චායතනය කරා පමුණුවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, මෙය හේතුප්‍රත්‍යයෙන් ඇතිවන ලද්දකි. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව විඤ්ඤානඤ්චායතනය කරා පමුණුවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එය හේතුප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දකි. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ, මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය කරා පමුණු වන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එය හේතුප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නා ලද්දකි. ඉදින් මම මෙසේ පිරිසිදුවූ, මෙසේ නිර්මලවූ මේ උපෙක්ෂාව නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය කරා පමුණුවන්නෙමිද, එයට අනුකූල ධර්මයෙහි සිත වඩන්නෙමිද, එය හේතුප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නා ලද්දකි කියායි. හෙතෙම එය රූප නොකරන්නේය, සදාකාලික භවය පිණිස හෝ භවයේ සිද්ධිම පිණිස හෝ කල්පනා නොකරයි. හෙතෙම රූප නොකරන්නේ සදාකාලික භවය පිණිස හෝ භවයේ සිද්ධිම පිණිස හෝ කල්පනා නොකරන්නේ, ලෝකයෙහි කිසිවක් මම යයි (අල්වා නොගනියි) මම යයි අල්වා නොගන්නේ නොඇලෙයි නොඇල්ලෙන්නේ තමාම පිරිනිවෙයි. ජාතිය ක්ෂය කරණ ලද්දීය. බ්‍රහ්මවයභීව වැස නිමවන ලද්දේය. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණ ලද්දේය. මේ ආත්මය පිණිස අනිකක් නැතැයි දැනගනියි. හෙතෙම ඉදින් සැපවූ වේදනාවක් විඳිද, එය අනිත්‍යයයි දැනගනියි. වැද්ද ගැනීමට නුසුදුසුයයි දැනගනියි. ඇලීමෙන් සතුටුවීමට සුදුසු නැතැයි දැනගනියි. ඉදින් දුක්වූ වෙදනාවක් විඳිද, එය අනිත්‍යයයි දැනගනියි. නොවැදගත්යයි දැනගනියි. තණ්හාවෙන් සතුටු නොවිය යුතු යයි දැනගනියි. ඉදින් නිදුක් නොසැපවූ වේදනාවක් විඳිද, එය අනිත්‍යයයි දැනගනියි. නොවැදගත්නා ලද්දීයයි දැනගනියි. නොසතුටුවන

ලද්දීයයි දැන ගනියි. හෙතෙම, ඉදින් සැපවූ වේදනාවක් විදිද, කෙලෙස් ඉපදීමෙන් වෙන්වූයේ එය නොවිදියි. හෙතෙම ඉදින් දුක්වූ වේදනාවක් විදිද, කෙලෙස් ඉපදීමෙන් වෙන්වූයේ එය නොවිදියි. ඉදින් නිදුක් නොසැපවූ වේදනාවක් විදිද කෙලෙස් ඉපදීමෙන් වෙන්වූයේ එය නොවිදියි. හෙතෙම මේ කය කෙළවර කොට ඇති වේදනාව විදිනු ලබන්නේ කායපරියන්තික වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ජීවිතය කෙළවර කොට ඇති වේදනාව විදිනු ලබන්නේ ජීවිත පරියන්තික වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් ජීවිතය කෙළවර වීමෙන් මෙහි පසු විදිනලද සතුටුවන ලද සියලු වේදනා සංසිද්දෙන්නාහුයයි දැනගනියි.

22. "මහණ, යම්සේ තෙලද නිසා වැටියද නිසා තෙල් පහන ඇවිලේද, ඒ තෙල්ද වැටියද කෙළවර වීමෙන් අනික් තෙල් වැටි නොඑළවීමෙන් හේතුරහිත වූයේ නිවේද මහණ, මෙපරිද්දෙන්ම මේ කය කෙළවර කොට ඇති වේදනාව විදිනු ලබන්නේ කය කෙළවරකොට ඇති වේදනාව විදිමියි, දැනගනියි. ජීවිතය කෙළවර කොට ඇති වේදනාව විදිනු ලබන්නේ ජීවිතය කෙළවර කොට ඇති වේදනාව විදිමියි දැනගනියි. ශරීරයාගේ හේදයෙන් ජීවිතයාගේ කෙළවර වීමෙන් මෙහි සතුටු වන්නාවූ සියලු වේදනා සංසිද්දෙන්නාහුයයි දැනගනියි. එහෙයින් මෙයින් යුක්තවූ හික්ෂුතෙම මේ උතුම්වූ අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව නමැති පිහිටීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. මහණ, මේ වනාහි උතුම්වූ ආයථී ප්‍රඥාවයි. එනම්, සියලු දුක් නැති කිරීමෙහි ඤාණයවේ. ඔහුගේ ඒ අර්හත් ඵල විමුක්තිය පරමාර්ථ සත්‍යයෙහි පිහිටියා කැළඹියනොහැකි වූවා වේ. මහණ, එයද වෙනස්වන ස්වභාවය ඇත්තේය. නැසෙන ස්වභාවය ඇත්තේය, නොනැසෙන ස්වභාවයවූ නිර්වාණයක් වේද එයම සත්‍යයි. එහෙයින් මෙයින් යුක්තවූ හික්ෂුතෙම මේ උතුම්වූ පරමාර්ථ සත්‍ය නමැති පිහිටීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. මහණ, නොනැසෙන ස්වභාව ඇත්තාවූ, මේ නිවණම උතුම් ආයථී සත්‍යවේ. එය වනාහි, පෙර (පාඨග්ජන කාලයෙහි) නොදන්නාහුගේ සම්පූර්ණ

කරණලද ගන්නා ලද ස්කන්ධාදී උපාධිහු (ආසා) වෙන්ද, මොහුගේ ඒ උපාධිහු ප්‍රහීණවූවාහු සිදිනලද මුල් ඇත්තාහු කරටිය සිදි තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු නැවත ඇතිවීම නැතිකරණ ලද්දාහු මත්තෙහි නූපදනා ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්.

23. "එහෙයින් මෙයින් යුක්තවූ මහණතෙම මේ උතුම්වූ ක්ලෙශ පරිත්‍යාගය නමැති පිහිටීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. මහණ මේ තෙමේ වනාහි උතුම්වූ ආයඝීවූ ත්‍යාගය වේ. එනම්, සියලු උපාධිත්ගේ දුරලීමයි. ඒ නොදන්නහුගේම වනාහි පෙර (පාඨග්ජන කාලයෙහි) අභිධ්‍යාව (ආලය) රාග සහිත වීමක් වේද, මොහුගේ එය ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. උදුරන ලද මුල් ඇත්තේ සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ නැවත ඇතිවීම නැතිකරණ ලද්දේ මත්තෙහි නූපදනා ස්වභාව ඇත්තේ වෙයි. ඒ අඥානවූ, ඔහුගේම වනාහි පෙර ක්‍රොධයෙක් ව්‍යාපාදයෙක් ද්වෙෂයක්වේද, එය මොහුගේ ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. උදුරණ ලද මුල් ඇත්තේ සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ නැවත ඇතිවීම නැති කරණ ලද්දේ, මතු නූපදනා ස්වභාව ඇත්තේවේ. ඒ අඥානවූවහුගේම වනාහි පෙර අවිද්‍යාවක් සම්මොහයක් ද්වෙෂයක්වේද, එය මොහුගේ ප්‍රහීණවූයේ වෙයි. සිදින ලද මුල් ඇත්තේ සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ නැවත ඇතිවීම කරණ ලද්දේ මතු නූපදනා ස්වභාව ඇත්තේ වෙයි. එහෙයින් මෙයින් යුක්තවූ මහණ තෙම මේ උතුම්වූ ක්ලෙශයන් සංසිදීම නමැති පිහිටීමෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. මහණ මෙතෙම වනාහි උතුම්වූ ආයඝීවූ උපසමයවේ. එනම්, රාග දොස මොහයන්ගේ සංසිදීමයි.

24. "ප්‍රඥාව සඳහා ප්‍රමාද නොවන්නේය. සත්‍යය ආරක්ෂා කරන්නේය. ත්‍යාගය වඩන්නේය, හෙතෙම සංසිදීමෙහිම හික්මෙන්නේයයි, මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද එය මේ සඳහා කියන ලදී.

යම් තැනෙකහි සිටියහුට උත්සන්නවූ හැඟීම් (තෘෂ්ණාදී ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනාවන්ගේ උත්සන්න භාවයෝ) නොපවතින්ද,

මඤ්ඤානාවන්තේ උත්සන්න භාවය වනාහි නොපවත්නා කල්හි මුනිතෙම සංසිදුනේයයි කියනු ලැබේ යයි. මෙසේ වනාහි මෙය කියන ලදී. කුමක් සඳහා මෙය කියන ලදද? මහණ, මේ ස්කන්ධය මම වෙමිසි හඟින ලදී. මෙනෙම මම වෙමිසි හඟින ලදී. වන්නෙමිසි හඟින ලදී. නොවන්නෙමිසි, හඟින ලදී. රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි හඟින ලදී. රූප නැත්තෙක් වන්නෙමිසි හඟින ලදී. සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි, හඟින ලදී. සංඥා නැත්තෙක් වන්නෙමිසි හඟින ලදී. නොම සංඥා ඇත්තෙක් නොම අසංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමිසි හඟින ලදී. මහණ, හැඟීම රොගයකි. හැඟීම ගඩකි. හැඟීම හුලකි. මහණ, සියලු හැඟීම් ඉක්ම වීමෙන් මුනිතෙම සංසිදුනේයයි කියනු ලැබේ. මහණ, මුනිතෙම වනාහි සංසිදුනේ නූපදිසි. නොදිරයි, නොමියයි, නොකිපෙයි, නොවෙයි, මහණ, යමකින් උපදින්නේද එයද මොහුට නැත්තේය. නූපදිනු ලබන්නේ කිම දිරන්නේද? නොදිරනු ලබන්නේ කිම? මිය යන්නේද? නොමියනු ලබන්නේ කිම කිපෙන්නේද? නොකිපෙනු ලබන්නේ කුමකට කැමති වන්නේද? යම් තැනෙකහි සිටියහුට මඤ්ඤානාවන්තේ උත්සන්න භාවයේ නොපවතිත්ද, මඤ්ඤානාවන්තේ උත්සන්නවීම වනාහි නොපවත්නා කල්හි මුනිතෙම සංසිදුනේයයි, කියනු ලැබේයයි. මෙසේ ඒ යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී. මහණ මාගේ මේ සැකෙවින් (කියන ලද) සවැදැරුම් ධාතු විභාගය වනාහි නුඹ දරවයයි” වදාළේය.

25. “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පුක්කුසාති කුලපුත්‍රතෙම මාගේ ශාස්තෘතෙමේ වනාහි වැඩිසේක. මාගේ සුගතයන් වහන්සේ වනාහි වැඩිසේක. මාගේ සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ වනාහි වැඩිසේකැයි හුනස්නෙන් නැගිට සිව්ව ඒකංශකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා ලග සිරසින් වැටී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේය. “ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘ඇවැත්නි,’ කියා කථා කළ යුතුයයි සිතුවෙමි. ඒ මාගේ වරද බාලයෙකු සේ අඥානයෙකු සේ අදක්ෂයෙකු සේ සලකා ඒ මාගේ වරද දුරු වේවා ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ

මතු සංවරය පිණිස වරද වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වායි යනුයි.

26. "එසේනම් මහණ, නුඹ මට 'ඇවැත්නි,' කියා කථා කළ යුතුයයි සිතුවෙහිද? මහණ, බාලයෙකුසේ අඥානයකුසේ අදක්ෂයෙකුසේ මට ඔබ 'ඇවැත්නියි' ව්‍යවහාර කළයුතුයයි සැලකුවෙහිද? ඒ වරද කෙළෙහිද, යම් හෙයකින් නුඹ වරද වශයෙන් දැක ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ප්‍රතිකාර කෙරෙහිද, තොපගේ ඒ වරද අපි පිළිගනිමු. මහණ, ආයඪී විනයෙහි යමෙක් වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මය වූ පරිද්දෙන් පිළියම් කෙරේද, මත්තෙහි සංවරයට පැමිණේද, එය වැඩි දියුණුව වේයයි" වදාළේය.

27. "ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි උපසම්පදාව ලබන්නෙමියි, (කීර්තිය.)

"මහණ, නුඹගේ පාත්‍ර සිවිරු සම්පූර්ණ වේදැයි?" ඇසූහ.

"ස්වාමීනි, මාගේ පාත්‍ර සිවිරු වනාහි සම්පූර්ණ නොවේයයි කීය. "මහණ, තථාගතවරයෝ සම්පූර්ණ නොවූ පාත්‍ර සිවිරු ඇත්තහු උපසම්පදා නොකෙරෙත්යයි," (වදාළේය.) ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පුක්කුසාහි තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුවත් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද ප්‍රදක්ෂිණාකොට පාත්‍ර සිවිරු සෙවීමට ගියේය. ඉක්බිති පාත්‍ර සිවිරු සෙවීමට යන්නාවූ ආයුෂ්මත් පුක්කුසාහි කුලපුත්‍රයන් කුලප්පවූ එලදෙනෙක් දිවියෙන් තොරකෙළේය.

28. එකල්හි බොහෝවූ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනට එළඹුනාහුය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසක හුන්නාහුය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාහුය. "ස්වාමීනි, යම් ඒ පුක්කුසාහි නම් කුලපුත්‍රයෙක් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපවූ අවවාදයෙන් අවවාද කරණ ලද්දේද හෙතෙම කඵරිය කළේවෙයි. ඔහුගේ ගතිය කවරිද, පරලොව (උත්පත්තිය) කවරේද?" යනුයි.

“මහණෙනි, පුක්කුසාති කුලපුත්‍ර තෙම පණ්ඩිතවේ. ධර්මයට අනුධර්මවූ ප්‍රතිපදා ඇත්තේවේ. ධර්මාවබෝධය පිණිස මා නොවෙහෙසුවේය. මහණෙනි, පුක්කුසාති කුලපුත්‍ර තෙමේ ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස නැති කිරීමෙන් ඕපපාතිකවූයේ ඒ ලොකයෙන් පෙරළා එන ස්වභාව නැත්තේ එහි පිරිනිවන් පාත්තේයයි” වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුයි.

දසවැනිවූ ධාතුච්ඡංග සූත්‍රය නිමි.

41. සච්චච්ඡංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස් නුවර සමීපයෙහි මීගදාය නම්වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට “මහණෙනි, කියා ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. “පින්වතුන් වහන්සැයි,” ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

2. “මහණෙනි, අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස්නුවර සමීපයෙහිවූ මීගදාය නම් ඉසිපතනාරාමයෙහිදී ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මාරයකු විසින් හෝ බ්‍රහ්මයෙකු විසින් හෝ ලෝකයෙහි කිසිවෙකු විසින් නොපැවැත්විය හැකි නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය පවත්වන ලදී. එනම්, චතුරායථි සත්‍යයන්ගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, (යනුයි.) කවර චතුරායථි සත්‍යයන්ගේද? දුක්ඛ නම් ආයථි සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය,

පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, දුක්ඛ සමුදය නම් ආයඪී සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය. දුක්ඛ නිරොධ නම් ආයඪී සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, දුක්ඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදා නම් ආයඪී සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, (යන සතරයි). මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස් සමීපයෙහිවූ මීගදාය නම් ඉසිපතනාරාමයෙහි මහණෙකු විසින් හෝ බමුණෙකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මාරයෙකු විසින් හෝ බඹෙකු විසින් හෝ ලොව කිසිකෙනෙකු විසිනුත් නොපැවැත්විය හැකි නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය පවත්වන ලදී. එනම්, මේ සතර ආයඪී සත්‍යයන්ගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමට, ප්‍රකට කිරීමය.

3. “මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර මොග්ගල්ලායනයන් සේවනය කරවී. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර මොග්ගල්ලානයන් හජනය කරවී. පණ්ඩිතවූ (ඒ) හික්ෂුහු බඹසර ඇත්තවුන්ට අනුග්‍රහ කරන්නාහුය. මහණෙනි, වැදූ මව යම්සේද ශාරීපුත්‍ර තෙමේ එමෙනි. උපන්නහුගේ පොෂණය කරන්නාවූ මව යම්සේද, මොග්ගල්ලාන තෙමේ එවැනි වේ. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ සෝවාන් ඵලයෙහි හික්මවයි. මොග්ගල්ලාන තෙමේ ඉහළ ඵලයන්හි හික්මවයි. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙම වතුරායඪී සත්‍යයන් විස්තර වශයෙන් කියන්ට දෙශනා කරන්ට පනවන්ට පිහිටුවන්ට විවරණය කරන්ට විභාග කරන්ට ප්‍රකට කරන්ට සමර්ථවේයයි.” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩිසේක.

4. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැර ගිය නොබෝ කල්හි හික්ෂුන්ට “ඇවැත් මහණෙනියි” ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. “ඇවැත්නි,” කියා ඒ හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට උත්තර දුන්හ.

ආයුෂ්මත් ධාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙමේ මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය. “ආචැත්ති, අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස්නුවර මීගදාය නම්වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි මහණෙකු විසින් හෝ බමුණෙකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මාරයකු විසින් හෝ බඹෙකු විසින් හෝ ලොව කිසිවෙකු විසින් හෝ නොපැවැත්විය හැකි නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය පවත්වන ලදී. එනම්, මේ වතුරායී සත්‍යයන්ගේ කීමයි, දෙසීමයි, පැනවීමයි, පිහිටුවීමයි, ප්‍රකාශ කිරීමයි, විභාග කිරීමයි, ප්‍රකට කිරීමයි. කවර සතර ආයතී සත්‍යයන්ගේද? දුක්ඛ නම් ආයතී සත්‍යයාගේ කීමය දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, දුක්ඛ සමුදය නම් ආයතී සත්‍යයාගේ දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය. දුක්ඛ නිරොධ නම් ආයතී සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, ප්‍රකාශ කිරීමය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය. දුක්ඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදා නම් ආයතී සත්‍යයාගේ කීමය, දෙසීමය, පැනවීමය, පිහිටුවීමය, විචරණය, විභාග කිරීමය, ප්‍රකට කිරීමය, (යනුයි).

5. “ආචැත්ති, දුක්ඛ නම් ආයතී සත්‍යය කවරේද? ඉපදීමද දුක්වේ. දිරිමද දුක්වේ. මැරීමද දුක්වේ. සොක කිරීමය, වැලපීමය, කායික දුකය, දොම්නසය, දැඩි වෙහෙසය යන මොහුද දුක් වෙත්. කැමැති වන්නාවූ යමක් නොලැබේද, එයද දුක් වේ. කොටින්, පස්වැදැරුම් උපාදාන ස්කන්ධයෝ දුක් වෙත්.

“ආචැත්ති, ඉපදීම නම් කවරිද, ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව වර්ගයෙහි යම් ඉපදීමක්, හටගැනීමක්, පිළිසිඳීමක්, පහළවීමක්, ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමක්, ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයක් වේද, ආචැත්ති, මෙය ජාතියයි කියනු ලැබේ. (ඉපදීමයයි කියනු ලැබේ).

“ආචැත්ති, ජරාව කවරිද? ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව වර්ගයෙහි යම් ජරාවක්, දිරණ බවක්, කැඩෙන බවක්, පැසෙන බවක්, රැලි වැටුනු සිවිය ඇති බවක්, ආයුෂයාගේ පිරිහීමක්,

ඉන්ද්‍රියන්ගේ මේරීමක් වේද, ඇවැත්නි, මෙය ජරාවයයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, මරණය කවරේද? ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව වර්ගයෙන් යම් චුතවීමක්, චුතවන බවක්, බිඳීමක්, අතුරුදන්වීමක්, මරණයක්, කඵරිය කිරීමක්, ස්කන්ධයන්ගේ බිඳීමක්, ශරීරයාගේ බහාතැබීමක් වේද, ඇවැත්නි, මේ මරණයයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, ශෝක කිරීම නම් කවරේද? ඇවැත්නි, එක්තරා එක්තරා විනාශයකින් යුක්තවූවහුට එක්තරා එක්තරා දුක් ස්වභාවයක් පැමිණියහුට යම් ශෝකයක්, තැවීමක්, තැවීම් ඇතිබවක්, ඇතුළත තැවීමක්, ඇතුළත අභියෝගයක් තැවීමක් වේද, ඇවැත්නි, මේ ශෝකයයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, වැළපීම කවරේද, ඇවැත්නි, එක්තරා එක්තරා විනාශයකින් යුක්තවූවහුගේ එක්තරා එක්තරා දුක් ස්වභාවයක් පැමිණියහුගේ යම් ආදෙවයක්, පරිදෙවයක්, හැඬීමක්, වැළපීමක්, හැඬීම ඇතිබවක්, වැළපෙන ස්වභාවයක් වේද, ඇවැත්නි, මේ වැළපීමයි කියනු ලැබේ.

6. “ඇවැත්නි, දුක නම් කවරේද? ඇවැත්නි, යම් කයෙහි හටගන්නාවූ දුකක්, කයෙහි හටගන්නාවූ නොසැපයක්, කයේ වැදීමෙන් හටගන්නාවූ දුකක් නොසැපයක්, විඳ ගැනීමක් වේද, ඇවැත්නි, මේ දුකයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, දොම්නස කවරේද? ඇවැත්නි, යම් සිතෙහි හටගන්නාවූ දුකක් වේද, සිතෙහි හටගන්නාවූ නොසැපවූ විඳ ගැනීමක් වේද, මනෝ සම්ප්‍රේෂණයෙන් හට ගන්නාවූ දුකක් නොසැපවූ විඳගැනීමක් වේද, ඇවැත්නි, මෙය දොම්නසයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, දැඩිවූ වෙහෙස කවරේද? ඇවැත්නි, එක්තරා එක්තරා විනාශයකින් යුක්තවූවහුට එක්තරා එක්තරා දුක් ස්වභාවයක් පැමිණියහුට යම් වෙහෙසක්, දැඩිවූ ශොකයක්,

වෙහෙසට පැමිණි බවක්, දැඩිවූ ශොක ඇති බවක් වේද, ඇවැත්නි, මෙය උපායාසයයි කියනු ලැබේ.

“ඇවැත්නි, කැමතිවූ යමක් නොලබාද එයද දුක් වේ, යනු කවරේද? ඇවැත්නි, ඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ සත්වයන්ට මෙබඳු කැමැත්තක් පහළවේ. ‘අපි ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇත්තාහු නොවන්නෙමු නම්, ඒකාන්තයෙන් අපට ඉපදීම නොපැමිණෙන්නේ නම් යහපතැයි’ කියායි. මේ වනාහි කැමැත්තෙන් නොපැමිණිය යුත්තකි. මෙයද කැමති යමක් නොලබා නම්, එයද දුක්වේ. ඇවැත්නි, දිරීම ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු කැමැත්තක් පහළවේ. ‘අපි දිරීම ස්වභාවකොට ඇත්තාහු නොවන්නෙමු නම්, ඒකාන්තයෙන් අපට දිරීම නොපැමිණෙන්නේ නම් ඉතා හොඳය’ කියායි. මේ වනාහි කැමැත්තෙන් නොපැමිණිය යුත්තකි මෙයද කැමති යමක් නොලබා නම් එයද දුක්වේ. ඇවැත්නි, ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු කැමැත්තක් පහළවේ. ‘අපි ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තාහු නොවන්නෙමු නම්, ඒකාන්තයෙන් අපට ව්‍යාධිය නොපැමිණෙන්නේ නම්, ඉතා හොඳයයි’ කියායි. මේ වනාහි කැමැත්තෙන් නොපැමිණිය යුත්තකි. මෙයද, කැමති යමක් නොලබානම් එයද දුක් වේ.

“ඇවැත්නි, මරණය ස්වභාවකොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු කැමැත්තක් පහළවේ. ‘අපි මරණය ස්වභාවකොට ඇත්තාහු නොවන්නෙමු නම්, ඒකාන්තයෙන් අපට මරණය නොපැමිණෙන්නේ නම් ඉතා හොඳය’ කියායි. මේ වනාහි කැමැත්තෙන් නොපැමිණිය යුත්තකි මෙයද කැමති යමක් නොලබා නම් එයද දුක් වේ.

“ඇවැත්නි, ඇතුළත තැවීමය, වැළපීමය, කායික දුකය, චෛතසික දුකය, දැඩිවූ ආයාසය යන මොවුන් ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු කැමැත්තක් උපදියි. ‘අපි ඇතුළත තැවීමය, විලාප කීමය, කායික දුකය, චෛතසික දුකය, දැඩිවූ ආයාසය යන මොවුන් ස්වභාව කොට ඇත්තෝ නොවන්නෙමු

නම්, අපට ඒකාන්තයෙන් ශොක, පරිදෙව, දුක්, දොම්නස් යන මොහු නොපැමිණෙන්නාහු නම් යහපති, කියායි. මෙය වනාහි කැමැත්තෙන් නොපැමිණිය යුතුයි. මෙයද කැමැති යමක් නොලබයිද, එයද දුක් වේ.

7. "ඇවැත්නි, සැකෙවින් පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ දුක් වෙති, යනු කවරහුද, එනම් රූපොපාදාන ස්කන්ධය වේදනොපාදාන ස්කන්ධය, සංඥොපාදාන ස්කන්ධය, සංස්කාරොපාදාන ස්කන්ධය, විඤ්ඤානොපාදාන ස්කන්ධය යන මොහුයි. ඇවැත්නි, මොව්හු සැකෙවින් පඤ්චොපාදාන ස්කන්ධයෝ දුක් වෙත්යයි කියනු ලැබේ.

"ඇවැත්නි, මේ දුඛායඝීසත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

8. "ඇවැත්නි, දුක්ඛසමුදය නම් ආයඝීසත්‍යය කවරේද? නැවත භවය ගෙණදෙන්නාවූ සතුටුවීමයයි කියනලද ඇල්මෙන් යුක්තවූ ඒ ඒ තන්හි ඇළුම් කරන්නාවූ යම් මේ තෘෂ්ණාවක් වේද, එනම්, කාම තෘෂ්ණාවය, භව තෘෂ්ණාවය, විභව තෘෂ්ණාවය යන මොහුයි. ඇවැත්නි, මේ දුක්ඛසමුදය නම් ආයඝීසත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

9. "ඇවැත්නි, දුක්ඛ නිරොධ නම් ආයඝීසත්‍යය කවරේද? ඒ තෘෂ්ණාවගේම ශෛ රහිතව (ඉතිරිවීමක් නැතිව) නොඇලීමෙන් යම් නිරොධයක්, ත්‍යාගයක්, දුරලීමක්, මිදීමක්, ඇළුම් රහිත බවක් වේද, ඇවැත්නි, මෙය දුක්ඛනිරොධ නම් ආයඝීසත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

10. "ඇවැත්නි, දුක් නිරුද්ධකිරීම පිණිස ගමන් කරන්නාවූ ප්‍රතිපදාව නම් ආයඝීසත්‍යය කවරේද? මේ ආයඝී අෂ්ටාංගික මාර්ගය මැයි. එනම්, සමායක දෘෂ්ටිය, සමායක සංකල්පය, සමායක වචනය, සමායක කර්මාන්තය, සමායක ආජීවය, සමායක ව්‍යායාමය, සමායක ස්මෘතිය, සමායක සමාධිය යනු මොහුයි.

11. "ඇවැත්නි, සමායක දෘෂ්ටිය කවරේද? ඇවැත්නි, දුක්ඛ සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේද, දුක්ඛ සමුදය සත්‍යයෙහි යම්

දැනීමක් වේද, දුක්ඛ නිරොධ සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේද, දුක් නිරුද්ධ කිරීම පිණිස පිළිපදින්නාවූ මාර්ග සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේද, ඇවැත්නි, මෙය සමයක් දෘෂ්ටියයි කියනු ලැබේ.

12. "ඇවැත්නි, සමයක් සංකල්පය නම් කවරේද? කාමයන්ගෙන් සිත බැහැර කිරීමෙහි සංකල්පනාවය. ක්‍රොධ නොකිරීම පිළිබඳ සංකල්පනාවය, හිංසා නොකිරීම පිළිබඳ සංකල්පනාවය යන මොහුයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් සංකල්පයයි කියනු ලැබේ.

13. "ඇවැත්නි, සමයක් වචනය කවරේද? බොරු කීමෙන් වැළකීමය, කේලාම් කීමෙන් වැළකීමය, රළුවචන කීමෙන් වැළකීමය, හිස් කථාවෙන් වැළකීමය යන මොහුයි ඇවැත්නි, මේ සමයක් වචනයයි කියනු ලැබේ.

14. "ඇවැත්නි, සමයක් කර්මාන්තය නම් කවරේද? සතුන් මැරීමෙන් වැළකීමය, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකීමය, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීමය යන මොහුයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් කර්මාන්තයයි කියනු ලැබේ

15. "ඇවැත්නි, සමයක් ආජීවය නම් කවරේද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ආයඨ්ශ්‍රාවක තෙම වැරදිවූ ජීවිකාව හැර යහපත්වූ ජීවිකාවෙන් දිවි පැවැත්ම කෙරේද, ඇවැත්නි, මේ සමයක් ආජීවයයි කියනු ලැබේ.

16. "ඇවැත්නි, සමයක් ව්‍යායාමය නම් කවරේද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම නූපන්නාවූ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ නොඉපදීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයි. ව්‍යායාම කරයි. වීයඨී පටන්ගනියි. සිත දැඩිකර ගනියි, උත්සාහ කරයි. උපන්නාවූ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ දුරුකිරීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයි. වෑයම් කරයි. වීයඨීය පටන්ගනියි. සිත දැඩිකර ගනියි. උත්සාහ කරයි. නූපන්නාවූ කුසල ධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයි. වෑයම් කරයි. වීයඨීය පටන්ගනියි. සිත දැඩිකර ගනියි. උත්සාහ කරයි. උපන්නාවූ කුසල කර්මයන්ගේ පැවැත්ම පිණිස, මූළා නොවීම පිණිස,

වැඩිවීම පිණිස, මහත්වීම පිණිස, භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම පිණිස ආලය උපදවයි වැයම් කරයි. වියඪය පටන්ගනියි. සිත දැඩිකර ගනියි. උත්සාහ කරයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් ව්‍යායාමයයි කියනු ලැබේ.

17. "ඇවැත්නි, සමයක් ස්මෘතිය නම් කවරේද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම කෙලෙස් තවන වියඪී ඇත්තේ, මනා දැනුම් ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, ලෝකයෙහි ලොභය හා දොෂය දුරුකොට කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. වේදනාවන්හි වේදනාවන් අනුව බලන්නේ, කෙලෙස් තවන වියඪීය ඇත්තේ, මනා දැනුම් ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභය හා දොෂය දුරු කොට වාසය කරයි. සිතෙහි සිත අනුව බලන්නේ කෙලෙස් තවන වියඪීය ඇත්තේ, මනා දැනුම් ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, ලෝකයෙහි ලොභය හා දොෂය දුරුකොට වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන වියඪීය ඇත්තේ, මනා දැනුම් ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, ලෝකයෙහි ලොභය හා දොෂය දුරුකොට ධර්මයන්හි ධර්මය අනුව දකිමින් වාසය කරයි. ඇවැත්නි, මෙය සමයක් ස්මෘතියයි කියනු ලැබේ.

18. "ඇවැත්නි, සමයක් සමාධිය නම් කවරේද? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම ඇති සිත පිළිබඳ එකඟ බැව් ඇත්තාවූ, විතර්ක සහිතවූ, විචාර රහිතවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ වාසය කෙරෙයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ, කයින් සැප විඳියි. යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහියෙන් යුක්තවූයේ, සැප විභරණය ඇත්තේයයි ආයඪියෝ කියන්ද ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. සැපය නැතිකිරීමෙන් දුක් නැති කිරීමෙන් කල් ඇතිවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප

නැත්තාවූද උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදු බැව් ඇති වතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් සමාධියයි කියනු ලැබේ. ඇවැත්නි, මේ දුක් නිරුද්ධකිරීම පිණිස ගමන් කරන්නාවූ මාර්ගය නම්, ආයඨිසත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

19. "ඇවැත්නි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස් නුවර මීගදාය නම්වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි මහණෙකු විසින් හෝ බමුණෙකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මරුවෙකු විසින් හෝ බඹෙකු විසින් හෝ ලෝ කිසිවෙකු විසින් නොපැවැත්විය හැකි නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය පවත්වනලදී. එනම්, මේ සිව්වැදැරුම්වූ ආයඨි සත්‍යයන්ගෙන් කීම, දෙසීම, පැනවීම, පිහිටුවීම, විවරණය, විභජනය, ප්‍රකටකිරීම යනුයි.

ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙමේ මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුයි.

එකළොස් වැනිවූ සවිච්චිහංග සූත්‍රය නිමි. (4-11)

42. දක්ඛිණවිහංග සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයන්හි කිඹුල්වත් පුරයෙහිවූ නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ අළුත්වූ වස්ත්‍ර දෙකක් ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹියාය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසක හුන්නිය. එකත්පසක හුන්නාවූ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාය.

2. "ස්වාමීනි, මාගේ මේ අළුත්වූ වස්ත්‍ර යුවළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා තමන් විසින්ම කටින ලදී. තමන් විසින්ම

වියන ලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ ඒ වස්ත්‍ර යුවල අනුකම්පා පිණිස පිළිගන්නා සේක්වා” යනුයි. මෙසේ කීකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමීයට මෙය වදාළේය. “ගෞතමීය, සංඝයාට දෙව. තී විසින් සංඝයාට දුන් කල්හි, මමද පුදනලද්දේ වන්නෙමි, සංඝයාද (පුදනලද්දේ) වන්නේය යනුයි. දෙවනුවද මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාය. “ස්වාමීනි, මාගේ මේ අළුත් වස්ත්‍ර යුවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා තමන් විසින්ම කටිනලදී. තමන් විසින්ම වියනලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ වස්ත්‍ර යුග්මය, අනුකම්පා පිණිස පිළිගන්නා සේක්වා” යනුයි. දෙවනුවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමීයට මෙය වදාළේය. “ගෞතමීය, සංඝයාට දෙව, තී විසින් සංඝයාට දුන් කල්හි, මමද පුදනලද්දේ වන්නෙමි, සංඝ තෙමේද පුදනලද්දේ වන්නේය” යනුයි. තුන්වෙනුවද මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාය. “ස්වාමීනි, මාගේ මේ අළුත්වූ වස්ත්‍ර යුවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා තමන් විසින්ම කටින ලදී. තමන් විසින්ම වියනලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ වස්ත්‍ර යුග්මය, අනුකම්පා පිණිස පිළිගන්නා සේක්වා” යනුයි. තුන්වෙනුවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමීයට මෙය වදාළේය. “ගෞතමීය, සංඝයාට දෙව, තී විසින් සංඝයාට දුන් කල්හි මමද පුදනලද්දේ වන්නෙමි, සංඝ තෙමේද පුදන ලද්දේ වන්නේයයි.”

3. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමීයගේ අළුත්වූ වස්ත්‍ර යුවල පිළිගන්නා සේක්වා. ස්වාමීනි, මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොහෝ උපකාර ඇත්තිය. මවගේ සහෝදරිය. අත් පා වැඩූ තැනැත්තිය, පොෂණය කළ තැනැත්තිය, කිරි දුන් තැනැත්තිය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැදූ මව කළුරිය කල කල්හි කිරි පෙව්වාය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන්

වහන්සේද මහාප්‍රජාපති ගෞතමීයට බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසා මහාප්‍රජාපති ගෞතමී තොමෝ බුදුන් සරණ කොට ගියාය. ධර්මය සරණ කොට ගියාය. සංඝයා සරණ කොට ගියාය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසා මහා ප්‍රජාපති ගෞතමී තොමෝ සතුන් මැරීමෙන් වැළකුණීය, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුණීය, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුණීය, බොරු කීමෙන් වැළකුණීය, රහමෙර පානය කිරීමෙන් වැළකුණීය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසා මහාප්‍රජාපති ගෞතමී තොමෝ බුදුන් කෙරෙහි අවලවු ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූවාය. ධර්මය කෙරෙහි අවලවු ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූවාය. සංඝයා කෙරෙහි අවලවු ප්‍රසාදයෙන් යුක්ත වූවාය. ආයඨියන් කැමැතිවූ සීලයෙන් යුක්තවූවාය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසා මහාප්‍රජාපති ගෞතමී තොමෝ දුක්ඛ සත්‍යයෙහි සැක නැති වූවාය. දුක්ඛ සමුදය සත්‍යයෙහි සැකනැති වූවාය. දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යයෙහි සැක නැති වූවාය. දුක් නිරුද්ධ කිරීමට පිළිපදින්නාවූ මාර්ග සත්‍යයෙහි සැක නැති වූවාය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේද මහා ප්‍රජාපති ගෞතමීයට බොහෝ උපකාර ඇති සේකැයි,” (සැලකෙළේය.)

4. “ආනන්දය, එය එසේය, ආනන්දය, එය එසේය. ආනන්දය, යම් පුද්ගලයකු නිසා පුද්ගලයෙක් තෙම බුදුන් සරණ කොට ගියේ වේද, ධර්මය සරණ කොට ගියේ වේද, සංඝයා සරණ කොට ගියේ වේද, ආනන්දය, මේ ආවායඨීවූ පුද්ගලයාහට මේ අතවැසිවූ පුද්ගලයා විසින් ප්‍රතිඋපකාර කළ නොහැක්කේයයි, කියමි. එනම්, වැදීමය, දැක හුනස්නෙන් නැගිටීමය, ඇදිලි කිරීමය, ගරු බුහුමන් කිරීමය, සිව්රූය, පිණ්ඩපානය, සේනාසනය, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය, යන මොවුන් දීමෙනි. ආනන්දය, යම් පුද්ගලයකු නිසා පුද්ගලයෙක් තෙම සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද, මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, ආනන්දය,

මේ ආයඨීච්ච පුද්ගලයාහට මේ අතවැසිච්ච පුද්ගලයා විසින් ප්‍රත්‍යුපකාර (උපකාරයට උපකාර) කළ නොහැකියයි කියමි.

“එනම්, වැදීමය, දැක හුනස්නෙන් නැගිටීමය, ඇදිලි කිරීමය, ගරුබ්‍රහ්මන් කිරීමය, සිවුරුය, පිණ්ඩපාතය, සේනාසනය, ගිලන්පස, බෙහෙත්, පිරිකර දීමෙනි. ආනන්දය, යම් පුද්ගලයෙකු නිසා පුද්ගලයෙක් තෙම බුදුන් කෙරෙහි, අවල ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ධර්මය කෙරෙහි අවල ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූයේ වේද, සංඝයා කෙරෙහි අවල ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආයඨීයන් කැමැතිවූ සීලයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආනන්දය, මේ ආචාර්යච්ච පුද්ගලයාහට මේ අතවැසිච්ච පුද්ගලයා විසින් ප්‍රත්‍යුපකාර කළ නොහැකි යයි කියමි. එනම්, වැදීමය, දැක හුනස්නෙන් නැගිටීමය, ඇදිලි කිරීමය, ගරුබ්‍රහ්මන් කිරීමය, සිවුරුය, පිණ්ඩපාතය, සේනාසනය, ගිලන්පස, බෙහෙත් පිරිකර දීමෙනි. ආනන්දය, යම් පුද්ගලයෙකු නිසා පුද්ගලයෙක් තෙම දුක්ඛ සත්‍යයෙහි සැක නැත්තේ වේද, දුක්ඛ සමුදය සත්‍යයෙහි සැක නැත්තේ වේද, දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යයෙහි සැක නැත්තේ වේද, දුක් නිරුද්ධ කිරීමට පිළිපදින්නාවූ මාර්ග සත්‍යයෙහි සැක නැත්තේ වේද, ආනන්දය, මේ ආචාර්යච්ච පුද්ගලයාහට මේ අතවැසිච්ච පුද්ගලයා විසින් ප්‍රත්‍යුපකාර කළ නොහැකියයි කියමි. එනම්, වැදීම, දැක හුනස්නෙන් නැගිටීම, ඇදිලි කිරීම, ගරුබ්‍රහ්මන් කිරීම, වීචර, පිණ්ඩපාත, සේනාසන, ගිලන්පස, බෙහෙත් පිරිකර දීම යන මෙයිනි.

5. “ආනන්දය, පුද්ගලික දාන මේ දහතරක් වෙත්. අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි දානය දේද, මේ පළමුවන පුද්ගලික දානයයි. පසේ බුදුන් කෙරෙහි දානය දේද, මේ දෙවන පුද්ගලික දානයයි. තථාගත ශ්‍රාවකවූ රහතන් වහන්සේ කෙරෙහි දානය දේද, මේ තුන් වන පුද්ගලික දානයයි. අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පිළිපන්නහු කෙරෙහි දානය දේද, මේ සතරවන පුද්ගලික දානයයි. අනාගාමී පුද්ගලයෙකුට දානය දේද, මේ පස්වන පුද්ගලික දානයයි. අනාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පිළිපන්නහු කෙරෙහි දානය දේද, මේ සවන

පුද්ගලික දානයයි. සකාදාගාමී පුද්ගලයෙකුට දානය දේද, මේ සත්වන පුද්ගලික දානයයි. සකාදාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පිළිපත්නහු කෙරෙහි දානය දේද, මේ අටවන පුද්ගලික දානයයි. සෝවාන් පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ නවවන පුද්ගලික දානයයි. සෝවාන් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පිළිපත්නකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ දසවන පුද්ගලික දානයයි. සස්තෙන් බැහැරවූ කාමයන්හි පහවූ රාග ඇත්තකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ එකොළොස්වන පුද්ගලික දානයයි. පෘථග්ජන සීලවත්තයකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ දොළොස්වන පුද්ගලික දානයයි. පෘථග්ජන දුශ්ශීලයෙකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ දහතුන්වන පුද්ගලික දානයයි. තිරිසන් ගතවූවකු කෙරෙහි දානය දේද, මේ දහහතර වන පුද්ගලික දානයයි.

6. "ආනන්දය, ඔවුන් අතුරෙන් තිරිසන් ගතවූවකු කෙරෙහි දානයදී සියයක් අනුසස් ඇත්තාවූ දානය කැමැති විය යුත්තේය. පෘථග්ජන දුශ්ශීලයකු කෙරෙහි දානය දී, දහසක් අනුසස් ඇත්තාවූ දානය කැමැති විය යුත්තේය. පෘථග්ජන සීලවත්තයෙකු කෙරෙහි දානය දී ලක්ෂයක් අනුසස් ඇත්තාවූ දානය කැමැති විය යුත්තේය. ශාසනයෙන් පිටත්වූ කාමයන්හි පහවූ රාගය ඇත්තකු කෙරෙහි දානය දී කෝටිලක්ෂයක් අනුසස් ඇත්තාවූ දානය කැමැති විය යුත්තේය. සෝවාන්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීම පිණිස පිළිපත්නකු කෙරෙහි දානය දී සංඛ්‍යාවක් නැත්තාවූ, ප්‍රමාණයක් නැත්තාවූ අනුසස් ඇති දානය කැමැති විය යුත්තේය. සෝවාන් පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි කියනුම කවරේද? සකාදාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පිළිපත්නකු කෙරෙහි කියනුම කවරේද? සකාදාගාමී පුද්ගලයෙකුට කියනුම කවරේද? අනාගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීමට පිළිපත්නකු කෙරෙහි කියනුම කවරේද? අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පිළිපත්නකු කෙරෙහි කියනුම කවරේද? තථාගත ශ්‍රාවකවූ රහතන් වහන්සේ කෙරෙහි කියනුම කවරේද? පස්සේදුන් කෙරෙහි කියනුම කවරේද? අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි (දුන් දනෙහි අනුසස්) කියනුම කවරේද?

7. "ආනන්දය, මේ සංඝික දාන සතක් වෙත්. කවර සතක්දයන්? බුදුන් ප්‍රධාන (හික්ෂු හික්ෂුණී යන) උභතො සංඝයා විෂයෙහි දානය දේද, මෙය පළමුවන සංඝික දානයයි. තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි උභතො සංඝයා විෂයෙහි දානය දේද, මෙය දෙවන සංඝික දානයයි. හික්ෂු සංඝයා විෂයෙහි දානය දේද, මේ තුන්වන සංඝික දානයයි. හික්ෂුණී සංඝයා විෂයෙහි දානය දේද, මේ සතරවන සංඝික දානයයි. මෙතෙක් හික්ෂුහුද හික්ෂුණීහුද මට සංඝයා කෙරෙන් දෙනු මැනවැයි ලබාගෙන දානය දේද, මෙය පස්වන සංඝික දානයයි. මෙතෙක් හික්ෂුහු මට සංඝයා කෙරෙන් දෙනු මැනවැයි ලබාගෙන දානය දේද, මෙය සයවෙනි සංඝික දානයයි. මෙපමණ හික්ෂුණීහු මට සංඝයා කෙරෙන් දෙනු මැනවැයි ලබාගෙන දානය දේද, මෙය සත්වෙනි සංඝික දානයයි. ආනන්දය, මතු කාලයෙහි ශ්‍රමණ ගෝත්‍රය පමණක් ඇත්තාවූ, ලාමක ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාසාවකණ්ඨ නම් දුශ්ශීලයෝ වන්නාහුමය. ඒ දුශ්ශීලයන් කෙරෙහි සංඝයා උදෙසා දානය දෙන්නාහුය. ආනන්දය, එකල්හිද මම සංඝගත දානය සංඛ්‍යාවක් නැති, ප්‍රමාණයක් නැති අනුසස් ඇත්තකැයි කියමි. ආනන්දය, කිසියම් ආකාරයකින් සංඝික දානයට වඩා පුද්ගලික දානය අතිශයින් මහත්ඵල ඇත්තේයයි නොමකියමි.

8. "ආනන්දය, මේ දාන විසුද්ධිහු සතරක් වෙත්. කවර සතරක්දයන්? ආනන්දය, දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේද, (මහත්ඵල වේද) ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, එබඳු දානයක් ඇත්තේය. ආනන්දය, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේද, දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, එබඳු දානයක් ඇත්තේය. ආනන්දය, දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, එබඳු දානයක් ඇත්තේය. ආනන්දය, දායකයා කෙරෙනුත් පිරිසිදු වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙනුත් පිරිසිදු වේද, එබඳු දානයක් ඇත්තේය.

9. "ආනන්දය, කෙසේ නම් දානය දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, ආනන්දය,

මේ ශාසනයෙහි දායකතෙම සිල්වත්වූ යහපත් ස්වභාව ඇත්තෙක් වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයෝ දුශ්ශීලවූ ලාමක ස්වභාව ඇත්තෝ වෙත්ද, ආනන්දය, මෙසේ වනාහි දානය දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේ. ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේ.

10. “ආනන්දය, කෙසේ නම් දානය ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේද, දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේද, ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි දායකතෙම දුශ්ශීලවූ ලාමක ස්වභාව ඇත්තෙක් වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයෝ සිල්වත්වූ යහපත් ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්ද, ආනන්දය, මෙසේ වනාහි දානය ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේ. දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු නොවේ.

11. “ආනන්දය, කෙසේ නම් දානය දායකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු නොවේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු නොවේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි දායක තෙමේද? දුශ්ශීලවූ ලාමකවූ ස්වභාව ඇත්තෙක්වේ. ප්‍රතිග්‍රාහකයෝද දුශ්ශීලවූ ලාමක ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි දානය දායකයා කෙරෙහිද පිරිසිදු නොවේ. ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන්ද පිරිසිදු නොවේ.

12. “ආනන්දය, කෙසේ නම්, දානය දායකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු වේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි දායක තෙමේත් සිල්වත් යහපත් ස්වභාව ඇත්තෙක් වේද, ප්‍රතිග්‍රාහකයෝත් සිල්වත්වූ යහපත් ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්ද, ආනන්දය, මෙසේ වනාහි දානය දායකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු වේ. හෙවත් මහත්ඵල වේ. ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුත් පිරිසිදු වේ.

13. “ආනන්දය, මොහු වනාහි දාන විසුද්ධිහු සතර වෙත්යයි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා, ශාස්තෘන් වහන්සේ නැවතද මෙසේ වදාළේය.

“1. සිල්වත්වූ යමෙක් දැහැමින් ලද දෙයින් මනා පහන් සිත් ඇත්තේ, මහත්වූ කර්මඵලය අදහමින් දුශ්ශීලයන් කෙරෙහි දානය දේද, ඒ දානය දායකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේ.

“2. යම් දුශ්ශීලයෙක් අධර්මයෙක් ලද දෙයින් ප්‍රසන්නවූ සිත් නැත්තේ මහත්වූ කර්මඵලය නොඅදහමින් සීලවන්තයන් කෙරෙහි දානය දේද, ඒ දානය ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් පිරිසිදු වේ.

“3. යම් දුශ්ශීලයෙක් තෙම අධර්මයෙන් ලදදෙයින් අප්‍රසන්න සිත් ඇත්තේ, මහත්වූ කර්මඵලය නොඅදහමින් දුස්සීලයන් කෙරෙහි දානය දේද, ඒ දානය දෙපසින්ම පිරිසිදු නොවේ.

4. “යම් සීලවන්තයෙක් තෙම දැහැමින් ලද දෙයින් ප්‍රසන්නවූ සිත් ඇත්තේ මහත්වූ කර්මඵලය අදහමින් සීලවන්තයන් කෙරෙහි දානය දේද, ඒකාන්තයෙන් ඒ දානය මහත්වූ විපාක ඇත්තේයයි කියමි.

5. “යම් පහවූ රාග ඇති පුද්ගලයෙක් දැහැමින් ලදදෙයින් යහපත් ප්‍රසන්නවූ සිත් ඇත්තේ මහත්වූ කර්මඵලය අදහමින් රහතුන් විෂයෙහි දානය දේද, ඒකාන්තයෙන් ඒ දානය ආමිෂ දාන අතුරෙන් අග්‍රයයි” කියමි.

දක්ෂිණ විභංග සූත්‍රය නිමි. (4-12)

43. අනාථ පිණ්ඩිකාවාද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. ඒ කාලයෙහි වනාහි අනාථපිණ්ඩික නම් ගෘහපති තෙමේ දැඩි ගිලන් වූයේ, හටගත් ආබාධ ඇත්තේ, දුකින් පෙළුනේවේ.

2. එකල්හි වනාහි අනාථපිණ්ඩික නම් ගෘහපති තෙමේ එක්තරා පුරුෂයෙකුට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය. “එම්බා පුරුෂය, නුඹ එව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට එළඹෙව. එළඹ, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන්

සිරසින් වඳුව. ‘ස්වාමීනි, අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ, දුකින් පෙළුනේ, දැඩි ගිලන්වූයේවේ. ඒ අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන් සිරසින් වදියයි,’ (වැඳ) මෙසේද කියව. ‘ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙමේ අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතියාගේ ගෘහය යම් තැනෙකිහිද, අනුකම්පාකර එහි වඩිනසේක් නම් මැනවැයි’ (කියව.)

3. “එසේය, ස්වාමීනි” කියා ඒ පුරුෂතෙම අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතියාට උත්තරදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එහි එළඹියේය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ, එකත්පසක හුන්නේය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ පුරුෂ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කෙළේය. “ස්වාමීනි, අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ, දුකින් පෙළුනේ, දැඩි ගිලන්වූයේ වේ. ඒ සිටුතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන් සිරසින් වදින්නේය කියායි.” ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට වැඳ, එකත්පසක හුන්නේය. එකත්පසක හුන්නාවූ ඒ පුරුෂතෙම ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේටද මෙපවත් සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ, දුකින් පෙළුනේ, දැඩි ගිලන්වූයේ වේ. ඒ සිටුතෙමේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ පාදයන් සිරසින් වදින්නේය. මෙසේද කියයි. ‘ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතිහුගේ ගෘහය යම් තැනෙකිහිද අනුකම්පා කර එහි එළඹෙනසේක් නම් මැනවැයි කියායි.’

4. ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ නිශ්ශබ්ද වීමෙන් ඉවසුසේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවිරු රැගෙන ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ පශ්චාත් ශ්‍රමණයෙකු කොට (දෙවැන්නකු කොටගෙන) අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතිහුගේ ගෘහය යම් තැනෙකිහිද එතැනහි එළඹියේය. එළඹ, පනවනලද අස්තෙහි

වැඩහුන්සේක. වැඩහිඳ වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ, අනේපිඬු සිටුහුගෙන් “කිමෙක්ද? ගෘහපතිය, නුඹට ඉවසිය හැක්කේද? කිමෙක්ද? යැපිය හැක්කේද? කිමෙක්ද? දුක් වේදනාවෝ අඩුවෙන්ද නැතහොත් වැඩිවෙන්ද, අඩුවීමක් පෙනේද, වැඩිවීමක් පෙනේදැ?යි” ඇසූහ.

5. “ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක්කේය. යැපිය නොහැක්කේය. මාගේ දැඩි දුක් වේදනාවෝ වැඩිවෙත්. අඩු නොවෙත්. අඩුවීමක් නොපෙනේ. වැඩිවීමම පෙනෙන්නේයයි” කීය. “ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් තෙමේ සියුම්වූ විදින කටුවකින් හිස විදින්නේ යම්සේද, ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍රයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම වනාහි ඉතා දැඩි වාතයෝ හිස විදින්නාහුය. ස්වාමීනි, මට ඉවසිය නොහැක්කේය. යැපිය නොහැක්කේය. මාගේ දැඩිවූ දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩීම පෙනෙන්නේය. අඩුවීම නොපෙනෙන්නේය.

“ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් තෙමේ දැඩිවූ වරපට කඩකින් හිසට හිස්වෙළුමක් දෙන්නේ යම්සේද, ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම වනාහි මාගේ හිස දැඩි වාතයෝ හාත්පස සිඳින්නාහුය. ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක්කේය. යැපිය නොහැක්කේය. මාගේ දැඩි දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩීම පෙනෙන්නේය. අඩුවීම නොපෙනෙන්නේය. ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ දක්ෂවූ ගවඝාතකයෙක් හෝ ගවඝාතක අතවැසියෙක් හෝ සියුම්වූ ගෙරි කපන කැත්තෙත් බඩ කපන්නේ වේද, ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම වනාහි දැඩි වාතයෝ කුස හාත්පස කපන්නාහුය. ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක්කේය. යැපිය නොහැක්කේය. මාගේ දැඩි දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත් අඩු නොවෙත්. වැඩීම පෙනෙන්නේය. අඩුවීම නොපෙනෙන්නේය.

6. “ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ වනාහි බලවත් පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් ඉතාදුර්වලවූ පුරුෂයෙකු වන වෙනම අත්වලින් අල්වාගෙන අඟුරු වලෙක්හි තවත්නාහුද නැවත නැවත තවත්නාහුද, ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම ශරීරයෙහි දැඩි දාහය (දැවීම) වේ. ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක්කේය. යැපිය නොහැක්කේය. මාගේ දැඩි දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩීම පෙනෙන්නේය. අඩුවීම නොපෙනෙන්නේයයි” (කී.)

7. “ගෘහපතිය, එසේනම් මේ කාරණයෙහිලා ඔබ විසින් මෙසේ හික්මිය යුත්තේය. ඇස මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ඇස ඇසුරු කළාවූ විඥානයක් නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, නුඹ විසින් මේ ආකාරයෙන් හික්මිය යුත්තේය.’ ගෘහපතිය, එහෙයින් නුඹ විසින් මේ කාරණයෙහිලා මෙසේ හික්මිය යුත්තේය. කණ මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කණ ඇසුරුකළාවූ විඥානයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුත්තේය. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. නාසය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ නාසය ඇසුරු කළාවූ විඥානයක්ද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. දිව මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ දිව ඇසුරු කළාවූ, විඤ්ඤාණයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සිත මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සිත ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

“ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. රූපය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ රූපය ඇසුරු කළාටු, විඤ්ඤාණයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ශබ්දය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ශබ්දය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ගන්ධය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ගන්ධය ඇසුරුකළාටු, විඤ්ඤාණයක් නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. රසය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ‘රසය’ ඇසුරු කළාටු, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ස්පර්ශය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ‘ස්පර්ශ කළයුත්ත’ ඇසුරුකළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ධර්මාරමුණු මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ධර්මය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

8 “ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ඇස පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ඇස පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කණ පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කණ පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණය නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය

යුතුයි. නාසය පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ නාසය පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණය නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. දිව පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ දිව පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණය නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කය පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කය පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කය පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණය නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සිත පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සිත පිළිබඳ විඤ්ඤාණය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සිත සිත පිළිබඳ විඤ්ඤාණය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

9. "ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ඇස පිළිබඳ ස්පර්ශය මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ඇස පිළිබඳ ස්පර්ශය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කණ පිළිබඳවූ ස්පර්ශය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කණ පිළිබඳ ස්පර්ශය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. නාසය පිළිබඳවූ ස්පර්ශය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ නාසය පිළිබඳ ස්පර්ශය ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. දිව පිළිබඳව ස්පර්ශය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ දිව පිළිබඳ ස්පර්ශය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කය පිළිබඳව ස්පර්ශය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කය පිළිබඳ ස්පර්ශය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සිත පිළිබඳව ස්පර්ශය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සිත පිළිබඳව ස්පර්ශය ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

10. "ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ඇස පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගන්නාවූ වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ඇස පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කණ පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගන්නාවූ වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කණ පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. නාසය පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ නාසය පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරුකළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. දිව පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ දිව පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරු කළාවූ,

විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කය පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ කය පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සිත පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සිත පිළිබඳ ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාව ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

11 "එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි පඨවි ධාතුව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ පඨවි ධාතුව ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ආපො ධාතුව මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ආපොධාතුව ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. තෙජෝධාතුව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ තෙජෝධාතුව ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. වායොධාතුව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ වායොධාතුව ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ආකාශ ධාතුව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ආකාසධාතුව ඇසුරුකළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. විඤ්ඤාණධාතුව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ විඤ්ඤාණධාතුව ඇසුරු කළාවූ

විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

12 "එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. රූපය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ රූපය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. වේදනාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ වේදනාව ඇසුරුකළාටු, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සංඥාව මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සංඥාව ඇසුරුකළාටු, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. සංස්කාරයන් මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ සංස්කාරයන් ඇසුරුකළාටු, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. විඤ්ඤාණය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ විඤ්ඤාණය ඇසුරුකළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. විඤ්ඤාණය මමය, මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ විඤ්ඤාණය ඇසුරුකළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි.

13. "ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මියයුතු ආකාශානඤ්ඤාණය මමය මගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ ආකාශානඤ්ඤාණය ඇසුරු කළාටු විඤාණයද වෙන්තේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. විඤ්ඤාණඤ්ඤාණය මමය මගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ විඤ්ඤාණඤ්ඤාණය ඇසුරු කළාටු විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ආකිඤ්චඤ්ඤාණය මමය මගේයයි

නොගන්නෙමි. මාගේ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය ඇසුරු කළාවූ, විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය මමය මගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය ඇසුරු කළාවූ විඥානයද නොවන්නේයයි ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි.

14. “ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. මෙලොව කිසිවක් මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ මෙලොව කිසිවක් ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයි. ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. පරලොව කිසිවක් මමය මාගේයයි නොගන්නෙමි. මාගේ පරලොව කිසිවක් ඇසුරු කළාවූ විඥානයද නොවන්නේයයි. ගෘහපතිය, නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි.

“ගෘහපතිය, එහෙයින් මෙහි නුඹ විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. යම් මේ දක්නාලද අසනලද ආඝ්‍රාණය කරනලද රස විඳිනලද ස්පර්ශ කරනලද සිතින් දැනගන්නාලද සොයන ලද හැසිරෙනලද දෙයකුත් වේද, ඒ සියල්ලද මමය මාගේ යයි නොගන්නෙමි. එය ඇසුරු කළාවූ මාගේ විඤ්ඤාණයද නොවන්නේයයි, ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි නුඹ විසින් හික්මිය යුතුයයි” වදාළේය.

15. මෙසේ කීකල්හි අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතිනෙම හැඳුයේය. කඳුළු වැගිර වූයේය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම අනේපිඬු සිටුහුට “ගෘහපතිය, නුඹ වනාහි සම්පත්තීන්හි ඇලෙන්නෙහිද? ගෘහපතිය, නුඹ වනාහි සම්පත්තීන්හි ගැලෙන්නෙහි දැයි” ඇසීය.

“ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, මම සම්පත්තීන්හි නොඇලෙන්නෙමි, නොගැලෙන්නෙමි. එතකුදු වූවත් මා විසින් බොහෝ කලක් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලද්දේය.

සිත දියුණු කළාවූ භික්ෂුහුද ඇසුරු කරණ ලද්දාහ. මාවිසින් මෙබඳු ධර්ම කථාවක් නොඅසනලදැයි” (කීර්තිය).

16. “ගෘහපතිය, සුදුවත් හඳුනා වූ ගිහිවූවන්ට මෙබඳු ධර්මකථා නොවැටහේ. ගෘහපතිය, පැවිද්දන්ට වනාහි මෙබඳු ධර්ම කථා වැටහේයයි” කිය.

“ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එසේ වීනම් සුදුවත් හඳුනා වූ ගිහිවූවන්ටද මෙබඳු ධර්ම කථා දෙශනා කෙරේවා. ස්වාමීනි, ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ස්වල්ප කෙලෙස් සහගතවූ කුලපුත්‍රයෝ ඇත්තාහුමය, ධර්මය නොඇසීම හේතුකොටගෙන ඔව්හු පිරිහෙන්නාහුය. ධර්මය දැනගන්නාහු වන්නාහුයයි” කිය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද, අනේපිඬු සිටුහට මේ අවවාදයෙන් අවවාද කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැඩියාහුය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටුතෙම ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද, වැඩිය නොබෝ කලකින් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු තුසිත දිව්‍යලෝකයට උත්පත්ති වශයෙන් පැමිණියේය.

17. “එකල්හි අනාථපිණ්ඩික දිව්‍ය පුත්‍රතෙම ඉක්ම ගියාවූ රාත්‍රියෙහි බබළන වර්ණ ඇත්තේ සියලු ජේතවනාරාමය ආලෝක කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත් පසක සිටියේය. එකත් පසක සිටියාවූ අනාථපිණ්ඩික නම් දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවලින් (මෙය) කීයේය.

- (1) “සෘෂි සමුහයා විසින් නිතර සේවනය කරණ ලද්දාවූ ධර්මරාජන් වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වැඩ වසන ලද්දාවූ ඒ මේ ජේතවනාරාමය මට ප්‍රීති උපද වන්නක් වේ.
- (2) “(මාර්ග චේතනාවූ) කර්මයද (මාර්ග ප්‍රඥාවූ) විද්‍යාවද (සමාධිය පාක්ෂිකවූ) කර්මයද ශීලයෙන් යුක්තවූ

උතුම් ජීවිතයද, යන මෙයින් සත්වයෝ පිරිසිදු වෙත්. ගෝත්‍රයෙන් හෝ ධනයෙන් හෝ පිරිසිදු නොවෙත්.

(3) "එහෙයින් තමහට වැඩ කැමැත්තාවූ නුවණැති පුරුෂතෙම ධර්මය නුවණින් සොයන්නේය. මෙසේ ඒ ආයථි මාර්ගයෙන් පිරිසිදුවේ.

(4) "ප්‍රඥාවෙන්ද, ශීලයෙන්ද, සංසිද්ධිමෙන්ද ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙමෙම ප්‍රධානවේ. යම් භික්ෂුවක් වනාහි පරතෙරට ගියේවේද (නිවණට ගියේවේද) ඒ සියල්ලන්ට වඩා මේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේම උතුම් වන්නේය" යනුයි.

18. අනාථ පිණ්ඩික නම් දිව්‍යපුත්‍රතෙම මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය. ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුමත කළසේක. ඉක්බිති අනාථ පිණ්ඩික නම් දිව්‍යපුත්‍රතෙම "ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ කීම අනුමත කළසේකැයි" භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද ප්‍රදක්ෂිණාකොට එහිම අතුරුදහන් වූයේය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රිහුගේ ඉක්මිමෙන් භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි එක්තරා දිව්‍යපුත්‍රයෙක් ඉක්ම ගියාවූ රාත්‍රිය ඇති කල්හි බබළන ශරීර වර්ණය ඇත්තේ සියලු ජේතවනාරාමය බබුළුවා මම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹුණේය. එළඹ මට වැද එකත්පස්ව සිටියේය. මහණෙනි, එකත්පස්ව සිටියාවූ ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙම මට ගාථාවලින් මෙසේ කීයේය,

(1) "සෘෂි සමුහයා විසින් නිතර සේවනය කරන ලද්දාවූ, ධර්මරාජන්වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වැඩ වසන ලද්දාවූ ඒ මේ ජේතවනාරාමය මට ප්‍රීති උපද වන්නක්වේ.

(2) "(මාර්ග චේතනාවූ) ධර්මයද, (මාර්ග ප්‍රඥාවූ) විද්‍යාවද, (සමාධිපාක්ෂිකවූ) කර්මයද, ශීලයෙන් යුක්තවූ උතුම් ජීවිතයද යන මෙයින් සත්වයෝ පිරිසිදුවෙත්. ගෝත්‍රයෙන් හෝ ධනයෙන් හෝ පිරිසිදු නොවෙත්.

(3) "එහෙයින් තමහට වැඩ කැමැත්තාවූ, නුවණ ඇති පුරුෂතෙම ධර්මය නුවණින් සොයන්නේය. මෙසේ ආයථි මාර්ගයෙන් පිරිසිදුවේ.

(4) ප්‍රඥාවෙන්ද, ශීලයෙන්ද, සංසිද්ධිමෙන්ද ශාරීපුත්‍රයන්ම ප්‍රධානවේ. යම් හික්ෂුවක් වනාහි පරතෙරට ගියේ වේද මේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේම ප්‍රධාන වන්නාහ.

19. “මහණෙනි, ඒ දිව්‍යපුත්‍රතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ වචනය අනුමත කළසේකැයි මට වැද ප්‍රදක්ෂිණා කොට එහිම අතුරුදහන්වියයි.”

මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, ඒ මේ දිව්‍යපුත්‍රතෙම වනාහි ඒකාන්තයෙන් අනාථපිණ්ඩික නම් දිව්‍යපුත්‍රතෙම වන්නේය. ස්වාමීනි, අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතීතෙම ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් කෙරෙහි අවලවු ප්‍රසාද ඇත්තෙක් වූයේය” කියායි.

20. “ආනන්දය, යහපත, යහපත, ආනන්දය, යම්තාක්ම කල්පනා කිරීමෙන් පැමිණිය යුතුද ඒතාක්ම නුඹ විසින් පැමිණෙන ලද්දේය. ආනන්දය, හෙතෙම අනාථපිණ්ඩික නම් දිව්‍යපුත්‍රයාවේ. අනිකෙක් නොවේයයි” වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු වූ සිත් ඇති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේය.

අනාථ පිණ්ඩිකොවාදය සූත්‍රය නිමි. (5-1)

44. ඡන්තොවාද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි කලන්දක නිවාප නම්වූ වෙළඳවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක, එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් මහා වුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේද ගිජ්ඣකුට

පර්වතයෙහි වාසය කෙරෙත්. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුකින් පෙළුනේ දැඩි ගිලන්වූයේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි පල සමවතින් නැගී සිටියේ, ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනට එළඹියේය. එළඹ ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේය. “ඇවැත්වූ චූන්දය, අපි ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙම යම් තැනෙකින්ද එතැනට ඔහුගේ අසනීප විමසනු සඳහා යමුයයි” කීහ.

2. “ඇවැත්නි, එසේයයි’ කියා ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනට එළඹුනාහුය. එළඹ ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග සතුටු වූවාහුය. සතුටු වියයුතු සිහිකටයුතු වූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසක හුන්නාහුය. එකත්පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් “ඇවැත්වූ ඡන්තය, කිමෙක්ද නොපට ඉවසිය හැකිද? කිම යැපිය හැකිද, කිම දුක් වේදනාවෝ අඩුවෙත්ද නොවැඩෙත්ද, අඩුවීමක් පැනේද වැඩිදියුණුවීම නොපැනේදැයි” ඇසූහ.

3. “ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක. යැපිය නොහැක. මාගේ දැඩිවූ දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩිවන බව පෙනේ. අඩුවන බවක් නොපෙනේයයි” ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් සියුම්වූ විදින කටුවකින් හිස විදින්නේද, ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස මෙපරිද්දෙන්ම මාගේ බලවත් වාතයෝ හිස විදින්නාහ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඉවසිය නොහැක. යැපිය නොහැක. දැඩිවූ මාගේ දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩිවන බව පෙනේ. අඩුවන බව නොපෙනේ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස,

යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් දැඩිවූ වරපටකින් හිසෙහි හිස් වෙළුමක් දෙන්නේද, ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම මාගේ බලවත්වූ වාතයෝ හිස සිඳින්නාහුය. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය නොහැක. යැපිය නොහැක. දැඩිවූ මාගේ දුක්වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩුනොවෙත්. වැඩිවන බැව් පෙනේ, අඩුවන බවක් නොපෙනේ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේත් දක්ෂවූ ගවසාතකයෙක් හෝ ගවසාතකයෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ සියුම් ගෙරිකපන කැත්තෙන් කුස කපන්නේද, ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම බලවත්වූ වාතයෝ කුස කපන්නාහුය. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය හැකි නොවේ. යැපිය හැකි නොවේ. දැඩිවූ මාගේ දුක් වේදනාවෝ වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩෙන බව පෙනේ. අඩුවන බවක් නොපෙනේ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, යම්සේ බලවත්වූ පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් ඉතා දුර්වල පුරුෂයෙකු වෙත වෙතම අත්වලින් අල්වාගෙන අඟුරු වලෙක්හි ලා තවන්නාහුද, නැවත නැවත තවන්නාහුද, ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එපරිද්දෙන්ම මාගේ ශරීරයෙහි බලවත්වූ දාහයක්වේ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට ඉවසිය හැකි නොවේ. යැපිය හැකි නොවේ. දැඩිවූ මාගේ දුක් වේදනා වැඩෙත්. අඩු නොවෙත්. වැඩිවන බව පැනේ. අඩුවන බව නොපැනේයයි” කීය. “ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ආයුධයකින් ගෙල සිඳින්නෙමි. ජීවිතය බලාපොරොත්තු නොවෙමියි, (කියේය.)

4. “ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ ආයුධයකින් දිවි තොර කර නොගනීවා. ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ යැපේවා. ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ගේ යැපීම (ජීවත්වීම) අපි බලාපොරොත්තු වෙමු. ඉදින් ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ට සැපවූ ආහාර නැත්නම් මම ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ට සැපවූ ආහාර සපයන්නෙමි. ඉදින් ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ට සැපවූ බෙහෙත් නැතිනම් මම ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ට සැපවූ බෙහෙත් සපයන්නෙමි. ඉදින් ආයුෂ්මත්

ඡන්තයන්ට සුදුසු උපස්ථානයෙක් නැතිනම් මම ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ට උපස්ථාන කරන්නෙමි. ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ ආයුධ ගෙන දිවි නසා නොගනීවා. ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ යැපේවා. ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ගේ යැපීම අපි අපෙක්ෂා කරමු.”

5. “ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මට සැපවූ ආහාර නැත්තේද නොවෙයි. මට සැපවූ බෙහෙත් නැත්තේද නොවෙයි. මට සුදුසු උපස්ථානයෙක් නැත්තේද නොවෙයි. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, එතකුදු වුවත් මා විසින් ශාස්තෘන්වහන්සේ බොහෝකලක් මනාපයෙන්ම සේවනය කරනලදී. අමනාපයෙන් නොවේ. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ශාස්තෘන්වහන්සේ මනාපයෙන්ම සේවනය කරන්නේය. අමනාපයෙන් නොවේය යන යමක් වේද, මෙය වනාහි ශ්‍රාවකයා හට සුදුසුය. ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්ස, ඡන්ත හික්ෂුතෙම නැවත උත්පත්තියක් නැතුව ආයුධයකින් දිවි තොරකර ගන්නේයයි” දනු මැනවයි” කීය. “ඉදින් ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ ප්‍රශ්න ඇසීමට අවකාශ කෙරේනම්, අපි ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන්ගෙන් කිසියම් කාරණයක් අසන්නෙමු” “ඇවැත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, අසනු මැනව. අසා දැනගන්නෙයි.” (කීයේය.)

6. “ඇවැත්වූ ඡන්තය, ඇසය, ඇසෙහි උපදින විඤ්ඤාණය, ඇසෙහි උපදින විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය යන මෙය මාගේය, මෙතෙම මම වෙමි, මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දක්නෙහිද, ඇවැත්වූ ඡන්තය, කණය, කණෙහි උපදින විඤ්ඤාණය කණ පිළිබඳව විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය. (යන මොවුන්) මෙය මාගේය මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දක්නෙහිද? ඇවැත්වූ ඡන්තය, නාසය, නාසයෙහි උපදින විඤ්ඤාණය, (නාසය පිළිබඳව විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේය, මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දක්නෙහිද, ඇවැත්වූ ඡන්තය, දිවය, දිවෙහි උපදින විඤ්ඤාණය දිව පිළිබඳව විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය, (යන මොවුන්)

මෙය මාගේය. මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දක්නෙහිද, ඇවැත්වූ ඡන්තය කයය, කයෙහි උපදින විඤ්ඤාණය, කය පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය, (යන මොවුන්) මෙය මාගේය, මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දක්නෙහිද, ඇවැත්වූ ඡන්තය, මනෝවිඤ්ඤාණය, මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය යන මෙය මාගේය, මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි, දක්නෙහිදැයි?” (ඇසුචිය.)

7. “ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඇසය, ඇස පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණය ඇස පිළිබඳ විඤ්ඤාණයෙන් දත යුතු ධර්මයන්ය යන මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි නොදක්නෙමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, කණය කණ පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණය කණ පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි නොදකිමි. ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස නාසය, නාසය පිළිබඳවූ විඤානය නාසය පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය. (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි නොදකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, දිවය දිව පිළිබඳවූ විඤානය දිව පිළිබඳ වූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි නොදකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, කයය කය පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණය කය පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි නොදකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මනසය මනස පිළිබඳවූ විඤානය මනස පිළිබඳ විඤානයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයන්ය, යන මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙමියි” (කීර්ථිය.)

8. "ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, ඇසෙහි ඇස පිළිබඳව විඥානයෙහි, ඇස පිළිබඳව විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන් කෙරෙහි කුමක් දැක කුමක් දැන, ඇසය, ඇස පිළිබඳව විඥානය, ඇස පිළිබඳව විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය යන මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිද, ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, කණෙහිද කණ පිළිබඳව විඥානයෙහිද, කණ පිළිබඳ වූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිද? ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, නාසයෙහිද, නාසය පිළිබඳව විඥානයෙහිද, නාසය පිළිබඳව විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිද? ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, දිවෙහිද දිව පිළිබඳව විඥානයෙහිද, දිව පිළිබඳව, විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිද? ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, කයෙහිද කය පිළිබඳව විඥානයෙහිද, කය පිළිබඳව විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිද? ආයුෂ්මත්චු ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, මනසෙහිද, මනස පිළිබඳව විඥානයෙහිද, මනස පිළිබඳ විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන්කෙරෙහිද, කුමක් දැක, කුමක් දැන මනසය, මනස පිළිබඳව විඥානය, මනස පිළිබඳව විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය, යන මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දක්නෙහිදැයි," (ඇසීය.)

9. ආයුෂ්මත්චු ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඇසෙහිද ඇස පිළිබඳව විඥානයෙහිද, ඇස පිළිබඳව විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන් කෙරෙහිද, නිරුද්ධචීම දැක නිරුද්ධචීම දැන ඇසය ඇස පිළිබඳව විඥානය ඇස පිළිබඳව විඥානයෙන් දතයුතු

ධර්මයන්ය යන මෙය මාගේ නොවෙයි, මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්ස, කණෙහිද, කණ පිළිබඳවූ විඥානයෙහිද, කණ පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, නාසයෙහිද, නාසය පිළිබඳවූ විඥානයෙහිද, නාසය පිළිබඳවූ, විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය යන මොවුන් මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, දිවෙහිද දිව පිළිබඳවූ විඥානයෙහිද, දිව පිළිබඳවූ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි, මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, කයෙහිද, කය පිළිබඳවූ විඥානයෙහිද, කය පිළිබඳවූ, විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයන්ය (යන මොවුන්) මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමි. ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මනසෙහිද, මනස පිළිබඳවූ විඥානයෙහිද මනස පිළිබඳවූ විඥානයෙන් දතයුතු ධර්මයන් කෙරෙහිද නිරුද්ධවීම දැක, නිරුද්ධවීම දැන මනසය මනස පිළිබඳවූ විඥානය මනස පිළිබඳවූ විඥානයෙන් දතයුතු වූ ධර්මයන් යන මෙය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි දකිමියි” (කියේය.)

10. මෙසේ කීකල්හි ආයුෂ්මත්වූ චුන්ද ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත්වූ ඡන්ත ස්ථවිරයන්ට මෙය කීයේය. “ආයුෂ්මත්වූ ඡන්ත ස්ථවිරයෙනි, එහෙයින් මෙහි මේ ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ වචනය නිතර මෙනෙහි කටයුතුයි. තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් ඇසුරුකළවුන්ට කම්පාවීම ඇත්තේය. තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් ඇසුරු නොකළවුන්ට කම්පාවීමක් නැත්තේය. කම්පාවීමක් නැතිකල්හි කෙලෙසුන්ගේ සංසිදීම ඇතිවෙයි.

සංසිද්ධිම ඇති කල්හි ඇලීම නැතිවෙයි, ඇලීම නැතිකල්හි ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් ඊමද චුතවීම වශයෙන් යාමද නොවේ. යාමඊම් නැති කල්හි චුතවීම හා උත්පත්තිය නොවේ, චුතවීම හා උත්පත්තිය නැතිකල්හි මේ ලොකයෙහිද පරලොකයෙහිද ඒ දෙලොවෙහිම නොවේ. මෙයට දුක්ඛයාගේ කෙළවරවේය” (කියායි.)

11. එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේද ආයුෂ්මත් මහා චුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන්වහන්සේට මේ අවවාදයෙන් අවවාදකොට, හුනස්නෙන් නැගිට වැඩියාහුය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ඡන්ත ස්ථවිරයන්වහන්සේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් චුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද, බැහැර ගිය නොබෝ කල්හි ආයුධයකින් දිවි තොර කර ගත්තේය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැද එකත්පස්ව හුන්තේය. එකත්පස්ව හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. “ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් ඡන්තයන් විසින් ආයුධයකින් දිවි තොරකරගන්නා ලදී. උන්වහන්සේගේ ගතිය කවර්ද පරලොව කවරේදැයි” ඇසූහ. “ශාරීපුත්‍රය, ඡන්ත භික්ෂුව විසින් තොප ඉදිරියෙහිදීම නැවත උත්පත්තියක් නැතියි ප්‍රකාශ කරනලද්දේ නොවේද?”

12. “ස්වාමීනි, පුබ්බජ්ජර නම් වජ්ජග්‍රාමයක් ඇත්තේය. එහි ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ගේ මිත්‍රවූ කුලගෙවල් යහලු කුලගෙවල් එළඹියයුතු ගෙවල් ඇත්තේයයි” කීයේය. “ශාරීපුත්‍රය ඡන්ත නම් භික්ෂුහුගේ මේ මිත්‍රවූ කුලයෝ යහළු කුලයෝ එළඹියයුතු කුලයෝ වෙත්මය. ශාරීපුත්‍රය, මම මෙතෙක් එළඹිය යුත්තෙකැයි නොකියමි. ශාරීපුත්‍රය, යමෙක් වනාහි මේ කයත් බහා තබාද අන්‍යවූ කයකුත් ගනීද මම ඔහු එළඹිය යුත්තෙකැයි කියමි. ඡන්ත නම් භික්ෂුවට එය නැත්තේය. ඡන්තනම් භික්ෂුතෙමේ නැවත උත්පත්තියක් නොගෙන ආයුධයෙන් දිවි නැති කෙළේය.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටුසිත් ඇත්තාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේ යි.

ජන්නොවාද සූත්‍රය නිමි (5-2)

45. පුණ්ණොවාද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත්වූ පුණ්ණ ස්ථවිරතෙමේ සවස් වේලෙහි එලසමවතින් නැගීසිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ, එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පස්ව හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් පුණ්ණ ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය.

2. "ස්වාමීන් වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් යම් ධර්මයක් අසා හුදකලා වූයේ, ගණයාගෙන් වෙන් වූයේ, අප්‍රමාද වූයේ, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇත්තේ වාසය කරන්නෙමිද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එබඳු සංකෂේප අවවාදයකින් මට අවවාද කරණසේක් නම් යහපතී" කියායි. "පුණ්ණ, එසේ වීනම් අසව, යහපත්කොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි"යි වදාළේය. "එසේය, ස්වාමීන් වහන්ස"යි ආයුෂ්මත්වූ පුණ්ණ ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

3. "පුණ්ණය, ඇසින් දකියුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කම්සැප එලවන්නාවූ (කම් සැප ගෙනදෙන්නාවූ) ඇලුම් කරන්නාවූ රූපයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටුවේද, එය හොඳය, හොඳයයි කියයිද, එයට බැසගෙන සිටීද, එයට සතුටුවන්නාවූ එය හොඳය හොඳයයි කියන්නාවූ, එයට බැසගෙන සිටින්නාවූ ඔහුට ආශාව

උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි.

“පුණ්ණය, කණින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, “ගබ්ඳයෝ” වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටුවේද, එය හොඳය හොඳයයි කියාද, එයට බැස ගෙන සිටීද, එයට සතුටුවන්නා වූ එය හොඳය හොඳයයි කියන්නා වූ, එයට බැසගෙන සිටින්නා වූ, ඔහුට ආශාව උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි.

“නාසයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, ගන්ධයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටුවේද, එය හොඳය හොඳයයි කියාද, එයට බැසගෙන සිටීද, එයට සතුටු වන්නා වූ, එය හොඳය හොඳයයි කියන්නා වූ, එයට බැසගෙන සිටින්නා වූ ඔහුට ආශාව උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි.

“දිවෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, රසයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටුවේද, එය හොඳය හොඳයයි කියාද, එයට බැසගෙන සිටීද, එයට සතුටු වන්නා වූ, එය හොඳය හොඳයයි කියන්නා වූ, එයට බැසගෙන සිටින්නා වූ, ඔහුට ආශාව උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි.

“කයින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ ස්පර්ශයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු වේද එය හොඳය හොඳයයි කියාද, එයට බැසගෙන සිටීද, එයට සතුටු වන්නා වූ, එය හොඳය හොඳයයි කියන්නා වූ, එයට බැසගෙන සිටින්නා වූ, ඔහුට ආශාව උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි.

“සිතින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප පිණිස පවතින්නාවූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, ධර්මයෝද වෙත්මය.

4. “ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු වෙයිද, එය හොඳය, හොඳයයි කියයිද, එයට බැසගෙන සිටීද, එයට සතුටු වන්නාවූ එය හොඳය හොඳයයි කියන්නාවූ එයට බැසගෙන සිටින්නාවූ, ඒ මහණහට ආශාව උපදියි. පුණ්ණය, ආශාව හටගැනීමෙන් දුක් හටගැනීම වේයයි කියමි. පුණ්ණ, ඇසින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙනදෙන්නාවූ, ඇළුම් කරන්නාවූ, රූපයෝද වෙත්ද ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැසගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නාවූ, එය හොඳය හොඳයයි නොකියන්නාවූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නාවූ ඔහුගේ ආශාව නිරුද්ධවේ. පුණ්ණ ආශාව නිරුද්ධවීමෙන් දුක් නිරුද්ධවීම වේයයි කියමි.

“පුණ්ණ, කණින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙනදෙන්නාවූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, ශබ්දයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැස ගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නාවූ, ඒ ගැන එය හොඳය හොඳයයි නොකියන්නාවූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නාවූ, ඔහුගේ ආශාව නැතිවේ. ආශාව නැතිවීමෙන් දුක් නැතිවීම වේයයි කියමි.

“නාසයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙනදෙන්නාවූ ඇලුම් කටයුතු වූ, ගන්ධයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැසගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නාවූ, ඒ ගැන එය හොඳය හොඳයයි නොකියන්නාවූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නාවූ, ඔහුගේ ආශාව නැතිවේ. ආශාව නැතිවීමෙන් දුක් නැතිවීම වේයයි කියමි.

“දිවෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, රසයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැසගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නා වූ, ඒ ගැන එය හොඳය හොඳයයි නොකියන්නා වූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නා වූ, ඔහුගේ ආශාව නැතිවේ. ආශාව නැතිවීමෙන් දුක් නැතිවේයයි කියමි.

“කයින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇලුම් කටයුතු වූ, ස්පර්ශයෝ වෙත්මය. ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැස ගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නා වූ, ඒ ගැන එය හොඳය හොඳයයි නොකියන්නා වූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නා වූ, ඔහුගේ ආශාව නැතිවේ. ආශාව නැතිවීමෙන් දුක් නැතිවීම වේයයි කියමි.

“සිතින් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්ත වූ, කම්සැප ගෙන දෙන්නා වූ, ඇළුම් කටයුතු වූ ධර්මයෝ වෙත්මය.

5. “ඉදින් මහණතෙම එයට සතුටු නොවේද, එය හොඳය හොඳයයි නොකියාද, එයට බැසගෙන නොසිටීද, එයට සතුටු නොවන්නා වූ, එය නොකියන්නා වූ, එයට බැසගෙන නොසිටින්නා වූ, ඔහුගේ ආශාව නිරුද්ධවේ. පුණ්ණ, ආශාව නිරුද්ධවීමෙන් දුක් නිරුද්ධවීම වේයයි කියමි.

6. “පුණ්ණ, මා විසින් මේ සංක්ෂෙප අවවාදයෙන් අවවාද කරණ ලද්දා වූ නුඹ, කිනම් ජනපදයක වාසය කරන්නෙහිද?”

“ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ සංක්ෂෙප අවවාදයෙන් අවවාද කරනු ලැබූ මම සුනාපරන්ත නම් ජනපදයක් ඇත්තේය. එහි වාසය කරන්නෙමි.”

7. පුණ්ණ, සුනාපරන්ත ජනපද වැසි මිනිස්සු වණ්ඩය. පුණ්ණ, සුනාපරන්ත ජනපද වැසි මිනිසුන් රොද්‍රය. පුණ්ණ,

ඉදින් තොපට සුනාපරන්ත වැසි මිනිස්සු ආක්‍රොෂ කරන්නාහුද, පරිභව කරන්නාහුද? පුණ්ණය, එහිදී තට කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් මට සුනාපරන්ත වැසි මිනිස්සු ආක්‍රොෂ කරන්නාහුද, පරිභව කරන්නාහුද, එහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ඒකාන්තයෙන් යහපත්වෙත්. ‘මේ සුනාපරන්ත වැසි මිනිස්සු ඒකාන්තයෙන් වඩා යහපත් වෙත්. යම් හෙයකින් මොවුහු මට අතින් පහර නොදෙත්ද, (එහෙයිනි.) භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය.’”

8. “පුණ්ණ, ඉදින් වනාහි තොපට සුනාපරන්ත වැසි මිනිස්සු අතින් පහර දෙන්නාහු නම්, පුණ්ණ, එහිදී වනාහි තොපට කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් මට සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු අතින් පහර දෙන්නාහු නම් එහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ‘මේ සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු ඒකාන්තයෙන් යහපත්ය. මේ සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු ඒකාන්තයෙන් ඉතා යහපත්ය. යම් හෙයකින් මොවුහු මට කැටකින් පහර නොදෙත්ද, එහෙයිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය.’”

9. “පුණ්ණ, ඉදින් වනාහි තොපට සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු කැටයකින් පහර දෙන්නාහු නම්, පුණ්ණ, එහිදී වනාහි තොපට කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් මට සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු කැටකින් පහර දෙන්නාහු නම් එහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ‘ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු යහපත්ය. ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දැනවී වැසි මිනිස්සු ඉතා යහපත්ය. යම් හෙයකින් මට මොවුහු දණ්ඩකින් පහර නොදෙත්ද, එහෙයිනි.’ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු

සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය.”

10. “පුණ්ණ ඉදින් වනාහි තොපට සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු දණ්ඩෙන් පහර දෙන්නාහු නම්, පුණ්ණ තොපට එහිදී වනාහි කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් වනාහි මට සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු දණ්ඩෙන් පහර දෙන්නාහු නම්, එහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු යහපත්ය, ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු ඉතා යහපත්ය. යම් හෙයකින් මට මේ මිනිස්සු ආයුධයකින් පහර නොදෙත්ද, එහෙයින්’ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය”

11. “පුණ්ණ ඉදින් වනාහි තොපට සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු ආයුධයෙන් පහර දෙන්නාහු නම්, පුණ්ණ එහි වනාහි තොපට කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් මට සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු ආයුධයෙන් පහර දෙන්නාහු නම් එහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ‘ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු යහපත්ය. ඒකාන්තයෙන් මේ සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු ඉතා යහපත්ය. යම් හෙයකින් මට මේ මිනිස්සු සියුම් ආයුධයකින් මා ජීවිතයෙන් තොර නොකෙරෙත්ද, (එහෙයින්.)’ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය.”

12. “පුණ්ණ, ඉදින් වනාහි සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු සියුම් ආයුධයකින් තා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු නම්, පුණ්ණ, එහිදී තොපට කෙබඳු සිතක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ඉදින් මා සුනාපරන්ත දනව් වැසි මිනිස්සු සියුම් ආයුධයකින් ජීවිතයෙන් තොර කෙරෙත්ද, එහිදී මට මෙබඳු

සිතක් වන්නේය. ශරීරයත් ජීවිතයත් පිළිකුල් කරනු ලබමින් දිවිනැසීම පිණිස ආයුධ තනන්තවුන් සොයන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ වෙත්මය. මා විසින් ඒ මේ ආයුධයෙන් දිවි තොර කරන්නෝ නොසොයාම ලදහ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මෙහිදී මට මෙබඳු සිතක් වන්නේය.”

13. “පුණ්ණ, යහපත යහපත පුණ්ණ, නුඹ මේ ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් හා සංසිද්ධිමෙන් යුක්තවූයේ සුනාපරන්ත නම් දැනවිවෙහි වාසය කරන්ට හැකිවන්නෙහිමය. පුණ්ණ, දැන් නුඹ යම් අදහස් කෙළෙහි නම් ඊට සුදුසු කාලය දනුවයි” (වදාලේය.)

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පුණ්ණ ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ ප්‍රදක්ෂිණා කොට සෙනස්න තැන්පත් කොට තබා පාත්‍ර සිවිරු ගෙන සුනාපරන්ත ජනපදය යම් තැනෙක්හිද එහි වාරිකාවෙහි ගියේය. පිළිවෙලින් වාරිකා කරන්නේ සුනාපරන්ත නම් ජනපදය යම් තැනෙක්හිද එතැනට ගියේය.

14. ‘එකල්හි ආයුෂ්මත් පුණ්ණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ සුනාපරන්ත නම් ජනපදයෙහි වාසය කරත්. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පුණ්ණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ වස්කාලය තුළම පන්සියයක් පමණ උපාසකවරු පිළියෙළ කළේය. ඒ වස්කාලය තුළම පන්සියයක් පමණ උපාසිකාවරු පිළියෙළ කළේය. ඒ වස්කාලය තුළම ත්‍රිවිද්‍යාව ප්‍රත්‍යක්ෂ කළේය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පුණ්ණ ස්ථවිරතෙමේ මැතකලෙක්හි පිරිනිවියේය.

15. “එකල්හි බොහෝවූ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක් හිද එතැනට එළඹුනාහුය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත් පස්ව හුන්නාහුය. එකත් පස්ව හුන්නාවූම ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළාහුය.

“ස්වාමීනි, යම් ඒ පුණ්ණ නම් කුලපුත්‍රයෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙප අවවාදයෙන් අවවාද කරණ ලද්දේද, හෙතෙම කථරිය කළේය.

“ඔහුගේ ගතිය කුමක්ද? පරලොච කුමක්ද?”

“මහණෙනි පුණ්ණ නම් කුලපුත්‍ර තෙමේ පණ්ඩිතය ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියට පිළිපන්නේය. ධර්මාවබෝධය කරුණු කොට මට වෙහෙස නොකෙළේය. මහණෙනි, පුණ්ණ නම් කුලපුත්‍ර තෙමේ, පිරිනිවිදේයයි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

තුන්වෙනි පුණ්ණොවාද සූත්‍රය නිමි. (5-3)

46. නන්දකොවාද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම්වූ අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි වනාහි මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ පන්සියයක් පමණවූ භික්ෂුණීන් සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට එළඹියාය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත් පස්ව සිටියාය. එකත් පස්ව සිටියාවූ මහා ප්‍රජාපතී ගෞතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළාය.

“ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුණීන්ට අවවාද කරණ සේක්වා, ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුණීන්ට අනුශාසනා කරණ සේක්වා. ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුණීන්ට ධර්ම කථාව කරණ සේක්වා” යනුයි.

2. “එකල්හි වනාහි ස්ඵවිර භික්ෂුහු වාරවශයෙන් භික්ෂුණීන්ට අවවාද කරත්. ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ඵවිර තෙමේ වනාහි වාරවශයෙන් භික්ෂුණීන්ට අවවාද කරනට නොකැමැති වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත්වූ ආනන්දස්ඵවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “ආනන්දය, වාරවශයෙන් භික්ෂුණීන්ට අවවාද කිරීම සඳහා අද කවරෙකුගේ වාරය වේදැයි” ඇසූහ.

“ස්වාමීනි, වාරවශයෙන් හික්ෂුණීන්ට අවවාද කිරීම සඳහා අද නන්දක ස්ථවිරයන්ගේ වාරයවේ. ස්වාමීනි, මේ ආයුෂ්මත් නන්දකස්ථවිර තෙම වාරය වශයෙන් හික්ෂුණීන්ට අවවාද කරනට නොකැමැති වේයයි” කීය.

3. “එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත්වූ නන්දකස්ථවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “නන්දකය, හික්ෂුණීන්ට අවවාද කරව, නන්දකය, හික්ෂුණීන්ට අනුශාසනා කරව. බ්‍රාහ්මණය, නුඹ හික්ෂුණීන්ට ධර්ම කථාව කරවයි” (වදාලේය.)

“එසේය ස්වාමීන් වහන්සැයි, ඒ ආයුෂ්මත්වූ නන්දක ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තරදී පෙරවරු වේලෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවිරු ගෙන සැවැත් නුවරට පිඬුපිණිස පිවිසියේය. සැවැත්නුවර පිඬු පිණිස හැසිර පසු බත් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ දෙවැන්නෙකු ඇතිව රාජකාරාමය යම් තැනෙක්හිද එතනට එළඹියේය.

4. “ඒ හික්ෂුණීහු දුරදීම එන්නාවූ ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන් දුටුවාහුමය, දැක ආසනයක් පැනවූවාහුය, පා සේදීමට දියද එලෙව්වාහුය. ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිර තෙමේ පනවනලද ආසනයෙහි වැඩ හුන්නේමය. වැඩහිඳ පා සේදූයේය. ඒ හික්ෂුණීහුද ආයුෂ්මත්වූ නන්දක ස්ථවිරයන්ට වැඳ එකත් පස්ව හුන්නාහුය. එකත් පස්ව හුන්නාවූ ඒ හික්ෂුණීන්ට ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිර තෙමේ මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය. “නැගණිවරුනි, ප්‍රශ්න කොට කීමක් වන්නේය. එහි දන්නවුන් විසින් දනිමුයි, කියයුතු වන්නේය. නොදන්නවුන් විසින් නොදනිමුයි කියයුතු වන්නේය. යම් හික්ෂුණියකට සැකයක් හෝ විමතියක් හෝ වන්නේද, එය ‘ස්වාමීනි, මෙය කෙසේද මෙහි අර්ථය කවරේදැයි, මගෙන්ම ඇසිය යුත්තේය.’ (ප්‍රකාශ කෙළේය.)

5. “ස්වාමීනි, ආයඹීවූ නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අපට යමක් පවරාද එපමණකින්ම අපි ආයඹීවූ නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේට සතුටු සිත් ඇත්තේ කැමැතිවූවෝ වෙමුයි” කීවාහුය.

“නැගණි වරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? ඇස නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැපවේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක් නම් පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය, මාගේය එය මම වෙමිසි, එය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, (සුදුසු) නොවේමය” “නැගණිවරුණි, කුමකැයි හඟිවිද, කණ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය

“නාසය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය”

“කය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යය නම් එය දුක හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුකය. ‘යමක් වනාහි අනිත්‍යය නම්, දුක නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය, මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එය (සුදුසු) නොවේමැයි”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මෙසේද මෙසේ මාගේ අධ්‍යාත්මික ආයතන සය අනිත්‍ය වෙත්යයි අප විසින් පළමු කොටම මෙය තත්වු පරිදි මනා නුවණින් දක්නා ලදී”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තත්වු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දක්නාවූ, ආයඤ්චාවකයාහට ඒ කාරණය එසේමය.

6. “නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, රූපයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක් නම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය, මාගේය, එය මම වෙමිනි, එය මාගේ ආත්මයයි, දැක්මට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එය සුදුසු නොවේමැයි.”

“නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද?” ශබ්දයෝ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“ගන්ධයෝ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“රසයෝ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“ස්පර්ශයෝ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“ධර්මයෝ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වෙත්.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක් නම්, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි, දැක්මට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එය සුදුසු නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මෙසේද, මෙසේ මේ බාහිරවූ ආයතනයේ සදෙන අනිත්‍ය වෙන්යයි අප විසින් පළමුකොටම තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් මනාකොට දක්නාලදී.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත, නැගණිවරුනි, තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නාවූ ආයතීශ්‍රාවකයාහට ඒ කාරණය එසේමයි.”

7. “නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, එක්ඛු විඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, එය දුක හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දැක්මට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එය නොවේමැයි.”

“නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? සොතවිඤ්ඤාණය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“සාණවිඤ්ඤාණය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? ජීව්හා විඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යය”

“නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? මනොවිඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දක්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, මෙය නුසුදුසුමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මෙසේද, මෙසේ මේ විඤ්ඤාණකායයෝ සදෙන අනිත්‍යයෝයයි අප විසින් පළමුකොටම තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් මනාකොට දක්නාලදී.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නා වූ ආයඤ්ඤාවකයාහට ඒ කාරණය එසේමැයි.”

8. “නැගණිවරුනි, යම්සේත් ඇවිලෙන්නාවූ තෙල් පහණක්හුගේ තෙලද අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ වේද, පහන් වැටියද අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීද, පහන් සිඵවද අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීද, ආලෝකයද අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීද, නැගණිවරුනි, යමෙක් වනාහි මෙසේ කියන්නේද, ‘ඇවිලෙන්නාවූ මේ තෙල් පහණෙහි තෙලද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. පහන්වැටියද අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීය. පහන් සිලද අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීය. ඒ පහණේ යම් ආලෝකයක් වේද, එය නිත්‍යය. ස්ථිරය, ශාස්වතය, වෙනස් නොවන ස්වභාව ඇත්තීයයි’

(කියන්නේද), නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම මනාකොට කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මේ ඇවිලෙන්නාවූ තෙල් පහණේ තෙලද අනිත්‍ය නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, පහන්සිලද අනිත්‍ය නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එහි ආලෝකය අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේයයි කියනුම කවරේද?”

9. “නැගණිවරුනි, මෙපරිද්දෙන්ම මේ අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයෝ සදෙන වනාහි අනිත්‍යයෝය. ‘අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයන් සදෙන නිසා යම් සැපයක් හෝ දුකක් හෝ උපෙක්ෂාවක් හෝ විඳිද, එය නිත්‍යය, ස්ථිරය, සදාකාලිකය. නොනැසෙන ස්වභාව ඇත්තේයයි’ යමෙක් කියන්නේද, නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම එය මනාකොට කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ඒ ඒ වේදනා උපදින හේතූන් නිසා ඒ ඒ හේතුවෙන් හටගත්තාවූ වේදනාවෝ උපදිත්. ඒ ඒ වේදනා උපදින හේතූන්ගේ නිරුද්ධවීමෙන් ඒ ඒ හේතුවෙන් හටගත් වේදනාවෝ නිරුද්ධවෙත්, එහෙයිනි.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නාවූ ආයඝ්‍රායකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමැයි.”

10. “නැගණිවරුනි, යම්සේත් පිහිටියාවූ හර ඇත්තාවූ මහත්වූ වාක්ෂයක්හුගේ මූලත් අනිත්‍යය. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ වේද, කඳත් අනිත්‍යවූයේ වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද, අතු හා කොළද අනිත්‍යවූයේ වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද,

සෙවනැල්ලද අනිත්‍යවූවා පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තීද, නැගණිවරුනි, යමෙක් වනාහි පිහිටියාවූ සාරවත්වූ මේ මහත්වූ වෘක්ෂයාගේ මූලත් අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. කඳත් අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. අතු හා කොළත් අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. ගසේ යම් ඡායාවක් වන්නීද, එය නිත්‍යවූ ස්ථිරවූ සදාකාලිකවූ වෙනස් නොවන්නකැයි මෙසේ කියන්නේද, නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම වනාහි මනාකොට කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, පිහිටියාවූ සාරවත්වූ මේ මහත්වූ වෘක්ෂයාගේ වනාහි මූලත් අනිත්‍ය නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, කඳත් අනිත්‍ය නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, අතු හා කොළත් අනිත්‍ය නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, ගසේ ඡායාවත් අනිත්‍යවූ වෙනස්වන බවක් ඇත්තියයි කියනුම කවරේද?”

11. ‘නැගණිවරුනි, ඵපරිද්දෙන්ම යමෙක් වනාහි මේ බාහිරවූ ආයතනයේ සදෙන වනාහි අනිත්‍යයෝය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තෝය. බාහිරවූ ආයතනයේ සදෙන නිසා යම් සැපක් හෝ දුකක් හෝ උපෙක්ෂාවක් හෝ විඳිමිද, එය නිත්‍යය, ස්ථිරය, සදාකාලිකය, වෙනස් නොවන ස්වභාව ඇත්තේයයි මෙසේ කියන්නේද, නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම වනාහි මනාකොට කියන්නේද?”

“එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, ඒ ඒ වේදනාව උපදින හේතූන් ඒ ඒ හේතුවෙන් හටගන්නාවූ වේදනාවෝ උපදිත්. ඒ ඒ වේදනා උපදින හේතූන්ගේ නිරුද්ධවීමෙන් ඒ ඒ හේතුවෙන් උපදින වේදනාවෝ නිරුද්ධවෙත්, එහෙයිනි.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තක්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නාවූ ආයඝ්ඛ්‍යාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමැයි.”

12. “නැගණිවරුනි, යම්සේ දක්ෂවූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ගවයන් මරන්නෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ දෙනක් මරා සියුම්වූ ගෙරි කපන කැත්තෙන් ගවදෙන මසටද තුවාල නොකොට, සමටද තුවාල නොකොට, සමත් මසත් අතර බැඳුණු යම් නහර වැදලි ඇත්නම් ඒ ඒ නහරවැදලි පමණක් තියුණු ආයුධයෙන් කපන්නේද, සිඳින්නේද, කපා සිඳ සමගසා ඒ පිට සමීන්ම ඒ ගවදෙන වසා පෙරසේම ඒ ගවදෙන ඒ සමීන් යුක්තවූවායයි කියන්නේ නම්, නැගණිවරුනි, එසේ කියන තැනැත්තේ මනාකොට කියන්නේවේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේය.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, ඒ දක්ෂවූ ගවයන් මරන්නාවූ හෝ ගවයන් මරන්නෙකුගේ අතවැස්සෙක් හෝ ගවදෙනක් මරා සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් ඇතුළත මසටද තුවාල නොකොට පිටත සමටද තුවාල නොකොට, සමටත් මසටත් අතර බැඳුණු යම් නහර ආදියක් වෙත්ද, ඒ නහර ආදියම සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් කපන්නේද, සිඳින්නේද, මනාව කපන්නේද කපා සිඳ පිටසම ගසාදමා, ඒ සමීන්ම ඒ ගවදෙන වසාදමා පෙර සේම, මේ දෙන මේ සමීන් යුක්ත වූවායයි කියන්නේ වේද, එතකුදු වුවත් ඒ සමීන්ම යුක්ත නොවන්නීය.”

13. “නැගණිවරුනි, මා විසින් මේ උපමාව වනාහි අර්ථ හැඟවීමට දක්වන ලදී. මෙය මෙහි අර්ථයවේ. නැගණිවරුනි, ඇතුළත මස යනු අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයන් සදෙනාට මේ නමකි. නැගණිවරුනි, පිට සම යනු බාහිර ආයතන සයට මේ නමකි. නැගණිවරුනි, අතර බැඳුණු නහර ආදිය යනු නන්දිරාගයයි කියනලද තෘෂ්ණාවට මෙය නමකි. නැගණිවරුනි, සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තය යනු ආයඝ්ඛ්‍ය වූ ප්‍රඥාවට මේ නමකි.

යම් මේ ආයතීච්ච ප්‍රඥාවක් වේද, ඕනොමෝ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන් අතර ඇති කෙලෙස් මනාව සිදියි. අතර ඇති සංයෝජන අතර ඇති බන්ධන සිදියි, කපයි.

14. “නැගණිවරුනි, යම් ධර්මකෙනෙකුන් වැඩු බැවින් බහුල වශයෙන් කළ බැවින් භික්ෂුතෙම ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියටද, අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවටද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන පැමිණ වාසය කෙරේද, ඒ මේ බොධ්‍යංග ධර්ම සතක් වෙත්. කවර සතක්ද යත්? නැගණිවරුනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම විවේකය ඇසුරු කළාටු, විරාගය, ඇසුරු කළාටු, නිරොධය ඇසුරු කළාටු, කෙලෙස් දුරලීම පිණිස පවත්නාවූ සතිසම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, විරියසම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, පීතිසම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, සමාධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, විවේකය ඇසුරුකළාටු විරාගය ඇසුරු කළාටු, නිරොධය ඇසුරු කළාටු, කෙලෙසුන් දුරලීම පිණිස පවත්නාවූ උපෙක්ෂා සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, නැගණිවරුනි, යම් ධර්මකෙනෙකුන් වඩනලද බැවින්, බහුල කරනලද බැවින් භික්ෂුතෙම ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන්, ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියට අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවට මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කෙරේද, ඒ මේ බොධ්‍යංගධර්ම සත වෙත්ය”යි ප්‍රකාශ කෙළේය.

15. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් නන්ද ස්ථවිරතෙම ඒ භික්ෂුණීන්ට මේ අවවාදයෙන් අවවාදකොට “නැගණිවරුනි, යච්. මේ සුදුසු කාලයයි යෙදවීය.” (පිටත්කෙළේය.)

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණීහු ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට ආයුෂ්මත්වූ නන්දක ස්ථවිරයන්ට වැද, ප්‍රදක්ෂිණාකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹුනාහුය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකත්පස්ව සිටියාහුය. එකත්පස්ව සිටියාවූම ඒ භික්ෂුණීන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය.

“මෙහෙණිනි, යච්චි. යාමට සුදුසු කාලයයි” වදාළේය.

16. “ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, ප්‍රදක්ෂිණා කොට ගියාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ඒ භික්ෂුණීන් බැහැරගිය නොබෝ වේලාවකින් භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “මහණෙනි, යම්සේ තුදුස්වක් පොහෝ දිනයෙක සඳ අඩුද සම්පූර්ණදැයි බොහෝදෙනාට සැකයක් හෝ විමතියක් හෝ නැත. ‘සඳ අඩු වූයේම වෙයි. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ඒ භික්ෂුණීහු නන්දකගේ ධර්මදේශනාවෙන් සතුටු වූවාහුම වෙත්. එහෙත් සම්පූර්ණවූ අදහස් ඇත්තෝ නුවුවාහුමය.”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “නන්දක, එසේවිනම් නුඹ හෙටද ඒ භික්ෂුණීන්ට ඒ අවවාදයෙන්ම අවවාද කරන්නෙහි යයි” වදාළේය. “එසේය, ස්වාමීනියයි” ආයුෂ්මත්වූ නන්දක ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරතෙමේ ඒ රාත්‍රීහුගේ ඇවෑමෙන් පෙරවරු වේලෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවිරුගෙණ සැවැත්නුවරට පිඬු පිණිස වැඩිසේක. සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසිර පසුබත් කාලයෙහි පිණිස පාතයෙන් වැළකුනේ දෙවැන්නෙකු සමග රාජකාරාමය යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹියේය. ඒ භික්ෂුණීහු වඩින්නාවූ ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේ දුරදීම දුටුවාහුය. දැක, ආසනයක් පැනවූවාහුය. ජලයද පාදයන් ධොවනයට එළවූවාහුය. ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි පතවනලද අස්තෙහි වැඩහුන්සේක. වැඩහිඳ, පාදයන් සේදූසේක. ඒ භික්ෂුණීහුද ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේට වැද, එකත්පස්ව උන්නාහුය. එකත්පස්ව උන්නාවූ ඒ භික්ෂුණීන්ට ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරතෙම මෙය වදාළේය.

18. “නැගණිවරුනි, ප්‍රශ්නකර කිරීමක් වන්නේය. එහි දන්නවුන් විසින් දනිමුයි කියයුතු වන්නේය. නොදන්නවුන් විසින් නොදනිමුයි, කියයුතු වන්නේය. යම්කිසි ගැන වනාහි සැකයක්

හෝ විමතියක් හෝ වන්තේද? ස්වාමීනි, මෙය කෙසේද මෙහි අර්ථය කවරේදැ'යි එය මගෙන්ම ඇසිය යුතුය.

“ස්වාමීනි, ආයතීච්ච නන්දක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අපට යමක් පවරයිද එතෙකින් සතුටු සිත් ඇත්තෝ කැමැතිවුවෝ වෙමු.”

19. “නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, ඇස නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක හෝ සැප වේද?”

“ස්වාමීනි, දුකය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක් නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දකින්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, මෙය එසේ නොවේමැයි.”

“නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? කණ නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“නාසය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“දිව නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“කය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“සිත නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක් නම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මගේ ආත්මයයි දක්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එය එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, අප විසින් මෙසේද මෙසේ මේ අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයෝ සදෙන අනිත්‍යහයි පළමුවම තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් මනාකොට දක්නාලදී.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නාවූ ආයඨ්‍යාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමයි.”

20. “නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? රූපයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම්, එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක් නම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මයයි දක්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේ.”

“නැගණිවරුනි, එය කුමකැයි හඟිවිද? ශබ්දයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“ගන්ධයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“රසයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“ස්පර්ශයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙත්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“ධර්මයෝ නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වෙද්ද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යයහ.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක් නම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දක්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, අප විසින් මෙසේද මෙසේ මේ බාහිරවූ ආයතනයෝ සදෙන අනිත්‍යහයි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් මනාකොට දක්නා ලදී.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත. නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත්වූ නුවණින් දක්නාවූ ආයච්ඡාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේයි.”

21. “නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, වක්ඛු විඤ්ඤාණය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම්, එය දුක හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දක්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

22. ‘නැගණිවරුනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? සොත විඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?’

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“සාණවිඤ්ඤාණය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“ජීවිතාවිඤ්ඤාණය නිත්‍යය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“කාය විඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“මනොවිඤ්ඤාණය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් එය දුක හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුකය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක නම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, එය මාගේය, එය මම වෙමි, එය මාගේ ආත්මයයි දකිනට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මෙසේද මෙසේ විඤ්ඤාණ කායයෝ සදෙන අනිත්‍යයෝයයි, අප විසින් පළමුකොටම තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් මනාකොට දක්නාලදී.”

“නැගණිවරුනි, යහපත, යහපත, නැගණිවරුනි තත්වු පරිද්දෙන් මනානුවණින් දක්නාවූ ආයථී ශ්‍රාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමයි.”

23. “නැගණිවරුනි, යම්සේත් ඇවිලෙන්නාවූ තෙල් පහනක තෙලද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ වේද, පහන් වැටියද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේ වේද, පහන් සිලද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තී වේද, ආලෝකයද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තක් වේද? නැගණිවරුනි, යමෙක් වනාහි මේ ඇවිලෙන්නාවූ තෙල් පහනෙහි තෙලද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. වැටියද අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීය. පහන්සිලද අනිත්‍ය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තීය. මේ පහණේ ආලෝකයක් වේද, එය නිත්‍යය, ස්ථිරය, සදාකාලිකය, වෙනස් නොවන ස්වභාව ඇත්තේයයි, කියන්නේද නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම මනාකොටම කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මේ ඇවිලෙන්නාවූ තෙල් පහණේ තෙලද අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. වැටියද අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. පහන් සිලද අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. ඒ පහණේ ආලෝකය අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය යනු කියනුම කවරේද?”

24. “නැගණිවරුනි, එපරිද්දෙන්ම යමෙක් වනාහි මේ අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයෝ සදෙන වනාහි අනිත්‍යයහ. අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයන් සදෙන නිසා යම් සැපයක් හෝ දුකක් හෝ උපෙක්ෂාවක් හෝ විඳිමිද, එය නිත්‍යය. ස්ථිරය, සදාකාලිකය, වෙනස් නොවන ස්වභාව ඇත්තේයයි කියන්නේ නම්, නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම වනාහි මනාකොට කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

‘ස්වාමීනි, ඒ ඒ වේදනා හටගන්නාවූ හේතූන් නිසා ඒ ඒ හේතුවෙන් හටගන්නා වේදනාවෝ උපදිත්. ඒ ඒ වේදනා හටගන්නා ඒ ඒ හේතූන්ගේ නිරුද්ධවීමෙන් ඒ ඒ හේතූන්ගෙන් හටගත් වේදනාවෝ නිරුද්ධ වෙත්මයි.”

“නැගණිවරුනි, යහපත යහපත, නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දක්නාවූ ආයඝී ශ්‍රාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමයි.”

25. “නැගණිවරුනි, යම්සේක් පිහිටියාවූ සාරවත්වූ මහත් වූ වෘක්ෂයාගේ මූලත් අනිත්‍යද වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද, කඳත් අනිත්‍යද වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද, අතු හා කොළත් අනිත්‍යද වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද, සෙවනැල්ලත් අනිත්‍යද වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේද, නැගණිවරුනි, යමෙක් වනාහි පිහිටියාවූ සාරවත්වූ මේ මහත්වූ වෘක්ෂයාගේ මූලත් අනිත්‍යය, වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය, කඳත් අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. අතු හා කොළත් අනිත්‍යය වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය. මේ ගසේ යම් සෙවනැල්ලක් වන්නීද, එය නිත්‍යය. ස්ථිරය, සදාකාලිකය. යමක් වෙනස්වන ස්වභාව නැත්තේයයි යමෙක් කියන්නේ නම් නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම මනාකොටම කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි, පිහිටියාවූ සාරවත්වූ මේ මහත්වූ වෘක්ෂයාගේ වනාහි මූලත් අනිත්‍යනම්, විපරිනාම ස්වභාව ඇත්තේනම් කඳත් අනිත්‍යනම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේනම් අතු හා කොළත් අනිත්‍යනම් වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේනම් ඒ ගසේ සෙවනැල්ලද අනිත්‍යවූ වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තේය යනු කියනුම කවරේද?”

26. නැගණිවරුනි, එපරිද්දෙන්ම මේ බාහිරවූ ආයතනයේ සදෙන වනාහි අනිත්‍යයහ. වෙනස්වන ස්වභාව ඇත්තහ.

බාහිරවූ ආයතනයන් සඳෙන නිසා යම් සැපයක් හෝ දුකක් හෝ උපෙක්ෂාවක් හෝ විඳිද, එය නිත්‍යය. ස්ථිරය. සදාකාලිකය. වෙනස්වන ස්වභාව නැත්තේයයි යමෙක් කියා නම් නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම මනාකොටම කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි මෙය එසේ නොවේමැයි”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි ඒ ඒ වේදනා හටගන්නාවූ හෙතෙම නිසා ඒ ඒ හෙතෙමෙත් හටගන්නාවූ වේදනාවෝ උපදිත්. ඒ ඒ වේදනා හටගන්නාවූ හෙතෙම නිරුද්ධවීමෙන් ඒ ඒ වේදනා උපදින්නාවූ හෙතෙමගෙන් හටගන්නාවූ වේදනාවෝ නිරුද්ධ වෙත්මයි”

26. “නැගණිවරුනි, යහපත යහපත, නැගණිවරුනි, තත්වූ පරිද්දෙන් යහපත් නුවණින් දන්නාවූ ආයඪී ශ්‍රාවකයෙකුට ඒ කාරණය එසේමැයි. නැගණිවරුනි, යම්සේ දක්ෂවූ ගවඝාතකයෙක් හෝ ගවඝාතකයෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ ගවදෙනක් මරා සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් ඇතුළත මසත් පලුදුනොකොට පිටත සමත් පලුදුනොකොට අතර බැඳී පවත්නා සිවියද, අතරවූ නහරද, අතරවූ බැඳුම්ද ඇත්තේද, එපමණක්ම සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් සිදින්නේද, කපන්නේද, නැවත නැවත කපන්නේද, සිද කපා නැවත නැවත කපා පිට හම ගසා ඒ සමීන්ම ඒ ගවදෙන වසා දමා පළමුසේම මේ ගවදෙන මේ සමීන් යුක්තවූවායයි කියන්නේය. නැගණිවරුනි, එසේ කියන්නාවූ හෙතෙම මනාකොටම කියන්නේද?”

“ස්වාමීනි මෙය එසේ නොවේමැයි.”

“ඊට හේතු කවරේද?”

“ස්වාමීනි, මේ දක්ෂවූ ගවඝාතකයා හෝ ගවඝාතකයාගේ අතවැසියා හෝ ගවදෙනක් මරා සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් ඇතුළත මසද පලුදු නොකොට පිට සමද පලුදු නොකොට එහි අතර සිවිද අතර නහරද අතර බැඳුම්ද ඇත්නම් එපමණක්ම

සියුම්වූ ගෙරිකපන කැත්තෙන් සිදින්නේය. කපන්නේය, භාත්පස කපන්නේය. සිඳ කපා භාත්පස කපා පිට සම ගසා ඒ සමින්ම ඒ ගවදෙන වසා, හෙතෙම පෙරසේම මේ ගවදෙන මේ සමින් යුක්තවූවායයි කියන්නේද එතකුඳු වුවත් ඒ ගවදෙන ඒ සමින් යුක්ත නොවූවා වෙයි.”

27. “නැගණිවරුනි, මා විසින් මේ උපමාව වනාහි අර්ථය හැඟවීමට දක්වනලදී. මෙය එහි අර්ථය වේ නැගණිවරුනි, ඇතුළත මස යනු අධ්‍යාත්මිකවූ ආයතන සයට මෙය නමකි නැගණිවරුනි, පිටත සම යනු බාහිර ආයතන සයට මෙය නමකි. නැගණිවරුනි, අතරවූ සිවිය අතරවූ නහරය, අතරවූ බැඳුම්ය යනු නන්දිරාගයයි කියනලද තෘෂ්ණාවට මෙය නමකි. නැගණිවරුනි, තියුණුවූ ගෙරි කපන කැත්තය යනු ආයච්චු ප්‍රඥාවට මේ නමකි. යම් මේ ආයච්චු ප්‍රඥාවක් වේද, ඕතොමෝ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන අතර ඇති ක්ලෙශය අතරවූ සංයොජනය අතරවූ බන්ධනය, සිදියි, කපයි, භාත්පසින් කපයි.

28. “නැගණිවරුනි, යමෙකුන් වඩනලද බහුලවශයෙන් කරනලද හික්ෂුතෙම ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන් අනාශ්‍රවවූ අර්හත් ඵල සමාධියට අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවට මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කෙරේද ඒ බොජ්ඣන්දියා ධර්ම සතක් වෙත්. කවර සතක්දයත්? නැගණිවරුනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම විචේකය ඇසුරු කළාට විරාගය ඇසුරු කළාට නිරෝධය ඇසුරු කළාට කෙලෙස් දුරුකිරීම පිණිස පවත්නාවූ සති සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, විරිය සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, පීති සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, සමාධි සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, විචේකය ඇසුරුකළාට, විරාගය ඇසුරුකළාට නිරෝධය ඇසුරුකළාට කෙලෙස් දුරුකිරීම පිණිස පවත්නාවූ උපෙක්ෂා සම්බොජ්ඣන්දියා වඩයිද, නැගණිවරුනි, මොහු වනාහි බොජ්ඣන්දියා සතවෙත්. යම් ධර්ම කෙනෙකුන් වඩනලද බහුල වශයෙන් කරනලද හික්ෂුතෙම ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන් අනාශ්‍රවවූ අර්හත් ඵල සමාධියටද,

අර්භත්ඵල ප්‍රඥාවටද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පැමිණ වාසය කෙරේද, ඔහුයි.

29 “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ඵවිර තෙමේ ඒ භික්ෂුණීන්ට මේ අවවාදයෙන් අවවාදකොට නැගණිවරුනි, යව් මේ සුදුසු කල්වේයයි” කාලයද දැන්වීය.

එකල්හි ඒ භික්ෂුණීහු අයුෂ්මත් නන්දක ස්ඵවිරයන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව, හුනස්නෙන් නැගිට ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ඵවිරයන් වහන්සේට වැද ප්‍රදක්ෂිණාකොට, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියාහුය. එළඹ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැද එකත්පස්ව සිටියාහුය. එකත්පස්ව සිටියාවූම ඒ භික්ෂුණීන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය (වදාළේය.) “භික්ෂුණීවරුනි, මේ සුදුසු කාලය වේයයි” (වදාළේය.)

30. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද ප්‍රදක්ෂිණා කොට ගියාහුය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුණීන් බැහැරගියාවූ නොබෝ කල්හි භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “මහණෙනි, යම්සේක් එදවස්හිවූ පසළොස්වක් පොහොය ඇතිකල්හි සඳ අඩුද සම්පූර්ණදැයි බොහෝදෙනාට සැකයක් හෝ විමතියක් හෝ නොවේද සඳ සම්පූර්ණවූයේම වේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ඒ භික්ෂුණීහු නන්දකයාගේ ධර්මදේශනාවෙන් සතුටුසිත් ඇත්තාහුද, සම්පූර්ණවූ අදහස් ඇත්තාහුද වූහ. මහණෙනි, ඒ පන්සියයක් පමණ භික්ෂුණීන්ගෙන් පශ්චිමවූ යම් භික්ෂුණියක්වීද, ඕතොමෝ සෝවාන් වූවා අපායෙහි නොවැටෙන ස්වභාව ඇත්තී නියත වූවා සම්බෝධිය පිහිටකොට ඇත්තීවීයයි” වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුයි.

සතරවැනි නන්දකොවාද සූත්‍රය නිමි. (5-4)

47. චූල රාහුලොවාද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි එල සමාපත්තියෙන් නැගිසිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට මෙබඳු අදහසක් පහළවූසේක. ‘රාහුලගේ අර්භත්ඵල ඥානය මූකරවන්නාවූ ධර්මයෙහි මේරීමට පැමිණියාහුය. දැන් මම රාහුල මත්තෙහි ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කරන්නාවූ ධර්මයන්හි හික්මවන්නෙමි නම් යහපති’ කියායි. එකල වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිව්‍ර ගෙන සැවැත් නුවරට පිඬු පිණිස වැඩිසේක. සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසිර පසු බත් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළැක්කේ ආයුෂ්මත් රාහුලයන්ට ආමන්ත්‍රණයකළ සේක. ‘රාහුලය නිසීදනය (හිදිනා අසුන) ගනුව අන්ධවනය යම් තැනෙක්හිද, දවල් කාලයෙහි විසීම පිණිස එහි යන්නෙමුයි” (වදාළේය) “ස්වාමීනි, එසේය කියා ආයුෂ්මත් රාහුල තෙමේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට උත්තරදී නිසීදනය රැගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිටිපසින් ගියේය.

2. ඒ කාලයෙහි බොහෝ දහස් ගණන් දෙවියෝ අද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රාහුල හඳුයන් මත්තෙහි ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමෙහි හික්මවන්නේයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියාහුය.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අන්ධවනයට පැමිණ එක්තරා ගසක් මුල පණවන ලද අස්තෙහි වැඩහුන්සේක. ආයුෂ්මත් රාහුල තෙමේද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත් පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් රාහුල හඳුයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. “රාහුලය, තා කුමකැයි” සිතන්නෙහිද? වක්ෂු ප්‍රසාදය නිත්‍ය වන්නේද? අනිත්‍ය වන්නේද?” යනුයි.

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේය”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් වන්නේද සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීන් වහන්ස දුක් වන්නේය. ස්වාමීනි එය දුකය.”

“යමක් දුක නම් අනිත්‍ය නම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේමයයි” කී.

3. “රාහුල ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? රූපයෝ නිත්‍ය වන්නාහුද? අනිත්‍ය වන්නාහුද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නාහුය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් ඒ දුක් වන්නේද? සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක් වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් දුක්නම් පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේය.”

“රාහුලය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? චක්ඡුර් විඥානය නිත්‍යවන්නේද, අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක්වන්නේද? සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක්වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යවේද? දුක්වේද? පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද එය මාගේය එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

ස්වාමීනි, නොවන්නේයයි” (කී)

4. “රාහුලය ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? වක්ඛුසම්ඵස්සය නිත්‍ය වන්නේද?” අනිත්‍ය වන්නේද?

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේයි”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය වේනම් එය දුක්වන්නේද සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක්වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් දුක්‍යනම් පෙරලෙන ස්වභාවයක් ඇත්තේනම් එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, නොවන්නේය”

5. “රාහුලය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? වක්ඛුසම්ඵස්සය නිසා හටගන්නාවූ යම් වේදනාවක් යම් සංඥාවක් යම් සංඛාරයක් යම් විඤ්ඤාණයක් වේද? එය නිත්‍ය හෝ වේද අනිත්‍ය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය වන්නේ නම් එය දුක්වන්නේද? සැපවන්නේද?”

“ස්වාමීනි එය දුක්වන්නේය. යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් දුක්‍යනම් පෙරලෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය මාගේය එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේය”

6. “රාහුලය ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? ශ්‍රෝතප්‍රසාදය නිත්‍ය වන්නේද? අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය දුක්වන්නේය”

“යමක් වනාහි පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම්, අනිත්‍ය නම්, දුක්නම් එය මාගේය එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසු ද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය.”

“සාණප්‍රසාදය නිත්‍ය වන්නේද? අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම් එය දුක් හෝ සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය දුක් වන්නේය.”

“යමක් වනාහි පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් අනිත්‍ය නම් දුක් නම් එය මාගේය. එය මමවෙමි. එම මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය”

“ජීවිතා ප්‍රසාදය නිත්‍යවන්නේද? අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නාහුයයි”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් එය දුක් හෝ සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය දුක්වන්නේය.”

“යමක් වනාහි පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් අනිත්‍ය නම් දුක්නම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය.”

“කායප්‍රසාදය නිත්‍යවන්නේද? අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යවන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් එය දුක් හෝ සැපවන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය දුක් වන්නේය”

“යමක් වනාහි පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් අනිත්‍ය නම්, දුක්නම්, එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැක්මට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය.”

“සිත නිත්‍ය වන්නේද?” අනිත්‍යවන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය වන්නේනම් එය දුක්වන්නේද, සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක්වන්නේය.” “යමක් වනාහි අනිත්‍ය නම්, දුක් වන්නේ නම් පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේ නම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැක්මට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේය”

7. “රාහුලය, එය කුමක් සිතන්නෙහිද? ධර්මයෝ නිත්‍ය වන්නාහුද අනිත්‍ය වන්නාහුද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යවන්නාහුය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය වන්නේ නම් එය දුක් වන්නේද සැපවන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක් වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍ය වන්නේ නම් පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මයයි දැක්මට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේය”

8. “රාහුලය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? මනො විඤ්ඤාණය නිත්‍යවන්නේද අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යවන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් එය දුක් වන්නේද සැප වන්නේද?”

‘ස්වාමීනි දුක්වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම්, දුක්නම්, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය.”

9. “රාහුලය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? මනොසම්පස්සය නිත්‍ය වන්නේද, අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍ය වන්නේය.”

“යමක් අනිත්‍යනම් එය දුක් වන්නේද, සැපවන්නේද?”

“ස්වාමීනි, දුක් වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් දුක්නම්, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් එය මාගේය. එය මමවෙමි. එය මාගේ ආත්මය වන්නේයයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, සුදුසු නොවන්නේය.”

10. “රාහුලය, ඒ කුම කැයි හඟින්නෙහිද? මනො ස්පර්ශය හේතුකොටගෙන යම් වේදනාවක්, යම් සංඥාවක් යම් සංඛාරයක් යම් විඤ්ඤාණයක් උපදීනම් එය නිත්‍ය වන්නේද, අනිත්‍ය වන්නේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යවන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් එය දුක්වන්නේද, සැප වන්නේද?”

“ස්වාමීනි දුක් වන්නේය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යනම් දුක්නම් පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේනම් එය මාගේය. එය මම වෙමි. එය මාගේ ආත්ම යයි දැකීමට සුදුසු වන්නේද?”

“ස්වාමීනි සුදුසු නොවන්නේය”

11. “රාහුලය, මෙසේ දකින්නාහු ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවක තෙමේ ඇසෙහි කලකිරෙන්නේය, රූපයන්හි කලකිරෙන්නේය. වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි කලකිරෙයි. වක්ඛුසම්ඵස්සයෙහි කලකිරෙයි. යම් මේ වක්ඛුසම්ඵස්සයන් හේතුකොට ගෙන වේදනාවක් සංඥාවක් සංධාරයක් විඤ්ඤාණයක් උපදීද, එහිද කලකිරෙයි. කණෙහි කලකිරෙයි. ශබ්දයන්හි කලකිරෙයි. නාසයෙහි කලකිරෙයි. ගන්ධයන්හි කලකිරෙයි. දිවෙහි කලකිරෙයි. රසයන්හි කලකිරෙයි. කයෙහි කලකිරෙයි. ස්පර්ශයන්හි කලකිරෙයි. සිතෙහි කලකිරෙයි. ධර්මායතනයන්හි කලකිරෙයි. මනෝවිඥානයෙහි කලකිරෙයි. මනෝසම්ඵස්සයෙහි කලකිරෙයි. මනෝසම්ඵස්සය හේතු කොටගෙන යම් වේදනාවක් සංඥාවක් සංධාරයක් විඤ්ඤාණයක් උපදීද, එහිද කලකිරෙන්නේය. කලකිරෙන්නේ නොඇලෙන්නේය. නොඇලීමෙන් ක්ලෙශයන්ගෙන් මිදෙන්නේය. මිදුන කල්හි මිදුනේය යන අර්භත් ඤාණ ඵල උපදියි. ඉපදීම කෙළවර වන්නේය. බ්‍රහ්මවයථිච වැස නිමවන ලද්දේය. කළයුත්ත කරන ලද්දේය. ඉන්පසු මේ ආත්මභාව පිණිස කළයුත්තක් නැතැයි දන්නේය.”

12 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. සතුටු සිත් ඇති ආයුෂ්මත් රාහුල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාවට විශේෂයෙන් සතුටු වූයේ වෙයි.

මේ දේශනාව කරනු ලබන කල්හි ආයුෂ්මත් රාහුලයන්ගේ සිත උපාදානයන්ගෙන් තොරව කාමාදී ආශ්‍රවයන් ගෙන් මිදුනේ වේ. ඒ බොහෝ දහස් ගණන් දෙවියන්ටද හටගැනීම් ස්වභාවය

ඇති යම් කිසිවක් ඇත්නම් ඒ සියල්ල හැකිවන ස්වභාව ඇත්තේයයි කෙලෙස් රජස් නැති දුරුවූ කෙලෙස් මළ ඇති ධර්ම වක්ෂුසයයි කියනලද මාර්ගඥාන පහළ විය.

චූළරාහුලෝවාද සූත්‍රය නිමි. (4-5)

48. ඡජක්ක සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර අනේපිඩු මහසිටුහු විසින් කරවනලද ආරාමයෙහි වාසය කරන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ‘මහණෙනි’යි අඩගැසූ සේක. ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘ස්වාමීනි’යි උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, තොපට මූල යහපත්වූද, මැද යහපත්වූද, අග යහපත්වූද, අර්ථ සහිතවූද, ව්‍යඤ්ජන සහිතවූද, ධර්මයක් දෙශනා කරමි. ප්‍රකාශ කරමි. එනම් සයේ ධර්ම සයක්ය. එය අසවි. මනාකොට මෙනෙහි කරව්, කියන්නෙමියි” වදාලේය. ඒ හික්ෂුහු “එසේය, ස්වාමීනි යයි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ.

2. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “අධ්‍යාත්මික ආයතන සයක් දතයුතුය. බාහිරායතන සයක් දතයුතුය. විඤ්ඤාණකාය සයක් දතයුතුය. එස්සකාය සයක් දතයුතුය. වේදනාකාය සයක් දතයුතුය. තණ්හාකාය සයක් දතයුතුයයි” වදාලේය.

“සවැදැරුම් අධ්‍යාත්මික ආයතන දතයුතුයයි මෙසේ කියනලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? වක්ඛායතනය, සොතායතනය, සාණායතනය, ජීවිතායතනය, කායායතනය, මනායතනය යන මොහුයි. සවැදැරුම් අධ්‍යාත්මිකායතන දතයුතුයයි යමක් කියන ලද්දේ නම් එය මේ සඳහා කියන ලදී. මේ පළමුවැනි ධර්ම සයයි.

3. "සවදැරුම් බාහිරායතන දතයුතුයයි මෙසේ කියන ලදී. ඒ කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? රූපායතනය, සද්දායතනය, ගන්ධායතනය, රසායතනය, පොට්ඨබ්බිබායතනය, ධම්මායතනය යන මොහුයි. සවදැරුම් බාහිරායතන දතයුතුයයි යමක් කියන ලද්දේ නම් ඒ මේ සඳහා කියන ලදී. මේ දෙවැනි ධර්ම සයයි.

4. "සවදැරුම් විඤ්ඤාණකාය දතයුතුයයි මෙසේ කියන ලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? ඇසත් රූපයනුත් නිසා වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය උපදියි. කණත් ශබ්දයනුත් නිසා සොතච්ඤ්ඤාණය උපදියි. නාසයත් ගන්ධයනුත් නිසා සාණ විඤ්ඤාණය උපදියි. දිවත් රසයනුත් නිසා ජීව්හා විඤ්ඤාණය උපදියි. කයත් ප්‍රෂ්ඨව්‍යයනුත් නිසා කාය විඤ්ඤාණය උපදියි. සිතත් ධර්මාරම්මණයනුත් නිසා මනො විඤ්ඤාණය උපදියි. සවදැරුම් විඤ්ඤාණකාය දතයුතු යයි යමක් කියන ලද්දේ නම් ඒ මේ සඳහා කියනලදී. මේ තුන්වැනි ධර්ම සයයි.

5. "සවදැරුම් එස්සකාය දතයුතුයයි මෙසේ කියනලදී. ඒ කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? ඇසත් රූපයත් නිසා වක්ඛු විඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. කණත් ශබ්දයත් නිසා සොතච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. නාසයත් ගඳත් නිසා සාණච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. දිවත් රසත් නිසා ජීව්හාච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. කයත් ස්පර්ශයත් නිසා කායච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. සිතත් ධර්මාරම්මණත් නිසා මනොච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. සවදැරුම් එස්සකාය දතයුතුය යමක් කියන ලද්දේ නම් ඒ මේ සඳහා කියනලදී. මේ සතරවැනි ධර්ම සයයි.

6. "සවදැරුම් වේදනාකාය දතයුතුයයි මෙසේ කියනලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? ඇසත් රූපත් නිසා වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි.

එස්සය නිසා වේදනාව උපදියි. කණත් ශබ්දයත් නිසා සොත විඤ්ඤාණය උපදියි. නාසයත් ගඳත් නිසා සාණවිඤ්ඤාණය උපදියි. දිවත් රසත් නිසා ජීවිභාවිඤ්ඤාණය උපදියි. කයත් ප්‍රඡ්චායයත් නිසා කායවිඤ්ඤාණය උපදියි. සිතත් ධර්මාරම්මණත් නිසා මනෝවිඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා වේදනාව උපදියි. සච්චදැරුම් වේදනාකාය දතයුතුයයි යමක් කියන ලද්දේ නම්, ඒ මේ සඳහා කියනලදී. මේ පස්වැනි ධර්ම සයයි.

7. "සච්චදැරුම් තණ්හාකාය දතයුතුයයි මෙසේ කියන ලදී. එය කුමක් සඳහා කියන ලද්දේද? ඇසත් රූපයත් නිසා චක්ඛවිඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා වේදනාව උපදියි. වේදනාව නිසා තණ්හාව උපදියි. කණත් ශබ්දයත් නිසා සොතවිඤ්ඤාණය උපදියි. නාසයත් ගඳත් නිසා සාණවිඤ්ඤාණය උපදියි. දිවත් රසත් නිසා ජීවිභාවිඤ්ඤාණය උපදියි. කයත් ප්‍රඡ්චායයත් නිසා කායවිඤ්ඤාණය උපදියි සිතත් ධර්මාරම්මණයත් නිසා මනෝ විඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා තණ්හාව උපදියි. සච්චදැරුම් තණ්හාකාය දතයුතුය යන යමක් කියන ලද්දේ නම් ඒ මේ සඳහා කියනලදී. මේ සයවැනි ධර්ම සයයි.

8. "ඇස ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් සෙයින්ද?) ඇසේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් ඇස ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් ඇස අනාත්මයි. රූපයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. කුමක් හෙයින්ද? රූපයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශවන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් රූප ආත්මයයි කියන්නේ

නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ ඇසත් අනාත්මයි. රූපයෝත් අනාත්මයි

9. "වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. කුමක් හෙයින්ද? වක්ඛුච්ඤ්ඤාණයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි. විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ ඇසත් අනාත්මය, රූපයෝත් අනාත්මය වක්ඛුච්ඤ්ඤාණයත් අනාත්මයයි දතයුතුය.

10. "කණ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) කණේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් කණ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් කණ අනාත්මයි, ශබ්දයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. කුමක් හෙයින්ද? ශබ්දයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත්

10. "වක්ඛුසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වක්ඛුසම්ඵස්සයාගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වක්ඛුසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ ඇසත් අනාත්මය, රූපයෝත් අනාත්මය, වක්ඛුච්ඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, වක්ඛුසම්ඵස්සයත් අනාත්මයි.

11 "වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වේදනාවගේ

ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වේදනාව ආත්ම යයි යමෙක් කියන්නේ නම්, ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ ඇසත් අනාත්මය, රූපයෝත් අනාත්මය, චක්ඛුවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, චක්ඛුසම්ප්ප්පයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මයි.

12. "තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මයත් උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් තණ්හාව ආත්ම යයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ ඇසත් අනාත්මය, රූපයෝත් අනාත්මය, චක්ඛුවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, චක්ඛුසම්ප්ප්පයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මය, තණ්හාවත් අනාත්මය.

13. "කණ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) කණේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් කණ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් කණ අනාත්මයි.

14. "ශබ්දයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ශබ්දයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශවන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් ශබ්ද ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කණත් අනාත්මයි. ශබ්දයෝත් අනාත්මයි.

15. “සොතච්ඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) සොතච්ඤ්ඤාණයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් සොතච්ඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කණත් අනාත්මය, ශබ්දයෝත් අනාත්මය, සොතච්ඤ්ඤාණයත් අනාත්මයි.

16. “සොතසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) සොතසම්ඵස්සයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි’ විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් සොතසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කණත් අනාත්මය, ශබ්දයෝත් අනාත්මය, සොතසම්ඵස්සයත් අනාත්මයි.

17. “වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වේදනාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේනම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කණත් අනාත්මය ශබ්දයෝත් අනාත්මය සොතච්ඤ්ඤාණයත් අනාත්මය සොතසම්ඵස්සයත් අනාත්මය වේදනාවත් අනාත්මයි.

18. “තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවෙන් ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේනම් මගේ ආත්මය උපදියි විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක්

කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කණන් අනාත්මය ශබ්දයෝත් අනාත්මය සොනවිඤ්ඤාණයන් අනාත්මය සොනසම්ඵස්සයත් අනාත්මය වේදනාවත් අනාත්මය තණභාවත් අනාත්මය.

19. "නාසය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) නාසයේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් නාසය ආත්මයයි, යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් නාසය අනාත්මයි.

20. "ගන්ධයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ගන්ධයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශ වන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් ගන්ධයෝ ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ නාසයත් අනාත්මයි. ගන්ධයෝත් අනාත්මයි.

21. "සාණවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) සාණවිඤ්ඤාණයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි, විනාශ වෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් සාණවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ නාසයත් අනාත්මය, ගන්ධයෝත් අනාත්මය සාණවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මයි.

22. "සාණසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) සාණසම්ඵස්සයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත්

පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි, විනාශ වෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් සාණසම්පස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ නාසයත් අනාත්මය, ගන්ධයෝත් අනාත්මය සාණවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, සාණසම්පස්සයත් අනාත්මයි.

23 "වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වේදනාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ නාසයත් අනාත්මය ගන්ධයෝත් අනාත්මය සාණවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය සානසම්පස්සයත් අනාත්මය වේදනාවත් අනාත්මයයි.

24. "තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මයත් උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ නාසයත් අනාත්මය, ගන්ධයෝත් අනාත්මය, සාණවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, සාණසම්පස්සයත් අනාත්මය වේදනාවත් අනාත්මය, තණ්හාවත් අනාත්මය.

25. "දිව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) දිවේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් දිව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් දිව අනාත්මයි.

26. "රසයන් ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) රසයන්ගේ ඉපදීමත්

විනාශයක් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශවන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් රසයන් ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ දිවත් අනාත්මයි. රසයෝත් අනාත්මයි.

27. "ජ්විභාවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ජ්විභාවිඤ්ඤාණයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් ජ්විභාවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ දිවත් අනාත්මය, රසයෝත් අනාත්මය ජ්විභාවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මයි.

28. "ජ්විභාසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ජ්විභාසම්ඵස්සයාගේ ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි. යන කාරණයට ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් ජ්විභාසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ දිවත් අනාත්මය, රසයෝත් අනාත්මය ජ්විභාවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, ජ්විභා සම්ඵස්සයත් අනාත්මයි.

29. "වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක්හෙයින්ද?) වේදනාවගේ ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමක් විනාශයක් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණයට ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ දිවත් අනාත්මය, රසයෝත් අනාත්මය ජ්විභාවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, ජ්විභාසම්ඵස්සයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මයි.

30. “තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මයත් උපදියි, විනාශ වෙයි යන කාරණයට ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ දිවත් අනාත්මය, රසයෝත් අනාත්මය, ජීවිතාවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, ජීවිතාසම්ඵස්සයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මය, තණ්හාවත් අනාත්මය.

31. “කය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) කයේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් කය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් කය අනාත්මයි.

32. “ප්‍රඡට්ඨාසයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ප්‍රඡට්ඨාසයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශ වන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය එහෙයින් යමෙක් ප්‍රඡට්ඨාස ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කයත් අනාත්මයි. ප්‍රඡට්ඨාසයෝත් අනාත්මයි.

33. “කායවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) කායවිඤ්ඤාණයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණයට ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් කායවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කයත් අනාත්මය, ප්‍රඡට්ඨාසයෝත් අනාත්මය, කාය විඤ්ඤාණයත් අනාත්මය.

34. “කායසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) කායසම්ඵස්සාගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේනම් මාගේ ආත්මය උපදියි, යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් කායසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කයත් අනාත්මය ප්‍රඡ්ථව්‍යයෝත් අනාත්මය කාය විඤ්ඤාණයත් අනාත්මය කායසම්ඵස්සයත් අනාත්මයි.

35. “වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වේදනාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කයත් අනාත්මය, ප්‍රඡ්ථව්‍යයත් අනාත්මය, කාය විඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, කායසම්ඵස්සයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මය.

36. “තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ කයත් අනාත්මය, ප්‍රඡ්ථව්‍යයත් අනාත්මය, කායවිඤ්ඤාණයත් අනාත්මය, කායසම්ඵස්සයත් අනාත්මය, වේදනාවත් අනාත්මය, තණ්හාවත් අනාත්මය.

37. “සිත ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) සිතේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මාගේ ආත්මයද උපදින්නේය, බිඳෙන්නේය යන කරුණ ඊට

පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් සිත ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. එහෙයින් සිත අනාත්මයි.

38. "ධර්මාරම්මණයන් ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) ධර්මාරම්මණයන්ගේ ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදින්නේය, විනාශ වන්නේය යන කරුණ ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් ධර්මාරම්මණයෝ ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් එය නොයෙදෙන්නේය. මගේ සිත අනාත්මයි. ධර්මාරම්මණත් අනාත්මයි.

39. "මනොවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) මනොවිඤ්ඤාණයේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමද විනාශයද පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි, විනාශවෙයි යනමේ කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් මනොවිඤ්ඤාණය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් එය නොයෙදෙන්නේය. මගේ සිතද අනාත්මයි, ධර්මාරම්මණයෝ ද අනාත්මයි මනොවිඤ්ඤාණයද අනාත්මයි.

40. "මනොසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් ඔහුගේ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) මනොසම්ඵස්සයාගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමත් විනාශයත් පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි බිඳෙයි යන මේ කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් මනොසම්ඵස්සය ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ සිතද අනාත්මයි, ධර්මාරම්මණයෝ ද අනාත්මයි, මනොවිඤ්ඤාණයද අනාත්මයි. මනොසම්ඵස්සයද අනාත්මයි.

41. "වේදනාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) වේදනාවගේ ඉපදීමද

විනාශයද පෙනෙයි. යමක ඉපදීමද විනාශයද පෙනේනම් මාගේ ආත්මය උපදියි විනාශවෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් වේදනාව ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ සිතද අනාත්මයි. ධර්මයෝ ද අනාත්මයි මනොවිඤ්ඤාණයද අනාත්මයි. මනොසම්ඵස්සයද අනාත්මයි. වේදනාවද අනාත්මයි.

42. "තණ්හාව ආත්මයයි යමෙක් කියන්නේනම් ඒ කීම නොයෙදෙන්නේය. (කුමක් හෙයින්ද?) තණ්හාවගේ ඉපදීමද විනාශයද පෙනෙන්නේය. යමක ඉපදීමද විනාශයද පෙනේ නම් මගේ ආත්මය උපදියි බිඳෙයි යන කාරණය ඊට පැමිණෙන්නේය. එහෙයින් යමෙක් තණ්හාව ආත්මයයි කියන්නේ නම් එය නොයෙදෙන්නේය. මෙසේ සිතද අනාත්මයි. ධර්මාරම්මණයෝ ද අනාත්මයි. මනොවිඤ්ඤාණයද අනාත්මයි. මනොසම්ඵස්සයද අනාත්මයි. වේදනාවද අනාත්මයි. තණ්හාවද අනාත්මයි.

43. "මහණෙනි, මේ වනාහි මමයයි ගන්නා වැරදි දැකීම ඉපදීම කරා යන්නාවූ ප්‍රතිපදාව වෙයි. 'එනම්, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, ඇස දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, රූපයන් දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, වක්ඛුසම්ඵස්සය දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි වේදනාව දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි තණ්හාව දකියිද,

44. "මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, කණ දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි ශබ්දයන් දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි සොත විඤ්ඤාණය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි සොත සම්ඵස්සය දකියිද,

මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි වේදනාව දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි තණ්හාව දකියිද,

45. "මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි නාසය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි ගන්ධයන් දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි සාණ විඤ්ඤාණය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි සාණ සම්ඵස්සය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි වේදනාව දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි තණ්හාව දකියිද,

46. "මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මාගේ ආත්මයයි, දිව දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, රසයන් දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි. ජීවිතාවිඤ්ඤාණය දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, ජීවිතාසම්ඵස්සය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, වේදනාව දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, තණ්හාව දකියිද,

47. "මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි කය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, ප්‍රෂ්ට්වායන් දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, කායවිඤ්ඤාණය දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, කායසම්ඵස්සය දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, වේදනාව දකියිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, තණ්හාව දකියිද,

48. "මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, සිත දකියිද, මෙය මගේය, මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි,

ධර්මරම්මණයන් දකිසිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, මනොච්ඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, මනොසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේය මෙය මම වෙමි, මෙය මගේ ආත්මයයි, තණ්හාව දකිසිද, යන මේ, මාර්ගයයි,

49. "මහණෙනි, මේ වනාහි මමයයි ගැනීම නිරුද්ධකිරීමේ මාර්ගයවේ. එනම්: මෙය මගේ නොවේය මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, ඇස දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේ යයි, රූපයන් දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, වක්ඛුසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, තණ්හාව දකිසිද,

50. "මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, කණ දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, ශබ්දයන් දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, සොතච්ඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, සොතසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි තණ්හාව දකිසිද,

51. "මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි නාසය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි ගන්ධයන්

දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි ඝාණවිඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි ඝාණසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේ, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි තණ්හාව දකිසිද,

52. "මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි දිව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි රසයන් දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි ජීවිතවිඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි ජීවිතසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි තණ්හාව දකිසිද,

53. "මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි කය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි පුෂ්ට්ව්‍යයන් දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි කායවිඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි කායසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවේ, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි තණ්හාව දකිසිද,

54. "මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි සිත දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ නොවේයයි ධර්මාරම්මණයන්

දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි, මනොවිඤ්ඤාණය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේය, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේ යයි මනොසම්ඵස්සය දකිසිද, මෙය මගේ නොවේ මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි වේදනාව දකිසිද, මෙය මගේ නොවෙයි, මෙය මම නොවෙමි, මෙය මගේ ආත්මය නොවේයයි තණ්හාව දකිසිද යන මේ මාර්ගයයි.

55. "මහණෙනි, ඇසත් රූපයනුත් නිසා වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම ඵස්සයයි. ඵස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ මැදහත්වූ හෝ යම් විදීමක් උපදියිද, සැප වේදනාවක් ලැබුණු හෙතෙම සතුටු වෙයි. හොඳය හොඳයයි කියයි. එහි බැසගෙන සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක වෙයි, ක්ලාන්තවෙයි, වැළපෙයි. පපුවේ අත් ගසමින් හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිසානුසය වැඩෙයි. මැදහත් වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද, තත්වාකාරයෙන් නොදකියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සුඛ වේදනාවෙහි රාගානුසය පහ නොකොට දුක්ඛ වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරු නොකොට අදුක්ඛමසුඛ වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය නුදුරා අවිද්‍යාව දුරුකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

56 "මහණෙනි, කණත් ශබ්දයනුත් නිසා සොත විඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම ඵස්සයයි. ඵස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ මැදහත්වූ හෝ යම් විදීමක් උපදියිද, සැප වේදනාවක් ලැබුණු හෙතෙම සතුටු වෙයි. හොඳය, හොඳයයි කියයි. එහි බැසගෙන සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝකවෙයි, ක්ලාන්තවෙයි, වැළපෙයි. පපුවේ අත් ගසමින් හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිසානුසය වැඩෙයි. මැදහත් වේදනාවක්

ලැබුයේ ඒ වේදනාවේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද, තත්වාකාරයෙන් නොදකියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහ නොකොට දුක්ඛ වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරු නොකොට අදුක්ඛමසුඛ වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය නුදුරා අවිද්‍යාව දුරුකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

57. 'මහණෙනි, නාසයත් ගන්ධයනුත් නිසා සාණවිඤ්ඤාණය උපදියි ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ මැදහත්වූ හෝ යම් විදීමක් උපදියිද, සැප වේදනාවක් ලැබුණු හෙතෙම සතුට වෙයි. හොඳය හොඳයයි කියයි. එහි බැසගෙන සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝකවෙයි, ක්ලාන්තවෙයි, වැළපෙයි. පපුවේ අත් ගසමින් හඬයි මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිසානුසය වැඩෙයි. මැදහත් වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද, තත්වාකාරයෙන් නොදකියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහ නොකොට දුක්ඛ වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරු නොකොට අදුක්ඛමසුඛ වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය නුදුරා අවිද්‍යාව දුරුකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

58. "මහණෙනි, දිවත් රසයත් නිසා ජීවිතා විඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ මැදහත්වූ හෝ යම් විදීමක් උපදියිද, සැප වේදනාවක් ලැබුණු හෙතෙම සතුට වෙයි. හොඳය හොඳයයි කියයි. එහි බැසගෙන සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක වෙයි, ක්ලාන්තවෙයි, වැළපෙයි. පපුවේ අත් ගසමින් හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිසානුසය වැඩෙයි. මැදහත් වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවේ

හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද, තත්වාකාරයෙන් නොදකියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහ නොකොට දුක්ඛ වේදනාවෙහි පටිඝානුසය දුරු නොකොට අදුක්ඛමසුඛ වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය නුදුරා අවිද්‍යාව දුරුකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

59. "මහණෙනි, කයත් ප්‍රශ්ටව්‍යයත් නිසා කායවිඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ මැදහත්වූ හෝ යම් විදීමක් උපදියිද, සැප වේදනාවක් ලැබුණු හෙතෙම සතුටු වෙයි. හොඳය හොඳයයි කියයි. එහි බැසගෙන සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක වෙයි, ක්ලාන්තවෙයි, වැළපෙයි. පපුවේ අත් ගසමින් හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිඝානුසය වැඩෙයි. මැදහත් වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද, තත්වාකාරයෙන් නොදකියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහ නොකොට දුක්ඛ වේදනාවෙහි පටිඝානුසය දුරු නොකොට අදුක්ඛම සුඛ වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය නුදුරා අවිද්‍යාව දුරුකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

60. "මහණෙනි, සිතත් ධර්මාරම්මණයනුත් නිසා මනෝ විඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ විදීම උපදියි. හෙතෙමේ සැප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටුවෙයි. හොඳය හොඳයයි කියයි. එහි ගිලී සිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය වැඩෙයි. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශොක කරයි, ක්ලාන්තවෙයි. වැළපෙයි. පපුවට අතගසමින් හඬයි. මුළාවට පැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිඝානුසය වැඩෙයි. නිදුක් නොසැප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ

වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් නොදනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය වැඩෙයි. මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහනොකොට දුක්ඛවේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරු නොකොට මොහානුසය මුලින් නුපුටා අවිද්‍යාව දුරු නොකොට විද්‍යාව නුපදවා මේ ආත්මයෙහිම දුක් කෙළවර කරන්නේය යන කාරණය සිදු නොවන්නේය.

61. "මහණෙනි, ඇසත් රූපයනුත් නිසා වක්ඛුච්ඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සය වේ එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සැප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි නොගිලෙයි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරු වන්නේය. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක නොකරයි, ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි. පපුවට අත ගසමින් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි, ඔහුගේ පටිසානුසය දුරුවෙයි. නිදුක් නොසැප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් දනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසැප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උදුරා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදුවන්නේය.

62. "මහණෙනි, කණත් ශබ්දයනුත් නිසා සොත විඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සය වේ. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සැප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි නොගිලෙයි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරු වන්නේය. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි. පපුවට අත

ගසමිත් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි, ඔහුගේ පටිඝානුසය දුරු වෙයි. නිදුක් නොසැප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇතිසැටියෙන් දැනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිඝානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසැප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උපුටා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදුවන්නේය.

63. "මහණෙනි, නාසයත් ගන්ධයනුත් නිසා ඝාණවිඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සය වේ. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සැප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි නොගිලෙයි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරු වන්නේය. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි, පපුවට අත ගසමිත් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි, ඔහුගේ පටිඝානුසය දුරුවෙයි. නිදුක් නොසැප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් දැනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිඝානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසැප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උපුටා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදුවන්නේය.

64. "මහණෙනි, දිවත් රසයනුත් නිසා ජීවිහා විඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සය වේ. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ වේදනාව උපදියි.

හෙතෙම සෑප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි නොගිලෙයි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරුවන්නේය. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි. පපුවට අත ගසමින් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි, ඔහුගේ පටිසානුසය දුරුවෙයි. නිදුක් නොසෑප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් දැනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සෑප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසෑප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උපුටා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදුවන්නේය.

65. "මහණෙනි, කයන් ප්‍රෂ්ටව්‍යයන් නිසා කාය විඤ්ඤාණය උපදියි. තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයවේ. එස්සය නිසා සෑපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසෑපවූ හෝ වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සෑප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි නොගිලෙයි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරුවන්නේය. දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශෝක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි. පපුවට අත ගසමින් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි, ඔහුගේ පටිසානුසය දුරුවෙයි. නිදුක් නොසෑප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් දැනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සෑප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිසානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසෑප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උපුටා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදුවන්නේය.

66. "මහණෙනි, සිතත් ධර්මාරම්මණයනුත් නිසා මනෝ විඤ්ඤාණය උපදියි. ඒ තිදෙනාගේ එක්වීම එස්සයයි. එස්සය නිසා සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ නිදුක් නොසැපවූ හෝ වේදනාව උපදියි. හෙතෙම සැප වේදනාවක් ලැබුයේ සතුටු නොවෙයි. හොඳය හොඳයයි නොකියයි. එහි ගැලී නොසිටියි. ඔහුගේ රාගානුසය දුරු වෙයි. හෙතෙම දුක් වේදනාවක් ලැබුයේ ශොක නොකරයි. ක්ලාන්ත නොවෙයි. නොවැළපෙයි. පපුවට අත ගසමින් නොහඬයි. මුළාවට නොපැමිණෙයි. ඔහුගේ පටිඝානුසය දුරුවෙයි. නිදුක් නොසැප වේදනාවක් ලැබුයේ ඒ වේදනාවගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවද, නිශ්ශරණයද ඇති සැටියෙන් දනියි. ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය දුරුවෙයි.

මහණෙනි, හෙතෙමේ සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකොට දුක් වේදනාවෙහි පටිඝානුසය දුරුකොට නිදුක් නොසැප වේදනාවෙහි අවිජ්ජානුසය මුලින් උපුටා අවිද්‍යාව පහකොට විද්‍යාව උපදවා මේ ආත්මයෙහි දුක් කෙළවර කරන්නේය යන මෙය සිදු වන්නේය.

67. "මහණෙනි, මෙසේ දක්නාවූ ශුඤ්ඤාවත් ආයථිශ්‍රාවක තෙම ඇසෙහි කලකිරෙයි. රූපයන්හි කලකිරෙයි. වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි කලකිරෙයි. වක්ඛු සම්මප්පයෙහි කලකිරෙයි. වේදනාවෙහි කලකිරෙයි. තණ්හාවෙහි කලකිරෙයි. කණෙහි කලකිරෙයි. ශබ්දයන්හි කලකිරෙයි. නාසයෙහි කලකිරෙයි. ගන්ධයන්හි කලකිරෙයි. දිවෙහි කලකිරෙයි. රසයන්හි කලකිරෙයි. කයෙහි කලකිරෙයි. ප්‍රෂ්ඨව්‍යයන්හි කලකිරෙයි. සිතෙහි කලකිරෙයි. ධර්මාරම්මණයන්හි කලකිරෙයි. මනෝ විඤ්ඤාණයෙහි කලකිරෙයි. මනෝසම්මප්පයෙහි කලකිරෙයි. වේදනාවෙහි කලකිරෙයි. තණ්හාවෙහි කලකිරෙයි. කලකිරෙන්නේ නොඇලෙයි. නොඇලීම හේතුකොටගෙන කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදෙයි. මිදුණ කල්හි මිදුණේය යන ඤාණය උපදියි. ඉපදීම ක්ෂය විය. බ්‍රහ්මවයථිව වැස නිමවන ලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මින් පසු කළයුත්තක් නැතැයි දැනගනී."

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්තාහුය. මේ සූත්‍ර දේශනාව දේශනා කරන කල්හි සැට නමක් භික්ෂූන්ගේ සිත් තණ්හා දිට්ඨි මානයන් විසින් අල්වානොගෙන ආශ්‍රව ධර්මයන් කෙරෙන් මිදුනාහුය.

සය වැනිවූ ඡ්ඡක්ක සූත්‍රය නිමි. (5-6)

49. මහාසළායතන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ ජෙතවන නම් අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ “මහණෙනි” කියා භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “ස්වාමීනි” ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2 “මහණෙනි, මම තොපට මහත්වූ ෂඩායතනයන් ප්‍රකාශකරන්නාවූ ධර්ම කොට්ඨාශයක් දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසවි. මොනවට මෙනෙහි කරවි. කියන්නෙමි” වදාළේය. “එසේය ස්වාමීනි යයි” ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මේ මෙසේ වදාළහ.

“මහණෙනි, වක්ඛායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේවේද, රූපායතනයන් තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේවේද, වක්ඛුසම්ඵස්සය තත්වූ පරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේවේද, යම් මේ වක්ඛුසම්ඵස්සය හෙතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ සැප නොවූ දුක් නොවූ හෝ විදීමක් උපදීද, එයද තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේ උපදීද,

වක්ඛායතනයෙහි ඇලෙන්තේ වේද, රූපායතනයන්හි ඇලෙන්තේ වේද, වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි ඇලෙන්තේවේද, වක්ඛුසම්ඵස්සයෙහි ඇලෙන්තේවේද, යම් මේ වක්ඛුසම්ඵස්සය හෙතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ සැප නොවූ දුක් නොවූ හෝ වේදනාවක් උපදීද, එහි ඇලෙන්තේද, එහි ඇළුනාවූ එයින් යුක්තවූ එයින් මුළාවූ ආශ්වාද වශයෙන් දකිමින් වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ මත්තෙහි පඤ්චුපාදානස්කන්ධයෝ වැඩිමට පැමිණෙත්. ඔහුගේ දෙවෙනි භව ඇතිකරන්නාවූ ඒ ඒ භවයෙහි ඇලෙන්තාවූ නන්දිරාගය සමග පවත්නාවූ තෘෂ්ණාවක්වේද, ඔහුගේ ඒ තෘෂ්ණාවද වැඩෙන්නීය. ඔහුගේ කායික දාහයෝද වැඩෙන්නාහුය. මානසික දාහයෝද වැඩෙන්නාහුය. කායික සන්තාපයෝද වැඩෙන්නාහුය. මානසික සන්තාපයෝද වැඩෙන්නාහුය. කායික පරිදැවිලිද වැඩෙන්නාහුය. මානසික දැවිලිද වැඩෙන්නාහුය. හෙතෙමේ කායික දුකද මානසික දුකද විදින්නේ වේ.

3. "මහණෙනි, හෙතෙමේ සෝතායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, සාණායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, ජිත්වායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, කායායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, මනායතනය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, ධර්මායතනයන් තත්වූ පරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, මනෝ විඤානය තත්වූපරිදි නොදන්නේ නොදක්නේද, මහණෙනි, මනෝසම්ඵස්සය තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද, යම් මේ මනෝසම්ඵස්සය හෙතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ සැප නොවූ දුක් නොවූ හෝ වේදනාවක් උපදීද, එයද තත්වූපරිද්දෙන් නොදන්නේ නොදක්නේද සිතෙහි ඇලෙන්තේද ධර්මයන්හි ඇලෙන්තේද, මනෝවිඤානයෙහි ඇලෙන්තේද, මනෝසම්ඵස්සයෙහි ඇලෙන්තේද යම් මේ මනෝසම්ඵස්සය

හෙතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ සැප නොවූ හෝ දුක් නොවූ හෝ වේදනාවක් උපදීද, එහිද ඇලෙන්නේද, එහි ඇළුනාවූද යෙදුනාවූද මූලාවූද ආශ්වාද වශයෙන් දකිමින් වාසය කරන්නහුගේ පඤ්චුපාදානස්කන්ධයෝ මත්තෙහි වැඩිමට යන්නාහුය. ඔහුගේ දෙවෙනි භවය ඇතිකරන්නාවූ නන්දිරාගයෙන් යුක්තවූ ඒ ඒ තැන ඇලෙන්නාවූ තෘෂ්ණාවක් වේද ඒ තෘෂ්ණාවද වැඩෙන්නීය. ඔහුගේ දාහයෝද වැඩෙන්නාහුය. මානසික දාහයෝද වැඩෙන්නාහුය. කායික සන්තාපයෝද වැඩෙන්නාහුය. මානසික සන්තාපයෝද වැඩෙන්නාහුය. කායික දැවීම්ද වැඩෙන්නාහුය. මානසික දැවීම්ද වැඩෙන්නාහුය. හෙතෙමේ කායික දුක්ද මානසික දුක්ද විඳින්නේය.

4. "මහණෙනි, චක්ඛායතනයද තත්වුපරිද්දෙන් දන්නේ, දක්නේද, රූපයන් තත්වුපරිද්දෙන් දන්නේ, දක්නේද, චක්ඛුවිඤ්ඤාණය තත්වුපරිද්දෙන් දන්නේ, දක්නේද, චක්ඛුසම්ඵස්සය තත්වුපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද යම් මේ චක්ඛුසම්ඵස්සයක් හෙතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ දුක් නොවූ සැප නොවූ හෝ විඳීමක් උපදීද, එයද තත්වුපරිදි දන්නේ දක්නේද, චක්ඛායතනයෙහි නොඇලෙන්නේද රූපායතනයන්හි නොඇලෙන්නේද, චක්ඡුර්විඤානයෙහි නොඇලෙන්නේද, චක්ඛුසම්ඵස්සයෙහි නොඇලෙන්නේද, යම් මේ චක්ඛුසම්ඵස්සය හෙතු කොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ දුක් නොවූ සැප නොවූ හෝ විඳීමක් උපදීද, එහිද නොඇලෙයිද, එහි නොඇළුනාවූ නොයෙදුනාවූ මූලා නොවූ ආදීනව වශයෙන් දක්නා ස්වභාව ඇතිව වාසයකරන්නහුගේ පඤ්චුපාදානස්කන්ධයෝ මත්තෙහි වැඩිමට නොයන්නාහුය. ඔහුගේ දෙවන භවය ඇතිකරන්නාවූ නන්දිරාගයෙන් යුක්තවූ ඒ ඒ තන්හි ඇලෙන්නාවූ තෘෂ්ණාවක් වෙයිද ඔහුගේ ඒ තෘෂ්ණාවද ප්‍රතීණවෙයි. ඔහුගේ කායික දාහයෝද ප්‍රතීණවෙත්. මානසික දාහයෝද ප්‍රතීණවෙත්. කායික සන්තාපයෝද

ප්‍රතිණවෙන්. මානසික සන්තාපයෝද ප්‍රතිණවෙන්. කායික දැවිලිද ප්‍රතිණවෙන්. මානසික දැවිලිද ප්‍රතිණවෙන්.

5. "හෙතෙමේ කායික සැපයද, මානසික සැපයද විදියි. ඔහුගේ කුසල් සිත සමග යෙදුණු සැපයෙන් යුත් යම් දැකීමක් වේද, එය ඔහුගේ සමයක්දාෂ්ටිය වන්නීය. ඒ ආකාරයෙන්වූ ඔහුගේ යම් කල්පනාවක් වේද, එය ඔහුගේ සමයක් සංකල්පනාව වන්නේය. ඒ ආකාරයෙන්වූ ඔහුගේ යම් ව්‍යායාමක් වේද, එය ඔහුගේ යම් සිතියක් වේද, එය ඔහුගේ සමයක් ස්මෘතිය වේ. ඒ ආකාරයෙන්වූ ඔහුගේ යම් සමාධියක් වේද, එය ඔහුගේ සමයක් සමාධිය වේ. ඒ ආකාරයෙන්වූ ඔහුගේ කාය කර්මයද වාක් කර්මයද, ආජීවයද පළමුවෙන්ම පිරිසිදුවූයේවේ. මෙසේ වනාහි ඔහුගේ මේ ආයතීඤ්ඤාංගික මාර්ගය තෙමේ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නේය.

6. "මෙසේ මේ ආයතීඤ්ඤාංගික මාර්ගය වඩන්නාවූ ඔහුට සතර සතිපට්ඨානයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහුය. සතර සමයක් ප්‍රධානයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහුය. සතර සෘද්ධිපාදයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහුය. පඤ්චෙන්ද්‍රිය ධර්මයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහුය. පඤ්ච බලයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. සප්තබොධ්‍යංගයෝද වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. ඕහට සමපයද විදර්ශනාවද යන මේ ධර්මදෙක යුගත්ධවූවාහු (එක්ව) පවතිත්.

7. 'හෙතෙමේ යම් ධර්මකෙනෙක් විශිෂ්ටඥානයෙන් පිරිසිදු දකයුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශෙෂඥානයෙන් පිරිසිදු දන්නේය. යම් ධර්ම කෙනෙක් විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන පහ කළ යුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන දුරුකරන්නේය. යම් ධර්ම කෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන වැඩිය යුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශෙෂ ඥානයෙන් දැන වඩන්නේය. යම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකළ යුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශෙෂඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය.

8. "මහණෙනි, කීනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂප්‍රඥාවෙන් පිරිසිදු දතයුත්තාහුද, පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයෝයයි කිය යුත්තේය. හේ කවරේද? රූපුපාදානස්කන්ධය, චේදනානුපාදානස්කන්ධය සංඥොපාදානස්කන්ධය, සංස්කාරෝපාදානස්කන්ධය, විඥානොපාදානස්කන්ධය, (යන මොහුයි) මේ ධර්මයෝ විශෙෂ ඥානයෙන් පිරිසිදු දතයුත්තාහුය. මහණෙනි, කීනම් ධර්ම කෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් ප්‍රභීණ කළයුත්තාහුද, අවිද්‍යාවද, භවතෘෂ්ණාවද, යන දෙකය. මේ ධර්මයෝ විශෙෂඥානයෙන් ප්‍රභීණ කටයුත්තාහ. මහණෙනි, කීනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂ ඥානයෙන් වැඩියයුත්තාහුද, සමථයද විදර්ශනාවද යන දෙකය. මේ ධර්මයෝ විශෙෂ ඥානයෙන් වැඩියයුත්තාහුය. මහණෙනි, කීනම් ධර්මකෙනෙක් විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකළ යුත්තාහුද? අර්හත් මාර්ගඥාන විද්‍යාවද ඵලවිමුක්තියද (යන දෙකය.)

"මේ ධර්මදෙක විශෙෂඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකළ යුත්තාහුය. මහණෙනි, සොත්තයතනය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, මහණෙනි, සාණායතනය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, මහණෙනි, ජීව්වායතනය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, මහණෙනි, කායායතනය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, මහණෙනි, මනායතනය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේද දක්නේද, මහණෙනි, ධර්මාරම්මණයන් තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, මහණෙනි, මනොවිඥානය තත්වූ පරිද්දෙන් දන්නේ, දක්නේද, මහණෙනි, මනොසම්ඵස්සය තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, යම් මේ මනොසම්ඵස්සය හේතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ දුක් නොවූ සැප නොවූ හෝ විදිමක් උපදීද, එයද තත්වූපරිද්දෙන් දන්නේ දක්නේද, සිතෙහි නොඇලෙන්නේද, ධර්මාරම්මණයන්හි නොඇලෙන්නේද, මනොවිඥානයෙහි නොඇලෙන්නේද, මනොසම්ඵස්සයෙහි නොඇලෙන්නේ යම් මේ මනොසම්ඵස්සය හේතුකොටගෙන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ දුක් නොවූ සැප නොවූ හෝ විදිමක් උපදීද, එහිද

නොඇලෙන්තේ ද එහි නොඇළනාවූ මුළු නොවූ නොයෙදුනාවූ ආදීනව දක්නා ස්වභාව ඇතිව වාසය කරන්නහුගේ මත්තෙහි පඤ්චුපාදානස්කන්ධයෝ විනාශයට යන්නාහුය.

“ඔහුගේ ඒ ඒ තැන ඇලෙන්තාවූ දෙවෙනි භවයෙහි ඉපදීම ඇතිකරන්නාවූ නන්දිරාගයෙන් යුත් තෘෂ්ණා තොමෝ වන්නීද, ඒ තෘෂ්ණා තොමෝද ප්‍රභීණ වන්නේය. ඔහුගේ කායික දාහයෝද ප්‍රභීණවෙත්. මානසික දාහයෝද ප්‍රභීණවෙත්. කායික සන්තාපයෝද ප්‍රභීණවෙත්. මානසික සන්තාපයෝද ප්‍රභීණවෙත්. කායික දැවිලිද ප්‍රභීණවෙත්. මානසික දැවිලිද ප්‍රභීණවෙත්. හෙතෙම කායික සැපයද මානසික සැපයද විදින්නේවේ. ඔහුගේ තත්වුපරිදි දක්නාවූ දෘෂ්ටියක් වේද එය ඔහුගේ සමායක් දෘෂ්ටිය වෙයි. ඔහුගේ තත්වුපරිදි යම් කල්පනාවක් වේද, එය ඔහුගේ සමායක් සංකල්පනාව වේ. ඔහුගේ තත්වුපරිදි යම් ව්‍යායාමයක් වේද, එය ඔහුගේ සමායක් ව්‍යායාමයවේ ඔහුගේ තත්වුපරිදි යම් සිහියක් වේද, එය ඔහුගේ සමායක් ස්මෘතිය වෙයි.

ඔහුගේ තත්වුපරිදි යම් සමාධියක්වේද, එය ඔහුගේ සමායක්සමාධිය වන්නේය. පළමුව ඔහුගේ කායකර්මයද වාක්කර්මයද ආජීවයද පිරිසිදුවූයේ වේ. මෙසේ ඔහුගේ මේ ආයඪී අෂ්ටාංගික මාර්ගය වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නේය. මෙසේ මේ ආයඪී අෂ්ටාංගික මාර්ගය වඩන්නාවූ ඔහුට සතර සතිපට්ඨානයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්. සතර සමායක් ප්‍රධාන වීයඪීයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. සතර ඤාදිපාදයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. පඤ්චවේදියයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. පඤ්චබලයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. සප්තබොධාංගයෝ වැඩිමට සම්පූර්ණ බවට යන්නාහ. ඔහුට සමථයද විදර්ශනාවද එක්ව පවත්නාහුය.

9. “හෙතෙමේ යම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් පිරිසිදු දතයුත්තාහුද ඒ ධර්මයන් විශෙෂඥානයෙන් පිරිසිදු

දැනගන්නේය. යම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන පහ කළයුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශෙෂඥානයෙන් දැන පහකරන්නේය. යම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන වැඩිය යුත්තාහුද, ඒ ධර්මයන් විශෙෂ ඥානයෙන් දැන වඩන්නේය. යම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුත්තාහුද ඒ ධර්මයන් විශෙෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කරයි. මහණෙනි, කිනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන පිරිසිඳ දතයුත්තාහුද, පඤ්චොපාදානස්කන්ධයෝයයි කියයුතු වන්නේය. හේ කවරේද? රූපුපාදානස්කන්ධය, වේදනුපාදානස්කන්ධය, සංඥොපාදානස්කන්ධය, සංස්කාරොපොදානස්කන්ධය විඥානොපාදානස්කන්ධය, යන මොහුය. මේ ධර්මයෝ විශෙෂ ඥානයෙන් දැන පිරිසිඳ දතයුත්තාහුය.

10. "මහණෙනි, කිනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂ ඥානයෙන් දැන පහකළ යුත්තාහුද, අවිද්‍යාවත් භව තෘෂ්ණාවත්ය. මේ ධර්මයෝ විශෙෂඥානයෙන් දැන පහකළ යුත්තාහුය. මහණෙනි, කිනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂඥානයෙන් දැන වැඩියයුත්තාහුද, සමථයත් විදර්ශනාවත්ය. මේ ධර්මයෝ විශෙෂ ඥානයෙන් දැන වැඩිය යුත්තාහුය.

"මහණෙනි, කිනම් ධර්මකෙනෙක් විශෙෂ ප්‍රඥාවෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුත්තාහුද, අර්හත් මාර්ගඥාන විද්‍යාවත් ඵල විමුක්තියත්ය. මේ ධර්මයෝ විශේෂ ප්‍රඥාවෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ යුත්තාහුයයි" වදාලේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාලේය. සතුටු සිත් ඇති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ දෙශනාවට විශෙෂයෙන් සතුටුවුවාහුයි.

සත්වැනි සළායතන සූත්‍රය නිමි. (5-7)

50. නගරවින්දෙයා සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත්වූ භික්ෂුසංඝයා සමග කොසොල් දනව්වෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙනු ලබන්නේ, නගරවින්දෙයා නම්වූ කොසොල් රට වැස්සන්ගේ බමුණු ගම යම් තැනෙකහිද එහි වැඩමවූසේක. නගරවින්දෙයාක නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීහු වනාහි, ශාක්‍යපුත්‍රවූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදිවූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ මහත්වූ භික්ෂු සංඝයා සමග කොසොල් දනව්වෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙනු ලබන්නේ නගරවින්දෙයා නම් බමුණු ගමට පැමිණියේය.

2. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ මෙබඳුවූ යහපත් කීර්ති ශබ්දයක් පැනනැංගේය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙනුදු අර්භන් නම් වූයේය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙනුදු සමාසක් සම්බුද්ධ නම් වූයේය. අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස් වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත හෙයින් විද්‍යාවරණ සම්පන්න නම් වන සේක. යහපත් ගති ඇති හෙයින් සුගත නම් වන සේක. සියලු ලොව දත් හෙයින් ලොකවිදු නම් වන සේක. තමන් වහන්සේට වඩා උසස් කෙනෙක් නැති හෙයින් නිරුත්තර නම් වන සේක. දමනය නොකොට හැකි පුරුෂයන් දමනය කරණ හෙයින් පුරිසදම්ම සාරථී නම් වන සේක. දෙවි මිනිසුන්ට අනුශාසනා කරණ හෙයින් ශාස්තෘෂා නම් වනසේක. චතුරායඝී සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කළ හෙයින් බුද්ධ නම් වන සේක. රාගාදිය නැසූ හෙයින් භාග්‍යවත් නම් වන සේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිතවූද, මාරයා සහිතවූද, බ්‍රහ්මයා සහිතවූද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිතවූද, දෙවි මිනිසුන් සහිතවූද, මේ ලොකය තමන් වහන්සේ විසින් විශේෂ ප්‍රඥාවෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කරන්නේය

ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මූල යහපත්වූද, මැද යහපත්වූද, කෙළවර යහපත්වූද, අර්ථ සහිතවූ, ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ, භාත්පස

සම්පූර්ණවූ ධර්මය දෙගනා කරන්නේය. පිරිසිදුවූ බ්‍රාහ්මවයථීච ප්‍රකාශ කරන්නේය. එබඳුවූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වන්නේය' කියයි.

3. එකල්හි වනාහි නගරවින්දෙය්‍යක නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එහි එළඹියාහුය. එළඹ, ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකත්පසක හුන්නාහුය. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූවාහුය. සතුටු විය යුතුවූ, සිහි එලවිය යුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසක හුන්නාහුය. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැන්හි ඇඳිලිබැඳ වැද, එකත්පසක හුන්නාහුය. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි නාම ගොත්‍රයන් හඟවා එකත්පසක හුන්නාහුය. ඇතැම් කෙනෙක් නිශ්ශබ්දව එකත්පසක හුන්නාහුය.

4. එකත්පසක හුන්නාවූ නගරවින්දෙය්‍යක නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. 'ගෘහපතියෙනි, ඉදින් තොප අතින් අන්‍ය කීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ 'ගෘහපතියෙනි, කෙබඳුවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර නොකට යුත්තාහුද, ගරුකාර නොකට යුත්තාහුද, බුහුමන් නොකට යුත්තාහුද, නොපිදිය යුත්තාහුදැ'යි මෙසේ විචාරන්නාහුද? ගෘහපතියෙනි, මෙසේ විචාරණ ලද්දාහු තොපි ඒ අන්‍ය කීර්ථක පරිබ්‍රාජකයින්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාහුය. 'යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇසින් දකයුතුවූ රූපාරම්මණයන්හි පහනොකළ රාගය ඇත්තාහුද, පහනොකළ ද්වේෂය ඇත්තාහුද, පහනොකළ මොහය ඇත්තාහුද, ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු, කයින්ද, වචනයෙන්ද, මනසින්ද, කලින් කල යහපත්වූද, අයහපත්වූද, පැවතුමෙන් හැසිරෙත්ද, මෙබඳුවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර නොකට යුත්තාහුය. ගරුකාර නොකට යුත්තාහුය. බුහුමන් නොකට යුත්තාහුය. නොපිදිය යුත්තාහුය.'

5. ඊට කාරණා කවරේද? අපිදු වනාහි ඇසින් දතයුතු වූ රූපාරම්මණයන් කෙරෙහි පහනොකරණ ලද රාග ඇත්තාහුය. පහනොකරණ ලද ද්වේෂ ඇත්තාහුය. පහනොකරණ ලද මොහ ඇත්තාහුය. ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු කයින්ද, වචනයෙන්ද, සිතීන්ද, කලින් කල සම විෂම වයභාවන්ගේ වශයෙන් හැසිරෙන්නමු. ඒ අපගේ මේ සම වයභාව වශයෙන් හැසිරීමද මත්තෙහි නොදක්නවුන්ගේය. එහෙයින් පින්වත් වූ ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර නොකටයුත්තාහුය. ගරු නොකටයුත්තාහුය. බුහුමන් නොකටයුත්තාහුය. නොපිදිය යුත්තාහුය. යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ශ්‍රොතාවිඥෙය ශබ්දාරම්මණයන් කෙරෙහිද, සුභ විඥෙය ගන්ධාරම්මණයන් කෙරෙහිද ජීන්වා විඥෙය රසාරම්මණයන් කෙරෙහිද, කායවිඥෙය ස්පර්ශ ආරම්මණයන් කෙරෙහිද, සිතීන් දැනගතයුතු ධර්මාරම්මණයන් කෙරෙහිද පහනොකරණලද රාග ඇත්තාහු, පහ නොකරණලද ද්වේෂ ඇත්තාහු, පහනොකරණලද මොහ ඇත්තාහු, ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු කයින්ද, වචනයෙන්ද, මනසින්ද, කලින්කල සම විසමයන්ගේ වශයෙන් හැසිරෙත්ද, එබඳු වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර නොකළ යුත්තාහුය, ගරු නොකට යුත්තාහුය, බුහුමන් නොකට යුත්තාහුය, නොපිදිය යුත්තාහුය. ඊට කාරණා කවරේද? අපිදු වනාහි සිතීන් දැනගතයුතු ධර්මාරම්මණයන්හි පහනොකළ රාගය ඇත්තාහු, පහනොකළ ද්වේෂය ඇත්තාහු, පහනොකළ මොහය ඇත්තාහු, ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු කයින්ද, වචනයෙන්ද, මනසින්ද සම විසමවයභාව වශයෙන් හැසිරෙමු. ඒ අපගේ මේ සම වූ හැසිරීමද, මතු නොබලන්නවුන්ගේය. එහෙයින් පින්වත් වූ ඒ මහණ බමුණෝ සත්කාර නොකට යුත්තාහුය, ගරු නොකටයුත්තාහුය, බුහුමන් නොකට යුත්තාහුය, නොපිදිය යුත්තාහුයි. ගෘහපතියෙනි, මෙසේ අසන ලද්දාවූ තොපි ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයින්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාහුය.

6. "ගෘහපතියෙනි, ඉදින් වනාහි තොපගෙන් අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මෙසේ අසන්නාහුද, ගෘහපතියෙනි, කෙබඳු වූ

ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර කටයුත්තාහුද, ගරු කටයුත්තාහුද, බුහුමන් කටයුත්තාහුද, පිදිය යුත්තාහුද කියායි. ගෘහපතියෙනි, මෙසේ අසන ලද්දාහු තොපි ඒ අන්‍යාතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාහුය. යම් ඒ මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇසින් දකයුතු රූපාරම්මණයන් කෙරෙහි පහවූ රාග ඇත්තාහු, පහවූ ද්වේෂ ඇත්තාහු, පහවූ මොහ ඇත්තාහු, ඇතුළත සන්සුන් සිත් ඇත්තාහු කයින්, වචනයින්, මනසින් සමචරියා වශයෙන් හැසිරෙද්ද, මෙබඳු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර කටයුත්තාහුය, ගරු කටයුත්තාහුය, බුහුමන් කටයුත්තාහුය, පිදිය යුත්තාහුය. ඊට හේතු කවරේද? අපි වනාහි ඇසින් දකයුතුවූ රූපාරම්මණයන් කෙරෙහි පහනොවූ රාග ඇත්තාහු, පහනොවූ ද්වේෂ ඇත්තාහු, පහනොවූ මොහ ඇත්තාහු, ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු, කයින්, වචනයින්, මනසින්, සම විසමචරියා වශයෙන් හැසිරෙන්නමු. ඒ අපගේ මේ සමචරියා වශයෙන් හැසිරීමද, මතු බලන්නවුන්ගේය. එහෙයින් ඒ පින්වත්වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර කටයුත්තාහුය, ගරු කටයුත්තාහුය, බුහුමන් කටයුත්තාහුය, පිදිය යුත්තාහුය. යම් මේ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් කණින් දකයුතුවූ ශබ්දාරම්මණයන්හිද, නාසයෙන් දකයුතුවූ ගන්ධා රම්මණයන්හිද, දිවෙන් දකයුතුවූ රසාරම්මණයන්හිද, කයින් දකයුතුවූ ඓඨ්ඨබ්බාරම්මණයන්හිද, සිතීන් දක යුතුවූ ධර්මාරම්මණයන්හිද, පහවූ රාග ඇත්තාහු, පහවූ ද්වේෂ ඇත්තාහු, පහවූ මොහ ඇත්තාහු, ඇතුළත සන්සුන් සිත් ඇත්තාහු, කයින් වචනයින්, මනසින්, සම හැසිරීමෙන් හැසිරෙත්ද, මෙබඳුවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර කටයුත්තාහුය, ගරු කටයුත්තාහුය, බුහුමන් කටයුත්තාහුය, පිදිය යුත්තාහුය. ඊට හේතු කවරේද? අපි වනාහි සිතීන් දකයුතුවූ ධර්මයන් කෙරෙහි පහනොවූ රාග ඇත්තාහු, පහනොවූ ද්වේෂ ඇත්තාහු, පහනොවූ මොහ ඇත්තාහු, ඇතුළත නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු, කයින්, වචනයින්, මනසින්, කලින් කල සම විසම වශයෙන් හැසිරෙන්නමු. ඒ අපගේ මේ සම චරියා

වශයෙන් හැසිරීමිද, මතු බලන්නවුන්ගේය. එහෙයින් පින්වත්වූ ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සත්කාර කටයුත්තාහ, ගරු කටයුත්තාහ, බුහුමන් කටයුත්තාහ පිදිය යුත්තාහුයි. ගෘහපතියෙනි, මෙසේ විචාරණ ලද්දාහු තොපි ඒ අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නහුය.

7. "ගෘහපතියෙනි, ඉදින් වනාහි අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ තොප අතින් මෙසේ විචාරන්නාහුද, ආයුෂ්මත්ති, යම් හෙයකින් තොපි මෙසේ කියන්නාහුද, ඒකාන්තයෙන් ඒ ආයුෂ්මත්තු, පහවූ රාග ඇත්තාහු හෝ වෙන්, රාගය දුරු කිරීම පිණිස පිළිපන්නාහු හෝ වෙන්, පහකරණ ලද ද්වේෂ ඇත්තාහු හෝ වෙන්, ද්වේෂය නැති කිරීම පිණිස පිළිපන්නාහු හෝ වෙන්, පහකරණලද මොහය ඇත්තාහු හෝ වෙන්, මොහය දුරු කිරීම පිණිස පිළිපන්නාහු හෝ වෙන් ඒ ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ වනාහි කවර ආකාරයක් වන්නාහුද, කවර වංශයක් වන්නාහුද කියායි. ගෘහපතියෙනි, මෙසේ අසන ලද්දාහු තොපි ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාහුය. එපරිද්දෙන් වනාහි ඒ ආයුෂ්මත්තු වනයෙහි ග්‍රාමාන්තය ඉක්මවා වනගතවූ ග්‍රාමාන්ත සේනාසනයන් සේවනය කරත්. යම්බඳු රූපයන් දැක දැක ඇලෙන්නාහුද, එහි එබඳුවූ ඇසින් දතයුතුවූ රූපයෝ නැත්තාහුමය. යම්බඳුවූ ශබ්දයන් අස අසා ආශාවෙන් සිත් අලවන්නාහුද, එහි එබඳුවූ කණින් දතයුතුවූ ශබ්දයෝ නැත්තාහුමය. යම් සුවදක් ආඝ්‍රාණය කොට සිත් අලවන්නාහුද, එබඳුවූ නාසයෙන් දතයුතුවූ සුගන්ධයෝ එහි නැත්තාහුමය. යම් රසයක් විඳ විඳ සිත් අලවන්නාහුද, එබඳුවූ දිවෙන් දතයුතුවූ රසයෝ එහි නැත්තාහුමය. යම් ස්පර්ශයක් ස්පර්ශ කොට සිත් අලවන්නාහුද, එබඳුවූ කයින් දතයුතුවූ ස්පර්ශයෝ එහි නැත්තාහුමය. ඇවැත්ති, මේ ආකාර ඇත්තාහුමය. මේ වංශ ඇත්තාහුමය. ආයුෂ්මත්ති, යම් හෙයකින් අපි මෙසේ කියන්නෙමුද, ඒකාන්තයෙන් ඒ ආයුෂ්මත්තු පහ කරණලද රාග ඇත්තෝ හෝ රාගය දුරුකිරීම පිණිස පිළිපන්නෝ හෝ පහකරණ

ලද ද්වේෂය ඇත්තේ හෝ ද්වේෂය දුරු කිරීම පිණිස පිළිපන්නේ හෝ පහකරණලද මොහය ඇත්තෝ හෝ මොහය දුරුකිරීම පිණිස පිළිපන්නෝ වෙත්යයි, ගෘහපතියෙනි, මෙසේ අසන ලද්දාහු තොපි අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට මෙසේ කියන්නාහුයයි වදාළේය.

8. මෙසේ වදාළ කල්හි නගරවින්දෙය්‍යක නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකලාහුය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත, ඉතා යහපත භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යටිකුරු කරණලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වසන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ හෝ මංමුලාවූවෙක්හට මග කියන්නේ හෝ අන්ධකාරයෙහි ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත්වායි, තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ යම්සේද, එපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ආකාරයෙන් ධර්මය තෙමේ ප්‍රකාශ කර වදාරණ ලද්දේය. ඒ අපි භාග්‍යවත්වූ ගෞතමයන් වහන්සේද, ධර්මයද, භික්ෂු සංඝයාද සරණකොට යන්නෙමු භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියාහු අපි උපාසකයන් කොට දරණ සේක්වායි” යනුයි.

නගරවින්දෙය්‍ය සූත්‍රය නිමි. (5-8)

51. පිණ්ඩපාත පාරිශුද්ධි සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහිවූ කලන්දක නිවාප නම්වූ චේළවනාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ සවස් කාලයෙහි එලසමවතින් නැගී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනට එළැඹියේය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්

වහන්සේට භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක. ශාරීපුත්‍රය, තොපගේ ඉන්ද්‍රියයෝ විශේෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ. ඡව්වර්ණය පිරිසිදුය. ශාරීපුත්‍රය, ඔබ දැන් කවර විහරණයකින් බහුලව වසන්නෙහි දැයි ඇසූහ. “ස්වාමීනි, මම මේ කාලයෙහි බහුලකොට ශුන්‍යතා ඵලසමාපත්ති විහරණයෙන් වෙසෙමි” යි කීයේය.

2 “යහපති, යහපති. ශාරීපුත්‍රය, මහාපුරුෂයන්ගේ විහරණයෙන් ඔබ දැන් බහුලව වෙසෙයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් මේ ශුන්‍යතා ඵල සමාපත්තියක් වේද, එය මහාපුරුෂයන්ගේ වාසය වන්නේය. එහෙයින් ශාරීපුත්‍රය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම බහුලකොට ඵලසමාපත්ති විහරණයෙන් යුක්තව වසන්නෙමියි, කැමති වන්නේද, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් මෙසේ නුවණින් සැලකිය යුතුයි. ‘මම යම් මගෙකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසෙකහි පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මාර්ගයකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහිදී චක්ෂුර්විඥානයෙන් දකයුතු වූ රූපාරම්මණයන්හි කැමැත්ත හෝ ඇලීම හෝ ද්වේෂය හෝ මුළාවීම හෝ කිපීම හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේද’ කියයි. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණතෙම නුවණින් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ ‘මම යම් මගකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසෙකහි පිඬු පිණිස හැසුරුණෙමිද, යම් මාර්ගයකින් ගමේ පිඬු සිඟීමෙන් වැළකී ආයෙමිද, එතැන්හි චක්ෂුර්විඥානයෙන් දකයුතු වූ රූපාරම්මණයන්හි කැමැත්ත හෝ ඇලීම හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ කිපීම හෝ ඇතැයි’ දැනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකව ඒ අකුසල කර්මයන්ගේම ප්‍රභාණය පිණිස වැයම් කටයුතුය. ඉදින් වනාහි ශාරීපුත්‍රය, මෙනෙහි කරන්නාවූ ඒ මහණතෙම ‘මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි චක්ෂුර්විඥානයෙන් දකයුතු වූ රූපාරම්මණයන්හි ඡන්දය හෝ ඇලීම හෝ ද්වේෂය හෝ

මෝහය හෝ කිපීම හෝ නැතැයි' දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඊ දාවල් දෙක්හි කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළ යුතුය.

3. "ශාරීපුත්‍රය, නැවතද ඒ හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කටයුතුය. 'මම යම් මගකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, ශ්‍රෝතා විඥානයෙන් දතයුතුවූ ශබ්දයන්හිද, ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේදැයි' මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණතෙම නුවණින් කල්පනාකොට බලන්නේ මෙසේ දකීද, 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එතැන්හි කණින් දතයුතුවූ ශබ්දයන්හි මා සිත පිළිබඳව ඡන්දය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ ඇතැයි' දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකවූ ඒ අකුශල ධර්මයන්ගේම ප්‍රභාණිය පිණිස වෑයම් කළයුතුය. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් වනාහි නුවණින් කල්පනාකොට බලන්නාවූ මහණතෙම 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි කණින් දතයුතුවූ ශබ්දයන්හි ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ නැතැයි' දනී නම් ඊ දාවල් දෙක්හි කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළ යුතුය.

4. "ශාරීපුත්‍රය නැවතද ඒ හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කටයුතුය. 'මම යම් මගකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, සුභ විඥානයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධයන්හිද ඡන්දය හෝ රාගය හෝ

ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේදැයි, මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණතෙම නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නේ මෙසේ දැකීද, 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එතැන්හි නාසයෙන් දතයුතු වූ ගන්ධයන්හි මා සිත පිළිබඳව ඡන්දය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ ඇතැයි' දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකව ඒ අකුශල ධර්මයන්ගේම ප්‍රභාණිය පිණිස වැයම් කළයුතුය. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් වනාහි නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නාවූ මහණතෙම 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි නාසයෙන් දතයුතු වූ, ගන්ධයන්හි ඡන්දය හෝ ද්වේෂය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ නැතැයි දනී නම් ඊ දාවල් දෙකහි කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළයුතුය.

5. "ශාරීපුත්‍රය, නැවතද ඒ හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කළයුතුය. 'මම යම් මගෙකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, ජීව්වා විඥානයෙන් දතයුතු වූ රසයන්හිද, ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේදැයි, මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නේ මෙසේ දැකීද, 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එතැන්හි දිවෙන් දතයුතු වූ රසයන්හි මා සිත පිළිබඳ ඡන්දය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ ඇතැයි' දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකව ඒ

අකුශල ධර්මයන්ගේම ප්‍රභාණය පිණිස වැයම් කළයුතුය. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් වනාහි නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නාවූ මහණතෙම 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි දිවෙන් දකුණු වූ රසයන්හි ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ නැතැයි දැනී නම් ඊ දාවල් දෙකින් කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළයුතුය.

6. "ශාරීපුත්‍රය, නැවතද ඒ හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කළයුතුය. 'මම යම් මගකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, කාය විඥානයෙන් දකුණු වූ ස්පර්ශයන්හිද ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේදැයි මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණතෙම නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නේ මෙසේ දකීද, 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එතැන්හි කයෙන් දකුණු වූ ස්පර්ශයන්හි මා සිත පිළිබඳව ඡන්දය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ ඇතැයි' දැනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකවූ ඒ අකුශල ධර්මයන්ගේම ප්‍රභාණය පිණිස වැයම් කළ යුතුය. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් වනාහි නුවණින් කල්පනා කොට බලන්නාවූ මහණතෙම 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි කයින් දකුණු වූ ස්පර්ශයන්හි ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ නැතැයි දැනී නම් ඊ දාවල්

දෙකහි කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළයුතුය.

7. "ශාරීපුත්‍රය නැවතද ඒ හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කළයුතුය. 'මම යම් මගකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, මනෝවිඤානයෙන් දකයුතුවූ ධර්මයන්හිද ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ මාගේ සිතෙහි ඇත්තේදැයි, මෙනෙහි කළ යුතුය. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් මහණ තෙම නුවණින් කල්පනාකොට බලන්නේ මෙසේ දකීද, 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එතැන්හි සිතින් දකයුතුවූ ධර්මයන්හි මා සිත පිළිබඳව ඡන්දය හෝ රාගය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ ඇතැයි' දැනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් ලාමකවූ ඒ අකුශල ධර්මයන්ගේම ප්‍රභාණය පිණිස වෑයම් කළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් වනාහි නුවණින් කල්පනාකොට බලන්නාවූ මහණතෙම 'මම යම් මාර්ගයකින් පිඬු පිණිස ගමට ගියෙමිද, යම් පෙදෙසක පිඬු සිඟා ඇවිද්දෙමිද, යම් මගකින් ගමින් නික්ම පිඬු සෙවීමෙන් වැළකී පෙරළා ආයෙමිද, එහි සිතින් දකයුතුවූ, ධර්මයන්හි ඡන්දය හෝ රාගය හෝ ද්වේෂය හෝ මෝහය හෝ ප්‍රතිසය හෝ නැතැයි' දැනී නම් ඊ දාවල් දෙකහි කුශල ධර්මයන්හි අනුව හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන්ම වාසය කළ යුතුය.

8. 'නැවතද ශාරීපුත්‍රය, මහණහු විසින් මාගේ පස්කම් ගුණයෝ ප්‍රහීණවූවාහුදැයි මෙසේ සැලකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, නුවණින් සලකන්නාවූ මහණතෙමේ "මා විසින් පස්කම් ගුණ ප්‍රභාණය නොකරන ලද්දාහ"යි දැනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ හික්ෂුව විසින් පඤ්චකාම බන්ධනයන්ගේ පහකිරීම පිණිස වෑයම් කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, නුවණින් කල්පනා කරන්නාවූ

මහණනෙමේ 'මා විසින් පඤ්චකාම ගුණයෝ පහකරන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඈ දාවල්හි කුශල ධර්මයන්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන් යුක්තවම විසිය යුතුයි.

9. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් පඤ්චනීවරණයෝ පහකරන ලද්දාහුදැ'යි හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් සැලකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණනෙමේ මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින් පඤ්චනීවරණයෝ පහනොකරන ලද්දාහ'යි මෙසේ දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණහු විසින් පඤ්චනීවරණයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස වැයම් කළ යුතුය. ඉදින් වනාහි ශාරීපුත්‍රය, මහණ නෙමේ මෙනෙහි කරන්නේ 'මාගේ පඤ්චනීවරණයෝ ප්‍රහීණ වූවාහ'යි මෙසේ දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඈ දාවල්හි කුසල් දහමිහි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් වාසය කළ යුතුය.

10. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, හික්ෂුව විසින් 'මා විසින් පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයෝ මෙනෙහි කරන්නේ පිරිසිදු දන්තා ලද්දාහුදැ'යි නුවණින් මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණනෙමේ 'මා විසින් පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයෝ පිරිසිදු නොදන්නා ලද්දාහුය'යි දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඒ හික්ෂුව විසින් පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයන් පිරිසිදු දැනීම පිණිස උත්සාහ කටයුතුය. ඉදින් වනාහි ශාරීපුත්‍රය, නුවණින් සලකන්නාවූ මහණනෙම 'මා විසින් පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයෝ පිරිසිදු දන්තා ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, ඈ දාවල්හි කුශල ධර්මයන්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් ඒ ප්‍රීතියෙන් විසිය යුතුය.

11. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් සතර සතිපට්ඨානයෝ වඩන ලද්දාහුදැ'යි හික්ෂුව විසින් මෙසේ මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ නෙමේ මෙසේ මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින් සතර සතිපට්ඨානයෝ නොවඩන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ හික්ෂුව විසින් සතර සතිපට්ඨානයන්ගේ

වැඩිම පිණිස උත්සාහ කළයුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙමේ නුවණින් සලකන්නේ, 'මා විසින් සතර සතිපට්ඨානයෝ වඩන ලද්දාහු'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඥ දාවල් දෙකේ කුශල ධර්මයන්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

12. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් සතර සමයක් ප්‍රධාන වීයඹියෝ වඩන ලද්දාහුදැ'යි මහණහු විසින් මෙසේ නුවණින් කල්පනා කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මෙසේ කල්පනා කරන්නාවූ මහණ තෙමේ 'මා විසින් සතර සමයක් ප්‍රධාන වීයඹියෝ නොවඩන ලද්දාහයි' මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණ විසින් සතර සමයක් ප්‍රධාන වීයඹියන්ගේ වැඩිම පිණිස වැයම් කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම මෙසේ මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින් සතර සමයක් ප්‍රධාන වීයඹියෝ වඩන ලද්දාහ'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඥ දාවල්හි කුසල් දහමිහි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුතුව) විසිය යුතුය.

13. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් සතර සෘද්ධිපාදයෝ වඩනා ලද්දාහුදැ'යි හික්ෂුව විසින් මෙනෙහි කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම මෙසේ මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින් සතර සෘද්ධිපාදයෝ නොවඩනා ලද්දාහයි' මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ හික්ෂුව විසින් සතර සෘද්ධිපාදයන්ගේ වැඩිම පිණිස උත්සාහ කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම නුවණින් කල්පනා කරන්නේ 'මා විසින් සතර සෘද්ධිපාදයෝ වඩන ලද්දාහයි' මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඥ දාවල්හි කුසල් දහමිහි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

14. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් පඤ්චෙනද්‍රියයෝ වඩන ලද්දාහුදැ'යි හික්ෂුව විසින් මෙසේ නුවණින් සැලැකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, හික්ෂු තෙම මෙසේ සලකන්නේ 'මා විසින්

පඤ්චෙනද්‍රියයෝ නොවධනා ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ භික්ෂුව විසින් පඤ්චෙනද්‍රියයන් වැඩිම පිණිස වැයම් කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මෙනෙහි කරන්නාවූ භික්ෂු තෙම 'මා විසින් පඤ්චෙනද්‍රියයෝ වධන ලද්දාහ'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ භික්ෂුව කුසල් දහම්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

15. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් පඤ්චලයෝ වධනා ලද්දාහුදැ'යි භික්ෂුව විසින් මෙසේ (නුවණින්) සැලැකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම මෙසේ නුවණින් බලන්නේ 'මා විසින් පඤ්ච බලයෝ නොවධන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ භික්ෂුව විසින් පඤ්චබල වධනු පිණිස වැයම් කළයුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මෙනෙහි කරන්නාවූ මහණතෙම 'මා විසින් පඤ්චබල වධන ලද්දාහ'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, කුසල් දහම්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

16. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් සප්තබෝධ්‍යංගයෝ වධන ලද්දාහුදැ'යි භික්ෂුව විසින් මෙසේ සැලැකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම නුවණින් බලන්නේ 'මා විසින් සප්තබෝධ්‍යංගයෝ නොවධන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ භික්ෂුව විසින් සප්තබෝධ්‍යංගයන්ගේ වැඩිම පිණිස උත්සාහ කටයුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, භික්ෂු තෙම මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින් සප්තබෝධ්‍යංගයෝ වධන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනී නම්, ශාරීපුත්‍රය, කුසල් දහම්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

17. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් ආයඨිඤ්ඤාංගික මාර්ගය වධන ලද්දේදැ'යි භික්ෂුව විසින් මෙසේ (නුවණින්) සැලැකිය යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍ර තෙම මෙනෙහි කරන්නේ 'මා විසින්

ආයඨ්ඵ්ඵාංගිකමාර්ගය නොවඩන ලදැ'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණ විසින් ආයඨ්ඵ්ඵාංගිකමාර්ගය වඩන පිණිස වැයම් කළයුතුය, ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙමේ මෙතෙහි කරන්නේ 'මා විසින් ආයඨ්ඵ්ඵාංගික මාර්ගය වඩන ලදැ'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, කුසල් දහමිහි දිවා රැ දෙක්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

18. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් සමථයක් විදර්ශනාවක් වඩන ලද්දාහුදැ'යි හික්ෂුව විසින් මෙසේ (නුවණින්) සැලැකිය යුතුය ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙමේ 'මා විසින් සමථයද, විදර්ශනාවද නොවඩන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, ඒ හික්ෂුව විසින් සමථ විදර්ශනා වන්ගේ වැඩීම පිණිස වැයම් කළයුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම මෙතෙහි කරන්නේ 'මා විසින් සමථයද විදර්ශනාවද වඩන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනීනම්, ශාරීපුත්‍රය, කුසල් දහමිහි දිවා රැ දෙක්හි හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් එම ප්‍රීතියෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

19. "නැවතද ශාරීපුත්‍රය, 'මා විසින් විද්‍යාව (ඵලඤාණය) ද විමුක්තිය (ඵලසම්ප්‍රයුක්ත සෙසු ධර්මයෝ) ද ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දාහුදැ'යි" හික්ෂුව විසින් මෙසේ (නුවණින්) මෙතෙහි කළ යුතුය, ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙමේ (නුවණින්) සලකන්නේ, 'මා විසින් විද්‍යාවද විමුක්තියද ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරන ලද්දාහුයයි' මෙසේ දනීනම් ශාරීපුත්‍රය, ඒ මහණ විසින් විද්‍යා විමුක්තීන්ගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වැයම් කළ යුතුය. ඉදින් ශාරීපුත්‍රය, මහණ තෙම මෙතෙහි කරන්නේ 'මා විසින් විද්‍යාවද, විමුක්තියද ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දාහුය'යි මෙසේ දනී නම් ශාරීපුත්‍රය, කුසල් දහමිහි රැ දාවල් දෙක්හි නැවත නැවත හික්මෙන්නාවූ ඒ හික්ෂුව විසින් එම ප්‍රීති ප්‍රමෝදයයෙන් (යුක්තව) විසිය යුතුය.

20. 'ශාරීපුත්‍රය, අතීත කාලයෙහි යම් කිසි ශ්‍රමණ කෙනෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් හෝ පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කලාහුද, ඒ

සියල්ලෝ මෙසේ මෙනෙහිකොට මෙනෙහිකොට පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කළහ. ශාරීපුත්‍රය, යම් කිසි ශ්‍රමණ කෙනෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් හෝ අනාගතයෙහි පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කරන්නාහුද, ඒ සියල්ලෝ මෙසේම මෙනෙහිකොට මෙනෙහිකොට පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කරන්නාහුය ශාරීපුත්‍රය, යම්කිසි ශ්‍රමණ කෙනෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් හෝ දැන් (මෙකල) පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කෙරෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ මෙසේම පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කෙරෙහි. එහෙයින් ශාරීපුත්‍රය, තොප විසින් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට පිණ්ඩපාතය පිරිසිදු කරන්නෙමුයි' මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය තොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයයි වදාළ සේක.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්හ.

නවවැනි පිණ්ඩපාත පාරිසුද්ධි සූත්‍රය නිමි. (5-9)

52. ඉන්ද්‍රිය භාවනා සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කජංගල නම් නියම්ගම සමීපයෙහිවූ මුච්චෙලු වෙනෙහි (මුච්චෙලු නම් එක් වෘක්ෂ විශේෂයෙකි. ඒ මුච්චෙලු රුකින් ගැවසීගත් මහ වනලැහැබෙක) වැඩවසන සේක. ඉක්බිති "පාරාසරිය" නම් බමුණාගේ අතවැසිවූ "උත්තර" නම් මානවකතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියේය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පස්ව උන්නාවූ පාරාසරිය බ්‍රාහ්මණයාගේ අතවැසිවූ උත්තර නම් මානවකයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය වදාළසේක. "උත්තරය, පාරාසරිය බ්‍රාහ්මණ තෙමේ

ශ්‍රාවකයන්ට ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කෙරේදැයි' ඇසූහ. "ගෞතමයන් වහන්ස, පාරාසරිය, බමුණු තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කෙරේයයි" (කිය.)

2. "උත්තරය, ඒ කෙසේ වනාහි පාරාසරිය බමුණු තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කෙරේදැයි" වදාළසේක. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ලොකයෙහි ඇසින් රූපය නොබලයි. කණින් ශබ්දය නොඅසයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙසේ පාරාසරිය බමුණුතෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කෙරේ" (යයි කිය.)

3. "උත්තරය, පාරාසරිය බමුණාගේ වචනය යම් ප්‍රකාරයකින් වේද, එසේ ඇති කල්හි වනාහි අන්ධතෙම වඩන ලද ඉඳුරන් ඇත්තෙක් වන්නේය. බිහිරා වඩනලද ඉඳුරන් ඇත්තෙක් වන්නේය. ඒ එසේමැයි, අන්ධ තෙමේ රූප නොදකී. බිහිරා හඬ නොඅසායයි" (වදාළසේක.)

මෙසේ වදාළ කල්හි පාරාසරිය බමුණාගේ අතවැසිවූ උත්තර මානවක තෙමේ නිහඬ බවට පැමිණියේ තේජස් රහිත බවට පැමිණියේ කරඬා ගත්තේ යට හෙලා ලූ මුව ඇත්තේ සිතිවිලි සිතමින් වැටහීම නැත්තෙක්ව හුන්නේය.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාරාසරිය බමුණාගේ අතවැසිවූ, නිශ්ශබ්දවූ, තේජස් නැති බවට පැමිණියාවූ, කරඬාගත් මුහුණ පහත් කරගෙන කල්පනා කරන්නාවූ, කරුණු නොවැටහෙන්නාවූ උත්තර මානවකයා දැක, ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන්ට කථා කළසේක. ආනන්දය, පාරාසරිය බමුණා ශ්‍රාවකයන්ට ඉඳුරන් වැඩීම අන් ආකාරයකින් කියයි. ආයඪී විනයෙහි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාව අන් ආකාරයකින් වේයයි (වදාළසේක.)

5. "යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයඪී විනයෙහි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කරන්නේ නම්

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ එයට කල් වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස, මේ එයට කල් වන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා හික්මුණු දරන්නාහුයයි” (කීය.)

6. “එසේවී නම් ආනන්දය, අසව මනාකොට මෙනෙහිකරව. කියන්නෙමි”යි වදාළේය. “එසේය, වහන්සැ”යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවත්භට උත්තර දුන්න. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

“ආනන්දය, කෙසේ වනාහි ආයථී විනයෙහි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාව වේද යත්? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණුන්ට ඇසින් රූප දැක ඇලීම උපදියිද, කිපීම උපදියිද, සිත ඇලීම හා කිපීම උපදියිද, හෙතෙම මෙසේ මට ලොභය උපන්නේය. ද්වේෂය උපන්නේය. ලොභය හා ද්වේෂය උපන්නේය. එය වනාහි ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේය. ඕලාරිකය, හේතුවෙන් උපන්නේය. යම් මේ විදර්ශනොපෙක්ෂාවක් වේද, එය ශාන්තය. එය ප්‍රණීතයයි දනීද, ඔහුට උපන් ඒ ලොභ සිතද, උපන් කෝප සිතද, ලොභ සිත හා කෝප සිතද නිරුද්ධ වෙයි. විදර්ශනා උපෙක්ෂාව මනාව පිහිටයි. ආනන්දය, යම්සේ වනාහි පිරිසිදු ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඇස්පිය අරින්තේද, ඇස් ඇර පියන්තේද, ආනන්දය, එපරිද්දෙන්ම යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා, මෙසේ ඉක්මනින්, මෙසේ පහසුවෙන් උපන් ලොභ සිතද, උපන් කෝප සිතද, උපන් ලොභ සහ කෝප සිතද නිරුද්ධ වෙයි. විදර්ශනොපෙක්ෂාව මනාව සිටී. ආනන්දය, ආයථීවිනයෙහි මෙය ඇසින් දකුණු රූපාරම්මණයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

7. “නැවතද ආනන්දයෙනි, හික්මුවට කණින් (ශ්‍රෝත විශ්‍රෝතයෙන්) ශබ්ද අසා මනාප සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම මෙසේ දනීද, මට මේ ලෝභ සහගත සිත උපන්නේය. ද්වේෂ සහගත සිත උපන්නේය. එයද වනාහි හේතුවෙන් හටගත් ඕලාරිකාරම්මණය

නිසා උපන්නේය. යම් මේ (විදඤ්චා) උපෙක්‍ෂාවක් වේද, මෝතොමෝ ශාන්ත වන්නීය. මෝතොමෝ ප්‍රණීත වන්නීය. ඔහුගේ උපන් ඒ මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැති වෙයි. විදඤ්චනොපෙක්‍ෂාව මනාව සිටියයි ආනන්දයෙනි, යම්සේ වනාහි ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් අසුර ගසන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ආනන්දයෙනි, යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා මෙසේ ඉක්මනින් මෙසේ පහසුවෙන් උපන් මනාපවූ සිතද, උපන් අමනාපවූ සිතද උපන් මනාප අමනාප සිතද, නිරුද්ධ වෙයි. විදඤ්චනොපෙක්‍ෂාව මනාව සිටීද, ආනන්දය, මෙය ආර්ය විනයයෙහි කණිත් දතයුතුවූ ශබ්දයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

8. "නැවතද ආනන්දයෙහි, මහණහට සුභණ්ඩිඤානයෙන් (නැහැරයෙන්) ගද ආඝ්‍රාණයකොට මනාප සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප-අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම මෙසේ දනී. මට මේ ලොභ සහගත සිත උපන්නේය. ද්වේෂ සහගත සිත උපන්නේය. එයද වනාහි හේතුවෙන් හටගත් ඕළාරිකාරම්මණය නිසා උපන්නේය. යම් මේ (විදර්ශනා) උපෙක්‍ෂාවක් වේද, මෝතොමෝ ශාන්ත වන්නීය, මෝතොමෝ ප්‍රණීත වන්නීය. ඔහුගේ උපන් ඒ මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැතිවෙයි. විදර්ශනොපෙක්‍ෂාව මනාව සිටී. ආනන්දයෙනි, යම්සේ වනාහි මඳක් නැඹුරුවූ නෙලුම් කොළයෙකැ වැටෙන්නාවූ දියබිත්දු නොසිටිද්ද, එපරිද්දෙන්ම ආනන්දයෙනි, යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා, මෙසේ ඉක්මනින්, මෙසේ පහසුවෙන්, උපන් මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැති වෙයිද, විදර්ශනොපෙක්‍ෂාව මනාව සිටීද, ආනන්දයෙනි, මෙය ආර්ය විනයයෙහි නාසයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

9. 'නැවතද ආනන්දය, හික්ෂුහට ජීවිතා විඤානයෙන් (දිවෙන්) රස විඳගෙන මනාප සිත උපදී. අමනාප සිතද උපදී.

මනාප-අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම මෙසේ දැනී. මට මේ ලෝභ සහගත සිත උපන්නේය. ද්වේෂ සහගත සිත උපන්නේය. එයද වනාහි හේතුවෙන් හටගත් ඕළාරිකාරම්මණය නිසා උපන්නේය. යම් මේ (විදර්ශනා) උපෙක්ෂාවක් වේද, මෝතොමෝ ශාන්ත වන්නීය. මෝතොමෝ ප්‍රණීත වන්නීය. ඔහුගේ උපන් ඒ මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැති වෙයි. විදර්ශනාඋපෙක්ෂාව මනාව පිහිටයි. ආනන්දයෙනි, යම්සේ ශක්තිය ඇති පුරුෂයෙක් දිවග කෙළ පීඩක් එකතුකොට පහසුවෙන් කෙළගසන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ආනන්දය, යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා, මෙසේ ඉක්මනින්, මෙසේ පහසුවෙන්, උපන් මනාප සිතද, අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැති වෙයි. විදර්ශනොපෙක්ෂාව මනාව පිහිටයිද ආනන්දය, එය ආර්ය විනයෙනි දිවෙන් දතයුතු රසයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

10. “නැවතද ආනන්දය, මහණහට කයින් පහස ස්පර්ශකොට මනාපවූ සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප-අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම මෙසේ දැනී මට මේ ලෝභ සහගත සිත උපන්නේය. ද්වේෂ සහගත සිත උපන්නේය. එයද වනාහි හේතුවෙන් හටගත් ඕළාරිකාරම්මණය නිසා උපන්නේය. යම් මේ (විදර්ශනා) උපෙක්ෂාවක් වේද, මෝතොමෝ ශාන්ත වන්නීය. මෝතොමෝ ප්‍රණීත වන්නීය, ඔහුගේ උපන් ඒ මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැතිවෙයි. විදර්ශනොපෙක්ෂා මනාව පිහිටයි. ආනන්දය, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුළුද අත හෝ දිගහරින්නේද, දික්කළ අත හෝ වක් කරන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ආනන්දය, යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා, මෙසේ ඉක්මනින්, මෙසේ පහසුවෙන්, උපන් මනාප සිතද, අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැති වෙයිද, විදර්ශනොපෙක්ෂාව මනාව සිටීද, ආනන්දය, මෙය ආර්ය විනයෙනි කයින් දතයුතු ස්පර්ශයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

11, 'නැවතද ආනන්දය, මහණහට මනසින් ධර්මාරම්මණයන් දැන මනාප සිත උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම මෙසේ දැනී. මට මේ ලෝභ සහගත සිත උපන්නේය. ද්වේෂ සහගත සිත උපන්නේය. එයද වනාහි හේතුවෙන් හටගත් ඕලාරිකාරම්මණය නිසා උපන්නේය. යම් මේ (විදර්ශනා) උපෙක්ෂාවක් වේද, මෝතොමෝ ශාන්ත වන්නීය. මෝතොමෝ ප්‍රණීත වන්නීය. ඔහුගේ උපන් ඒ මනාප සිතද, උපන් අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැතිවෙයි. විදර්ශනොපෙක්ෂාව මනාව සිටී. ආනන්දයෙනි, යම්සේ වනාහි ශක්ති ඇති පිරිමියෙක් දවස මුළුල්ලෙහි තැවුණු යකඩ තැටියක දිය බින්දු දෙකක් හෝ තුනක් හෝ හෙලන්නේද, ආනන්දයෙනි, ඒ දිය බින්දු වැටීම හෙමිහිටය. එතකදුචුවත් වහාම ඒ දිය බින්දු භාත්පස ක්ෂයවීමට වැනසීමට යන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ආනන්දයෙනි, යම් කිසිවෙකුට මෙසේ වහා, මෙසේ ඉක්මනින්, මෙසේ පහසුවෙන් උපන් මනාප සිතද, අමනාප සිතද, උපන් මනාප-අමනාප සිතද නැතිවෙයිද, විදර්ශනොපෙක්ෂාව මනාව සිටීද, ආනන්දයෙනි, එය ආර්යචිතයයෙහි සිතින් දතයුතු වූ, ධර්මාරම්මණයන්හි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයයි කියනු ලැබේ.

“ආනන්දයෙනි, මෙසේ වනාහි ආයථිචිතයයෙහි නිරුත්තරවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනාව වේ” (යයි වදාළසේක.)

12. “නැවතද ආනන්දය, කෙසේ නම් ශෛක්ෂ තෙමේ ප්‍රතිපදාවෙන් යුක්තවේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණහට ඇසින් රූප දැක මනාප සිතද උපදී, අමනාප සිතද උපදී. මනාප අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිත කරණකොටද, උපන් අමනාප සිත කරණකොටද, උපන් මනාප අමනාප සිත කරණකොටද හැකිලෙයි, ලජ්ජා වෙයි, පිළිකුල් කෙරෙයි. කණින් ශබ්ද අසා මනාප සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප-අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිත කරණකොටද, උපන් අමනාප සිත කරණකොටද, උපන්

මනාප-අමනාප සිත කරණකොටද හැකිලෙයි, ලජ්ජාවෙයි, පිළිකුල් කෙරෙයි. නාසයෙන් ගඳ ආඝ්‍රාණය කොට මනාප සිතද උපදී, අමනාප සිතද උපදී, මනාප-අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිත කරණකොටද, උපන් අමනාප සිත කරණකොටද, උපන් මනාප-අමනාප සිත කරණකොටද, හැකිලෙයි, ලජ්ජාවෙයි. පිළිකුල් කෙරෙයි. දිවෙන් රස ආස්වාදනයකොට (විඳ) මනාප සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිත කරණකොටද, උපන් අමනාප සිත කරණකොටද, උපන් මනාප-අමනාප සිත කරණකොටද හැකිලෙයි, ලජ්ජාවෙයි, පිළිකුල් කෙරෙයි. කයින් ප්‍රෂ්ටව්‍යය ස්පර්ශකොට මනාප සිතද උපදී. අමනාප සිතද උපදී. මනාප අමනාප සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිත කරණ කොටද, උපන් අමනාප සිත කරණකොටද, උපන් මනාප-අමනාප සිත කරණකොටද හැකිලෙයි, ලජ්ජාවෙයි, පිළිකුල් කෙරෙයි. සිතින් ධර්මාරම්මණය දැන මනාපවූ සිතද උපදී. අමනාපවූ සිතද උපදී. මනාප-අමනාපවූ සිතද උපදී. හෙතෙම උපන් ඒ මනාප සිතින්ද, උපන් අමනාප සිතින්ද, උපන් මනාප අමනාප සිතින්ද කරණකොටගෙන හැකිලෙයි, ලජ්ජා වෙයි, පිළිකුල් කෙරෙයි, ආනන්දය, මෙසේ වනාහි ශෛක්ෂ තෙමේ පිළිපැදීමෙන් යුක්ත වේ.

13. “ආනන්දය, කෙසේ නම් ආයථිතෙමේ වැඩුණු ඉඳුරන් ඇත්තේ වේද, ආනන්දය; මේ ශාසනයෙහි මහණහට ඇසින් රූප දැක මනාප සිත උපදීද, අමනාපවූ සිත උපදීද, මනාප අමනාපවූ සිතද උපදී. ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහි ‘අප්‍රතිකුල සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසන්තෙමි’යි කැමැති වේද, එහි අප්‍රතිකුල සංඥාව ඇත්තෙක්ව වාසය කෙරේ. ඉදින් පිළිකුල් නොවූ අරමුණෙහි ‘පිළිකුලය යන සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසන්තෙමි’යි කැමැති වේද, එහි පිළිකුලය යන හැඟීම ඇත්තෙක්ව වාසය කෙරේ. ‘ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහිද නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද, නොපිළිකුල් යන සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසන්තෙමි’යි කැමැති

වේද, එහි අප්‍රතිකුල සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසයි. 'ඉදින් නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද පිළිකුල් අරමුණෙහිද පිළිකුල් සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි පිළිකුලය යන සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසයි. 'ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහිද, නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද (පිළිකුලය නොපිළිකුලය යන) ඒ සංඥා දෙකම හැර සිහි ඇත්තෙක්ව, යහපත් ප්‍රඥා ඇත්තෙක්ව, උපෙක්ෂා ඇත්තෙක්ව (මැදහත්ව) වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, සිහියෙන් යුක්තව නුවණින් යුක්තව, මැදහත්ව වාසය කෙරේ.

14. "නැවතද ආනන්දය, කණින් ශබ්ද අසා, නාසයෙන් ආඝ්‍රාණය කොට, දිවෙන් රස වීද, කයින් ස්පර්ශකොට, සිතින් ධර්මයන් දැන, මනාප සිත උපදීද, අමනාප සිත උපදීද, මනාප අමනාප සිත උපදීද, 'ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහි නොපිළිකුලය යන සංඥාව ඇත්තෙක්ව වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි නොපිළිකුල්ය යන සංඥාව ඇතිව වාසය කෙරෙයි. ඉදින් නොපිළිකුල් අරමුණෙහි පිළිකුල්ය යන සංඥා ඇත්තෙක්ව වසන්නෙමි'යි කැමැතිවේද, එහි පිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වාසය කෙරෙයි. 'ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහිද, නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද නොපිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි නොපිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වාසය කෙරෙයි.. 'ඉදින් නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද, පිළිකුල් අරමුණෙහිද, පිළිකුල් සංඥා ඇතිව වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි පිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වසයි. 'ඉදින් නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද, පිළිකුල් අරමුණෙහිද, පිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි පිළිකුල්ය යන සංඥා ඇතිව වසයි. 'ඉදින් පිළිකුල් අරමුණෙහිද, නොපිළිකුල් අරමුණෙහිද, ඒ පිළිකුල් නොපිළිකුල් දෙකද හැර සිහි නුවණින් යුක්තව, උපෙක්ෂාව ඇත්තෙක්ව, වසන්නෙමි'යි කැමැති වේද, එහි සිහි නුවණින් යෙදී මැදහත්ව වසයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි ආයඨිතෙමී වඩනලද ඉඳුරන් ඇත්තේ වේ.

15. "ආනන්දයෙනි, මෙසේ වනාහි මා විසින් ආයඨි ව්‍යාධියෙහි නිරුත්තරවූ, ඉන්ද්‍රිය භාවනාව දෙශනා කරනලදී.

දෙශකේෂ ප්‍රතිපදාව ඇති පුද්ගලයා දෙශනා කරන ලද්දේය. වඩනලද ඉන්ද්‍රියයන් ඇති ආයතීතෙම දෙශනා කරන ලද්දේය. ආනන්දයෙනි, ශ්‍රාවකයනට හිතෙහිවූ අනුකම්පා කරන්නාවූ ශාස්තෘන් විසින් අනුකම්පා පිණිස යමක් කටයුතුද, එය මා විසින් තොපට කරනලදී. ආනන්දය, ඒ වෘක්ෂමූලයෝ වෙති. ඒ සුන්‍යාගාරයෝ වෙති. ආනන්දය, භාවනා කරවී. පමා වූවෝ නොවවී. පසුව විපිළිසර වූවෝ නොවවී. මේ තොපට අපගේ අනුශාසනයයි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක. සතුටු සිතැති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේය.

දශවැනිවූ ඉන්ද්‍රිය භාවනා සූත්‍රය නිමි. (5-10)
 (පස්වැනිවූ සළායතන වර්ගයයි.)

උපරිපණ්ණාසකය නිමි.

